

Allmennkringkastingsrapporten
Kringkastingsåret 2006

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Til Kultur- og kirkedepartementet

Medietilsynet har siden 2004 hatt i oppdrag å føre tilsyn med allmennkringkastingsområdet, og herunder utarbeide en egen allmennkringkastingsrapport.

Medietilsynet har vurdert programvirksomheten for NRK, TV 2, P4 og Kanal 24 for kringkastingsåret 2006, og legger med dette fram sin rapport.

Fredrikstad, 11. juni 2007

Tom Thoresen
direktør

(sign.)

Live Nermoen
rådgiver

Line Langnes
Marita Bergtun

Innhold

DELRAPPORT I – INNLEDNING	5
1 Allmennkringkastingsrapporten 2006	5
1.1 Nærmere om rapportens oppbygning – kort om begrepsbruk	5
1.2 Vurderingsgrunnlag	6
1.3 Sanksjoner – vurderinger for 2006	7
1.4 NRKs særstilling	8
DELRAPPORT II – Kanal 24	9
2 Vurdering av Kanal 24s programvirksomhet i 2006	9
2.1 Sammendrag	9
2.2 Vurderingsgrunnlag	12
2.3 Konsesjonsvilkår	13
2.3.1 Innledende bemerkninger	13
2.3.2 Kanal 24s kvantitative programløfter	14
2.4 Programkravene i Kanal 24s konsesjon	16
2.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	17
2.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde	17
2.4.1.2 Brede og smale lyttergrupper	26
2.4.1.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur	27
2.4.2 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	28
2.4.2.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen	28
2.4.2.2 Kulturdekningen	32
2.4.2.3 Barne- og ungdomsprogrammene	34
2.4.2.4 Den flerkulturelle dekningen	38
2.4.2.5 Livssynsprogrammer	40
2.4.2.6 Krav til samiske sendinger	42
2.4.2.7 Musikkprofil	43
2.4.2.8 Verbalinnslag	47
DELRAPPORT III – P4	51
3 Vurdering av P4 Radio hele Norges programvirksomhet i 2006	51
3.1 Sammendrag	51
3.2 Vurderingsgrunnlag	54
3.3 Konsesjonsvilkår	55
3.3.1 Innledende bemerkninger	55
3.3.2 P4s kvantitative programløfter	56
3.4 Programkravene i P4s konsesjon	60
3.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	61
3.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde	61
3.4.1.2 Brede og smale lyttergrupper – ulike aldersgrupper	66
3.4.1.2.1 Programmer for og om det flerkulturelle Norge	68
3.4.1.2.2 Programmer tilpasset eldre lyttere	71
3.4.1.2.3 Programmer for barn	72
3.4.1.2.4 Programmer for unge	74
3.4.1.2.5 Programmer for religion og livsfilosofi	76
3.4.1.2.6 Oppsummering brede og smale lyttergrupper	78
3.4.1.3 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv	78
3.4.1.4 Styrke norsk språk, identitet og kultur	80
3.4.2 Nyhets- og aktualitetssendingene – Medietilsynets vurdering	81
3.4.2.1 Egen nyhetsredaksjon – Egenproduserte nyhetsbulletiner	81
3.4.2.2 Krav om analytisk, kritisk og fordypende perspektiv	83
3.4.2.2.1 Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks	83
3.4.2.2.2 Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, utenriks	84
3.4.2.2.3 Kritiske, fordypende og analytiske perspektiv i det samlede nyhetstilbudet	84
3.4.2.3 Dekning av norske og internasjonale nyheter	86

3.4.2.4	Krav til samiske sendinger.....	87
3.4.3	Kultursendingene – Medietilsynets vurdering	88
3.4.3.1	Bredde og variasjon.....	88
3.4.3.1.1	Daglig bredt kulturmagasinet og programmer med smalt kulturfokus.....	89
3.4.3.1.2	Kulturinnslag i brede sendeflater.....	91
3.4.3.1.3	Programmer for smale musikkjangrer.....	92
3.4.3.1.4	Bredde og variasjon i musikktilbudet.....	93
3.4.3.1.5	Daglige kulturnyhetsendinger	93
3.4.3.1.6	Bredde og variasjon i P4s samlede kulturtilbud.....	94
3.4.3.2	Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.....	96
3.4.3.3	Norsk og internasjonalt kulturliv.....	99
3.4.3.4	Norsk musikk	101
3.4.4	Målformer og dialekter – Medietilsynets vurdering.....	102
DELRAPPORT IV – TV 2.....		107
4	Vurdering av TV 2s programvirksomhet i 2006	107
4.1	Sammendrag.....	107
4.2	Vurderingsgrunnlag	109
4.3	Konsesjonsvilkår	110
4.4	Programkravene i TV 2s konsesjon.....	111
4.4.1	Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	112
4.4.1.1	Tematisk og sjangermessig bredde.....	112
4.4.1.2	Brede og smale seergrupper	114
4.4.1.3	Styrke norsk språk, identitet og kultur	116
4.4.2	Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	118
4.4.2.1	Egenproduserte nyhetssendinger.....	118
4.4.2.2	Aktualitetsdekningen.....	120
4.4.2.3	Barnetilbudet.....	120
4.4.2.4	Ungdomstilbudet	121
4.4.2.5	Norskspråklig drama.....	124
4.4.2.6	Kulturdekningen	125
4.4.2.7	Samisk tilbud.....	127
4.4.2.8	Tilbud til etniske minoriteter	129
4.4.2.9	Livssynsprogrammer	131
4.4.3	Bruk av målformer og dialekter – Medietilsynets vurdering	132
4.4.4	Teksting for hørselshemmede – Medietilsynets vurdering	133
DELRAPPORT V - NRK.....		135
5	Vurdering av NRKs programvirksomhet i 2006	135
5.1	Sammendrag.....	135
5.2	Vurderingsgrunnlag	138
5.3	NRKs vedtekter	139
5.4	Programkravene i NRKs vedtekter	142
5.4.1	Kravene til NRKs kjernevirksomhet – Medietilsynets vurdering	144
5.4.1.1	Tematisk og sjangermessig bredde.....	144
5.4.1.2	Informasjonsprogram	155
5.4.1.3	Brede og smale publikumsgrupper.....	157
5.4.1.4	Norskspråklige sendinger og bruk av målformer	158
5.4.1.5	Bredde i den samfunnsmessige dekningen.....	161
5.4.1.6	Kringkastingsorkesteret	162
5.4.1.7	NRKs rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur.....	162
5.4.1.8	Teksting for hørselshemmede	164
5.4.2	Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	164
5.4.2.1	Egenproduserte nyhetssendinger.....	165
5.4.2.2	Norskspråklig tilbud til barn under 12 år	167
5.4.2.3	Samisk tilbud.....	168
5.4.2.4	Aktualitets- og dokumentarprogrammer	172
5.4.2.5	Norskspråklig tilbud til unge.....	173
5.4.2.6	Samisk-språklig tilbud til barn og unge.....	176

5.4.2.7	Tilbud til nasjonale og språklige minoriteter	177
5.4.2.8	Kulturprogrammer.....	179
5.4.2.9	Livssynsprogrammer og religiøse programmer	182
5.4.2.10	Norsk drama	184
5.4.2.11	Norsk musikk	185
5.4.2.12	Underholdningsprogram	186
5.4.2.13	Sportssendinger.....	187
5.4.2.14	Scenekunst og musikk.....	191
5.4.2.15	Regional programvirksomhet.....	192

DELRAPPORT I – INNLEDNING

1 Allmennkringkastingsrapporten 2006

1.1 Nærmere om rapportens oppbygning – kort om begrepsbruk

Allmennkringkastingsrapporten 2006 er Medietilsynets tredje evaluering av allmennkringkasternes programforpliktelser. Innretningen på Medietilsynets tilsynsopplegg ble gjort kjent i første tilsynsår, og det henvises til Allmennkringkastingsrapporten 2004, Delrapport I, for ytterligere informasjon om dette.

Årets rapport er i stor grad utformet som rapportene for 2004 og 2005 med fem ulike delrapporter; én rapport med innledende bemerkninger og generell orientering, og fire delrapporter som omhandler evalueringen av hver enkelt allmennkringkaster. Det er i år to vedlegg til rapporten; en definisjonsliste samt en eksternt utarbeidet undersøkelse. Sistnevnte kommenteres nærmere nedenfor under punkt 1.2.

Når det i delrapportene henvises til *allmennkringkasterregnskap*, er det den respektive aktørens rapport om programvirksomheten i 2006 som omtales. Denne begrepsbruken er i hovedsak valgt for å unngå forvirring rundt henvisningene til allmennkringkasternes redegjørelser og Medietilsynets rapport. Sistnevnte omtales som Allmennkringkastingsrapporten 2006.

Under utarbeidelsen av Allmennkringkastingsrapporten 2004 registrerte Medietilsynet at det var behov for å få klarlagt hva som ligger i begrepet ”daglig”, som benyttes i flere av konsesjons- og vedtektsbestemmelsene. Medietilsynet foretok derfor en fortolkning av dette begrepet i Allmennkringkastingsrapporten 2005. Det ble her fastslått at man med ”daglig” i denne sammenheng kan legge til grunn *alle hverdager* (mandag til fredag). En slik fortolkning synes å være i tråd med intensjonen og formålet med de fleste kravene hvor dette

begrepet er brukt. Det presiseres for ordens skyld at *alle hverdager* ikke kan likestilles med fem ganger per uke, men må forstås slik at det aktuelle programtilbud må programsettes alle hverdager for at kravet kan anses å være innfridd. Ettersom det er forutsatt fra Stortingets side at det bør stilles strengere krav til den offentlige, lisensfinansierte allmennkringkasteren NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne, er det videre Medietilsynets oppfatning at det vil være naturlig å forvente at NRK har slike ”daglige” tilbud også på helgedager. Dette kommenteres nærmere i Delrapport V.

1.2 Vurderingsgrunnlag

Medietilsynet har i Allmennkringkastingsrapporten 2004 redegjort for at P4 og Kanal 24s konsesjonssøknader er gjort til en del av konsesjonsvilkårene, noe som innebærer at konsesjonærene er forpliktet til å oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som fremgår av søknaden. For nærmere informasjon om hvilke forpliktelser det her dreier seg om, vises det til Kultur- og kirkedepartementets nettsider hvor søknadene er tilgjengelige¹, samt til Allmennkringkastingsrapporten 2004, Delrapportene II – V, hvor relevante utdrag er inntatt. I motsetning til hva som er tilfelle for P4 og Kanal 24, fremgår det ikke av TV 2s konsesjonsvilkår at søknaden skal være en del av vilkårene. Medietilsynet har således ikke anledning til å vektlegge TV 2s konsesjonssøknad i forbindelse med evalueringen av allmennkringkastingsforpliktelsene.

I tillegg til det vurderingsgrunnlaget Medietilsynet benyttet for 2004 og 2005, har tilsynet for 2006 også hatt til rådighet en kvantitativ innholdsanalyse som dekker deler av allmennkringkasternes kulturdekning. Undersøkelsen er gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon på oppdrag fra Medietilsynet, og omhandler et begrenset antall kulturprogrammer hos de respektive kringkasterne. Ettersom undersøkelsen baserer seg på et begrenset analysemateriale, har tilsynet ikke trukket noen konklusjoner på bakgrunn av undersøkelsen alene, men har kommentert hvorvidt den bekrefter tendenser som også fremgår av allmennkringkasterregnskapene. Undersøkelsen ligger i sin helhet som vedlegg til allmennkringkastingsrapporten (vedlegg 2).

¹ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/Tema/andre/Kringkasting/Konsesjoner.html?id=86811>

1.3 Sanksjoner – vurderinger for 2006

I Allmennkringkastingsrapporten 2004, Delrapport I, punkt 1.1.1, ble det redegjort for hvilke sanksjonsbestemmelser i kringkastingsloven som kommer til anvendelse ved brudd på konsesjonsvilkår. Det har ikke skjedd noen endringer vedrørende tilgjengelige sanksjonsmidler, slik at det ved eventuelle brudd som blir konstatert på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2006, fortsatt kun er *advarsel* som kan benyttes. Det vises for øvrig til ovennevnte redegjørelse.

Når det gjelder bruken av sanksjoner, er det først og fremst for de objektivt konstaterbare bruddene at Medietilsynet vil varsle sanksjoner i 2006. Det typiske eksemplet er underleveranser på klart definerte leveransekrav. Dette er underleveranser som Medietilsynet mener at allmennkringkasterne selv har kunnet konstatere, på bakgrunn av statistikker i sine egne regnskap. Det presiseres imidlertid at tilsynet har tatt hensyn til i hvilken grad kringkasterne synes å ha innrettet seg etter tidligere merknader fra myndighetene, slik at det ikke nødvendigvis ilegges sanksjoner ved underleveranser hvor det har vært en merkbar forbedring i leveransene fra 2005 til 2006. Tilsynet vil for øvrig konstatere eventuelle brudd på de såkalte overordnede kravene, men benytter ikke sanksjonsmidler for denne typen brudd for kringkastingsåret 2006.

Videre er det grunn til å påpeke at Kanal 24 rapporterer i henhold til sin styringsmålstabell kun for deler av 2006. Medietilsynet har laget et estimat av kanalens leveranser for hele året, men har ikke grunnlag for å trekke noen endelige konklusjoner når det gjelder Kanal 24s faktiske innfrielse av forpliktelsene etter styringsmålstabellen. Det vil derfor innebære en urettmessig forskjellsbehandling om tilsynet ilegger P4 sanksjoner som følge av konstaterte underleveranser i henhold til deres styringsmålstabell. På denne bakgrunn kommer Medietilsynet i årets rapport til å *evaluere* både Kanal 24 og P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, men *ikke* ilegge sanksjoner ved konstaterte brudd for noen av kanalene. Dette forholdet er nærmere kommentert i Delrapportene II og III.

Det forventes at Kanal 24 inkluderer en fullstendig styringsmålstabell i allmennkringkasterregnskapet for 2007, slik at begge kringkasterne fra og med Allmennkringkastingsrapporten 2007 vil være underlagt samme kontroll.

Det kan i denne sammenheng også nevnes at P4 i en søknad til Kultur- og kirkedepartementet har bedt om at det inntas en presisering i konsesjonsvilkårene, om at leveransekravene i styringsmålstabellen ikke er forpliktende i den forstand at myndighetene kan ilegge sanksjoner ved mindre underleveranser. Søknaden er i skrivende stund til behandling i departementet. Det tas således forbehold fra Medietilsynets side om at Kultur- og kirkedepartementets vurdering av denne søknaden, kan medføre justeringer i innretningen av tilsynet på dette punkt i fremtidige allmennkringkastingsrapporter.

Det forventes at kringkasterne for 2007 har innrettet sin programvirksomhet i tråd med de anmerkninger som fremkom av Allmennkringkastingsrapporten 2004 og 2005. Medietilsynet vil ved evalueringen av programvirksomheten i 2007, følge opp utviklingen på områder hvor de tidligere rapportene har konstatert brudd.

1.4 NRKs særstilling

Etttersom NRKs programforpliktelser ikke er hjemlet i lov, men nedfelt i selskapets egne vedtekter, omfattes ikke NRK av kringkastingslovens sanksjonsregler. Medietilsynet kan således ikke ilegge NRK sanksjoner slik tilsynet har myndighet til å gjøre overfor de kommersielle allmennkringkasterne. Oppfølgingen av Medietilsynets vurderinger av NRKs programvirksomhet ivaretas av NRKs generalforsamling. Generalforsamlingen vil på bakgrunn av Medietilsynets evalueringer vurdere behovet for å endre NRKs vedtekter, for derigjennom å presisere NRKs allmennkringkasteroppdrag ytterligere. Det presiseres at Medietilsynet i evalueringen av NRK skal ha et uavhengig forhold til Kultur- og kirkedepartementet.

DELRAPPORT II – Kanal 24

2 Vurdering av Kanal 24s programvirksomhet i 2006

2.1 Sammendrag

Ved utlysningen av Kanal 24s konsesjon ble det opplyst at programprofilen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Det ble angitt både overordnede og mer spesifikke krav til Kanal 24s programvirksomhet.

Et overordnet krav til Kanal 24s programvirksomhet er at kanalen skal ha en tematisk og sjangermessig bredde. Det er definert elleve programområder hvor Kanal 24 har forpliktet seg til å sende et bestemt antall timer i året. Kanal 24 innfrir kravene til sendetimer på syv av disse programområdene, men leverer for få timer med programmer innen kategoriene *nyheter og aktualitet, samisk, livssyn og de nye eldre*. Felles for disse fire programområdene er imidlertid at Kanal 24 sendte flere timer i 2006 enn i 2005. På bakgrunn av disse sistnevnte underleveransene konkluderer Medietilsynets med at Kanal 24 ikke fullt ut kan sies å ha en *tematisk* bredde i 2006. Når den gjelder den *sjangermessige* bredden i 2006 har ikke Medietilsynet grunnlag for å konkludere, ettersom Kanal 24 har rapportert for fordelingen av sjangrer kun for siste halvår. På bakgrunn av estimat av den sjangermessige fordelingen for hele 2006, som Medietilsynet har utarbeidet, kan det imidlertid synes som om den sjangermessige bredden i programtilbudet ikke er i tråd med kanalens forpliktelser.

Kanal 24 skal ha programmer for både brede og smale lyttergrupper. Kanalen har ikke hatt et tilstrekkelig antall timer programmer for den samiske befolkningen og ”de nye eldre” i 2006. Når det gjelder smale grupper som barn og ungdom, innfrir Kanal 24 både kravene til antall timer og målgruppeinnretningen av tilbudet. Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at Kanal 24 ikke fullt ut kan sies å innfri kravet om programmer for både brede og smale

grupper. Tilsynet registrerer imidlertid at det har vært en positiv utvikling innen programmer for smale grupper siden oppstarten i 2004.

Videre går det frem av de overordnede kravene til Kanal 24s virksomhet at kanalen skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Medietilsynets vurderinger viser at Kanal 24 på enkelte områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur, blant annet gjennom innfrielsen av kravet til daglige kulturprogrammer. Når det gjelder norsk musikk har Kanal 24 økt den totale andelen i 2006, men leverer en betydelig lavere andel ”norsk på norsk” enn før, noe som er negativt for vurderingen av Kanal 24s innfrielse av dette overordnede kravet. Ettersom norsk identitet og kultur i realiteten favner et mangfold av kulturer og identiteter, nevnes det her at Kanal 24 dessuten innfrir kravet til *programmer for det flerkulturelle Norge*. På den annen side innfrir ikke Kanal 24 forpliktelsene sine når det gjelder programmer for den samiske befolkningen. Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. Samtidig er det slik at den manglende måloppnåelsen på enkelte områder, samlet sett svekker dette inntrykket.

Konsesjonen stiller flere spesifikke krav til sendingene, blant annet et krav om *programmer for det flerkulturelle Norge*. Kanal 24 introduserte to nye programmer innen denne kategorien i 2006, og innfrir kravet til antall sendetimer. Medietilsynet er tilfreds med den utviklingen som har funnet sted i Kanal 24s tilbud innen dette området, og er særlig positiv til at programmet *Zulu* kom på sendeplanen i 2006. Videre konkluderer Medietilsynet med at Kanal 24 innfrir kravene som dreier seg om kulturdekningen, programmer med smal musikk, barneprogrammer og ungdomsprogrammer. Når det gjelder kravet om samiske sendinger konkluderer Medietilsynet med brudd, ettersom Kanal 24 sendte færre timer enn forpliktelsene tilsier. Tilsynet er imidlertid positiv til de grep kanalen har gjort i forhold til innretningen av dette programtilbudet, og forventer at Kanal 24 innfrir kravet til samiske sendinger i 2007.

Kanal 24 har videre flere krav knyttet til nyhets- og aktualitetsdekningen. Kanalen innfrir flere av disse kravene. Imidlertid innfris ikke kravet om fire utvidede nyhetssendinger på minimum 15 minutter, ettersom tre av sendingene hadde kortere varighet enn det konsesjonen fastsetter. Kanal 24 har søkt Kultur- og kirke departementet om å endre dette konsesjonsvilkåret. Ettersom søknaden ikke er ferdig behandlet, anser tilsynet det ikke som

hensiktsmessig å ilegge sanksjon for dette bruddet. Medietilsynet vil heller komme tilbake til saken i Allmennkringkastingsrapporten 2007.

Videre innfrir ikke Kanal 24 kravet til antall sendetimer innenfor kategorien *nyheter og aktualitet*. Tilsynet mener likevel det er positivt at kanalen har økt antall sendetimer siden 2005, og forventer at Kanal 24 innfrir kravet om minimum 800 timer med nyheter for kringkastingsåret 2007.

Et annet spesifikt krav til Kanal 24s programvirksomhet er knyttet til andelen livssynsprogrammer. Kanal 24 ble ilagt sanksjon for brudd på dette kravet i forbindelse med Allmennkringkastingsrapporten 2005. Kanalen har økt timeantallet noe siden 2005, men ikke i betydelig grad. Medietilsynet konkluderer derfor med brudd på kravet om livssynsprogrammer også for 2006, og forholdes tas opp i egen tilsynssak.

Konsesjonen stiller videre krav om at Kanal 24 skal spille minst 35 prosent norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk. Kanal 24 har økt andelen norsk musikk siden 2005, og er med en andel på drøye 34 prosent nær en innfrielse av dette kravet. Medietilsynet mener dette er en positiv utvikling. Kanal 24 må imidlertid tåle kritikk for at andelen ”norsk på norsk” er kraftig redusert siden 2005, og Medietilsynet forventer en klar forbedring for kringkastingsåret 2007.

Det stilles også krav om at verbalinnslag skal utgjøre en betydelig del av kanalens samlede sendetid. Kanal 24 har økt andelen verbalinnslag siden 2005. Sammenlignet med andre kommersielle allmennkringkastere anser Medietilsynet at Kanal 24 hadde en relativt sett høy andel verbalinnslag i 2006. Når det gjelder Kanal 24s bruk av dialekter og målformer, har ikke Medietilsynet grunnlag for å konkludere hvorvidt denne andelen befinner seg på et tilfredsstillende nivå. Dersom Kanal 24 ikke kan vise til statistikk for bruken av nynorsk og dialekter for kringkastingsåret 2007, eller i det minste gi en fylldig redegjørelse med konkrete henvisninger til programmer, vil Medietilsynet vurdere å ta opp forholdet i en egen tilsynssak.

2.2 Vurderingsgrunnlag

Ved utlysningen av det fjerde riksdekkende radionettet gjorde Kultur- og kirkedepartementet det klart at programprofilen i den nye konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting, og at ”*realistiske og forpliktende planer for oppfyllelse av allmennkringkastingsoppdraget*” ville tillegges størst vekt ved tildelingen av konsesjon². Det ble videre angitt hvilke *minimumsvilkår* som ville bli stilt for konsesjonen, herunder både overordnede og spesifikke krav til sendingene. Dessuten ble det stilt krav om at en betydelig del av sendingene skulle bestå av verbalinnslag, ikke medregnet reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon

Konsesjonen for riksdekkende, reklamefinansiert radio i det fjerde riksnettet ble gitt til Kanal 24 Norge AS for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2013.

Konsesjonsvilkårene omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene, er det primært oppfyllelsen av *programforpliktelsene* som skal vurderes. Kanal 24s søknad, herunder programplaner og konkrete leveranssmål, er gjort til en del av vilkårene for konsesjonen. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes med basis i følgende kilder:

- 1) allmennkringkasterregnskapet for 2006
- 2) supplerende opplysninger mottatt per e-post
- 3) planer og leveranssmål i Kanal 24s søknad om konsesjon
- 4) myndighetenes uttalte formål med utlysningen av det fjerde riksnettet for radio, som også ble lagt til grunn ved tildelingen
- 5) Kanal 24s nettsider med programoversikter og annen programinformasjon

Kravene til sendevirksomheten består i stor grad av kvalitative begreper. Medietilsynet vil i sin vurdering ta utgangspunkt både i Kanal 24s egne vurderinger av hvordan programkravene kommer til uttrykk i programvirksomheten, og i statistikken slik den fremkommer i allmennkringkasterregnskapet. I denne forbindelse vil Medietilsynet også foreta mediefaglige vurderinger av programvirksomheten.

² Søknadsdokument for radiokonsesjon av 31. mai 2002. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990003/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om radiokonsesjonen, som Kanal 24s konsesjon, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990015/dok-bn.html>.

2.3 Konesjonsvilkår

2.3.1 Innledende bemerkninger

I Kanal 24s konsesjon er det både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene, jf. også orienteringen om Medietilsynets tilsynsopplegg i Allmennkringkastingsrapporten 2004.

Ifølge konsesjonens § 1-9 skal Kanal 24 basere den *kvantitative delen* av allmennkringkasterregnskapet på de planene om programleveranser som fremgår av tabellen på s. 10 i søknaden. Regnskapet skal også inneholde en redegjørelse for Kanal 24s vurdering av kvaliteten på det materialet som er sendt. Medietilsynet gjør i denne sammenheng for øvrig oppmerksom på at Kanal 24 er forpliktet til å oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som følger av konsesjonssøknaden. Bakgrunnen er at søknadens redaksjonelle planer og forpliktelser i følge konsesjonsvilkårene § 3-3 er en del av konsesjonsvilkårene. Dette innebærer eksempelvis at angivelse av leveranssmål innen ulike programkategorier m.v. som fremgår av søknaden, i realiteten er å betrakte som et konsesjonsvilkår. En unnlatelse av å innfri et leveranssmål, innebærer således at det foreligger et brudd på konsesjonsvilkårene som Medietilsynet eventuelt kan sanksjonere.

Under punkt 2.3.2 nedenfor vises tabellen fra konsesjonssøknadens side 10 om *forpliktende programleveranser* (tabell 1), som her er supplert med tallene fra Kanal 24s rapportering om programtilbudet i perioden 2004 til 2006. Medietilsynet vil presisere at tabellen *ikke* representerer en oversikt over den totale programvirksomheten til Kanal 24, men angir omfanget av sendetimer avgrenset til de spesifikke programområder som Kanal 24 gjennom konsesjonssøknaden har forpliktet seg på.

2.3.2 Kanal 24s kvantitative programløfter

I allmennkringkasterregnskapet rapporterer Kanal 24 de forpliktende programleveransene i følgende tabell:

Tabell 1:

Forpliktende programleveranser	Søknaden	2004	2005	2006
Nyheter og aktualitet	800	728	722	762
Kultur	620	772	836	735
Barn og unge	525	704	880	875
Samisk	30	9	28	23
Livssyn	95	29	59	64
Flerkulturelt	77	15	58	80
De nye eldre	88	184	40	65
Vitenskap og teknologi	87	20	30	102
Forbrukerstoff	50	178	67	141
Sport og idrett	336	216	247	340
Musikk for smale grupper	300	346	356	421
Totalt	3008	3201	3323	3608

Kanal 24 har i sin konsesjonssøknad spesifisert programleveranser på 3 008 timer per år. I allmennkringkasterregnskapet for 2006 har kanalen rapportert 3 608 timer sendetid innenfor de samme programområdene. Medietilsynet vil i denne sammenhengen presisere at det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2006 var på 8 760 timer, hvilket betyr at 5 152 timer av virksomheten i fjor ikke kommer til syne i rapportering. I tråd med konsesjonsvilkårene § 1-9 baserer Kanal 24 den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på denne tabellen (tabell 1 ovenfor).

I motsetning til for P4 fremgår det ikke eksplisitt av Kanal 24s konsesjonsvilkår at de skal rapportere etter den såkalte styringsmålstabellen som er inntatt på s. 8 i konsesjonssøknaden. Kanalen har således ikke rapportert i henhold til denne tabellen verken for 2004 eller 2005. Dette har skapt klare begrensninger i grunnlaget tilsynet har hatt for å vurdere Kanal 24s innfrielse av de overordnede kravene om at sendingene skal baseres på allmennkringkastingsprinsippene. En rapportering etter styringsmålstabellen synliggjør den sjangermessige bredden i radiotilbudet, noe som er særlig viktig i forhold til vurderingen av hvorvidt de kritiske, fordypende og analytiske perspektivene blir ivaretatt.

Kanal 24 har rapportert for styringsmålene i allmennkringkasterregnskapet for 2006 (s. 6-7), men rapporteringsverktøyet ble ikke tatt i bruk før medio juli³. Medietilsynet har med utgangspunkt i Kanal 24s rapporterte tall for siste halvdel av 2006, gjort et estimat av kanalens leveranse for hele året. På denne måten er det mulig å sammenligne Kanal 24s sjangermessige programprofil med søknadsprofilen (se vurderinger og figurer nedenfor under punkt 2.4.1.1). Det presiseres imidlertid at ettersom Medietilsynet har foretatt beregninger som her nevnt, vil ikke tallmaterialet tilsynet benytter i denne sammenheng vise Kanal 24s *faktiske* leveranse i forhold til styringsmålstabellen. Medietilsynet har således ikke grunnlag for å trekke noen endelige konklusjoner når det gjelder Kanal 24s innfrielse av forpliktelsene etter styringsmålstabellen.

Som offentlig tilsynsorgan tillegger Medietilsynet *likebehandling* av aktører i direkte konkurranse stor vekt. Av de norske allmennkringkasterne er det naturlig å se på P4 og Kanal 24 som aktører med et særskilt konkurranseforhold. De representerer de riksdekkende radioaktørene som, både med tanke på lyttere og finansiering, konkurrerer i det samme markedet. Ettersom Medietilsynet ikke har tilstrekkelig grunnlag for å trekke endelige konklusjoner med utgangspunkt i Kanal 24s styringsmålstabell, vil det innebære en urettmessig forskjellsbehandling hvis tilsynet ilegger P4 sanksjoner som følge av underleveranser i henhold til deres styringsmålstabell. På denne bakgrunn kommer Medietilsynet i årets rapport til å evaluere både Kanal 24 og P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellene, men ikke ilegge sanksjoner ved konstaterte brudd.

Det forventes at Kanal 24 inkluderer en fullstendig styringsmålstabell i allmennkringkasterregnskapet for 2007. Ettersom det i Kanal 24s styringsmålstabell kun redegjøres for bruken av tre sjangrer, *debatt, kommentar/analyse* og *redigert reportasje*, ber Medietilsynet om at regnskapet for 2007 omfatter eksempler på forskjellige typer innslag som defineres inn under de tre kategoriene. Tilsynet ber også om at Kanal 24 redegjør for kategoriseringen av verbalinnslag i forhold til sjanger.

Fra og med 2007 vil P4 og Kanal 24 bli underlagt samme kontroll, ved at begge kanalene blir vurdert både i henhold til styringsmålstabellen og tabellen over forpliktende programleveranser. Det presiseres at Medietilsynet foretar en reell vurdering av både

³ Tallene er eksklusive nyheter. Kanal 24 opplyser i allmennkringkasterregnskapet at sjangerfordelingen i nyhetssendingen ikke er inkludert i styringsmålstabellen, men at dette vil bli gjort for 2007 (s. 6).

Kanal 24 og P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, og at tilsynet forutsetter at begge kanalene tar signalene som fremgår av våre vurderinger til etterretning.

For ordens skyld bemerkes det at P4 i brev av 21. desember 2006 har søkt om endringer i konsesjonsvilkårene som blant annet kan få betydning for vurderingene i tilknytning til styringsmålstabellen. Det tas således forbehold fra tilsynets side om at Kultur- og kirkedepartementets vurdering av denne søknaden, kan medføre justeringer i innretningen av tilsynet på dette punkt.

Med basis i det tallmessige grunnlaget og de beskrivelser av virksomheten som Kanal 24 har levert for 2006, vil Medietilsynet i det følgende vurdere om konsesjonæren innfrir de krav som fremgår av konsesjonsvilkårene, herunder om konsesjonssøknadens redaksjonelle planer og forpliktelser oppfylles.

2.4 Programkravene i Kanal 24s konsesjon

Formålsbestemmelsen i § 1-1 i Kanal 24s konsesjon lyder som følger:

”Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett til å sende riksdekkende reklamefinansiert radio på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske radiolyttere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig radiotilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.”

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere Kanal 24s innfrielse av programkravene i kapittel 3. Formålet speiler prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet, variasjon i programtilbud og publikumshenvendelse, samt innsikt i og kunnskap om samfunnet vi lever i. Disse allmennkringkastingsprinsippene gjelder for programtilbudet i sin helhet og er nedfelt i konsesjonens § 3-2, som stiller følgende overordnede krav til sendingene:

”Konsesjonærens sendinger skal baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Dette innebærer at:

- a) Sendingene skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.***

- b) *Det skal være verbalsendinger og musikk tilpasset både brede og smale grupper.*
- c) *Sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.”*

Presiseringene som fremgår av bestemmelsens bokstav a) til c) angir hovedkriterier for vurderingen av dette vilkåret, og danner strukturen for vår gjennomgang av dette *overordnede kravet* til Kanal 24s sendinger. De *spesifikke kravene* til sendingene fremgår av § 3-3 og vurderes nedenfor i punkt 2.4.2. § 3-3 regner opp de mest sentrale forpliktelsene og presiserer de krav som stilles til de ulike programområdene, samt til musikkprofil og verbalandel.

2.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

2.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Det fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav a) at Kanal 24s sendinger skal ha tematisk og sjangermessig bredde⁴.

Tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser), gjengitt i punkt 2.3.2 ovenfor, fastsetter et nivå for bestemte programleveranser som Kanal 24 minst skal levere, og etterlater et sendetidsrom hvor kanalen kan levere mer av det spesifiserte innholdet og/eller et annet programinnhold. Etersom Kanal 24 ikke rapporterer om den totale programvirksomheten, gis det ikke et fullstendig bilde av kanalens faktiske programprofil. Kanal 24 sendte totalt 8 760 timer med radio i 2006. Av dette utgjør de rapporterte tallene 3 608 timer. De absolutte timetallene Kanal 24 har satt for de ulike programleveransene, må sees i forhold til søknadens beskrivelser av ambisjoner og mål for programvirksomheten som er gjort til en del av konsesjonsvilkårene.

Medietilsynet har sett på Kanal 24s måloppnåelse i forhold til de *overordnede kravene* til sendingene, slik den kommer til uttrykk i rapporteringen av de absolutte tallene i tabell 1 ovenfor. Tallene i søknadskolonnen kan betegnes som *søknadsprofilen* og tallene i 2006-kolonnen som *programprofilen*. Differansen mellom de absolutte tallene i søknaden og i allmennkringkasterregnskapet avdekker, der den er negativ, de områder der Kanal 24 ikke oppfyller sine kvantitative programløfter. Dette er illustrert i tabell 2 nedenfor.

⁴ Se vedlegg nr. 1: Definisjoner.

Tabell 2:

Forpliktende programleveranser	Sendetimer		Differanse		Profil	
	Søknaden	2006	Timer	Prosent	Søknad	Program
Nyheter og aktualitet	800	762	-38	-4,75 %	26,60 %	21,12 %
Kultur	620	735	115	18,55 %	20,61 %	20,37 %
Barn og unge	525	875	350	66,67 %	17,45 %	24,25 %
Samisk	30	23	-7	-23,33 %	1,00 %	0,64 %
Livssyn	95	64	-31	-32,63 %	3,16 %	1,77 %
Flerkulturelt	77	80	3	3,90 %	2,56 %	2,22 %
De nye eldre	88	65	-23	-26,14 %	2,93 %	1,80 %
Vitenskap og teknologi	87	102	15	17,24 %	2,89 %	2,83 %
Forbrukerstoff	50	141	91	182,00 %	1,66 %	3,91 %
Sport og idrett	336	340	4	1,19 %	11,17 %	9,42 %
Musikk for smale grupper	300	421	121	40,33 %	9,97 %	11,67 %
Totalt	3008	3608	600	19,95 %	100,00 %	100,00 %

*Differanse er målt som avviket mellom antall sendetimer spesifisert i søknaden og rapportert for 2006. Differansen målt i prosent er beregnet av antall timer spesifisert i søknaden for de ulike temaene. Søknadsprofilen uttrykker antall timer spesifisert i søknaden innenfor hvert enkelt temaområde, målt i prosent av antall spesifiserte sendetimer i søknaden. Programprofilen uttrykker rapportert sendetid innen et tema målt i prosent av samlet rapportert sendetid.

En prosentvis sammenligning av søknadstallene og allmennkringkasterregnskapet tydeliggjør den faktiske programprofilen relativt til søknadsprofilen, ved at den tar hensyn til den delen av det uspesifiserte sendetidsrommet som er rapportert i 2006. Avviket mellom de to gir uttrykk for at faktisk programprofil er noe annerledes enn søknadsprofilen.

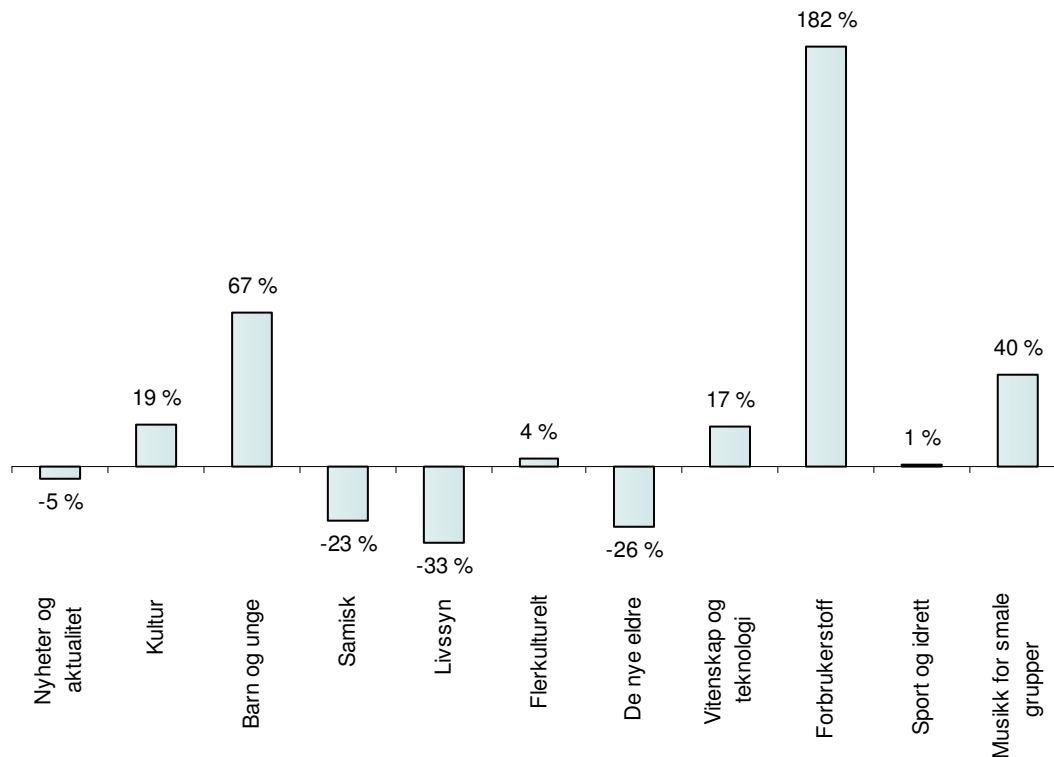
Tabell 2 gir grunnlag for å se på den tematiske bredden i Kanal 24s sendinger. Den rapporterte sendetiden til Kanal 24 er på 3 608 timer, og dermed høyere enn det antall timer som er spesifisert i søknaden, nemlig 3 008 timer. Likevel har Kanal 24, som det fremgår av tabell 2, levert færre timer enn lovet innenfor fire av de elleve definerte programområdene. Dette er imidlertid en forbedring siden 2005, da Kanal 24 underleverte innenfor sju programområder. De fire programområdene hvor Kanal 24 underleverte i 2006 var *nyheter og aktualitet*, *samisk*, *livssyn* og *de nye eldre*. Felles for alle disse programområdene, er imidlertid at Kanal 24 sendte flere timer i 2006 enn i 2005⁵. Når det gjelder *nyheter og aktualitet* ble det i 2006 sendt 762 timer, mot 800 timer som lovet i søknaden. For programområdet *livssyn* ble 64 av de 95 lovede timene sendt, noe som tilsvarer en underleveranse på 33 prosent. Innenfor *samisk* ble det sendt 23 av 30 lovede timer, mens når det gjelder programmer for de nye eldre ble det sendt 65 av 88 timer. Når det gjelder de øvrige syv programområdene innfridde Kanal 24 kravene til antall sendetimer i 2006.

⁵ Dette gjelder også for *samisk*, da tallene rapportert for 2005 er for høye.

Figur 1 nedenfor viser hvordan Kanal 24 leverer i forhold til programkravene innenfor de ulike programkategoriene. Søylene illustrerer det prosentvise avviket i antall sendetimer som konsesjonen krever innen hver enkelt kategori.

Figur 1:

Forpliktende programleveranse

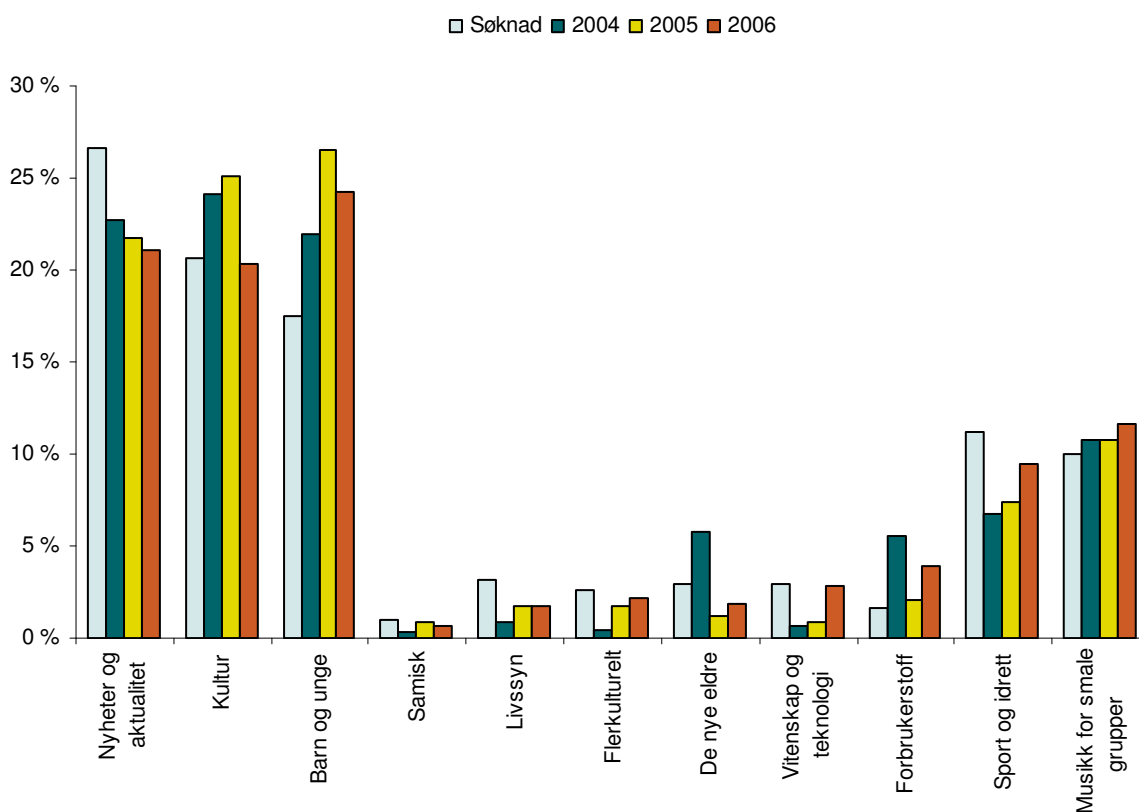
Den manglende oppfyllelsen av de kvantitative løftene på enkelte programområder forteller at Kanal 24 ikke fullt ut kan sies å ha innfridd de forpliktelsene som konsesjonen og søknadsprofilen setter for den tematiske bredden i kanalen. Samtidig registrerer Medietilsynet som nevnt ovenfor at Kanal 24 innen alle de områder hvor det har vært underleveranser i 2006, har hatt en økning i antall timer siden 2005.

Sett i lys av at Kanal 24 har rapportert 3 608 sendetimer og det i konsesjonssøknaden var spesifisert 3 008 timer av de forpliktende programkategoriene, er det interessant å sammenligne *søknadsprofilen* og den faktiske *programprofilen*. Selv om differansen i sendetidsomfang er på 600 timer, vil den relative fordelingen av programkategorier mellom de to kunne si noe om en eventuell vridning i programprofilen fra slik den ble beskrevet i

konsesjonssøknaden. Figur 2 nedenfor viser hvordan Kanal 24 leverer i forhold til programkravene innenfor de ulike programkategoriene i 2004, 2005 og 2006.

Figur 2:

Søknadsprofil versus programprofil 2004 - 2006

Kanal 24 hadde både i 2004 og 2005 et svakere fokus på nyheter og aktualiteter enn det som ble spesifisert i konsesjonssøknaden, og også i 2006 sendte Kanal 24 færre timer innenfor dette programområdet enn lovet. Når det gjelder *kultur*⁶ og samlekategoriene *barn og unge*, har Kanal 24 sendt et høyere antall timer totalt sett enn de har forpliktet seg til helt siden 2004⁷, og dette er en trend som vedvarer også i 2006. Medietilsynet registrerer dessuten at Kanal 24s programprofil over tid gradvis har nærmet seg kanalens søknadsprofil.

⁶ Antall sendetimer *kultur* er høyere i 2005 enn spesifisert i konsesjonssøknaden. Figur 2 uttrykker rapportert sendetid *kultur* av samlet rapportert sendetid. Programprofilen i 2006 har en lavere prosentandel *kultur* enn i konsesjonssøknaden, selv om antall timer *kultur* i 2006 i realiteten er høyere enn i søknaden.

⁷ I 2005 innfridde Kanal 24 isolert sett ikke kravene om fem ukentlige programmer for barn mellom fire og åtte år og for ungdom fra tretten år og oppover, se Allmennkringkastingsrapporten 2005 punkt 2.4.2.3.

Medietilsynet skal også vurdere den sjangermessige bredden i Kanal 24s sendinger. På s. 8 i Kanal 24s konsesjonssøknad finnes en tabell for styringsmål for kanalen. Tabellen gir, ifølge konsesjonssøknaden

”ikke et utfyllende bilde av den sjangermessige variasjonen på kanalen, men er ment å være forpliktende leveransemål i sjangere som normalt er mangelvare i kommersiell radio. Dette er måltall for å sikre bredde, variasjon og analytiske perspektiver også i studiosendinger som henvender seg til brede lyttergrupper gjennom hele dagen” (s. 8).

Som det er redegjort for ovenfor under punkt 2.3.2 har ikke Kanal 24 rapportert i henhold til styringsmålstabellen verken for 2004 eller 2005. Dette har skapt klare begrensninger i grunnlaget tilsynet har hatt for å vurdere Kanal 24s innfrielse av de overordnede kravene om at sendingene skal baseres på allmennkringkastingsprinsippene. En rapportering etter styringsmålstabellen synliggjør den sjangermessige bredden i radiotilbudet, noe som er særlig viktig i forhold til vurderingen av om de kritiske, fordypende og analytiske perspektivene blir ivaretatt. Medietilsynet er derfor tilfreds med at Kanal 24 har kunnet rapportere i henhold til denne tabellen for deler av 2006⁸, og imøteser en fullstendig rapportering for 2007.

Medietilsynet har med utgangspunkt i Kanal 24s rapporterte tall for 2006, gjort et estimat av kanalens leveranse for hele året. På denne måten er det mulig å sammenligne Kanal 24s sjangermessige programprofil med søknadsprofilen. Dette estimatet er presentert i tabell 3 nedenfor. Etersom Medietilsynet har foretatt beregninger som her nevnt, viser ikke tabellen Kanal 24s *faktiske* leveranse i forhold til styringsmålstabellen.

⁸ Rapporteringsverktøyet ble tatt i bruk medio juli 2006.

Tabell 3

Styringsmål	Debatt		Kommentar/analyse		Redigert reportasje	
	Søknad	2006	Søknad	2006	Søknad	2006
Kultur	100	57	400	1357	200	214
Flerkulturelle	75	33	50	65	50	9
Livssyn	70	13	60	31	75	7
Etniske minoriteter	6	2	10	116	30	13
Kunnskapsformidling	30	11	300	264	50	70
Forbrukerstoff	50	39	0	722	150	74
Natur & vitenskap	50	7	0	260	100	22
Barn	50	7	0	26	500	22
Unge	275	2	100	20	300	22
Eldre voksne	75	0	25	22	300	2
Politikk	300	127	150	148	50	55
Utenriks	50	9	150	157	60	44
Sport og idrett	50	13	300	308	100	20
Totalt	1181	319	1545	3495	1965	572

(ikke inkludert nyheter⁹)

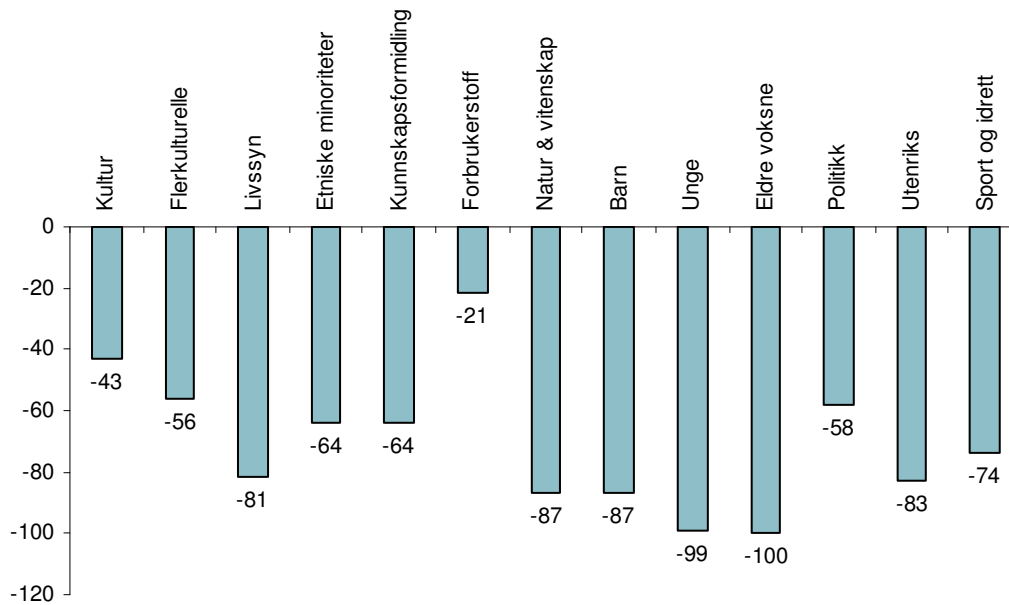
Tallene i tabell 3 gir grunnlag for å se nærmere på den sjangermessige bredden til Kanal 24 i 2006. Tabellen viser antall verbalinnslag innenfor hver sjanger fordelt på temaområde i søknadsprofilen og 2006-profilen (de estimerte tallene for 2006). De røde tallene viser hvor Kanal 24 har en underleveranse i forhold til de forpliktende leveransemålene i søknaden.

Figur 3 viser Kanal 24s prosentvise avvik mellom målene i konsesjonssøknaden og de estimerte tallene for 2006, når det gjelder antall verbalinnslag innenfor de ulike programkategoriene og sjangrene.

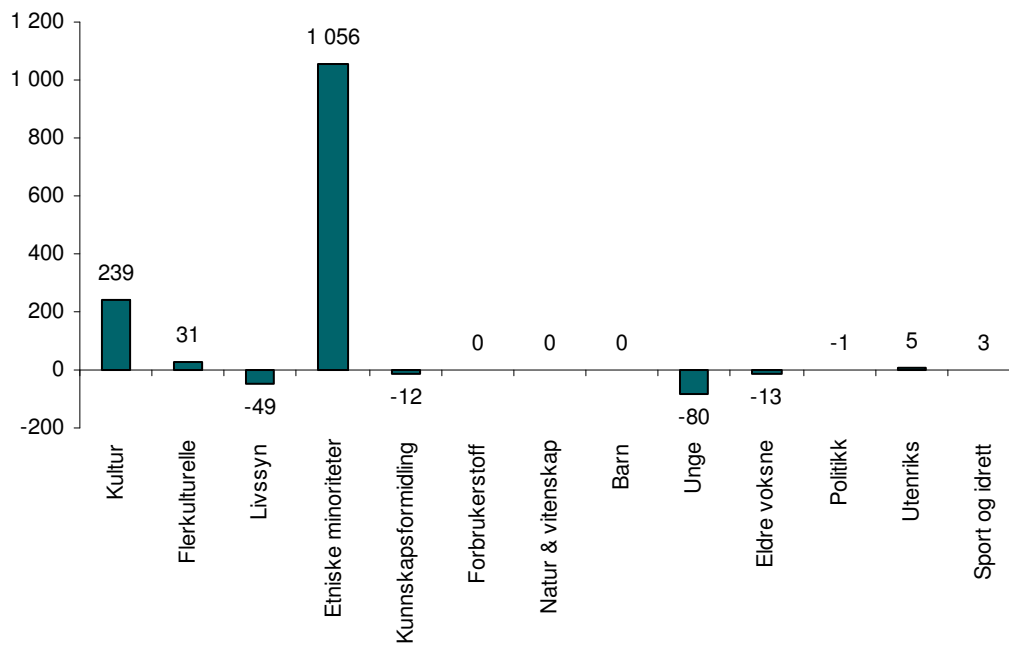
⁹ Kanal 24 har ikke inkludert sjangerfordelingen i nyhetssendingene i styringsmålstabellen, men dette vil bli gjort for 2007 (Kanal 24s allmennkringkasterregnskap 2006, s. 6).

Figur 3:

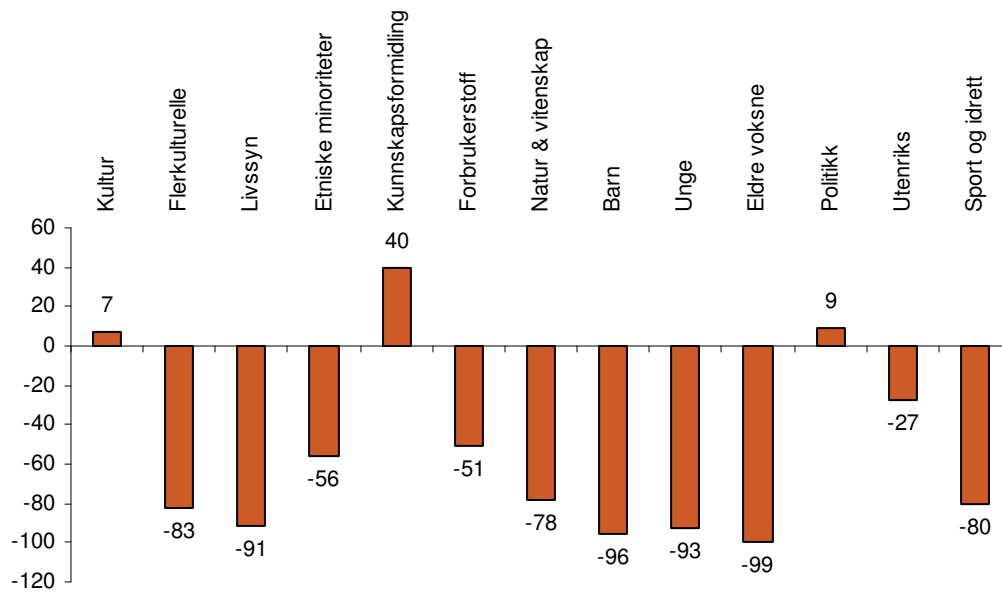
Prosentvis avvik - debatt

Prosentvis avvik – kommentar/analyse

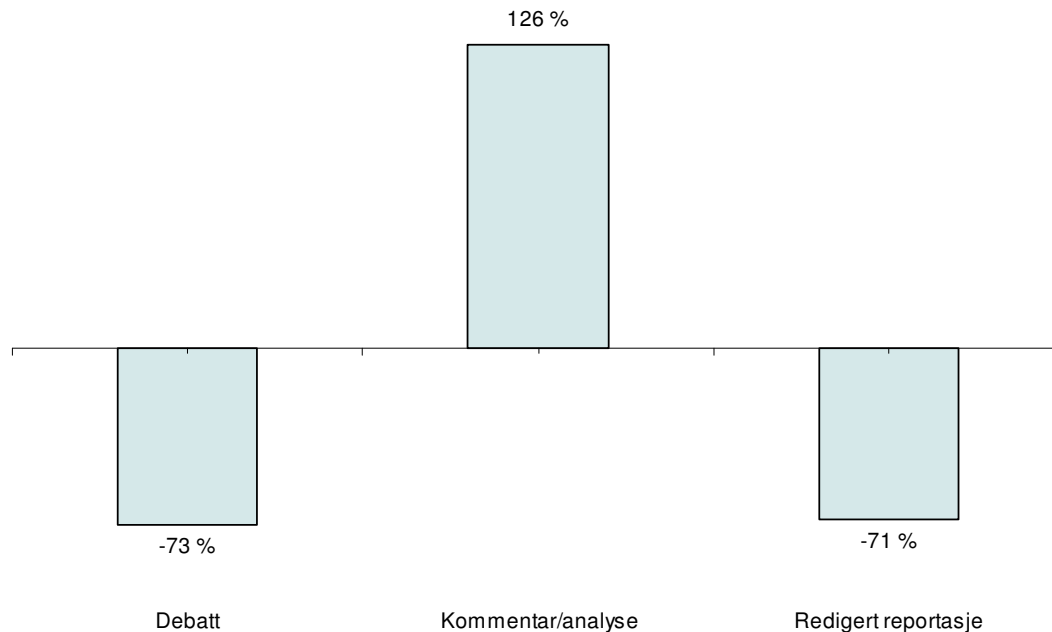
Prosentvis avvik – redigert reportasje:

Samlet viser de tre grafene at Kanal 24 ikke innfrir leveransemålene innen noen av de tre definerte sjangrene på temaområdene *livssyn*, *programmer for unge* og *programmer for eldre voksne*. Innen temaområdet *kultur* leverer Kanal 24 et høyere antall innslag innen sjangrene *kommentar/analyse* og *redigert reportasje* enn de er forpliktet til, mens de underleverer i sjangeren *debatt*. Innenfor de øvrige temaområdene leverer Kanal 24 i samsvar med forpliktelsene innen én sjanger, mens de underleverer for to. Innen *programmer for etniske minoriteter* og *forbrukerstoff* leverer Kanal 24 betydelig over kravet innen sjangeren *kommentar/analyse*.

Figur 4 nedenfor viser andel verbalinnslag i søknadsprofil og i programprofil (de estimerte tallene for 2006) fordelt på sjangrer:

Figur 4:

Figuren viser at Kanal 24 i 2006 samlet for alle programområder har hatt et høyere antall verbalinnslag enn forespeilet i søknaden når det gjelder *kommentar/analyse*. Figuren viser videre at Kanal 24 leverer færre innslag innen sjangrene *debatt* og *redigert reportasje*, enn det som ble fastsatt som minimumskrav i konsesjonssøknaden. Dette indikerer en vridning bort fra profilen som ble beskrevet i konsesjonsvilkårene. Ettersom det er en betydelig andel verbalinnslag innen sjangeren *kommentar/analyse*, som tradisjonelt regnes for å være en såkalt tung sjanger, ber Medietilsynet Kanal 24 om å komme med eksempler på forskjellige innslag som er definert som *kommentar/analyse* i allmennkringkasterregnskapet for 2007. Tilsynet ber også om en redegjørelse for kategoriseringen av verbalinnslag i forhold til sjanger.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke fullt ut kan sies å ha en *tematisk* bredde i 2006, ettersom kanalen underleverer innen enkelte programområder. Når det gjelder Kanal 24s *sjangermessige* bredde i 2006, har ikke Medietilsynet grunnlag for å konkludere, all den tid Kanal 24 kun har rapportert etter styringsmålstabellen for andre halvår. På bakgrunn av de estimerte tallene kan det imidlertid synes som om Kanal 24 i 2006 ikke hadde en *sjangermessig* bredde i tråd med sine forpliktelser.

2.4.1.2 Brede og smale lyttergrupper

Ifølge konsesjonsvilkårene § 3-2 bokstav b) skal sendingene til Kanal 24 bestå av verbalsendinger og musikk tilpasset både brede og smale grupper. En vurdering av Kanal 24s musikktilbud følger nedenfor under punkt 2.4.2.7. I dette punktet vil Medietilsynet vurdere hvorvidt kanalens verbalsendinger er tilpasset både brede og smale lyttergrupper.

I konsesjonssøknaden tallfestet Kanal 24 forpliktende leveranssmål for ulike programtyper og oppsummerte disse i tabell for forpliktende programleveranser (Kanal 24s konsesjonssøknad s. 10). Av § 1-9 andre ledd i Kanal 24s konsesjonsvilkår fremgår det at den kvantitative delen av kanalens regnskap skal baseres på de planene om programleveranser som Kanal 24 har angitt i denne tabellen. Tabellen, supplert med rapporterte tall for 2006, er gjengitt i tabell 1 under punkt 2.3.2 ovenfor. Kravet om sendinger for brede og smale lyttergrupper dreier seg om en variasjon i publikumshenvendelse i betydningen ulike interesse- eller aldersgrupper¹⁰. En egen vurdering av Kanal 24s måloppnåelse i forhold til barne- og ungdomsprogrammer behandles under punkt 2.4.2.3.

Som det fremgår av det som er sagt under vurderingen av den tematiske og sjangermessige bredden, forteller tabell 1 også noe om måloppnåelsen av de konkrete programløftene i forhold til ulike lyttergrupper. Tabell 1 har programangivelser for både brede og smale interesser samt for ulike aldersgrupper, og viser at programmer for målgruppen *samisk-språklige* kommer svakere ut i faktisk sendetid enn programløftene i søknaden tilsier. Kanal 24 har i 2006 levert 23 av de 30 lovede timene med *samisk-språklige* sendinger, et antall sendetimer som er 24 prosent lavere enn forespeilet i konsesjonssøknaden.

Også programmer om og med *det flerkulturelle Norge* er tilbud for smale lyttergrupper. For kringkastingsåret 2005 sendte Kanal 24 færre timer enn de var forpliktet til innen denne kategorien. I 2006 har Kanal 24 økt antall sendetimer innenfor programområdet, og imøtekommer nå forpliktelsen ved å sende 80 timer, mot 77 timer lovet i konsesjonssøknaden.

Aldersgruppen 50+, også kalt "de nye eldre", ivaretas gjennom programmene *Endelig voksen* og *Endelig voksen magasin*. Fokus i programmene er ifølge allmennkringkasterregnskapet

¹⁰ Se vedlegg nr. 1: Definisjoner.

”mulighetene det å bli 50 år i dag gir” (s. 26). Av den lovede andelen på 88 timer, ble det avvirket 65 timer programmer for ”de nye eldre” på Kanal 24 i 2006.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke fullt ut kan sies å ha programmer for både brede og smale lyttergrupper i 2006, ettersom de underleverer innen enkelte kategorier. Tilsynet registrerer imidlertid at det har vært en positiv utvikling innen programmer for smale grupper de siste to årene, og vil følge den videre utviklingen når det gjelder dette overordnede kravet.

2.4.1.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur

En viktig del av allmennkringkasteroppdraget er at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Dette kravet fremgår av konsesjonsvilkårene § 3-2 bokstav c).

I allmennkringkasterregnskapet viser Kanal 24 til at slagordet fra konsesjonssøknaden om å bringe frem *”stemmer fra hele landet”* ivaretas gjennom at kanalen er bevisst på denne målsettingen gjennom alle ansettelsesprosesser (s. 11). Kanal 24 uttaler samme sted at de er *”stolte av å ha solid spredning når det gjelder geografisk bakgrunn blant [sine] ansatte i nyhetsredaksjonen”*. Under punkt 2.4.2.8 om *verbalinnslag* redegjøres det nærmere for i hvilken grad Kanal 24 mener de ivaretar kravene om å benytte dialekter og målformer i sin virksomhet, og i punkt 2.4.2.1 om *nyhets- og aktualitetsdekningen* redegjøres det for Kanal 24s distriktskontorer. Når det gjelder norsk kultur trekker Kanal 24 frem sitt musikktilbud, med en satsning på unge, norske artister. Det vises i denne sammenheng til at Kanal 24 ifølge Norsk Radiomonitors undersøkelse fra mars 2005 har en høyere debutandel enn både NRK P3 og P4 (s. 31).

Ved vurderingen av hvorvidt Kanal 24 innfrir det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse av en rekke av de spesifikke kravene som er stadfestet i konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norsk musikk Kanal 24 inkluderer i sine sendinger, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, verbandelen, samt dialektbruk/målformer, vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. I tillegg er det grunn til å presisere at norsk identitet og kultur i realiteten favner et mangfold av kulturer og identiteter, slik at også

Kanal 24s innfrielse av kravene til *samiske sendinger og programmer for det flerkulturelle Norge* har betydning for om kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet.

Medietilsynets vurderinger av de spesifikke kravene viser at Kanal 24 innfrir kravet til flerkulturelle programmer i 2006, jf. vurderingene under punkt 2.4.2.4. Kanal 24 innfrir imidlertid ikke kravet til samiske sendinger, jf. vurderingene under punkt 2.4.2.6. Når det gjelder norsk musikk har Kanal 24 økt den totale andelen i 2006, men leverer en betydelig lavere andel ”norsk på norsk”, noe som er negativt for Kanal 24s bidrag til å styrke norsk språk og kultur, jf. vurderingene under punkt 2.4.2.7 om musikktilbudet. Kanal 24 innfrir imidlertid kravet til daglige kulturprogrammer, jf. vurderingene i punkt 2.4.2.2. Videre viser Kanal 24s redegjørelse at begge målformer og flere dialekter representert i sendingene, men Medietilsynet understreker at tilsynet ikke har tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om andelen nynorsk og dialekter var på et tilfredsstillende nivå i 2006 (se punkt 2.4.2.8 nedenfor). I tillegg viser drøftelsen under punkt 2.4.2.1 at kanalens nyhetssendinger imøtekommer flere av kriteriene i konsesjonssøknaden.

Samlet viser Medietilsynets vurderinger at Kanal 24 på flere områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur, og konkluderer med at kanalen innfrir dette overordnede kravet. Samtidig er det slik at den manglende måloppnåelsen på enkelte programområder svekker dette inntrykket noe.

2.4.2 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

I konsesjonsvilkårene § 3-3 om spesifikke krav til sendingene er de mest sentrale programforpliktelsene regnet opp i bokstavleddene a) til i). Medietilsynet tar i det følgende for seg hvert enkelt programkrav slik de fremgår av § 3-3:

2.4.2.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen

De spesifikke kravene til nyhets- og aktualitetssendingene i Kanal 24, presiseres i konsesjonsvilkårene § 3-3 bokstav a). Bestemmelsen lyder som følger:

”a. Nyhetsdekning

Konsesjonæren skal ha faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen. Det skal være minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på 15 minutter. I tillegg

skal det på hverdager være et aktualitetsmagasin av 30 minutters varighet med debatt, kommentarer, analyse og bakgrunnsstoff. En gang i uken skal aktualitetsmagasinet utvides til 60 minutter.

Nyhets- og aktualitetssendingene skal presentere både nasjonale og internasjonale nyheter og kommentere både det norske og det internasjonale nyhetsbildet.”

I allmennkringkasterregnskapet viser Kanal 24 til at nyhetsbulletiner ble gitt gjennom *Nyhetspuls*, som ble sendt ca. hver time i tidsrommet 0600 og 2300 (s. 11). I tillegg hadde Kanal 24 fem utvidede nyhetssendinger. Tre av de utvidede nyhetssendingene hadde en varighet på ca. 13 minutter (kl. 0700, 0800 og 1600), én nyhetssending var på rundt 6 minutter (kl. 1300), mens den siste var på 15 minutter (kl. 2400). I tillegg til de faste nyhetssendingene sendte Kanal 24 ekstrasendinger ved små og store nyhetshendelser (s. 11).

Av viktige saker som ble behandlet i 2006 trekker Kanal 24 frem følgende overskrifter: *Munchbildene tilbake, Karikaturstriden/Muhammedtegningene, UDI-skandalen (kurderne som fikk oppholdstillatelse), Flykaos på Gardermoen, Siv Jensen tar over som formann i Frp, Fritz Moen dør før han blir frikjent for drap, Natascha Kampusch rømmer fra fangenskap, Forskningsjukset og Sudbøskandalen, Krigen i Libanon, E.coliskandalen/mattrygghet/ fugleinfluenza, NOKAS-saken fortsetter; tilståelser og dom i lagmannsretten, Sykelønnsaka; forholdet mellom regjeringen og LO* (allmennkringkasterregnskapet s. 11).

Nyhetspuls har som målsetting å ha stemmer fra hele landet, og Kanal 24 viser til at man har vært bevisst på dette i alle sine ansettelsesprosesser, slik at kanalen har en ”*solid spredning når det gjelder geografisk bakgrunn blant [sine] ansatte i nyhetsredaksjonen*” (s. 11).

Kanal 24 redegjør for å ha styrket distriktskontorene med nye reportere i Kristiansand, Trondheim og Tromsø (s. 11). Kanal 24 opplyser også å ha flere medarbeidere i utlandet, nærmere bestemt Beijing, Brussel, St. Petersburg, Roma, Paris, Rio de Janeiro, Tel Aviv og Berlin (alle stringerkontrakter), New York og London (begge korrespondenter) (s. 11).

Kanal 24 viser til at aktualitet, debatt og analyse er stolpene i nyhetsprogrammet *Nyhetspuls 17*. Programmet ble sendt mandag til fredag kl. 1700-1800. Ifølge Kanal 24 ble de mest sentrale samfunnsproblemer diskutert, analysert og omtalt hver dag, og ”*[a]lle landets sentrale makthavere har gjestet programmet, så vel som næringslivsledere, kulturpersonligheter, organisasjonsledere og en rekke andre*” (s. 12). Ifølge

allmennkringkasterregnskapet diskuteres både norsk og internasjonal politikk i dette programmet, og man har som formål å fordype og å sette nyhetene inn i sammenheng og perspektiv (s. 12). Hver fredag sendte Kanal 24 programposten *Småpuls* i *Nyhetspuls 17*, hvor barn ble gitt muligheten til å uttale seg om og forklare de store sakene i nyhetsbildet. I *Småpuls* har man samarbeidet med barnehager i Trondheim og Tromsø. Fredager ble *Nyhetspuls 17* avsluttet med en fast kåsør som ga et analytisk skråblikk på uken som gikk.

Kanal 24s nyhetssendinger imøtekommer flere av kriteriene i konsesjonssøknaden: De hadde et tilfredsstillende antall nyhetsbulletiner, og et aktualitetsmagasin, *Nyhetspuls 17*, som ble sendt alle hverdager. Aktualitetsmagasinet varte én time, og var dermed dobbelt så langt som lovet i konsesjonssøknaden. Det er imidlertid grunn til å presisere at *Nyhetspuls 17* har betydelige innslag av musikk og reklame, og således ikke er en time med rene verbalinnslag.

På bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2005 ble Kanal 24 ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet om minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på minimum 15 minutter, samt for manglende innfrielse av leveransekravet for nyheter. Kanal 24 har i etterkant av dette sendt en søknad til Kultur- og kirkedepartementet, hvor det fremgår at de ønsker å endre konsesjonens krav om utvidede nyhetssendinger på minst 15 minutter. Søknaden er i skrivende stund til behandling i Kultur- og kirkedepartementet.

Medietilsynet fokuserte i Allmennkringkastingsrapporten 2005 på Kanal 24s utenriksdekning, blant annet ved å vise til en undersøkelse gjort av P4 og Kanal 24s *internasjonale dekning* gjennom én uke i kringkastingsåret 2005. Tilsynet har ikke en tilsvarende undersøkelse å vise til for 2006, og vurderer denne dimensjonen ved Kanal 24s nyhetstilbud kun ut fra kanalens egen rapportering. Kanal 24 redegjør ikke for *andelen* utenriks i sine sendinger, men kan vise til samarbeid med flere stringere rundt omkring i verden, i tillegg til to faste korrespondenter i henholdsvis New York og London. Av viktige saker i nyhetssåret 2006 trekker Kanal 24 frem tre saker av internasjonal karakter; nemlig Natascha Kampusch-saken, krigen i Libanon og karikaturstriden om Muhammedtegningene. Tilsynet har ikke grunnlag for å vurdere om Kanal 24 har hatt en tilfredsstillende andel utenriksaker, men konstaterer at kanalen også kan vise til en internasjonal nyhetsdekning i 2006.

I henhold til de forpliktende programleveransene skal Kanal 24 sende 800 timer innen kategorien *nyheter og aktualitet*. I 2006 sendte kanalen 762 timer, noe som er en økning i

forhold til 2005¹¹. Til tross for økningen i sendetimer innfrir ikke Kanal 24 leveransekravet på 800 timer. Ifølge Kanal 24 var de utvidede nyhetssendingene heller ikke i 2006 på minimum 15 minutter (allmennkringkasteregnskapet s. 10), selv om disse er noe lengre enn året før. Medietilsynet har flere ganger fastslått at kravet til de utvidede nyhetssendingene er absolutt¹². Tilsynet vil igjen understreke at innfrielse av kravet om de lange nyhetssendingene er av betydning, fordi det er gjennom disse sendingene kanalen kan oppfylle den redaksjonelle ambisjonen om å tilby nyhetssendinger med brede reportasjer og et mangfold av saker. De utvidede nyhetssendingene kan gi rom for flere analytiske og fordypende perspektiver, og gi lytterne bedre bakgrunn og forståelse for det som skjer.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet om faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen og et fast daglig aktualitetsmagasin i 2006.

Kanal 24 innfrir imidlertid ikke kravet om minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på minimum 15 minutter, ettersom tre av disse er av mindre varighet enn det konsesjonen fastsetter. Medietilsynet konkluderer derfor med brudd på dette kravet. Ettersom Kanal 24s søknad om endring av dette konsesjonsvilkåret ikke er avgjort av Kultur- og kirke departementet, anser imidlertid tilsynet at det ikke er hensiktsmessig å ilegge sanksjon for dette bruddet. Medietilsynet vil heller komme tilbake til saken i Allmennkringkastingsrapporten 2007. Tilsynet vil i sin vurdering der ta hensyn til eventuelle justeringer i konsesjonens ordlyd, samt fortolkningsmomenter departementet har gitt uttrykk for i sitt vedtak.

Medietilsynet konkluderer også med at Kanal 24 ikke innfrir kravet til antall timer i kategorien *nyheter og aktualitet*. Tilsynet mener likevel det er positivt at kanalen har økt antall sendetimer siden 2005, og forventer at Kanal 24 innfrir kravet om minimum 800 timer med nyheter for kringkastingsåret 2007. Dersom Kanal 24 ikke innfrir kravet til antall timer *nyheter og aktualitet* i 2007, vil Medietilsynet vurdere å reise egen tilsynssak på dette punkt.

¹¹ Kanal 24 sendte 722 timer med *nyheter og aktualitet* i 2005.

¹² Dette ble tatt opp Allmennkringkastingsrapporten 2004, egen tilsynssak i 2005, Allmennkringkastingsrapporten 2005 og påfølgende tilsynssak i 2006.

2.4.2.2 Kulturdekningen

De spesifikke kravene til Kanal 24s kultursendinger presiseres i konsesjonsvilkårene § 3-3 bokstav b), og lyder slik:

”b. Kulturprogrammer

Konsesjonæren skal ha daglige kulturprogrammer både for brede og smale lyttergrupper. Kulturprogrammene skal gjenspeile mangfoldet og bredden i norsk og internasjonalt kulturliv.”

I Kanal 24s allmennkringkasterregnskap fremgår det at kulturstoff utgjør en betydelig del av kanalens redaksjonelle virksomhet, både i rene kulturprogram, men også i bredere programflater. Kanal 24 trekker frem SAAB og *ny:Norsk* som kanalens kulturprogrammer. SAAB er ifølge Kanal 24s beskrivelse ”*et daglig kulturprogram som forener den gode samtalen med reportasjestoff, lydmontasjer, sketsjer, debatter og kulturkritikk/anmeldelser*” (s. 13). Programmet ble sendt hverdager kl. 0900 til 1100¹³. Blant gjestene i programmet i 2006 var rockedebutantene The White Birch, solodebutant Marit Larsen, Nora Brockstedt, Arve Tellefsen, Anne B. Ragde, Minette Walters og animasjonsregissør Christopher Nielsen. Kanal 24 redegjør også for at Festival-Norge fikk bred dekning i SAAB, gjennom samarbeid med by:Larm, Stavernfestivalen, Slottsfjellfestivalen, Baderock og Storåsfestivalen og reportasjer fra en lang rekke andre festivaler som blant annet Nordnorsk kammermusikkfestival, Oslo World Music Festival og Riddu Riddu-festivalen (s. 14).

En ytterligere redegjørelse om Kanal 24s kulturtilbud fremgår nedenfor, under punkt 2.4.2.7 om kanalens *musikkprofil*.

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon på oppdrag fra Medietilsynet¹⁴ tar for seg kulturdekningen i blant annet SAAB. Undersøkelsen baserer seg på fem utgaver av programmet. I rapporten påpekes det at ” *analyse materialet ikke er tilstrekkelig til å trekke noen endelige konklusjoner, men heller vise til tendenser i kulturprogrammene*” (Ihlebak og Maasø, s. 7). Undersøkelsen viser at av SAABs totale

¹³ Sommeren 2006 gikk programmet mellom kl. 1000 og 1200.

¹⁴ Se vedlegg nr. 2: Rapport til Medietilsynet om kulturdekningen i *Colosseum, Colosseum spesial, SAAB, Sarahs fornemmelse av kultur, Absolutt underholdning* og *Store studio*, av Karoline Ihlebæk og Arnt Maasø ved Institutt for medier og kommunikasjon, UiO.

sendeflate var 82,1 prosent brukt til andre formål enn kultur¹⁵, mens de resterende 17,9 prosent omhandlet temaer som omfatter kultur. Analysen viser at det var liten tematisk og sjangermessig bredde i programmet i løpet av analyseperioden. Hovedvekten av de kontrollerte sendingene går ifølge rapporten med til *humoristisk programledersnakk*, *studiointervju*, og noe *underholdning* og *anmeldelser*. Det er liten bruk av *reportasjer/montasjer/kommentarer*, *debatt/diskusjon* eller *kulturnyheter*, noe som begrenser muligheten for et fordypende, analytisk og kritisk perspektiv i SAAB. Det er fokus på populærkulturelle temaer som *pop/rock*, *film* og *andre medier*, mens det brukes lite eller ingen tid på omtale av *scenekunst*, *annen musikk*, *billedkunst*, *litteratur*, *kulturpolitikk* eller *mote/design/arkitektur*, i analyseperioden (Ihlebæk og Maasø s. 30).

Når det gjelder dekningen av henholdsvis nasjonalt og internasjonalt kulturliv, viser undersøkelsen at det er en forholdsvis jevn fordeling mellom disse, med 13,9 prosent av den relevante sendetiden (21,5 prosent) viet en norsk innfallsvinkel og 7,6 prosent av tiden viet internasjonal vinkling. I forhold til sjangeren *anmeldelse* viser det seg imidlertid å være en overvekt av internasjonale anmeldelser, med 76,5 prosent versus 23,5 prosent norske anmeldelser. Det var ikke registrert noen innslag med samisk eller flerkulturelt innhold i løpet av analyseperioden (Ihlebæk og Maasø, s. 32 og 33). Det vises for øvrig til undersøkelsen i sin helhet.

Kanal 24 skal sende 620 timer årlig innen kategorien *kultur*, og innfrir sendetidsomfanget klart med sine 735 rapporterte timer i 2006. Dette representerer en nedgang siden 2005, hvor Kanal 24 sendte hele 836 timer med kulturprogrammer. De forpliktende programleveransene på kulturområdet beskriver imidlertid ikke bare omfang, men også formål og innretning på tilbudet. Kanal 24 skal ha kulturprogram for både brede og smale lyttergrupper, og som gjenspeiler mangfoldet og bredden i norsk og internasjonal kulturliv. Undersøkelsen referert ovenfor, viser at SAAB i analyseperioden mangler den tematiske og sjangermessige bredden som konsesjonen stiller krav om. Medietilsynet har imidlertid ikke grunnlag for å trekke konklusjoner angående innretningen av Kanal 24s totale kulturtilbud på bakgrunn av undersøkelsen, all den tid den kun tar for seg fem utgaver av programmet SAAB.

¹⁵ Andre formål enn kultur: musikk, nyheter, reklame, egenreklame, generelt programledersnakk, temaer som ikke er relatert til kultur.

Av figur 3 under punkt 2.4.1.1 om tematisk og sjangermessig bredde, fremgår det for øvrig at Kanal 24 innenfor kategorien *kultur* sendte flere timer enn lovet innen sjangrene *kommentar/analyse* og *redigert reportasje* i 2006, mens kanalen underleverte innenfor sjangeren *debatt*. Figuren er, som nevnt i punkt 2.4.1.1, imidlertid kun basert på et estimat av Kanal 24s programprofil.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet om daglige kulturprogrammer. Tilsynet har imidlertid ikke grunnlag for å vurdere den sjangermessige bredden i kanalens kulturtilbud. Det forventes imidlertid at Kanal 24 inkluderer en fullstendig styringsmålstabell i neste års regnskap. Medietilsynet vil da ha større grunnlag for å vurdere den sjangermessige bredden i tilbudet.

2.4.2.3 Barne- og ungdomsprogrammene

Ifølge konsesjonssøknaden skal Kanal 24 ”*utvikle barneprogrammer for tre årsklasser og med en musikkprofil som er tilpasset de tema som behandles, og den målgruppe programmet henvender seg til*” (s. 15). Kravene til barneprogrammene fremgår av konsesjonen § 3-3 bokstav c).

”c. Barneprogrammer

Fem ganger ukentlig skal det være programmer for barn mellom fire og åtte år. For barn i aldersgruppen åtte til tolv år skal det fem ganger ukentlig tilbys et eget aktualitetsprogram av og med barn. En gang ukentlig skal konsesjonæren tilby et magasinprogram om sport og idrett rettet mot barn.”

I allmennkringkasterregnskapet redegjør Kanal 24 for å ha sendt 875 timer med radio for barn og unge i 2006, og ”*[d]et er trolig ingen andre mediekanaler som kan tilby et så omfattende tilbud til denne gruppen [...]* (allmennkringkasterregnskapet s. 18). Kanal 24 har siden oppstarten i 2004 samarbeidet med Barnekanalen AS, nå Bark Media AS, om produksjon av barne- og ungdomsradio. Bark24-redaksjonen omtales i allmennkringkasterregnskapet som en av de mest produktive redaksjonene i Kanal 24. I tillegg har Kanal 24 produsert ungdomsradio ved sitt hovedkontor i Fredrikstad, og har blant annet samarbeidet med byens videregående skoler (s. 18).

Kanal 24s barneprogramtilbud hadde følgende målgruppeinnretning i 2006:

- For de aller minste (4-8 år): *Småprat* og *Plankehytta*
- For de litt eldre barna (8-12 år): *Minipuls* og *Lilleputt*

Kanal 24 hadde to programserier for de aller minste barna, nemlig *Småprat* og *Plankehytta*. *Småprat* ble sendt mandag, tirsdag og onsdag kl. 1830 til 1840, og besto av samtaler og diskusjoner mellom barnehagebarn (s. 19). *Plankehytta* ble sendt lørdag og søndag kl. 0800 – 0900. Programmet besto ifølge allmennkringkasterregnskapet av samtaler, reportasjer, opplesning og hørespill. Programserien samarbeidet blant annet med Blekkulf og den pensjonerte bistandsmedarbeideren Johannes Sandesmoen, med fokus på henholdsvis miljøspørsmål og tanker og fakta om den tredje verden (s. 19).

Kanal 24s programtilbud for de litt eldre barna i aldersgruppen åtte til tolv år, besto av nyhetsmagasinet *Minipuls* og sportsprogrammet *Lilleputt*. *Minipuls* ble sendt alle hverdager fra kl. 1840 til 1900 og var barnas eget nyhetsmagasin. *Minipuls* ønsker å være et talerør for barn i nyhetssaker som angår barn, som for eksempel skandalen rundt E.coli-bakteriene i Gilde-produkter. Programserien hadde fast besøk av barnepsykolog Magne Raundalen en gang i uken, som svarte på spørsmål fra lytterne. Kanal 24 redegjør også for et prøveprosjekt våren 2006 i samarbeid med Avis i Skolen, hvor barn på skoler rundt om i landet selv produserte aktualitetsinnslag (s. 19). I 2006 gjeninnførte Kanal 24 *Lilleputt* hver torsdag kl. 1830 til 1840, med fokus på idrettsaktiviteter for barn rundt om i landet (s. 20).

Medietilsynet har innhentet opptak av *Småprat* og *Minipuls* sendt 16. oktober 2006 og *Plankehytta* sendt 7. oktober 2006. Alle programmene er etter Medietilsynets oppfatning i tråd med Kanal 24s beskrivelser i allmennkringkasterregnskapet, og inneholdt variert redaksjonelt innhold tilpasset de ulike barnegruppene programmene var rettet mot. Programmene inneholdt en relativt stor andel musikk, hovedsakelig norsk barnemusikk, med unntak av de to siste låtene i programmet *Minipuls*, som var engelskspråklig pop.

Samlet sett hadde Kanal 24 et høyt antall sendinger for barn og unge i 2006. Tabellen for forpliktende programleveranser setter krav til 525 timer i året, mens Kanal 24s tilbud utgjorde hele 875 timer. Også i 2005 hadde kanalen et høyt antall sendetimer innenfor programområdet, men målgruppeinnretningen på programmene gjorde at de minste barna i alderen fire til åtte år likevel ikke hadde egne programmer fem ganger i uken. Kanal 24 ble

derfor ilagt en sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet om barneprogrammer i forbindelse med Allmennkringkastingsrapporten 2005.

Kanal 24 introduserte i 2006 programmet *Småprat*, et program for de minste barna som ble sendt tre ganger i uken. I tillegg ble *Plankehytta* sendt lørdag og søndag. Kanal 24 innfrir dermed kravet om fem ukentlige programmer for aldersgruppen fire til åtte år i 2006.

Kanal 24s øvrige forpliktelser for gruppen barn innebærer at de skal ha et aktualitetsmagasin for de eldste barna (åtte til tolv år) fem ganger per uke, samt et ukentlig sportsmagasin rettet mot barn. Medietilsynet konkluderte i Allmennkringkastingsrapporten 2005 at Kanal 24 innfridde kravet om programmer for aldersgruppen åtte til tolv år, men at tilsynet ville foreta en nærmere vurdering av dette tilbudet i 2006. Programmet *Jång* (tidligere *Cathy*) var for kringkastingsårene 2004 og 2005 definert av Kanal 24 som et program for aldersgruppen åtte til tolv år, og Medietilsynet var kritisk til at *Cathy/Jång* syntes mer å være et program rettet mot *tenåringer*. For kringkastingsåret 2006 er *Jång* definert som et program for aldersgruppen 13 til 16 år. Dette synes å være i tråd med Kanal 24s egne beskrivelser av programmets innhold og de lytterprøver Medietilsynet har foretatt av programmet. *Jång* omtales nærmere under vurderingen av Kanal 24s ungdomstilbud.

Kanal 24 forente i 2005 kravene om et daglig aktualitetsmagasin og et ukentlig sportsmagasin i programmet *Minipuls*. I 2006 har Kanal 24 sendt aktualitetsmagasinet og sportsmagasinet i to separate programmer, henholdsvis *Minipuls* som ble sendt alle hverdager, og *Lilleputt* som ble sendt torsdager. Denne justeringen innebærer at Kanal 24s tilbud nå er i tråd med konsesjonsvilkårets ordlyd.

Medietilsynet er tilfreds med måten Kanal 24 har innordnet sitt barnetilbud i 2006, og konstaterer at tilbudet til denne aldersgruppen er i tråd med konsesjonsvilkåret, både med tanke på målgruppeinnretting og programmenes art.

Kravene til ungdomsprogrammer er formulert i § 3-3 bokstav d):

”d. Ungdomsprogrammer

Fem ganger ukentlig skal det være program som spesielt er rettet mot ungdom fra tretten år og oppover.”

Kanal 24s tilbud til unge i alderen 15 til 19 år er ifølge allmennkringkasterregnskapet programmet *Hei Rune!* Programmet ble sendt mandag-torsdag kl. 2000-2200. I *Hei Rune!* tas det opp temaer som sex og prevensjon, ekstremспорт og idrett for unge, debuterende ungdomsband og festivaltips. Hver kveld diskuterte også et ”radiatoråd” bestående av ungdommer fra videregående skoler i Fredrikstad, spørsmål fra lytterne (s. 21). I tillegg til *Hei Rune!* sendte Kanal 24 programmet *Jång*, som er Kanal 24s tilbud til aldersgruppen 13 til 16 år. Programmet ble sendt hverdager kl. 1900 i 2006, og ble utvidet med en fast lørdagssending fra august. *Jång* inneholdt samtaler i studio, telefonintervjuer og reportasjer, og forsøkte å stimulere ungdom til å være mer aktive, både i idrett, kultur og organisasjonsliv (s. 20). Programserien har samarbeidet med blant annet Ungdommens Kulturmønstring, kokk Odd Solvold, Rusfri Dill, medielinjen ved Tangen videregående skole, Samsen kulturhus i Kristiansand og Strømmestiftelsen. Kanal 24 viser også til den faste gjesten i *Jång*, Emina fra Bosnia, som fortalte historier fra sin fortid i Bosnia og om hvordan det er å være innvandrer i Norge (s. 20). I sommerukene 2006 avløste *Sommer i Dyreparken* og senere *Norway Cup Spesial* for *Jång*.

Medietilsynet har innhentet opptak av *Jång* 10. oktober 2006 og *Hei, Rune!* 18. oktober 2006. Programmet *Jång* er etter Medietilsynets oppfatning i tråd med beskrivelsene i allmennkringkasterregnskapet, og omhandler typiske ungdomstema. Programmet *Hei, Rune!* fremstår mer som et ordinært underholdningsprogram, men er ungdommelig i stilen og innehar elementer som gjør at programmet er tilpasset ungdom, som for eksempel eget ungdomsråd. Begge programmene har en høy musikkandel, noe som går ut over andelen verbalinnslag.

Medietilsynet konkluderte i Allmennkringkastingsrapporten 2005 med at Kanal 24 ikke innfridde kravet om programmer for ungdom fem ganger i uken, siden *Hei, Rune!* kun ble sendt mandag til torsdag. For kringkastingsåret 2006 er programmet *Jång* definert som et

tenåringsprogram, og Kanal 24s ungdomstilbud har dermed en innretning som er i tråd med konsesjonsvilkåret.

Medietilsynet registrerer for øvrig at det av figur 3 under punkt 2.4.1.1 om tematisk og sjangermessig bredde, fremgår at Kanal 24 innenfor kategorien *programmer for unge* underleverte innen alle sjangrer. Figuren baserer seg kun på estimater og kan derfor, som tidligere nevnt, kun vise tendenser i Kanal 24s programprofil.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet om fem ukentlige programmer for ungdom fra tretten år og oppover.

2.4.2.4 Den flerkulturelle dekingen

Kravene til Kanal 24s flerkulturelle deking finner vi i konsesjonsvilkårene § 3-3 bokstav e):

***”e. Programmer for det flerkulturelle Norge
Konsesjonæren skal ha et fast ukentlig magasin som tar opp aktuelle flerkulturelle temaer.
Konsesjonæren skal rekruttere medarbeidere med fremmedkulturell bakgrunn.
Konsesjonæren skal legge vekt på å inkludere flerkulturelle perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekingen spesielt.”***

Kanal 24 opplyser i allmennkringkasterregnskapet at kanalen i januar 2006 fikk et nytt program innenfor kategorien *programmer for det flerkulturelle Norge*, nemlig *Zulu*. *Zulu* hadde sendetid søndager kl. 2200 til 2300, og er ifølge allmennkringkasterregnskapet *”et seriøst og solid magasinprogram med fokus på alle aspekter ved innvandring, integrering og forholdene for nordmenn med minoritetsbakgrunn”* (s. 24). Norsknigerianske Monica Ifejelika ble ansatt som programleder for serien. Temaer som ble tatt opp i 2006, var blant annet situasjonen for homofile med minoritetsbakgrunn, hvordan minoriteter blir omtalt i media og hvordan filmen *Izzat* ble til. Programmet hadde besøk av gjester som representerte ulike deler av det flerkulturelle Norge.

I august 2006 satte Kanal 24 opp programmet *Kebab* som ifølge allmennkringkasterregnskapet har et flerkulturelt fokus med humor og kuriositeter. Programledere var Sarah Natasha Melbye og Morten Kjølborg, og programmet hadde sendetid tirsdager kl. 2200 til 2400 (s. 25).

Når det gjelder rekrutteringen av medarbeidere med flerkulturell bakgrunn redegjør Kanal 24 i supplerende opplysninger for at de er bevisste sine forpliktelser og forsøker å ta hensyn ved ansettelse, samt at Kanal 24 i sin eksisterende redaksjonelle stab har flere medarbeidere med flerkulturell bakgrunn.

Kanal 24 skal ifølge konsesjonsvilkåret også inkludere flerkulturelle perspektiver i sin øvrige sendeflate. Kanal 24 gir ingen redegjørelse for deknningen av flerkulturelle perspektiver i sitt øvrige programtilbud. I en undersøkelse foretatt ved Institutt for medier og kommunikasjon¹⁶ av blant annet Kanal 24s kulturdekning, fremgår det imidlertid at det ikke var noen innslag med *flerkulturell innfallsvinkel* i løpet av analyseperioden (Ihlebak og Maasø, s. 32). Analyse materialet besto av fem utgaver av programmet *SAAB*, noe som utgjør til sammen 10 timer.

Medietilsynet har innhentet opptak av *Zulu* sendt 24. september og 29. oktober 2006, og *Kebab* sendt 19. september og 24. oktober 2006. Begge programmene er ifølge Medietilsynets oppfatning i tråd med beskrivelsene i allmennkringkasterregnskapet. *Zulu* fremstår som et seriøst program med fokus på ulike sider ved det flerkulturelle Norge. Programmet har flere elementer som underbygger dette, blant annet innslag av etnisk musikk og både programleder og gjester fra ulike deler av det flerkulturelle Norge. Programmet inneholder for øvrig mye musikk, og det meste er hentet fra ordinær spilleliste. *Kebab* bærer preg av å være et humoristisk underholdningsprogram hvor det fokuseres på Norge versus verden. De kontrollerte utgavene av programmet tar imidlertid ikke for seg problemstillinger knyttet til innvandring og integrering. Også *Kebab* inneholder mye musikk, hovedsakelig i kategorien engelskspråklig pop/rock.

Kanal 24 skal ifølge søknaden sende 77 timer med *programmer for det flerkulturelle Norge*. I 2005 sendte Kanal 24 kun 58 timer innenfor denne kategorien. Dette var en økning i sendetimer siden 2004, men programmet *Helt Ali*¹⁷ ble tatt av sendeskjemaet halvveis ut i 2005, og kanalen innfridde dermed ikke leveransmålet. På denne bakgrunn ble Kanal 24 ilagt sanksjon for brudd på kravet om flerkulturelle programmer. I 2006 har Kanal 24 to nye programmer på sendeplanen og kan rapportere om 80 sendetimer innen denne

¹⁶ Vedlegg nr. 2: Rapport til Medietilsynet om kulturdekningen i *Colosseum*, *Colosseum spesial*, *SAAB*, *Sarabs fornemmelse av kultur*, *Absolutt underholdning* og *Store studio*, av Karoline Ihlebak og Arnt Maasø ved Institutt for medier og kommunikasjon, UiO.

¹⁷ Kanal 24s program innen kategorien *programmer for det flerkulturelle Norge* i 2005.

programkategorien. Medietilsynet er tilfreds med den utviklingen som har funnet sted i Kanal 24s tilbud når det gjelder *programmer for det flerkulturelle Norge*, og er særlig positiv til at programmet *Zulu* kom på sendeplanen i 2006.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet om *programmer for det flerkulturelle Norge*. Tilsynet har imidlertid ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere hvorvidt flerkulturelle perspektiver inkluderes i Kanal 24s øvrige programflate.

2.4.2.5 Livssynsprogrammer

De spesifikke kravene til Kanal 24s livssynssendinger presiseres konsesjonsvilkårene i § 3-3 bokstav f):

”f. Livssynsprogrammer

Konsesjonæren skal ha ukentlige livssynsprogrammer samt debatter og analyser/kommentarer som tar opp temaet livssyn. Både det kristne og andre livssyn skal vies plass.”

Kanal 24s livssynsprogram var ifølge allmennkringkasterregnskapet også i 2006 programmet *Ærlig talt!*, med Svein Tore Bergestuen som programleder. Programmet ble sendt hver søndag mellom kl. 1000 og 1100, med unntak av fellesferien. Programmet bød på *”møter med kjente personer som forteller om sine mest skjellsettende opplevelser – og det store vendepunktet i livet”* (s. 23). Blant gjestene i 2006 var Vebjørn Selbekk, Kåre Valebrokk, Karita Bekkemellem og Eli Rygg. I programmet konfronteres gjestene med etiske dilemmaer og moralske spørsmål i hverdagen. Høsten 2006 introduserte Kanal 24 programmet *Møteplassen*, som ifølge Kanal 24 er et program som i større grad tar for seg gjestenes forhold til religiøst livssyn, og til forholdet mellom tro og tvil. Programmet ble sendt lørdager og søndager kl. 0630 til 0700 (supplerende opplysninger fra Kanal 24).

Medietilsynet har innhentet opptak av programmet *Ærlig talt!* sendt 19. september og 22. oktober 2006. I de to programmene snakker programleder Bergestuen med henholdsvis Mia Gundersen og Sturla Berg-Johansen. Medietilsynets oppfatning er at programmene er i tråd med beskrivelsen i allmennkringkasterregnskapet. Gjestene snakker om sine personlige verdier og veivalg i livet. Programmene inneholder mye musikk, hovedsakelig engelskspråklig pop/rock.

Kanal 24 skal ifølge de forpliktende leveransemålene sende 95 timer med livssynsprogram. I 2005 ble det sendt 59 timer med programmer innen denne kategorien, og Kanal 24 ble ilagt sanksjon på grunn av manglende innfrielse av leveransemålet. Kanal 24 sendte 64 timer livssynsprogrammer i 2006, noe som representerer en svak økning fra året før. Medietilsynet kritiserte Kanal 24 i Allmennkringkastingsrapporten 2005 for å ha snudd en i utgangspunktet positiv utvikling, da de kuttet i sendetiden for *Ærlig talt!* Kanal 24s programtilbud innen dette området i 2006 fremstår som forholdsvis likt tilbudet i 2005. Programmet *Møteplassen* ble riktig nok introdusert i 2006, uten at dette har hatt noen særlig effekt på programstatistikken.

Medietilsynet registrerer for øvrig at det av figur 3 under punkt 2.4.1.1 om tematisk og sjangermessig bredde, fremgår at Kanal 24 innenfor kategorien *livssyn* underleverte innen alle sjangrere. Figuren baserer seg imidlertid på estimer og kan som tidligere nevnt, kun vise tendenser i Kanal 24s programprofil.

I forbindelse med tilsynssaken i etterkant av Allmennkringkastingsrapporten 2005, uttalte Kanal 24 at kanalen gjennom tiltak som fortsatt produksjon av programmet *Ærlig talt!*, introduksjon av et nytt programtilbud innen denne kategorien samt utvidet tilbud av programmer i tilknytning til de religiøse høytidene, ville kunne innfri forpliktelsene i konsesjonsvilkåret for 2006.

Medietilsynet registrerer at Kanal 24 til tross for de nevnte tiltakene heller ikke for 2006 innfrir forpliktelsene når det gjelder livssynsprogrammer, ettersom det er sendt kun 64 av det forpliktende leveransekravet på 95 timer innen denne programkategorien. Medietilsynet konkluderer på dette grunnlag med at Kanal 24 ikke innfrir kravet om livssynsprogrammer i 2006. Tilsynet har lagt avgjørende vekt på at Kanal 24 ikke har vist noen betydelig forbedring innen dette programområdet siden 2005. Forholdet vil bli tatt opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt Kanal24 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.2.6 Krav til samiske sendinger

Som P4 og NRK, har også Kanal 24 krav til daglige¹⁸ sendinger på samisk. Dette kravet er for Kanal 24s del inntatt i konsesjonsvilkårene § 3-3 bokstav g):

”g. Programmer særlig rettet mot den samiske befolkning

Konsesjonæren skal daglig tilby nyhetssendinger på samisk. I tillegg skal konsesjonæren i samarbeid med samiske institusjoner presentere daglige analyser/kommentarer om samiske forhold på norsk språk.

Konsesjonæren skal legge vekt på å inkludere samiske perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt.”

Ifølge allmennkringkasterregnskapet sendte Kanal 24 nyheter på samisk en gang i døgnet mandag til torsdag i store deler av 2006. Nyhetstjenesten ble kjøpt av P4 og Guovdageainnu Lagasradio (Kautokeino Nærradio). Sommeren 2006 besluttet imidlertid Kanal 24 å si opp denne avtalen og etablere egen produksjon og et kompetansemiljø for samiske nyhetssaker. Ved Kanal 24s Tromsø-kontor ble det ansatt en samisk journalist, Brita Triumph. I oktober 2006 startet Kanal 24 med egenproduserte nyhetssendinger på samisk fem ganger i uka (s. 22).

Kanal 24 hadde også i 2006 en daglig spalte om samiske forhold presentert på norsk. Radiospalten ble ledet av den samiske skuespilleren Frank Jørstad, som ifølge allmennkringkasterregnskapet kunne by på *”mange spennende innblikk i den samiske kulturen og hverdagen for den samiske befolkningen, enten de er reindriftssamer i Finnmark eller bosatt på Grünerløkka i Oslo”* (s. 22). Spalten ble en del av sendingen som gikk hverdager fra kl. 1300 til 1400.

I Allmennkringkastingsrapporten 2005 konkluderte Medietilsynet med at Kanal 24 innfridde kravet til daglige nyhetssendinger på samisk. Etter at rapporten ble fremlagt viste det seg at Kanal 24 kun hadde sendt nyhetssendinger mandag til torsdag, og at det rapporterte timetallet Medietilsynet hadde lagt til grunn ved vurderingene i Allmennkringkastingsrapporten 2005, var for høyt. Høsten 2006 ble det derfor reist egen tilsynssak mot Kanal 24, og kanalen ble ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet om daglige nyhetssendinger på samisk.

¹⁸ Se Delrapport 1 – Innledning, punkt 1.1 for Medietilsynets forståelse av begrepet ”daglig”.

Ifølge de forpliktende leveransemålene skal Kanal 24 sende 30 timer med samiske programmer. I 2006 ble det sendt 23 timer i denne kategorien, og Kanal 24 innfrir dermed ikke leveransemålet.

Medietilsynet mener det er positivt at Kanal 24 har valgt å ansatte en samisk journalist ved sitt Tromsøkontor og at kanalen nå sender egenproduserte nyheter på samisk. Dette gir større mangfold i det samlede samiske nyhetstilbudet i Norge, enn man fikk da Kanal 24 sendte de samme nyhetene som P4. Kanal 24 sendte imidlertid færre timer enn forpliktelsene tilsier, og Medietilsynet konkluderer derfor med brudd på kravet om samiske sendinger. Medietilsynet forventer at dette kravet blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte i 2007. Dersom Kanal 24 heller ikke for kringkastingsåret 2007 innfrir kravet til antall samiske sendinger, vil Medietilsynet vurdere å ta opp forholdet i en egen tilsynssak.

2.4.2.7 Musikkprofil

Et overordnet krav til Kanal 24s sendinger er, som nevnt ovenfor under punkt 2.4.1.3, å bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. En presisering av Kanal 24s musikkprofil finner vi i konsesjonsvilkårene § 3-3 bokstav h):

”h. Musikkprofil

Konsesjonæren skal sende minst 35 % norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk.”

Kanal 24 har også, i henhold til tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser), krav om å sende minimum 300 timer programmer i året med *musikk for smale grupper*.

Medietilsynet vil i dette punktet vurdere Kanal 24s innfrielse av kravet om norsk musikk (herunder norskspråklig og norskkomponert musikk), kravet om programmer med *musikk for smale grupper* og bredden i Kanal 24s musikktilbud generelt.

Ifølge Kanal 24s allmennkringkasterregnskap er andelen musikk fremført av norske utøvere i overkant av 34 prosent i 2006 (s. 30). Dette er en økning på drøye to prosentpoeng siden 2005, da norskandelen var 31,7 prosent. Kanal 24 viser til at musikk sjef Tone Lise Skagefoss

i 2006 styrket kanalens musikkprofil blant annet med økt satsning på norsk musikk, og at kanalen innledet et omfattende samarbeid med den norske debutantfestivalen by:Larm (s. 30). Ifølge supplerende opplysninger var 15,47 prosent av den norske musikken i 2006 ”norsk på norsk”. Dette er reduksjon på mer enn 28 prosentpoeng siden 2005, da andelen ”norsk på norsk” lå på hele 44 prosent av den totale andelen norsk musikk.

Når det gjelder musikkprofilen på Kanal 24, fremgår det av allmennkringkasterregnskapet at basisen er radioformatet Hot AC, med en tydelig norsk profil og satsning på unge, lovende band og artister. Det uttales videre at Kanal 24 er med på å lansere en rekke unge norske artister, og at de ifølge Norsk Radiomonitors undersøkelse i mars 2005 hadde en høyere debutandel enn både NRK P3 og P4 (s. 30-31).

Kanal 24 uttalte i allmennkringkasterregnskapet for 2005 at de ikke var fornøyd med den lave norskandelen (31,7 prosent), og at det ble iverksatt rutiner for å sikre at målsettingen om 35 prosent norsk musikk ble nådd i 2006. Medietilsynet konkluderte i 2005 med at Kanal 24 ikke innfridde leveransemålene for norsk musikk, men valgte å ikke forfølge dette i egen tilsynssak. Tilsynet la vekt på det faktum at Kanal 24 inkluderte et norsk musikktilbud i sine sendinger, samt at kanalen i allmennkringkasterregnskapet ga klart uttrykk for en målsetting om å innfri kravet i 2006. Tilsynet tok også hensyn til at Kanal 24 redegjorde for rutiner som ble iverksatt for at kravet skulle innfris i 2006.

Prosentandelen norsk musikk er et uttrykk både for hvilket rom Kanal 24 skal gi denne delen av norsk kultur, og for fordelingen mellom norsk og ikke-norsk musikk i sendingene. Kravet bør etter Medietilsynets oppfatning leses sammen med det overordnede allmennkringkastingsprinsippet om at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

Medietilsynet er positiv til at Kanal 24 har økt den totale andelen norsk musikk siden 2005. Det må likevel understrekes at kanalen fremdeles befinner seg under minimumskravet på 35 prosent, og tilsynet konstaterer derfor brudd på kravet om norsk musikk. Medietilsynet vil likevel ikke ilegge sanksjon for dette forholdet, all den tid Kanal 24 har hatt en positiv utvikling siden i fjor og er nær en innfrielse av kravet.

Når det gjelder andelen ”norsk på norsk” er imidlertid reduksjonen siden 2005 omfattende. Når Kanal 24 har en såpass betydelig reduksjon i andelen ”norsk på norsk”, er dette derfor negativt i forhold til vurderingen av hvorvidt Kanal 24 er en bidragsyter i formidlingen av norsk språk. Medietilsynet mener for øvrig at Kanal 24 med 15,47 prosent ”norsk på norsk” ikke kan sies å ha hatt vekt på norskspråklig musikk i 2006. Tilsynet vil derfor følge med på den videre utviklingen av Kanal 24s andel norskspråklig og norskkomponert musikk, og forventer en forbedring i form av høyere andel for kringkastingsåret 2007.

Når det gjelder den *sjangermessige bredden* i musikktilbudet i sin helhet, presenterer Kanal 24 følgende statistikk i supplerende opplysninger, som viser musikkjangrer fordelt på sendetid:

Tabell 4:

De vanligste kategoriene i Kanal 24s spillelister generelt;

Pop	50,18 %
Rock	15,87 %
R&B	8,31 %
Rap	2,04 %
Dance	2,02 %
Old Sound	1,98 %
Ballade	1,39 %
Soft rock	1,24 %

*Alle musikk-spesialprogrammer er ikke medregnet i disse prosenttallene.
(country, jazz, samtid, rock, dance, hip hop, barnemusikk osv.)*

Av statistikken ser vi at *pop* dominerte Kanal 24s øvrige musikkprofil med drøye 50 prosent av sendetiden. Også *rock* utgjorde en betydelig andel av kanalens spillelister. *Klassisk musikk, jazz, folkemusikk, country, blues* og *etnomusikk* er ikke representert i denne statistikken.

Kanal 24 har imidlertid egne programmer for smale musikkjangrer, og i allmennkringkasterregnskapet (s. 15 og 31-32) viser Kanal 24 til en rekke spesialprogrammer med musikk for smale lyttergrupper (antall sendetimer for 2006 er angitt i parentes):

ny:Norsk (64 timer) var et program som ifølge Kanal 24 presenterte nye norske plateutgivelser, demoer med nye og lovende artister, konsertopptak fra norske festivaler og gjester fra norsk musikkmiljø (s. 15).

DJ Peer (108 timer) var et nytt program sommeren 2006. Gjennom to timer alle hverdager i løpet av sommeren ble det sendt ”*chill out, ambient og myke beats i en spennende musikkmix*” (s. 31). Programmet fortsatte som fast program på fredagskvelden utover høsten mellom kl. 2100 og 2300.

I *Postboks Bjørvika* (45 timer) ble det ifølge allmennkringkasterregnskapet presentert et bredt spekter av kunstmusikk, fra middelalderens vokalmusikk til avantgarde støyelektronika. I løpet av 2006 omhandlet programmet også aktuelle utgivelser av samtidsmusikk, og redaksjonen gjorde egne konsertopptak, blant annet fra Ultima-festivalen i Oslo. Programmet er også tilgjengelig som podcast for nedlasting. *Postboks Bjørvika* hadde sendetid lørdager kl. 0700 til 0800 (s. 32).

Ellers nevnes programmene *Blåtimen* (52 timer), hvor bluesmusikk ble presentert i en rekkefølge basert på tema- og tekstsammenheng, *Gatemusikk* (50 timer), hvor musikk innenfor sjangrene rap og hip-hop ble presentert, *Ensomme Rytter* (71 timer), som er Kanal 24s roots- og countryprogram, *Gråsonen* (45 timer), hvor musikkprofilen ligger i gråsonen mellom hardrock og progressiv symfonisk rock, samt *Jazz fra eplet* (30 timer), hvor det ble sendt bebop og jazzmusikk direkte fra New York (s. 32).

Musikk utgjør en stor del av en radiokanals sendetid, og Medietilsynet mener at Kanal 24 kan vise til bredde innen sitt tilbud av programmer med musikk for smale lyttergrupper. Dette har betydning for kanalens tematiske og sjangermessige bredde.

I henhold til de forpliktende programleveransene skal Kanal 24 sende 300 timer med programmer med musikk for smale lyttergrupper. Totalt ble det sendt 421 sendetimer med programmer innen denne kategorien i 2006, noe som er en økning på 65 timer fra 2005. Kanal 24 innfrir således leveransekravet på dette punkt.

Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at Kanal 24 innfrir kravet til programmer med smal musikk.

2.4.2.8 Verbalinnslag

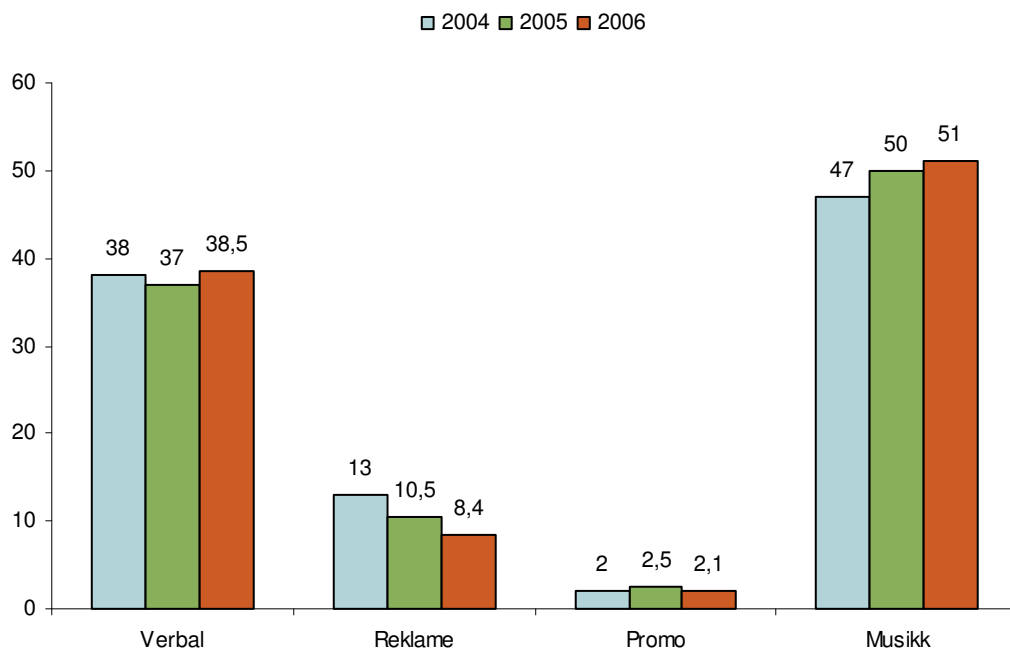
I tillegg til at det stilles krav til verbalinnslagene i konsesjonsvilkårene § 3-2 bokstav b) som omhandler de overordede kravene til sendingene, stilles det spesifikke krav til verbalinnslagene i § 3-3 bokstav i):

”i. Verbalinnslag

Verbalinnslag som ikke er reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon skal utgjøre en betydelig del av sendetiden. Konsesjonæren skal benytte begge de offisielle norske målformene og skal tilstrebe bred sammensetning av dialekter fra hele landet.”

Medietilsynet vil på generelt grunnlag bemerke at rommet for analyse og fordypning påvirkes av fordelingsnøkkelen mellom verbalinnslag, musikk og reklame. Kanal 24 redegjør i allmennkringkasterregnskapet for at verbalinnslagene utgjorde 38,5 prosent, musikk 51 prosent, reklame 8,4 prosent og promo 2,1 prosent av sendetiden i tidsrommet mellom kl. 0600 og 2400 (s. 8).

Figur 5:

Kanal 24s verbalandel har økt noe i forhold til tidligere rapporterte kringkastingsår. Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at denne økningen blant annet skyldes at kanalen har innført et talkshow med lavere musikkintensitet på dagtid. Det fremgår også at musikkandelen har økt noe i 2006, samt at reklameandelen var synkende. Sistnevnte forhold skyldes delvis selvpålagte grenser for antall minutter reklame i primetime. Kanal 24 uttaler at de er fornøyde med denne fordelingen (s. 8).

Medietilsynet mener vurderingen av hvorvidt de redaksjonelle verbalinnslagene utgjør en *betydelig* del av sendetiden, naturlig må sees i relasjon til hvordan fordelingsnøkkelen er i andre radiokanaler som har en allmennkringkasterrolle, og til utviklingen over tid. I denne sammenhengen viser vi til at P4 for 2006 har rapportert en fordeling på 65,1 prosent musikk, 27,7 prosent redaksjonelt og 7,2 prosent reklame¹⁹. Medietilsynet har ikke tilsvarende tall for NRKs radiokanaler, men konstaterer at Kanal 24 med 38,5 prosent verbalinnslag relativt sett synes å ha en høy andel sammenlignet med den andre kommersielle allmennkringkasteren. Tilsynet er dessuten positiv til at andelen verbalinnslag i Kanal 24 har økt i 2006.

Vilkåret om verbalinnslag innbefatter også et krav om å benytte begge de norske målformene og tilstrebe en bred sammensetning av dialekter fra hele landet.

Kanal 24 har ikke inkludert statistikk eller redegjørelse for bruk av dialekter og målformer i sitt allmennkringkasterregnskap, men skriver at blant de ansatte i nyhetsredaksjonen er fem av kanalens ankere nynorskbrukere. I tillegg er dialekter fra Sunnmøre, Troms, Trøndelag, Bergen, Oslo, Finnmark, Telemark, Buskerud, Vestfold, Østfold, Rogaland, Sunnfjord, Sunnhordaland og Kristiansand representert (s. 11).

I Allmennkringkastingsrapporten 2004 og 2005 anmodet Medietilsynet Kanal 24 om å komme med en redegjørelse for nynorskbruken i kanalen. Når det gjelder redegjørelsen for hvorvidt kanalen har en bred sammensetning av dialekter, var det tilsynets klare oppfatning at den bør innebære en form for statistisk oversikt over hvilke dialekter som benyttes og i hvilket omfang.

¹⁹ Fordelingen gjelder for tidsrommet kl. 0600-0100.

Kanal 24 uttaler i de supplerende opplysningene at de ikke har utarbeidet en statistikk over omfanget av nynorsk- og/eller dialektbruk i sine sendinger. Om sin bruk av nynorsk og dialekter skriver Kanal 24 følgende i de supplerende opplysningene:

”Kanal 24 har en rekke nynorsk / dialekttalende medarbeidere. Vi vektlegger språk og dialekter under ansettelse. Pga jobbtotasjon innen de ulike redaksjonene vil disse høres både i Nyhetspuls sendingene og i stort sett alle andre programmer forøvrig, inkludert i barne og ungdomsprogrammer produsert i Kristiansand. Vi har ingen statistikk på andelen nynorsk/dialekt. Andelen har vært nogenlunde lik siden kanalens oppstart.”

Medietilsynet har ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt det er et tilfredsstillende omfang av dialekter og nynorsk i Kanal 24s sendinger, og tilsynet ber Kanal 24 om å inkludere statistikk over nynorsk- og/eller dialektbruk i sine sendinger i allmennkringkasterregnskapet for 2007. Dette er tredje gangen Medietilsynet ber Kanal 24s inkludere denne typen statistikk i sitt regnskap. Dersom Kanal 24 heller ikke kan vise til slik statistikk for kringkastingsåret 2007, eller i det minste gi en fyldig redegjørelse for bruken av nynorsk og dialekter med konkrete henvisninger til programmer, vil Medietilsynet vurdere å ta opp forholdet i en egen tilsynssak.

DELRAPPORT III – P4

3 Vurdering av P4 Radio hele Norges programvirksomhet i 2006

3.1 Sammendrag

Ved utlysningen av P4s konsesjon i det femte riksdekkende radionettet ble det opplyst at programprofilen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting, ”med egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv”²⁰. Ved Medietilsynets vurdering av P4s programvirksomhet står derfor særlig nyhetsdekningen og kulturdekningen sentralt.

P4 har flere overordnede krav til sin programvirksomhet, blant annet tematisk og sjangermessig bredde. P4 kan vise til programmer innen flere forskjellige kategorier, men kan likevel ikke sies å ha en tilfredsstillende tematisk bredde. Kanalen har forpliktet seg til spesifikke programleveranser innenfor 22 programområder, men på 13 av disse områdene innfrir ikke P4 kravene. P4 har videre en høy forekomst av det som kan kalles lettere sjangrer i sine sendinger, samtidig som kanalen underleverer på flere av de tynge sjangrene. P4 har imidlertid økt andelen tynge sjangrer noe i forhold til tidligere år. Dette mener Medietilsynet er en positiv utvikling, og tilsynet forventer en ytterligere forbedring på dette området i 2007.

Et annet overordnet krav er programmer for brede og smale lyttergrupper. P4 kan til en viss grad sies å innfri dette konsesjonsvilkåret, blant annet ved å ha en tilfredsstillende andel programmer tilpasset eldre lyttere og programmer for religion og livsfilosofi. Samtidig er det programområder for smale lyttergrupper som ikke er gitt en tilfredsstillende dekning i P4s programtilbud, som *programmer for og om det flerkulturelle Norge* og *barneprogrammer*. Sistnevnte forhold vil tilsynet ta opp i egen tilsynssak.

²⁰ Søknadsdokument for radiokonsesjon av 28. februar 2003. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/medier/konsesjon/043061-990048/dok-bn.html>

P4 er videre forpliktet til å inkludere analytiske, kritiske og fordypende perspektiver i sine sendinger. Medietilsynet har lagt til grunn at det er innenfor de tunge sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag*, hvor det gis rom for denne typen perspektiver. P4 har ikke levert en tilfredsstillende andel verbalinnslag innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*. I tillegg har det vært en nedgang i andelen redaksjonelt innhold i P4 i 2006. På denne bakgrunn konkluderer Medietilsynet med at P4 ikke innfrir kravet til analytiske, fordypende og kritiske perspektiver. Som nevnt ovenfor har det imidlertid vært en positiv utvikling for andelen tyngre sjangrer siden 2005.

Et annet overordnet krav til P4s virksomhet, er å styrke norsk språk, identitet og kultur. Samlet viser Medietilsynets vurderinger at P4 på enkelte områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur, samtidig som manglende måloppnåelse på programområder som *distriktsnyheter*, *daglig bredt kulturmagasinet* og *daglige kulturnyhetsendinger*, til en viss grad svekker P4s bidrag på dette området.

Nyhetsendingene skal ha en sentral posisjon i P4s programvirksomhet. Etter Medietilsynets vurderinger tilfredsstiller P4 kravet om egenproduserte nyheter gjennom hele dagen, og videre kravet om å dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter. Medietilsynet bemerker imidlertid at en reduksjon i andelen utenrikssaker vil være problematisk. Videre konstaterer Medietilsynet at P4 til en viss grad kan sies å gi rom for analytiske, fordypende og kritiske perspektiver i sine nyhetsendinger. Samtidig registrerer tilsynet at P4 underleverer innenfor de tunge sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og at andelen innslag innen disse sjangrene er ytterligere redusert siden 2005. Medietilsynet konkluderer derfor med brudd på de kvantitative leveransemålene til sjangermessig fordeling i nyhetsendingene.

P4 har økt andelen samiske nyhetsendinger betraktelig siden 2005. Kanalen kan imidlertid ikke sies å innfri kravet til samiske nyhetsendinger i 2006, ettersom det ble sendt samiske nyhetsendinger kun fire ganger i uken i første halvdel av året, og kravet til antall *sendetimer* ikke ble innfridd. Medietilsynet er imidlertid positiv til at P4 innfridde kravet til antall *sendinger* i 2006. Tilsynet mener dette er en utvikling i riktig retning, og forventer at P4 innfrir kravet til samiske nyhetsendinger i kringkastingsåret 2007.

I tillegg til nyheter har P4 særskilte forpliktelser når det gjelder kultur. Medietilsynets vurderinger i Allmennkringkastingsrapporten 2006 viser at P4 ikke har en tilfredsstillende andel programmer innen kategoriene *daglig bredt kulturmagasinet* og *daglige kulturnyhetssendinger*, noe som er negativt for den samlede bredden i P4s kulturdekning. Videre viser vurderingene at P4 ikke har den bredden og variasjonen i sitt musikktilbud som det er rimelig å forvente av en allmennkringkaster med særskilte kulturforpliktelser. På den annen side har P4 en tilfredsstillende andel programmer i kategoriene *programmer med smalt kulturfokus*, *programmer for smale musikkjangrer* og *kulturinnslag i brede sendeflater*, noe som bidrar positivt i vurderingen av P4s kulturtilbud. Medietilsynets konklusjon er imidlertid at P4 ikke kan sies å ha en tilfredsstillende bredde og variasjon i sin kulturdekning, ettersom kravene til de øvrige kulturområdene ikke er innfridd. Medietilsynet vil ta opp P4s brudd på kravet om *daglige kulturnyhetssendinger* i egen tilsynssak.

På bakgrunn av redegjørelsen for sine kulturprogrammer, kan P4 til en viss grad sies å gi rom for analytiske, fordypende og kritiske perspektiver i kulturtilbudet. Samtidig registrerer Medietilsynet at P4 underleverer innenfor de tunge sjangrene *kommentarer* og *debatter*. Medietilsynet konstaterer på dette grunnlag at P4 ikke innfrir kravet om at kultursendingene skal ha analytisk, kritisk og fordypende perspektiv. Videre skal hvert fjerde innslag i kulturnyhetene være av internasjonal karakter. Med bakgrunn i statistikken som viser at kun 14,3 prosent av kulturnyhetene til P4 i 2006 var utenriks, konkluderer Medietilsynet med at P4 ikke innfrir kravet om å dekke internasjonalt kulturliv. Forholdet vil tas opp i egen tilsynssak.

P4 er forpliktet til å spille minimum 35 prosent norsk musikk. P4 sendte hele 41 prosent norsk musikk i 2006, men andelen ”norsk på norsk” lå noe under kravet på 800 timer årlig. Ettersom deler av forpliktelsene på dette området klart innfris, velger imidlertid Medietilsynet å ikke ta opp underleveransen av ”norsk på norsk” i en egen tilsynssak.

P4 skal benytte begge målformer og tilstrebe en bred sammensetning av dialekter. Med en østnorsk dominans på nær 80 prosent, er det Medietilsynets vurdering at P4 vanskelig kan sies å innfri formålet med kravet om en bred sammensetning av dialekter. Medietilsynet konkluderer derfor med brudd på dette vilkåret. Tilsynet legger imidlertid vekt på at P4 har en bredere sammensetning av dialekter i 2006 enn tidligere år, og ilegger derfor ikke sanksjon for forholdet. Det understrekes samtidig at det forventes en ytterligere forbedring i

sammensetningen av dialekter for kringkastingsåret 2007. Når det gjelder andelen bokmål og nynorsk, har P4 et krav om at minst 30 prosent av verbalinnslagene ikke skal være på bokmål. P4 har ikke rapportert for sin bruk av målformene i 2006. Medietilsynet ber P4 inkludere en egen statistikk for bruken av bokmål/nynorsk i allmennkringkasterregnskapet for 2007. Dersom P4 ikke kan vise til slik statistikk for kringkastingsåret 2007, eller i det minste gi en fyldig redegjørelse for bruken av nynorsk med konkrete henvisninger til programmer, vil Medietilsynet vurdere å ta opp forholdet i en egen tilsynssak.

3.2 Vurderingsgrunnlag

Ved utlysningen av det femte riksdekkende radionettet, ble det i søknadsdokumentet opplyst at programprofilen i konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting, ”*med egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv*”²¹. Søknadsdokumentet omhandlet også hvilke kriterier som ville bli tillagt vekt ved vurderingen av søkerens programprofil, og presiserte blant annet at planer for en variert bruk av norske målformer og dialekter ville bli vektlagt.

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert radio i det femte riksnettet ble gitt til P4 Radio Hele Norge ASA (P4) for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2013.

Konsesjonsvilkårene omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. P4s søknad, herunder programplaner og konkrete leveransemål, er gjort til en del av vilkårene for konsesjonen. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes med basis i følgende kilder:

- 1) P4s rapport om programvirksomheten
- 2) supplerende opplysninger
- 3) planer og leveransemål i P4s søknad om konsesjon

²¹ Søknadsdokument for radiokonsesjon av 28. februar 2003. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/medier/konsesjon/043061-990048/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om radiokonsesjonen, som P4s søknad om konsesjon, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990045/dok-bn.html>.

- 4) myndighetenes uttalte formål med utlysningen av et femte riksnett for radio, som også ble lagt til grunn ved tildelingen
- 5) P4s nettsider med programoversikter og annen programinformasjon

I gjennomgangen av P4s allmennkringkasterregnskap vil Medietilsynet tydeliggjøre forutsetninger for tallmaterialet som presenteres, og knytte tall og tekst sammen. Kravene til sendervirksomhet består i stor grad av kvalitative begreper, og Medietilsynet vil i sin vurdering ta utgangspunkt både i P4s egne vurderinger av hvordan programkravene kommer til uttrykk i programvirksomheten, og i statistikken slik den fremkommer i allmennkringkasterregnskapet. I denne forbindelse vil Medietilsynet også foreta mediefaglige vurderinger av programvirksomheten.

3.3 Konesjonsvilkår

3.3.1 Innledende bemerkninger

I P4s konsesjon er det både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene, jf. også orienteringen om Medietilsynets tilsynsopplegg i Allmennkringkastingsrapporten 2004.

Ifølge konsesjonens § 1-10 andre ledd, skal P4 basere den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på tabellene på sidene 8 og 11 i konsesjonssøknaden. P4 skal også redegjøre for hvordan programkravene i konsesjonen er oppfylt og P4s vurdering av kvaliteten på det materialet som er sendt. Medietilsynet gjør i denne sammenheng for øvrig oppmerksom på at P4 er forpliktet til å oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som følger av konsesjonssøknaden. Bakgrunnen er at søknadens redaksjonelle planer og forpliktelser i følge konsesjonsvilkårene § 3-2 annet ledd er gjort til en del av konsesjonsvilkårene. Dette innebærer eksempelvis at angivelse av leveransekrav innen ulike programkategorier m.v. som fremgår av søknaden, i realiteten er å betrakte som et

konsesjonsvilkår. En unnlatelse av å innfri et leveransekrav, innebærer således at det foreligger et brudd på konsesjonsvilkårene som Medietilsynet eventuelt kan sanksjonere. Under punkt 3.3.2 viser vi tabellene fra henholdsvis konsesjonssøknadens side 8 om *forpliktende programleveranser* (tabell 1) og søknadens side 11 med *styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år* (tabell 2). Tabellen over de forpliktende programleveransene og styringsmålstabellen er supplert med tallene fra P4s rapportering om programtilbudet for både 2005 og 2006. Medietilsynet vil presisere at de to tabellene ikke representerer en oversikt over den totale programvirksomheten til P4. De to tabellene angir omfanget av innslag og programmer avgrenset til de spesifikke områder som P4 gjennom konsesjonssøknaden, har forpliktet seg på. Tabell 2 er en oversikt over hvordan verbalinnslagene fordeler seg på tema og sjangrer innenfor de forpliktende programleveransene i tabell 1. Oversikten sier noe om antall innslag, og ikke om varigheten av de enkelte innslagene. Tallene i søknadskolonnen kan betegnes som *søknadsprofilen* og tallene i 2006-kolonnen som *programprofilen*.

Med utgangspunkt i tabell 1 utgjør de forpliktende programleveransene i konsesjonssøknaden sammenlagt 3 902 timer per år. I 2006 har P4 samlet rapportert for en sendetid på 5 456 timer. Når det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2006 var på 8 760 timer, betyr det at 3 304 timer av virksomheten i fjor ikke kommer til syne i rapporteringen. Dette ga P4 i konsesjonssøknaden også uttrykk for: ”Tabellen gir ikke et fullstendig bilde av kanalens sjangermessige variasjon, men angir våre kvantitative løfter” (s. 8 i konsesjonssøknaden). I tråd med konsesjonsvilkårene § 1-10 baserer P4 den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på disse tabellene, og presenterer ikke en prosentvis fordeling av samtlige programkategorier i sendeflaten som helhet. Dette begrenser muligheten tilsynet har til å vurdere det totale programtilbudet, og gir således også visse begrensninger for vurderingen av de overordnede kravene som gjelder for sendingene sett under ett.

3.3.2 P4s kvantitative programløfter

P4 har i konsesjonssøknaden, i programvirksomheten og i allmennkringkasterregnskapet tatt i bruk EBU²² klassifiseringsverktøy *Escort 2.4*²³. I allmennkringkasterregnskapet rapporterer

²² EBU står for European Broadcasting Union, som er en sammenslutning av de europeiske allmennkringkasterne.

²³ Tilgjengelig på http://www.ebu.ch/CMSimages/en/tec_EBU_escort2-4_tcm6-11889.pdf

P4 de forpliktende programleveransene i forhold til tematisk og sjangermessig bredde, i følgende to tabeller²⁴:

Tabell 1): Forpliktende programleveranser

Forpliktende programleveranser	Antall			Sendetimer		
	søknad	2005	2006	søknad	2005	2006
Nyhetsssendinger	8 200	8 740	8 552	400	410	441
Nyheter på samisk	400	324	564	20	12	19
Distriktsnyheter	260	188	369	13	4	10
Sportsnyheter	1 040	1 322	1 303	52	39	35
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - innenriks	200	223	506	100	111	254
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - utenriks	50	40	87	25	39	44
Daglige kultur-nyhetsssendinger	880	734	894	44	20	25
Daglig bredt kulturmagasinet*	250	328	222	500	639	443
Kulturinnslag (ekskl. kulturnyheter), i brede sendeflater	1 300	6 252	6 488	100	205	176
Programmer med smalt kulturfokus*	280	483	512	200	463	449
Programmer for smale musikkjangre*	320	997	431	200	1 007	329
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.4.2 Barn)*	360	310	298	235	209	200
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.4.3 Ungdom)*	250	386	297	750	946	746
Programmer for religion og livsfilosofi*	102	119	112	51	93	82
Flerkulturelle (EBU-målgruppe: 4.4.2 Flerkulturelle)*	80	51	62	70	25	31
Programmer med sport og idrett*	400	124	132	325	389	451
Programmer rettet mot trafikkanter*	300	507	510	640	1 465	1 465
Programmer med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin, helse*	40	11	35	20	11	17
Natur, vitenskap, medisin, helse, innslag i brede programmer	500	708	409	30	22	12
Forbrukerstoff/innslag i brede programmer	550	697	924	35	19	23
Medier, mediekritikk og -satire*	40	55	0	40	54	0
Programmer tilpasset "eldre" radiolyttere*	52	328	129	52	327	211

P4 har korrigert visse tall og opplysninger i forhold til søknadens tabell over forpliktende programleveranser. Samtlige korrigeringer er innarbeidet i vår fremstilling av tabell 1. Tabell 1 vil i det følgende også bli omtalt som tabell over forpliktende programleveranser.

Den andre hovedtabellen (tabell 2), heretter omtalt som styringsmålstabellen viser ifølge P4 minimumsproduksjonen av antall verbalinnslag i de program- og innslagsleveranser som fremgår av tabell 1. I styringsmålstabellen krysser P4 de to dimensjonene tema og sjanger, og viser summen av de leveransemål som for øvrig er beskrevet i konsesjonssøknaden.

²⁴ Tabellene finnes henholdsvis på s. 12 (tabell 1) og på s. 24 (tabell 2) i allmenkrinkingsterregnskapet. Begge bygger på tabellene i P4s konsesjonssøknad av 30. april 2003, på henholdsvis s. 8 (tabell 1) og s. 11 (tabell 2). Leveransemålene som fremgår av søknadskolonene er en del av konsesjonsvilkårene, jf. orienteringen under punkt 3.3.1 om at redaksjonelle planer og forpliktelser i søknaden er en del av konsesjonsvilkårene.

Tabell 2): Styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år

Styringsmål	Bulletin - nyheter, kultur, sport, samisk, vær,		Kommentar - analyse, anmeldelser,		Innslag - reportasje, montasje, intervju		Debatt - diskusjon, meningsbryting		Presentasjon - generelt programledere,		Dramatisert - skuespill, opplesning, sketsj		Underholdning - humor, show, konkurranser	
	Søknad	2006	Søknad	2006	Søknad	2006	Søknad	2006	Søknad	2006	Søknad	2006	Søknad	2006
Nyheter og aktuelt	9 555	14 311	300	57	570	1 340	390	25	40	456	0	0	0	271
Religion og livsfilosofi	0	0	170	4	270	302	70	26	370	136	0	0	0	0
Samfunnsspørsmål	0	0	350	235	1 770	1 627	320	450	170	320	0	0	0	3
Sport, topp- og breddeidrett	680	1 303	960	606	1 440	1 423	40	29	140	266	0	0	0	2
Forbrukersaker	0	0	95	157	393	589	40	19	115	157	0	0	0	2
Hjem og fritid	0	0	50	123	640	1 190	10	18	80	732	0	22	0	57
Kunst og kultur totalt	880	894	560	383	3 030	3 713	120	76	1 570	2 281	40	20	0	15
- musikk			200	223	1 100	2 127	20	9	1 260	1 934	0	7	0	9
- bildekunst			20	2	170	111	10	3	30	20	0	0	0	0
- teater og film			120	142	660	551	20	11	100	156	0	6	0	1
- media og mediakritikk			140	8	620	491	60	44	100	111	40	1	0	3
- litteratur			60	3	340	346	10	9	60	50	0	6	0	2
- historie			20	5	140	87	0	0	20	10	0	0	0	0
Natur, vitenskap, medisin og helse	0	0	100	203	410	507	20	25	280	291	0	0	0	3
Drama	0	0	0	0	0	25	0	1	0	2	430	46	0	7
Underholdning	0	0	0	7	0	1 795	0	0	0	1 898	0	49	1 670	3 798

En rapportering etter styringsmålstabellen synliggjør den sjangermessige bredden i radiotilbudet, noe som er særlig viktig i forhold til Medietilsynets vurderingen av om de kritiske, fordypende og analytiske perspektivene blir ivaretatt.

Som nevnt under punkt 3.3.1 ovenfor er P4 gjennom konsesjonsvilkårene § 1-10 andre ledd forpliktet til å basere den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på styringsmålstabellen (i tillegg til tabellen over de forpliktende programleveransene). Etter P4s oppfatning kan ikke leveransekravene i styringsmålstabellen leses som minimumskrav på samme måte som de forpliktende programleveransene. P4 har i søknad av 4. desember 2006 til Kultur- og kirke departementet derfor bedt om at det inntas en presisering i tråd med deres syn i konsesjonsvilkårene når det gjelder myndighetenes bruk av styringsmålstabellen. Medietilsynet har i en uttalelse til departementet presisert viktigheten av at både tabellen for forpliktende programleveranser og styringsmålstabellen danner grunnlag for vurdering av P4s måloppnåelse. Tilsynet har i denne sammenheng lagt vekt på at styringsmålstabellen er illustrerende for hvordan P4 innfrir kravene til sjangermessig bredde, og er et nødvendig verktøy for at myndighetene skal kunne evaluere denne dimensjonen av kanalens tilbud. P4s søknad er i skrivende stund til behandling i Kultur- og kirke departementet. Det tas forbehold fra tilsynets side om at Kultur- og kirke departementets vurdering av denne søknaden kan medføre justeringer i innretningen av tilsynet på dette punkt i fremtidige allmennkringkastingsrapporter.

Når det gjelder Medietilsynets vurdering av leveransemålene som fremgår av styringsmålstabellen, bemerkes følgende for 2006:

I motsetning til for P4 fremgår det ikke eksplisitt av Kanal 24s konsesjonsvilkår at de skal rapportere etter sin styringsmålstabell (inntatt på s. 8 i Kanal 24s konsesjonssøknad). Kanal 24 har imidlertid etter pålegg fra Medietilsynet tatt i bruk et rapporteringsverktøy som innebærer at de fra og med juli 2006 kan inkludere statistikk over sine leveranser i henhold til styringsmålstabellen i allmennkringkasterregnskapet. Ettersom Kanal 24s regnskap kun inkluderer statistikk for siste halvdel av 2006, har Medietilsynet gjort et estimat av kanalens leveranse for hele året. Tallmaterialet tilsynet har benyttet når det gjelder den sjangermessige bredden i Kanal 24s tilbud viser således ikke kanalens *faktiske* leveranse i forhold til styringsmålstabellen. Medietilsynet har dermed ikke grunnlag for å trekke noen endelige konklusjoner når det gjelder Kanal 24s innfrielse av forpliktelsene etter styringsmålstabellen.

Som offentlig tilsynsorgan tillegger Medietilsynet *likebehandling* av aktører i direkte konkurranse, stor vekt. Av de norske allmennkringkasterne er det naturlig å se på P4 og Kanal 24 som aktører med et særskilt konkurranseforhold. De representerer de riksdekkende radioaktørene som, både med tanke på lyttere og finansiering, konkurrerer i det samme markedet. Ettersom Medietilsynet ikke har tilstrekkelig grunnlag for å trekke endelige konklusjoner med utgangspunkt i Kanal 24s styringsmålstabell, vil det innebære en urettmessig forskjellsbehandling om tilsynet ilegger P4 sanksjoner som følge av konstaterte underleveranser i henhold til deres styringsmålstabell. På denne bakgrunn kommer Medietilsynet i årets rapport til å evaluere både Kanal 24 og P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, men ikke ilegge sanksjoner ved konstaterte brudd.

Det forventes at Kanal 24 inkluderer en fullstendig styringsmålstabell i allmennkringkasterregnskapet for 2007. Fra og med 2007 vil P4 og Kanal 24 bli underlagt samme kontroll, ved at begge kanalene blir vurdert både i henhold til styringsmålstabellen og tabellen over forpliktende programleveranser. Det presiseres at Medietilsynet foretar en reell vurdering av både Kanal 24 og P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, og at tilsynet forutsetter at begge kanalene tar signalene som fremgår av myndighetenes vurderinger, til etterretning.

Med basis i det tallmessige grunnlaget som fremgår av leveransemål- og styringsmålstabellen, og de beskrivelsene P4 har gitt om virksomheten i 2006, vil Medietilsynet vurdere hvorvidt P4 innfrir de krav som fremgår av konsesjonsvilkårene, herunder om konsesjonssøknadens redaksjonelle planer og forpliktelser oppfylles.

3.4 Programkravene i P4s konsesjon

Formålsbestemmelsen i § 1-1 i P4s konsesjon lyder som følger:

”Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett og plikt til å sende riksdekkende reklamefinansiert radio på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske radiolyttere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig radiotilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.”

I P4s allmennkringkasterregnskap for 2006 vises det til prinsippene i radioens programmanual om at *”radiokanalen fremfor noe skal være bred og allsidig, tilby programinnhold for hele befolkningen og ivareta norsk egenart, verdier, tradisjoner og normer”* (s. 3). P4 uttrykker at de brede sendeflatene settes sammen for å ivareta hensynet til alle norske lyttergrupper, i tillegg til at kanalen har målgruppeinnrettede programmer og programmer som tar for seg spesielle temaer og musikkjangrer (s. 5).

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere P4s innfrielse av programforpliktelsene i §§ 3-2 til 3-5. Formålet speiler prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet, variasjon i programtilbud og publikumshenvendelse, samt innsikt i og kunnskap om samfunnet vi lever i. Disse allmennkringkastingsprinsippene gjelder for programtilbudet i sin helhet og er nedfelt i konsesjonens § 3-2, som stiller følgende overordnede krav til sendingene:

”Konsesjonærens sendinger skal være basert på prinsippene for allmennkringkasting, med egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv. Dette innebærer blant annet at sendeflaten skal

- d) ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og innenfor den enkelte programkategori***
- e) inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper***

- f) *ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv*
- g) *bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur*

Presiseringene som fremgår av § 3-2 bokstav a) til d) angir, om enn ikke uttømmende, hovedkriterier for vurderingen av dette vilkåret, og danner strukturen for vår gjennomgang av dette *overordnede* kravet til P4s sendinger. De *spesifikke* kravene til sendingene fremgår av §§ 3-3 (nyhets- og aktualitetssendingene), 3-4 (kultursendingene) og 3-5 (målformer og dialekter). De spesifikke kravene vurderes nedenfor under punktene 3.4.2 til 3.4.4.

3.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

3.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Det fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav a) at P4s sendinger skal ha tematisk og sjangermessig bredde²⁵.

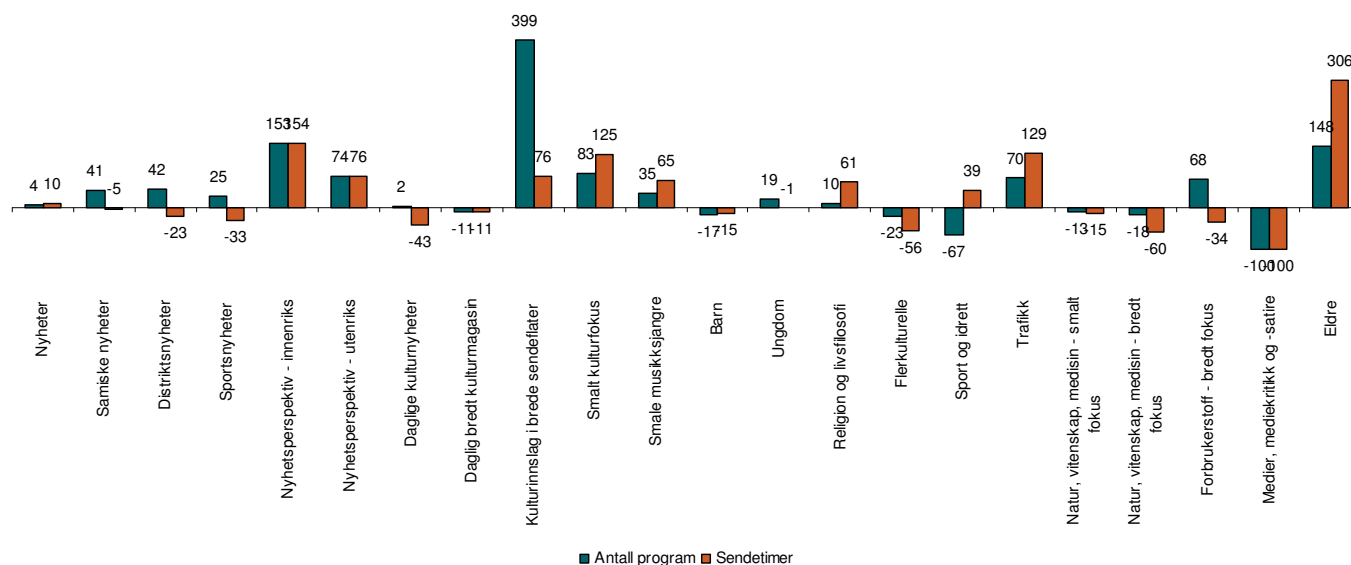
Tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser) fastsetter et nivå for bestemte programleveranser som P4 minst skal levere, og etterlater et sendetidsrom hvor kanalen kan levere mer av det spesifiserte innholdet og/eller et annet programinnhold. Ettersom P4 ikke rapporterer om den totale programvirksomheten, gis det ikke et fullstendig bilde av kanalens faktiske programprofil. De rapporterte tallene i tabell 1 representerer imidlertid 62,3 prosent av det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2006. Sett i forhold til søknadens samlede programløfter på 3 902 timer, forteller således de rapporterte tallene for 2006 på til sammen 5 456 timer, mye om innfrielsen av kravet om tematisk og sjangermessig bredde.

Medietilsynet har sett på P4s måloppnåelse slik den kommer til uttrykk i rapportering i tabell 1. Tallene i tabellen gir grunnlag for å se nærmere på den tematiske bredden i P4s programvirksomhet i 2006:

²⁵ Se vedlegg nr.1: Definisjoner.

Figur 1:

Prosentvis levering i forhold til programkrav innenfor de ulike programkategoriene:

Figur 1 illustrerer hvordan P4 ivaretar det overordede kravet til tematisk bredde.

Medietilsynet understreker at selv om måloppnåelsen ikke alltid er entydig for henholdsvis antall innslag/programmer og antall sendetimer, representerer samtlige underleveranser brudd på konsesjonsvilkårene.

Seks programområder peker seg negativt ut både når det gjelder leveranser av antall innslag/programmer og antall sendetimer; *daglig bredt kulturmagasinet, barneprogrammer, programmer for og om det flerkulturelle Norge, natur, vitenskap, medisin, helse (programmer med smalt fokus), natur, vitenskap, medisin, helse (innslag i brede programmer) og medier, mediekritikk og -satire*. Når det gjelder stoffområdet *medier, mediekritikk og -satire* fremgår det av P4s allmennkringkasterregnskap at registreringen av sendetimer er feil, og at P4 jobber med feilsøking for 2007 (allmennkringkasterregnskapet s. 12).

Innen ni programområder innfrir P4 kravet for både antall sendetimer og antall programmer/innslag. Dette gjelder: *nyhetssendinger, programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse (innenriks), programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse (utenriks), kulturinnslag i brede sendeflater, programmer med smalt kulturfokus, programmer for smale*

musikksjangerer, programmer for religion og livsfilosofi, programmer rettet mot trafikanter samt programmer tilpasset "eldre" radiolyttere.

På enkelte av programområdene leverer P4 betydelig mer enn de har forpliktet seg til gjennom vilkårene, og dette gjelder spesielt for *kulturinnslag i brede sendeflater* og *programmer tilpasset "eldre" lyttere*.

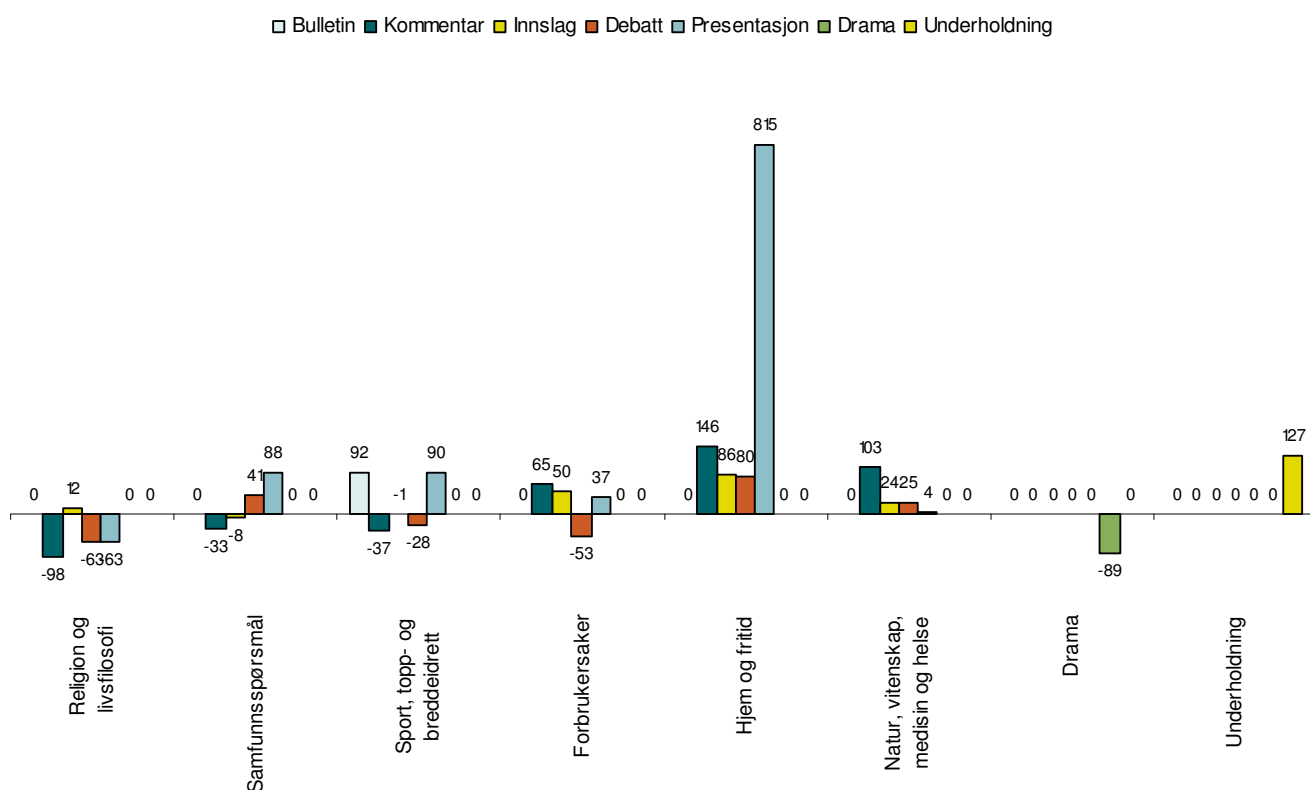
På de øvrige syv programområdene underleverer P4 på ett av de to leveransemålene. Med andre ord innfrir P4 ikke kravene til 13 av de 22 programområdene spesifisert i tabell 1. Totalt sett er dette dårligere enn i 2005, da P4 underleverte på 11 av de 22 programområdene. Det er for øvrig visse endringer fra 2005 til 2006 i hvilke programområder som kommer positivt og negativt ut.

Medietilsynet har også sett på P4s måloppnåelse slik den kommer til uttrykk i rapporteringen av de absolutte tallene i tabell 2 (styringsmålstabellen) ovenfor. Tallene i tabell 2 gir grunnlag for å se nærmere på *både* den tematiske og den sjangermessige bredden i 2006.

Figur 2 viser P4s tematiske måloppnåelse fordelt på sjanger. Figuren er eksklusiv tallene for *nyheter/aktuelt* og *kultur*, som er underlagt særskilte vilkår i konsesjonen og vurderes utfyllende i egne avsnitt nedenfor. De øvrige tema-/stoffområdene vurderes i tilknytning til konsesjonens § 3-2 om de overordnede kravene til P4s sendinger.

Figur 2:

Programkategorier og sjangrer – avvik mellom søknad og regnskap

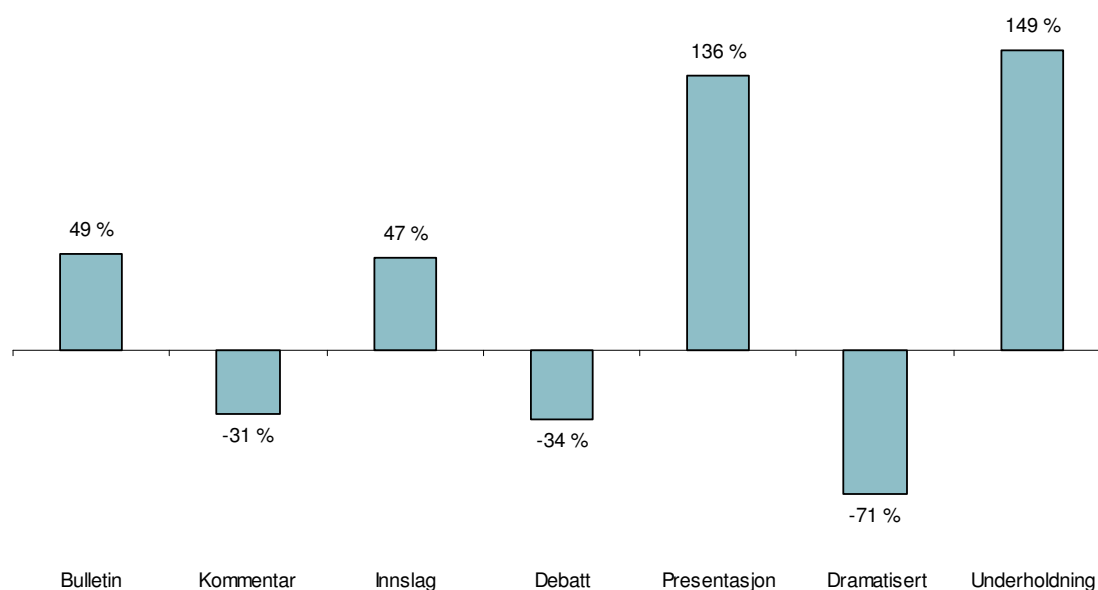
Figur 2 viser at P4 leverer i samsvar med styringsmålene på tre av temaområdene, nemlig *hjem og fritid*, *natur, vitenskap, medisin og helse* og *underholdning*. Her innfrir P4 minstekravet til omfang innen alle sjangrer. Innenfor temaområdet *underholdning* har P4 leveransekrav kun knyttet til sjangeren *underholdning*. Her leverer imidlertid P4 et betydelig større omfang enn forespeilet i konsesjonssøknaden. For de øvrige fem temaområdene i figuren, underleverer P4 på én eller flere sjangrer. Totalt sett kan P4 vise til en bedre måloppnåelse i forhold til styringsmålstabellen i 2006 enn i 2005, da P4 leverte i samsvar med styringsmålene *kun* i forhold til temaområdet *underholdning*.

Innen temaområdet *hjem og fritid* leverer P4 betydelig over kravene innen flere sjangrer, og i særlig grad innen sjangeren *presentasjon*. Når det gjelder *underholdning* rapporterer P4 om en særlig høy andel verbalinnslag innen sjangrene *innslag* og *presentasjon* med henholdsvis 1 795 og 1 898 innslag i løpet av 2006, jf. tabell 2. Dette fremkommer imidlertid ikke av figuren, ettersom P4 ikke har leveransekrav knyttet til disse sjangrene for temaområdet *underholdning*.

Medietilsynet har også sett på P4s måloppnåelse knyttet til sjangermessig bredde, slik den kommer til uttrykk i rapporteringen i tabell 2. Figur 3 viser antall verbalinnslag i søknadsprofil og i programprofil (det P4 faktisk sendte i 2006) fordelt på sjangrer:

Figur 3:

Antall verbalinnslag i 2006 for ulike sjangrer – prosentvis avvik fra søknad

Figuren viser at P4 i 2006 samlet for alle programområder har hatt et høyere antall verbalinnslag enn forespeilet i søknaden, både når det gjelder *bulletiner*, *innslag*, *presentasjon* og *underholdning*. Figuren viser videre at P4 har levert færre innslag innen sjangrene *debatter*, *kommentarer* og *dramatisert* enn det som ble fastsatt som minimumskrav i konsesjonssøknaden. Dette er klare brudd på konsesjonsforpliktelsene.

Medietilsynet registrerer at på lik linje med 2004 og 2005 er det også for 2006 en høy forekomst av det som kan kalles lettere sjangrer i P4s sendinger, samtidig som kanalen underleverer på flere av de tyngre sjangrene. Som Medietilsynet skrev i de to foregående allmennkringkastingsrapportene, indikerer dette en vridning bort fra profilen som ble beskrevet i konsesjonssøknaden. P4 redegjorde imidlertid i allmennkringkasterregnskapet for

2005 at det hadde blitt satt i verk tiltak for å justere denne delen av programvirksomheten i 2006. Medietilsynet registrerer imidlertid at P4 leverer flere verbalinnslag når det gjelder *kommentarer og debatter* enn i 2005, samt færre *bulletiner, innslag og presentasjoner*. Medietilsynet mener økningen av *kommentarer og debatt* er en positiv utvikling, men understreker at P4 fremdeles ikke innfrir måloppnåelsen når det gjelder sjangerfordeling. Dette er i tråd med P4s egen redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, hvor de skriver at de generelt leverer for lite i sjangrene *debatt og kommentar*. P4 har forsøkt å justere sjangerfordelingen noe i sin programvirksomhet i 2006 og er innforstått med at dette arbeidet må intensiveres i 2007 (allmennkringkasterregnskapet s. 31).

Medietilsynets konkluderer med at P4 ikke kan sies å ha innfridd det overordnede kravet til tematisk og sjangermessig bredde. Det har tidligere vært anført fra P4s side at Medietilsynets rapporter har kommet for sent til at P4 har hatt mulighet til å innordne sitt programtilbud etter Medietilsynets signaler. Dette er tredje gang Medietilsynet vurderer P4s programvirksomhet, og tilsynet mener derfor det kan forventes at P4s programtilbud i kringkastingsåret 2007 er justert i henhold til Medietilsynets føringer. Medietilsynet vil følge opp dette i neste års vurdering av P4.

3.4.1.2 Brede og smale lyttergrupper – ulike aldersgrupper

Ifølge konsesjonsvilkårene § 3-2 b) skal sendingene til P4 inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper.

Kravet om sendinger for brede og smale lyttergrupper dreier seg om at P4 skal ha programmer for aldersbestemte grupper og etniske- og språklige minoritetsgrupper, men også en variasjon i publikumshenvendelse²⁶ i betydningen ulike interessegrupper.

De brede lyttergruppene ønsker aktørene av kommersielle grunner å programsette for uavhengig av konsesjonskrav, og de trenger derfor ikke et særskilt vern. I Medietilsynets vurdering av hvorvidt P4 har en tilfredsstillende variasjon i publikumshenvendelse, er det

²⁶ Se vedlegg nr. 1: Definisjoner

derfor de såkalt smale lyttergruppene som vil stå i fokus; herunder tilbudet til etniske og språklige minoriteter samt barn og unge.

Medietilsynet har sett på P4s måloppnåelse slik den kommer til uttrykk i rapporteringen av de forpliktende programleveransene i tabell 1. Differansen mellom tallene oppgitt i søknaden og i allmennkringkasterregnskapet avdekker de områder der P4 ikke oppfyller sine kvantitative programløfter. En prosentvis sammenligning av søknadstallene og allmennkringkasterregnskapet, tydeliggjør forholdet mellom den faktiske programprofilen og søknadsprofilen ved å ta hensyn til den delen av det uspesifiserte sendetidsrommet som er rapportert i 2006. Et eventuelt avvik mellom de to vil gi uttrykk for at faktisk programprofil er noe annerledes enn søknadsprofilen.

Tabell 3): Forpliktende programleveranser: Differanse mellom søknadsprofil og programprofil, absolutte tall og prosentuell

Forpliktende programleveranser	Sendetimer				
	Søknad	2006	Differanse	Søknad %	Program %
Nyhetsendinger	400	441	41	10,25 %	8,07 %
Nyheter på samisk	20	19	-1	0,51 %	0,35 %
Distriktsnyheter	13	10	-3	0,33 %	0,18 %
Sportsnyheter	52	35	-17	1,33 %	0,64 %
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - innenriks	100	254	154	2,56 %	4,65 %
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - utenriks	25	44	19	0,64 %	0,81 %
Daglige kultur-nyhetsendinger	44	25	-19	1,13 %	0,46 %
Daglig bredt kulturmagasinet*	500	443	-57	12,81 %	8,11 %
Kulturinnslag (ekskl. kulturnyheter), i brede sendeflater	100	176	76	2,56 %	3,22 %
Programmer med smalt kulturfokus*	200	449	249	5,13 %	8,22 %
Programmer for smale musikkjangre*	200	329	129	5,13 %	6,02 %
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.4.2 Barn)*	235	200	-35	6,02 %	3,66 %
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.4.3 Ungdom)*	750	746	-4	19,22 %	13,66 %
Programmer for religion og livsfilosofi*	51	82	31	1,31 %	1,50 %
Flerkulturelle (EBU-målgruppe: 4.4.2 Flerkulturelle)*	70	31	-39	1,79 %	0,57 %
Programmer med sport og idrett*	325	451	126	8,33 %	8,26 %
Programmer rettet mot trafikkanter*	640	1 465	825	16,40 %	26,82 %
Programmer med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin, helse*	20	17	-3	0,51 %	0,31 %
Natur, vitenskap, medisin, helse, innslag i brede programmer	30	12	-18	0,77 %	0,22 %
Forbrukerstoff/innslag i brede programmer	35	23	-12	0,90 %	0,42 %
Medier, mediekritikk og -satire*	40	0	-40	1,03 %	0,00 %
Programmer tilpasset "eldre" radiolyttere*	52	211	159	1,33 %	3,86 %
Totalt	3 902	5 463	1 561	100,00 %	100,00 %

* Sendetimeomfang inkludert musikk

De programområder der P4 ikke har avviklet det antall sendetimer som ligger i de forpliktende programleveransene, er i tabell 3 markert med rødt. Der differansen er negativ representerer det klare brudd på konsesjonsvilkårene. Som tabellen viser, har ikke P4 levert et tilstrekkelig antall timer innenfor flere stoffområder, til tross for at den rapporterte sendetiden

(5 456 timer) klart overstiger det antall timer som er spesifisert i søknaden (3 902 timer). Samtidig fremgår det at P4 har sendt flere timer enn lovet innenfor andre stoffområder.

Videre illustrerer tabell 3 at P4 underleverer på programmer til smale grupper som for eksempel den samiske befolkning (*nyheter på samisk*), barn, samt etniske minoritetsgrupper (*programmer for og om det flerkulturelle Norge*) Videre underleverte P4 på natur- og vitenskapsprogrammer med både smalt og bredt fokus. Samtidig kan P4 vise til en betydelig dekning innenfor *programmer med smalt kulturfokus*, *programmer for smale musikkjangrer* samt *programmer tilpasset "eldre" lyttere*. Kultur-, nyhets- og aktualitetsdekningen er underlagt særskilte konsesjonsvilkår og blir vurdert mer inngående senere i rapporten. Det samme gjelder for P4s musikktilbud i 2006.

I det følgende vil Medietilsynet vurdere P4s måloppnåelse i forhold til smale lyttergrupper.

3.4.1.2.1 Programmer for og om det flerkulturelle Norge

P4 skal sende 80 programmer og 70 timer med *programmer for og om det flerkulturelle Norge* i året. I 2006 sendte P4 62 programmer og 31 timer innenfor programområdet, noe som er en økning fra tidligere år, men likevel under den forpliktende programleveransen gitt i konsesjonssøknaden.

Om sitt program i kategorien *programmer for og om det flerkulturelle Norge*, *Gelius og Hvermann*, skriver P4 som følger i allmennkringkasterregnskapet:

"Vålerenga-prest Einar Gelius har også i denne genren etablert et spennende samtaleprogram, der vi forsøker å inkludere, problematisere, forstå og diskutere. Programmet formes som et samtaleprogram rundt et tema av spesiell interesse for lyttere med et annet utgangspunkt enn det etniske norske og er en spennende åpning for refleksjon og læring i P4s ukentlige sendeplan" (s. 23).

Blant gjestene som var på besøk i programmet i 2006 var Ingeborg Moreaus Hansen, Farid Bouras), Anne Lise Ryel, Per Fuggli, Khalid Mahmood og Geir Hammes (allmennkringkasterregnskapet s. 22).

Medietilsynet konstaterte brudd på kravet om *programmer for og om det flerkulturelle Norge* for kringkastingsåret 2005, og P4 ble ilagt sanksjon i form av advarsel for forholdet.

P4 sendte i desember 2006 en søknad til Kultur- og kirkedepartementet om endring av dette konsesjonsvilkåret. Deler av søknaden er sitert i P4s allmennkringkasterregnskap (s. 23-24). I sin begrunnelse for søknaden uttaler P4 at det er diskriminerende å ha egne programmer dedikert til etniske grupper, og ønsker at de flerkulturelle perspektivene heller skal inngå i kanalens øvrige programtilbud. P4s søknad er i skrivende stund til behandling i Kultur- og kirkedepartementet. Medietilsynet har registrert P4s synspunkter. Ettersom det foreløpig ikke er vedtatt noen endring av P4s konsesjonsvilkår på dette punkt, vil Medietilsynet forholde seg til gjeldende vilkår og den ordlyd som foreligger.

I forbindelse med oppfølgingen av P4s konsesjonsvilkår, har Medietilsynet innhentet opptak av programmet *Gelius og Hvermann* to tilfeldig valgte dager; 15. oktober og 22. oktober 2006.

Gelius og Hvermann 15. oktober 2006 kl. 0800-0830

Programleder Einar Gelius har besøk i studio av leder i Politiets Fellesforbund. De samtaler om generelle spørsmål av samfunnsmessig betydning. Ca. 20 minutter ut i programmet penses samtalen over på kriminalitet og representasjon av kriminelle med flerkulturell bakgrunn. Samtalen rundt denne tematikken varer i om lag fire minutter. Samtalen er seriøs og nyansert, men programmet i sin helhet er ikke viet temaet "flerkultur". Både programlederen og gjesten er etniske nordmenn.

Gelius og Hvermann 22. oktober 2006 kl. 0800-0830

På samme måte som utgaven av programmet sendt 15. oktober, fremstår dette først og fremst som et ordinært samtaleprogram. Ukens gjest er Ingeborg Sørensen, og samtalen penses inn på temaet flerkultur ti minutter ut i programmet. Her blir ukens gjest stilt spørsmål om hennes syn på Norge som et flerkulturelt samfunn, og utfordringer og gleder knyttet til dette. Samtalen med refleksjoner rundt temaet varer i ca. 3 ½ minutt. Resten av programmet handler

om andre forhold, som Ingeborg Sørensens syn på kristendom, hennes liv og karriere. Både programlederen og gjesten er etniske nordmenn.

Det kan ikke generaliseres ut fra to programmer, og opptakene forteller kun hvordan P4s programmer om flerkultur utartet seg disse to tilfeldig valgte dagene. Opptakene sier for øvrig noe om hvordan P4 har innrettet sitt tilbud innen programkategorien. De to kontrollerte utgavene av *Gelius og Hvermann* fremstår ikke først og fremst som *programmer for og om det flerkulturelle Norge*, men mer som ordinære samtaleprogram hvor tematikk knyttet til flerkultur blir tatt opp én gang i løpet av programmet. Begge opptakene inneholder mye musikk, hvorav det meste av musikken er engelskspråklig (til sammen to norskspråklige musikkinnslag i de to opptakene). Det forekommer ingen innslag av etnisk musikk i de to kontrollerte programmene.

P4 skal ifølge konsesjonssøknaden også inkludere flerkulturelle perspektiver i sin øvrige sendeflate:

”Vi vil integrere denne kulturen på lik linje med annen kultur i de daglige programmene, og ikke registrere slike programinnslag spesifikt i våre rapporter. I tillegg vil vi fortsette vårt flerkulturelle magasin Zebra og lansere et nytt program med arbeidstittelen Schpaa. Disse temaene vil også bli integrert i aktualitetsprogrammer, ungdomsprogrammer etc.” (P4s konsesjonssøknad s. 24).

Det finnes ingen oversikt over hvorvidt P4 faktisk inkluderer flerkulturelle perspektiver også i andre programmer. I en undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon²⁷ av blant annet P4s kulturprogrammer *Colosseum* og *Colosseum Spesial*, fremgår det imidlertid at *”[d]et flerkulturelle Norge har i løpet av analyseperioden (...) ikke funnet sin plass i Colosseum og Colosseum Spesial”* (Ihlebak og Maasø, s. 26). Analyse materialet besto av fem utgaver av begge programseriene, noe som utgjør til sammen 12,5 timer.

P4 sendte 18 programmer og 39 timer mindre enn hva kanalen er forpliktet til innen denne programkategorien. Medietilsynet konkluderer derfor med at P4 ikke innfrir kravet om *programmer for og om det flerkulturelle Norge*. Ettersom P4s søknad om endring av dette konsesjonsvilkåret ikke er avgjort av Kultur- og kirke departementet, anser imidlertid tilsynet

²⁷ Vedlegg nr. 2: Rapport til Medietilsynet om kulturdekningen i *Colosseum*, *Colosseum spesial*, *SAAB*, *Sarahs fornemmelse av kultur*, *Absolutt underholdning* og *Store studio*, av Karoline Ihlebæk og Arnt Maasø ved Institutt for medier og kommunikasjon, UiO

at det ikke er hensiktsmessig å ilegge sanksjon for dette bruddet. Medietilsynet vil heller komme tilbake til saken i Allmennkringkastingsrapporten 2007. Tilsynet vil i sin vurdering der ta hensyn til eventuelle justeringer i konsesjonens ordlyd, samt fortolkningsmomenter departementet har gitt uttrykk for i sitt vedtak.

3.4.1.2.2 Programmer tilpasset eldre lyttere

P4 er ifølge konsesjonssøknaden forpliktet til å sende minst 52 programmer og 52 sendetimer programmer tilpasset ”eldre” radiolyttere. I 2006 har P4 sendt 129 programmer og 211 sendetimer innenfor denne kategorien, og innfrir dermed vilkåret klart.

P4 kommer ikke med progameksempler innen denne kategorien i allmennkringkasterregnskapet for 2006. I konsesjonssøknaden skriver P4 blant annet følgende om denne målgruppen:

”Antall nordmenn over 50 år utgjør nå mer enn 1,7 millioner mennesker. De disponerer en betydelig kjøpekraft og hele 70 prosent av den private formue her til lands. Likevel har denne målgruppen tradisjonelt sett ikke vært attraktive i annonsørers øyne. Nye P4 tror og håper imidlertid at annonsørene etter hvert vil oppfatte at de nye senioren har en ny og spennstig adferd, at de er livsglade og stadig aktive – og at de derfor også kan være en spennende målgruppe. Nye P4 vil utfordre annonsørene gjennom å tilby egne programmer med redaksjonelle temaer, musikk og annen kultur for disse godt voksne. Nye P4 vil også inkludere denne målgruppens preferanser i de brede magasinflatene.” (s. 25)

P4 sendte 21. desember 2006 en søknad til Kultur- og kirke departementet med anmodning om endring av dette konsesjonsvilkåret; noe P4 viser til i allmennkringkasterregnskapet (s. 26). P4 uttaler i søknaden at det, med unntak av programmer for barn og ungdom, ikke er i tråd med dagens mediepolitikk og medievirkelighet å ha krav til programmer rettet mot spesielle målgrupper, eksempelvis eldre lyttere. P4 ber derfor om at dette vilkåret endres, slik at de ikke har krav til egne programmer for eldre lyttere, men heller et krav om at de skal sende *innhold* tilpasset denne målgruppen. P4s søknad er i skrivende stund til behandling i Kultur- og kirke departementet.

Ettersom P4 har sendt 77 programmer og 159 timer mer enn det de er forpliktet til innen denne programkategorien, konkluderer Medietilsynet med at P4 innfrir leveransekravet om programmer tilpasset eldre lyttere.

3.4.1.2.3 Programmer for barn

I søknaden uttrykte P4 et særlig ansvar for barn og unge og nedfelte dette både i konkrete programløfter og kvantitative leveransemål. P4 redegjør i sitt allmennkringkasterregnskap for at de minste barna har hatt et eget tilbud alle ukens dager. På hverdager kl. 1900 har P4 sendt tradisjonell barneradio, *Barnehalvtimen*, som senere ble flyttet til kl. 1930. P4 sendte også dramatisert barneradio i helgene, *Opp og hopp med Nissa og Elisabeth*, i tillegg til en egen sportssending for barn (allmennkringkasterregnskapet s. 19). I supplerende opplysninger beskriver P4 sine to programkonsepter for barn. Om *Barnehalvtimen*²⁸ skriver P4 blant annet:

”Her blir det tatt opp en rekke temaer, som skolestart, hobbyer, kjæledyr, venner, kjæresten, musikk og liknende. Barna har anledning til å sende inn tegninger eller sende inn spørsmål, hilsninger og musikkønsker. Det er også opplesning av dikt, drama og skuespill”.

Opp og hopp med Nissa og Elisabeth beskrives i de supplerende opplysningene på følgende måte:

”De to er best kjent fra Julemorgen på NRK og lager barneprogrammer med barn i studio, opplesning, ulike temaer og massevis av god stemning og norsk barnemusikk. De har skuespill, historier og temaer. Tegnekonkurranser og liknende”.

P4 sendte 298 programmer og 200 timer for barn i 2006, mot 360 programmer og 235 timer som lovet i konsesjonssøknaden. Dette er en nedgang i forhold til 2005, da P4 sendte henholdsvis 310 programmer og 209 sendetimer. Det ble da konstatert brudd på kravet til barneprogrammer og reist egen tilsynssak som førte til at P4 ble ilagt sanksjon i form av advarsel for forholdet.

P4 redegjør for at personalmessige forhold har medført at kanalen ved inngangen til 2006 ikke har vært i stand til å levere en tilfredsstillende andel barneprogram. P4 hevder de ikke vil fortsette en slik underleveranse, og har derfor gjort dette til et prioritert område. P4 forsikrer

²⁸ Programmet er også omtalt som *Barnas Beste*.

om at kanalens programleveranse ved utgangen av 2006 er på nivå med løftene i konsesjonssøknaden, og at det kan forventes at P4 leverer i tråd med konsesjonssøknaden i 2007. Også for 2005 begrunnet P4 underleveransen med personalmessige årsaker, og skrev at ”[d]ette er noe vi har et aktivt forhold til, og søker å gjøre noe med” (allmennkringkasterregnskapet 2005 s. 17). P4 redegjør for øvrig for at det ikke ble sendt barneradio i sommermånedene i 2006, samt at barneprogrammene ble tatt ut av tablået ved to idrettsmesterskap og ved enkelte høytidsdager (allmennkringkasterregnskapet 2006 s. 19).

I forbindelse med oppfølgingen av P4s programforpliktelser, har Medietilsynet innhentet et opptak av *Barnehalvtimen* onsdag 8. november 2006. Programmet varte i om lag en halvtime. Verbalinnslagene hadde denne tilfeldig valgte dagen en varighet på til sammen ca. tre minutter, og besto av en programleder som ønsket velkommen til programmet og presenterte en konkurranse, samt to barn som fortalte vitser (til sammen ca. 30 sekunder). Konkurransen gikk ut på at lytterne kunne sende inn en sms med svar, hvis man gjenkjente låten *We will rock you*. Resten av programmet besto av engelskspråklig pop som Britney Spears, Maroon 5 og Lilyjets, bortsett fra den norske sangen *Den eneste for meg*.

Medietilsynet har kun kontrollert ett opptak av *Barnehalvtimen* og vet derfor ikke om beskrivelsen ovenfor er representativ for programserien generelt. Det tilsynet kan si noe om, er hvordan utgaven av programmet fremstår denne tilfeldig valgte dagen.

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at *Barnehalvtimen* skal være et tilbud til de minste barna (s. 19). Ifølge P4s egen beskrivelse av programmet, som også er sitert ovenfor, er det temaer som skolestart, hobbyer, venner, kjærester og musikk som omtales i denne programserien. Med utgangspunkt i P4s egen beskrivelse av programmet, samt tilsynets egne observasjoner, mener Medietilsynet det er grunn til å stille spørsmål ved om ikke denne programserien i realiteten er for de litt eldre barna, over skolepliktig alder.

Ifølge konsesjonssøknaden skal P4s barnetilbud omhandle ”[...] barnelitteratur, gamle folkeeventyr, ny og gammel norsk barnemusikk, og samtaler om det som opptar barn” (s. 24). Tilsynet har ikke innhentet opptak av P4s helgeprogram rettet mot barn, *Opp og hopp med Nissa og Elisabeth*. På bakgrunn av den beskrivelsen P4 gir av programmet, legger Medietilsynet til grunn at denne programserien inneholdt de elementer konsesjonssøknaden angir. Medietilsynet stiller derfor spørsmål om det i realiteten er P4s helgetilbud som er rettet

mot de minste barna. For å unngå ytterligere misforståelser rundt hvilken målgruppe de ulike programkonseptene i P4s barnetilbud er rettet mot, ber tilsynet P4 om å redegjøre nærmere for dette i allmennkringkasterregnskapet for 2007.

Ettersom det slik Medietilsynet ser det, er noe uklart hvilken målgruppe *Barnehalvtimen* er rettet mot, går ikke tilsynet nærmere inn og vurderer innholdet i dette programmet. Det bemerkes imidlertid at den store musikkandelen i det kontrollerte programmet etterlater et svært lite rom til å kunne tilby et redaksjonelt innhold spesielt rettet mot barn.

Medietilsynet er kritisk til at P4 heller ikke i 2006 leverer et antall barneprogrammer i tråd med forpliktelsene, til tross for at dette er noe P4 har hevdet de har søkt å gjøre noe med. Tilsynet ser i denne sammenhengen grunn til å bemerke at P4 gjorde et redaksjonelt valg ved å ikke sende barneradio i sommermånedene, noe som kan ha bidratt negativt til P4s programleveranse. Det er ytterligere kritikkverdigg at andelen barneprogrammer har gått ned siden 2005.

Medietilsynet konkluderer med brudd på kravet om barneprogrammer i 2006, da P4 ikke leverer antall programmer og sendetimer i tråd med forpliktelsene. Forholdet vil tas opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt P4 i brev form og inntas ikke som en del av denne rapporten.

3.4.1.2.4 Programmer for unge

Om programmer for unge (ungdomsprogrammer) skriver P4 i sitt allmennkringkasterregnskap at *"P4s mål for denne gruppen har vært å lage et program der ungdommens interesser og ønsker presenteres konsentrert i en sendeflate på aldersgruppens mest gunstige tidspunkt – tidlig kveldstid"* (s. 20). P4 fremholder *Kveldsshowet med Anders Van Dahl*, som ble sendt hverdagskvelder, som sitt ungdomstilbud. Dette programmet har ifølge P4 *"fokus på interaktivitet, temaer som opptar dagens ungdom og en musikkformatering spesielt for yngre lyttere"* (s. 20).

P4 har krav om å sende 250 programmer og 750 sendetimer *ungdomsprogrammer* i året. I 2005 innfridde P4 dette kravet, men i 2006 har det vært en reduksjon både i antall

programmer og sendetimer. Når det gjelder antall programmer er P4 i 2006 innenfor kravet med 297 programmer, men beveger seg under grensen for minimumsleveransen i sendetimer med 746 timer.

I konsesjonssøknaden skriver P4 at

”Ungdomssendingene blir et speil av ungdoms virkelighet, med innslag om utdanning, ungdomskultur, ungdomspolitik, livssyn, etikk, jus, mobbing, ungdomskriminalitet, rusmiddelproblematikk, andre samfunnsspørsmål samt stoff om underholdning, helse, seksualitet og samliv, mat, konkurranser og noe ”yngre” musikk enn i det øvrige Nye P4.” (s. 25)

Medietilsynet har innhentet opptak av P4s ungdomsprogram *Kveldsshowet med Anders Van Dahl* sendt 8. november 2006. Programmet har en sendetid på tre timer. Denne tilfeldig valgte dagen inneholdt sendingen ingen av de elementer som ble beskrevet i sitatet ovenfor, med unntak av underholdning (i form av nyheter om kjente personer, samt klipp fra intervjuer med internasjonale artister), musikk og konkurranser. Programmet inneholdt også værmelding, sport (innslag fra fotballkamp) og Top 20-spilleliste. Programmet inneholdt en stor andel musikk.

Etter Medietilsynets oppfatning var *Kveldsshowet med Anders Van Dahl* denne tilfeldig valgte kvelden ungdommelig i stilen, men hadde ut over dette ingen særskilte elementer som gjorde programmet spesielt rettet mot ungdom. Programmet fremsto først og fremst som et lett underholdningsprogram. Medietilsynet har imidlertid ikke grunnlag for å uttale seg om hvorvidt dette enkeltprogrammet er representativt for programserien.

P4 har hatt en nedgang i antall sendetimer med programmer for unge, og innfrir ikke leveransmålet på 750 timer i 2006. Etersom underleveransen bare er på fire timer, konkluderer Medietilsynet likevel med at kravet innfris. En ytterligere reduksjon av antall sendetimer i 2007 vil imidlertid være problematisk, og Medietilsynet vil følge den videre utviklingen innen dette programområdet.

3.4.1.2.5 Programmer for religion og livsfilosofi

P4 skal ifølge konsesjonssøknaden sende 102 programmer og 51 sendetimer innen kategorien *religion og livsfilosofi*. For 2006 rapporterer P4 112 programmer og 82 sendetimer, og er som i 2004 og 2005 innenfor kravet.

P4 har to programmer for religion og livsfilosofi som sendes ukentlig, nemlig Gerd Johansens *Før Frokost* og Einar Gelius' *Hos Gelius*. Om programmene skriver P4 i allmennkringkasterregnskapet:

"P4 har satt seg som mål å sette en ny standard for formidling av religion, livssyn og livsfilosofi på radio. Frontfigurene for dette er som kjent Einar Gelius og Gerd Johansen. Gelius' prosjekt er å få kjente samfunnsaktører i tale om sin tro og tvil, og i en slik samtale forsøke å avdekke hvor personene selv står i slike spørsmål. Programleder er selv prest, men har gjennom sitt virke i Vålerenga Kirke tatt til orde for en mer åpen dialog rundt kristendommen. Slik han bruker kirkens talerstol for samfunnsaktører i og utenfor den norske kirke, slik bruker han også sitt program i P4" (s. 20).

P4 gir også eksempler på temaer som er tatt opp i *Før Frokost*, deriblant: *Kirkens SOS*, *Er lik Oslo*, *Ny generalsekretær i Norges Røde Kors*, *Vegetarisme – en livsfilosofi*, *Organdonasjon*, *Izzat – ære på urdu*, *Samisk religion* og *Gud i Afrika*. Blant gjestene som har vært på besøk *Hos Gelius* finner vi blant annet Jeanett Roede, Geir Hamnes, Jonas Rønning, Erling Borgen, Ellen Horn og Tor Milde (allmennkringkasterregnskapet s. 21 og 22).

Medietilsynet har innhentet opptak av programmet *Før Frokost* sendt 9. september og 14. oktober 2006, og *Hos Gelius* sendt 10. september og 15. oktober 2006.

I *Før Frokost* 9. september 2006 har Gerd Johansen besøk av Unni Ranheim, forfatter av boken *Tid for å leve og tid for å dø*. Programmet handler om døden som noe vi må akseptere og lære oss å leve med. Programmet behandler et åndelig tema på en religions-nøytral måte, og passer således inn i temakategorien *livssyn*. Det om lag timeslange programmet er seriøst og nyansert, men musikkandelen fremstår som høy. En del av musikkinnslagene synes tilpasset tema og type program.

I *Før Frokost* 14. oktober 2006 har Gerd Johansen besøk av Pål Thorbjørnsen, informasjonssekretær i Norsk Vegetarforening. Programmet handler om vegetarisme som livsfilosofi, og tar for seg flere sider ved det å være vegetarianer, samt historie og samfunnsmessige tendenser. Også i denne utgaven av programmet er det en høy musikkandel, i hovedsak engelskspråklig pop-musikk.

På bakgrunn av de to programmene Medietilsynet har innhentet opptak av, samt de eksempler på programtitler P4 har kommet med, fremstår *Før Frokost* som et program som tar for seg mange ulike temaer knyttet til religion og livssyn. Programmene fremstår som informative og seriøse, selv om musikkandelen kan kritiseres for å være høy.

I *Hos Gelius* 10. september 2006 hadde Einar Gelius besøk av Ingeborg Sørensen. *Hos Gelius* er en fortsettelse av programmet *Gelius og Hvermann*, som er P4s program i kategorien *programmer for og om det flerkulturelle Norge*. Ingeborg Sørensen var også gjest i den første delen av programmet, og *Hos Gelius* representerer en fortsettelse av samtalen fra forrige program. Samtalen tar for seg universelle temaer som kjærligheten og døden.

I *Hos Gelius* 15. oktober 2006 hadde Einar Gelius besøk av Arne Johansen, leder i Politiets Fellesforbund. Også dette programmet er en fortsettelse av samtalen som startet i *Gelius og Hvermann*. Samtalen dreier seg om personlige spørsmål knyttet til religion, verdier og livssyn.

Musikken i begge de to utgavene av *Hos Gelius* er hovedsakelig engelskspråklig pop-musikk, og også her er det en høy musikkandel.

På bakgrunn av de to programmene Medietilsynet har innhentet opptak av, fremstår *Hos Gelius* som et seriøst samtaleprogram. I større grad enn *Før Frokost* synes imidlertid *Hos Gelius* å være fundert på kristendommen, selv om programmet også åpner for andre innfallsvinkler.

Til sammen gir de to programmene bredde og variasjon, og flere forskjellige livssyn er representert. Programmene synes imidlertid sjelden å ta utgangspunkt i andre verdensreligioner enn kristendommen.

P4 sendte 112 programmer og 82 timer innen kategorien *religion og livsfilosofi* i 2006. På bakgrunn av P4s beskrivelse av dette tilbudet, samt tilsynets egne observasjoner, konstaterer Medietilsynet at P4 har et variert tilbud innen denne kategorien og konkluderer med at P4 innfrir kravet til programmer om *religion og livsfilosofi*.

3.4.1.2.6 Oppsummering brede og smale lyttergrupper

Medietilsynet konstaterer at P4 ved å tilby programmer innenfor ulike interesseområder til en viss grad har et programtilbud til brede og smale lyttergrupper,. Samtidig er det programområder for smale lyttergrupper som ikke er gitt tilfredsstillende dekning i 2006. P4 innfrir ikke kravet til *programmer for og om det flerkulturelle Norge* eller kravet til barneprogrammer. Sistnevnte forhold vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt P4 i brev form og inntas ikke som en del av denne rapporten.

Den samiske befolkningen representerer også en smal lyttergruppe, og P4s konsesjon stiller krav om minst to daglige nyhetssendinger på samisk. P4s ivaretagelse av dette kravet vurderes under punkt 3.4.2.4.

3.4.1.3 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv

Det er videre et krav til P4s sendinger at de skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv. Dette fremgår av konsesjonsvilkårene § 3-2 bokstav c).

P4 uttaler i allmennkringkasterregnskapet at kanalen byr på en rekke analytiske, kritiske og fordypende perspektiver gjennom dagen (s. 5).

Innfrielsen av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver er vanskelig å måle kvantitativt, da dette er kvalitative forpliktelser. Medietilsynet legger imidlertid til grunn at det er innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag*²⁹ det gis rom for denne typen perspektiver. Tilsynet bruker således disse sjangrene som et måleverktøy for å vurdere P4s innfrielse av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver.

²⁹ P4s definisjon av *innslag* i Escort 2.4 er ”enhet som omhandler et bestemt tema, som involverer beskrivelser, forklaringer, illustrasjoner, intervjuer, sitater, bilder eller annen dokumentasjon”.

Medietilsynet mener P4s måloppnåelse i forhold til dette kravet, kan illustreres ved en fremstilling av differanser mellom antall verbalinnslag i søknaden og de rapporterte 2006-tall. Tallene i rødt representerer de temaer/sjangrer der P4 har levert et lavere antall enn spesifisert i søknaden.

Tabell 4: Avviksanalyse. Differanse mellom antall verbalinnslag i regnskap og i søknad. Fordelt på tema og sjangrer.

Tema	Bulletin	Kommentar	Innslag	Debatt	Presentasjon	Drama	Underholdning
Nyheter og aktuelt	4 756	-243	770	-365	416	0	271
Religion og livsfilosofi	0	-166	32	-44	-234	0	0
Samfunnsspørsmål	0	-115	-143	130	150	0	3
Sport, topp- og breddeidrett	623	-354	-17	-11	126	0	2
Forbrukersaker	0	62	196	-21	42	0	2
Hjem og fritid	0	73	550	8	652	22	57
Kunst og kultur	14	-177	683	-44	711	-20	15
Natur, vitenskap, medisin og helse	0	103	97	5	11	0	3
Drama	0	0	25	1	2	-384	7
Underholdning	0	7	1795	0	1898	49	2128
Totalt	5393	-810	3988	-341	3774	-333	2488

Tabell 4 illustrerer at innen *kommentarer* og *debatter* underleverer P4 på flere temaområder. Når det gjelder *kommentarer* leverer P4 for lite innen *nyheter og aktuelt*, *religion og livsfilosofi*, *samfunnsspørsmål*, *sport* og *kunst og kultur*. Når det gjelder *debatter* leverer P4 for lite innen *nyheter og aktuelt*, *religion og livsfilosofi*, *sport*, *forbrukersaker* og *kunst og kultur*. Når det gjelder sjangeren *innslag* leverer P4 høyere antall enn forespeilet i søknaden innen alle temaer, med unntak av *samfunnsspørsmål* og *sport*.

Tabell 4 avdekker at P4 i 2006, som tidligere år, tenderer til å levere flere verbalinnslag enn forpliktelsene tilsier innenfor det som kan kalles lettere sjangrer. Når P4 samtidig underleverer på de tyngre sjangrene, gir dette samlet sett en klar indikasjon på at den faktiske programprofilen er et resultat av en svakere satsning på den fordypende dekningen, enn P4 forespeilet i søknaden. Medietilsynet registrerer imidlertid at P4 leverer flere *kommentarer* og *debatter* enn tidligere år, og P4 redegjør i sitt allmennkringkasterregnskap for at satsningen på sjangrene *kommentarer* og *debatter* intensiveres for 2007 (s. 31).

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at musikkandelen er på 71,4 prosent i fordelingen mellom musikk, redaksjonelt og reklame. De to sistnevnte utgjør henholdsvis 22,8 og 5,7 prosent av den totale sendetiden. Dersom man ser på fordelingen innenfor sendetidsrommet 0600 til 0100, utgjør prosentandelene for henholdsvis musikk, redaksjonelt og reklame 65,1, 27,7 og 7,2 (s. 27). Dette representerer en økning i musikkandel og nedgang i redaksjonelt

innhold siden 2005³⁰. Medietilsynet presiserer at dette er en uheldig utvikling, da rommet for analyse og fordypning påvirkes av fordelingsnøkkelen mellom verbalinnslag, musikk og reklame. Tilsynet vil følge med på den videre utviklingen på dette punkt.

På bakgrunn av underleveransene innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*, samt nedgangen i andelen redaksjonelt innhold, konkluderer Medietilsynet med at P4 ikke innfrir kravet til analytiske, fordypende og kritiske perspektiv i sine sendinger. Medietilsynet anser det imidlertid som positivt at P4 har økt andelen tyngre sjangrer i 2006, og at P4 sier det jobbes bevisst med å innfri kravene på dette området. Tilsynet forventer en ytterligere forbedring for kringkastingsåret 2007, og vil følge den videre utviklingen på dette området nøye. I denne sammenhengen ser Medietilsynet grunn til å gjenta tilsynets anførsel under punkt 3.4.1.1 om at dette er tredje gang Medietilsynet vurderer P4s programvirksomhet, og at det kan forventes at P4s programtilbud i kringkastingsåret 2007 er justert i henhold til Medietilsynets signaler i tidligere rapporter.

3.4.1.4 Styrke norsk språk, identitet og kultur

En viktig del av allmennkringkasteroppdraget er at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Dette kravet er inntatt i konsesjonsvilkårene § 3-2 bokstav d).

I allmennkringkasterregnskapet uttrykker P4 at ”*en bred norsk tilnærming*” har vært en viktig forutsetning for at kanalen har fått så stor oppslutning. Samtidig mener P4 at ”*få ting bygger norsk identitet og samhold som en folkelig radioarena som dyrker felles opplevelser og nasjonale begivenheter innen sport, kultur, nyheter og underholdning*” (s. 5).

Ved vurderingen av hvorvidt P4 innfrir det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse for en rekke av de øvrige konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norsk musikk P4 inkluderer i sine sendinger, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, verbalandelen, samt bruken av dialekter/målformer, vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. I tillegg er det grunn til å presisere at norsk identitet og kultur favner et mangfold av kulturer og identiteter, slik at også P4s innfrielse av *programmer for og om det flerkulturelle*

³⁰ I 2005 hadde P4 en musikkandel på 67,2 prosent, andel redaksjonelt på 27,1 prosent og andel reklame på 5,7 prosent, hele døgnet sett under ett.

Norge og nyheter på samisk har betydning for hvorvidt kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet.

Medietilsynets vurderinger av P4s innfrielse av de øvrige konsesjonsvilkårene, viser at P4 ikke innfrir kravet til *programmer for og om det flerkulturelle Norge* i 2006, jf. vurderingen under punkt 3.4.1.2.1. Når det gjelder norsk musikk, har P4 hatt en betydelig økning i den totale andelen norsk musikk³¹, fra 32,1 prosent i 2005 til 41 prosent i 2006. Dette forhold er positivt for P4s bidrag til å styrke norsk språk, kultur og identitet. Andelen norskspråklig musikk, såkalt ”norsk på norsk”, er imidlertid litt for lav til at P4 kan sies å innfri kravet til norsk musikk fullt ut, jf. vurderingen under punkt 3.4.3.4. P4 innfrir kravene til *kulturinnslag i brede sendeflater, programmer med smalt kulturfokus og programmer for smale musikkjangrer*. P4 innfrir imidlertid ikke kravene til *distriktsnyheter, daglig bredt kulturmagasinet og daglige kultur-nyhetssendinger*, jf. punkt 3.4.1.1 om tematisk og sjangermessig bredde og punkt 3.4.3 om kanalens kultursendinger. I tillegg viser drøftelsen under punkt 3.4.4 om P4s bruk av målformer og dialekter, at Medietilsynet stiller spørsmålsteget ved hvorvidt kanalen kan sies å innfri kravet om *en bred sammensetting av dialekter*.

Samlet viser Medietilsynets vurderinger at P4 på enkelte områder bidrar til å styrke norsk, identitet og kultur, samtidig som manglende måloppnåelse på andre programområder samlet sett svekker dette. Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at P4 til en viss grad bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

3.4.2 Nyhets- og aktualitetssendingene – Medietilsynets vurdering

3.4.2.1 Egen nyhetsredaksjon – Egenproduserte nyhetsbulletiner

I tråd med beskrivelsen i konsesjonsutlysningen og påfølgende tildeling av konsesjonen i det femte nettet, skal nyhets- og aktualitetsdekningen stå sentralt i programvirksomheten. For dette området presiserer konsesjonen ytterligere kravene til sendingene. De spesifikke kravene til nyhets- og aktualitetssendingene finner vi i konsesjonsvilkårene § 3-3:

³¹ Med norsk musikk menes i denne sammenheng musikk med norsk utøver eller norsk komponist.

”Konsesjonæren skal ha en egen nyhetsredaksjon og skal tilby faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.”

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at nyhets- og aktualitetsavdelingen er P4s største redaksjonelle avdeling og er tildelt ressurser deretter. Avdelingen er organisert med en ledelse og publiseringsansvar/sentraldesk på Lillehammer, og man har stoffproduserende medarbeidere i Oslo, Bergen, Tromsø, Trondheim, Lillehammer og Kristiansand, samt korrespondenter i USA, Tyskland, England og Israel. Det opplyses at *”den daglige stoffinnsamling, nyhetsovervåking, desking og publisering”* skjer på Lillehammer, mens den journalistiske produksjonen i hovedsak foregår i de andre byene, ledet av en nyhetssjef i Oslo (s. 14). P4 redegjør videre for at kanalen alle hverdager i 2006 sendte nyheter hver hele time mellom 0600 og 2400, og hver halve time morgen og ettermiddag. Sendingene kl. 0730 og 1730 var ifølge P4, utvidet for å gi rom for kommentarer og analyser. I helger og på helligdager ble nyheter sendt hver hele time i tidsrommet 0800 til 2400.

Ifølge P4s registreringer omtalte kanalen 19 827 nyhetssaker i 2006. Av disse var 7,9 prosent såkalte *eksklusive egensaker*, mot 8,1 prosent i 2005. 29,2 prosent av nyhetssakene var *fellesnyheter* med P4s *egne vinkler*. P4 har i supplerende opplysninger henvist til eksempler på *eksklusive egensaker* og saker med *egne vinkler*. Ettersom eksemplene var hentet fra 2005 og 2007, finner ikke tilsynet det hensiktsmessig å redegjøre for innholdet av disse i forbindelse med årets regnskap. Medietilsynet ber i stedet P4 om å inkludere en orientering om hva kanalen selv vektlegger av kriterier når de klassifiserer en nyhet som *eksklusiv nyhetssak* eller *egen vinkling* i allmennkringkasterregnskapet for 2007.

P4 sendte 8 552 nyhetssendinger i 2006, og innfrir med dette kravet om 8 200 nyhetssendinger i året. Omfanget egenproduserte nyhetsinnslag skal ifølge P4s konsesjonssøknad være omfattende. I et allmennkringkastingsperspektiv står nyhetstilbudet sterkt, og kriterier som *egen nyhetsredaksjon* og *egenproduksjon av nyheter* er tillagt stor betydning. P4 har ifølge konsesjonssøknaden en plan om å utfordre de tradisjonelle nyhetskriteriene, og derigjennom å skape et alternativt nyhetsbilde. Andelen *eksklusive egensaker* og *egne vinkler* har vært forholdsvis stabil siden 2004. Medietilsynet poengterte i Allmennkringkastingsrapporten 2004 og 2005 at man på grunn av den forholdsvis lave andelen egenproduserte nyheter, kunne stille spørsmålstegn ved hvorvidt P4 leverte et alternativt nyhetsbilde i tråd med konsesjonssøknaden. Ettersom andelen *eksklusive egensaker*

ikke har endret seg i positiv retning siden 2005, ser Medietilsynet det som nødvendig å gjenta denne kritikken også for 2006.

På bakgrunn av P4s redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, og P4s innfrielse av leveransekravet til antall nyhetsmeldinger, konkluderer Medietilsynet med at P4 tilfredsstiller kravet til en egen nyhetsredaksjon som tilbyr faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.

Videre gjelder følgende krav i § 3-3 for nyhets- og aktualitetsmeldingene:

- ”a) Nyhets- og aktualitetsmeldingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv*
- b) Nyhets- og aktualitetsmeldingene skal dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter*
- c) Det skal være minst to daglige nyhetsmeldinger på samisk”*

Medietilsynet vil i det følgende evaluere P4s innfrielse av disse kravene.

3.4.2.2 Krav om analytisk, kritisk og fordypende perspektiv

Det fremgår av bokstav a) i § 3-3 at nyhets- og aktualitetsmeldingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

Innfrielsen av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver er vanskelig å måle kvantitativt, da dette er kvalitative forpliktelser. Som nevnt under punkt 3.4.1.3 legger Medietilsynet til grunn at det er innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag*³² det gis rom for denne typen perspektiver. Tilsynet bruker således disse sjangrene som et måleverktøy for å vurdere P4s innfrielse av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver i det samlede nyhetstilbudet.

3.4.2.2.1 Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks

Ifølge allmennkringkasterregnskapet er P4s arena for kritisk debatt og meningsbrytning i hovedsak aktualitetsmagasinet *Sytten Tretti*. Programmet sendes alle hverdager og ”*tilstreber å sette de viktigste nasjonale og internasjonale temaer i perspektiv ved at sakene belyses og*

³² P4s definisjon av *innslag* i Escort 2.4 er ”*enhet som omhandler et bestemt tema, som involverer beskrivelser, forklaringer, illustrasjoner, intervjuer, sitater, bilder eller annen dokumentasjon*”.

debatteres fra aktuelle og ofte overraskende sider” (s. 16). P4 opplyser at de også ser det som naturlig å tilby en arena for samfunnsdebatt og perspektiv i flere av de brede flatene gjennom dagen, og viser særlig til *P4s Radiofrokost* og de utvidede nyhetssendingene. I 2006 sendte P4 506 programmer for *nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks*. Dette er godt innenfor kravet om 200 programmer i året og en betydelig økning siden 2005, da det ble sendt 223 programmer i denne kategorien. P4 skriver at økningen i hovedsak skyldes en mer aktiv bruk av repriser. I supplerende opplysninger fra P4 opplyses det at kanalen også har et ukentlig innenriksprogram under fellesvignet med kanalens utenriksprogram, *Vi og verden*. De to programmene er redigert i rekkefølge på samme klokke-tid.

3.4.2.2.2 Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, utenriks

I henhold til P4s allmennkringkasterregnskap ble *programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, utenriks* sendt 87 ganger i 2006, mot kravet på 50 programmer. Dette representerer en betydelig økning siden 2005, da P4 sendte 40 programmer i denne kategorien. P4 skriver at det er naturlig at *Syttentretti* har fokus på internasjonale forhold i tillegg til norske, og P4 strekker seg ”*derfor mot at minst hver fjerde sak i dette magasinet skal ha et internasjonalt utgangspunkt*” (s. 16). Videre har P4 sendt et ukentlig utenriksmagasin, *Vi og verden*, lørdager kl. 1800 og søndager kl. 2200. I dette programmet omtales og belyses aktuelle internasjonale saker gjennom bruk av P4s korrespondenter, ekspertkommentatorer og studiogjester. Som nevnt ovenfor i punkt 3.4.2.2.1, deler dette programmet vignet med P4s ukentlige innenriksprogram.

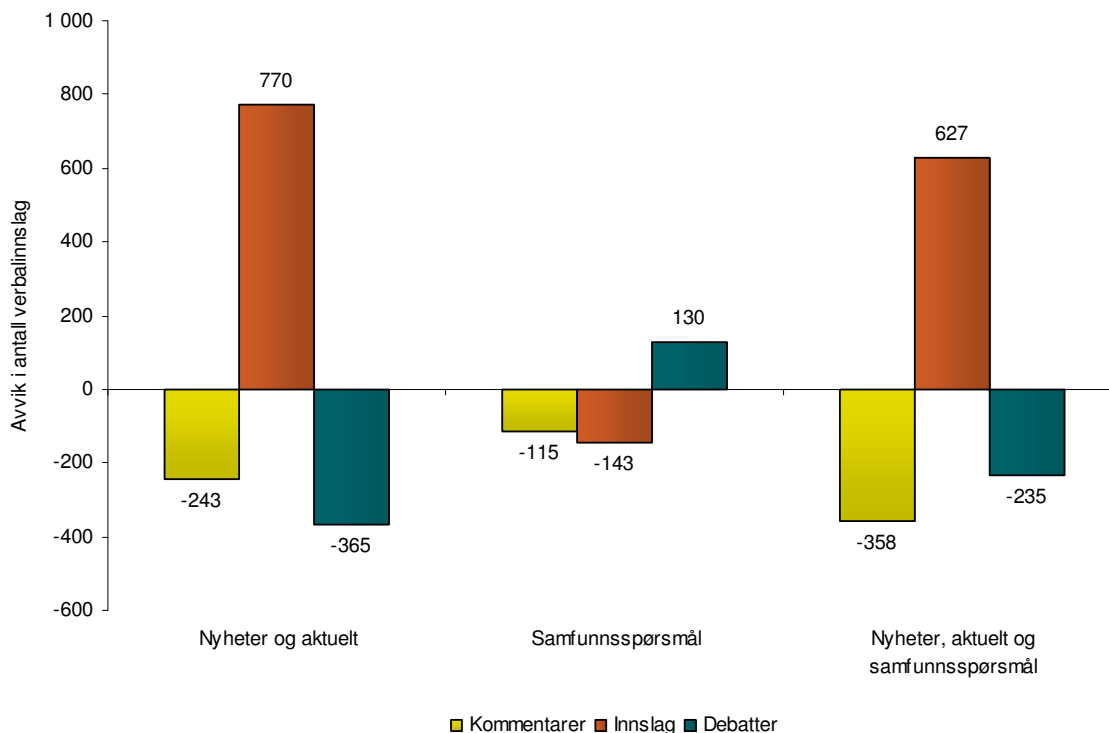
3.4.2.2.3 Kritiske, fordypende og analytiske perspektiv i det samlede nyhetstilbudet

Tabell 2 (styringsmåltabellen) viser P4s tallfestede minimumsforpliktelser i forhold til tematisk og sjangermessig bredde. I figur 4 er søknads- og 2006-tall for temaområdene *nyheter/aktuelt* og *samfunnsspørsmål* på sjangerområdene *kommentarer, innslag og debatter* trukket ut. Sjangeren *bulletin* er ikke tatt med i denne fremstillingen, av to årsaker. For det første er den dimensjonen av P4s nyhets- og aktualitetsdekning omtalt under første leddet av § 3-2. For det andre står ikke den sjangeren som den mest sentrale i vurderingen av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiv, ettersom *bulletinformen* i sin karakter er kort og nåtidsorientert.

Figur 4 viser differansen mellom søknadens og 2006-virksomhetens antall verbalinnslag innenfor de nevnte sjangrene:

Figur 4:

Kritiske, analytiske og fordypende sjangrer. Avvik mellom søknad om regnskap

Figur 4 viser at P4 har levert et lavere antall verbalinnslag i sjangrene *kommentarer* og *debatter* på området *nyheter og aktuelt* enn forespeilet i søknaden. Det representerer et klart brudd på forpliktelsene innenfor et av P4s sentrale programområder. Også i 2004 og 2005 underleverte P4 i disse sjangrene. Andelen *kommentarer* og *debatter* har dessuten sunket betydelig siden 2005. Innenfor temaet *samfunnsspørsmål* har imidlertid P4 sendt flere *kommentarer* og *debatter* enn i de foregående årene, men leverer fremdeles for få *kommentarer* om samfunnsspørsmål.

Gjennom fordelingen av sjangrer, er det mulig å si noe om hvorvidt P4s faktiske programtilbud innen *nyheter og aktuelt* kan by på analytiske, fordypende og kritiske perspektiver. P4 hadde 68 *kommentarer* og 43 *debatter* innen *nyheter og aktuelt* i løpet av 2005. I 2006 ble dette redusert til 57 *kommentarer* og 25 *debatter*. Tatt i betraktning

leveransemålene på henholdsvis 300 *kommentarer* og 390 *debatter*, og at et år består av 365 dager, fremstår ikke P4 som en nyhets- og aktualitetskanal med fokus på analytiske, fordypende og kritiske perspektiv. Snarere viser kanalen en vridning bort fra søknadens forpliktelser. P4 annonserte i allmennkringkasterregnskapet for 2005 at kanalen hadde iverksatt tiltak i 2006 for å justere programvirksomheten på dette området. Medietilsynet er kritisk til at justeringen ikke har gitt utslag innenfor kategorien *nyheter og aktuelt*, men registrerer positivt at P4 har økt andelen *kommentarer* og *debatter* på området *samfunnsspørsmål*. Når det gjelder sjangeren *innslag* innfrir P4 på *nyheter og aktuelt*, men underleverer fremdeles når det gjelder *samfunnsspørsmål*.

På bakgrunn av P4s redegjørelse for sine programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse (innenriks og utenriks), konstaterer Medietilsynet at P4 til en viss grad kan sies å gi rom for analytiske, fordypende og kritiske perspektiver i sine sendinger. Samtidig registrerer Medietilsynet at P4 underleverer innenfor de tunge sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og at andelen *innslag* innen disse sjangrene er ytterligere redusert siden 2005. Medietilsynet konkluderer derfor med brudd på de kvantitative leveransekravene for 2006. Som nevnt under punkt 3.3.2 ovenfor vil imidlertid Medietilsynet ikke ilegge sanksjoner for brudd på styringsmålstabellen for kringkastingsåret 2006.

3.4.2.3 Dekning av norske og internasjonale nyheter

Nyhets- og aktualitetssendingene til P4 skal i henhold til konsesjonsvilkårene § 3-3 videre dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter.

Allmennkringkasterregnskapet viser at P4s nyhets- og aktualitetsavdeling har stoffproduserende innenriksmedarbeidere i Oslo, Bergen, Tromsø, Trondheim, Lillehammer og Kristiansand. I tillegg har kanalen korrespondenter i USA, Tyskland, England og Israel (s. 14). Korrespondentene blir hyppig brukt i programmet *Vi og verden* (s. 16).

Ifølge P4s konsesjonssøknad skal minst hver fjerde sak være utenriks. Av allmennkringkasterregnskapet fremgår det at utenriksstoffet i 2006 utgjorde 24,6 prosent av

19 827 nyhetssaker. Dette er på linje med andelen i 2005³³, og P4 ligger derfor også i 2006 tett opptil lovet andel.

Medietilsynet konkluderer med at P4 innfrir kravet om å dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter, men bemerker at en reduksjon i andelen utenrikssaker vil være problematisk.

3.4.2.4 Krav til samiske sendinger

Konsesjonsvilkårene § 3-3 stiller også krav om at P4 skal ha minst to daglige nyhetssendinger på samisk.

P4 redegjør i allmennkringkasterregnskapet for at de i samarbeid med Kautokeino Lokalradio (Guovdageinnu Lagasradio searvi) sendte to daglige nyhetssendinger på samisk i 2006. De samiske nyhetene ble sendt hverdager i etterkant av nyhetene kl. 1800 og 2000, og P4 skriver at sendingene *”legger vekt på å gi oversikt over både det nasjonale, internasjonale og lokale nyhetsbildet med saker av spesiell interesse for den samisktalende delen av befolkningen”* (s. 15).

I Allmennkringkastingsrapporten 2005 ble det avdekket at P4 kun sendte samiske nyhetssendinger fire ganger i uken³⁴. Det ble konstatert brudd på vilkåret om samiske nyhetssendinger, og P4 ble ilagt sanksjon i form av advarsel for forholdet.

P4 hevder at feilen umiddelbart ble rettet opp, og at P4 fra og med 2. juni 2006 sendte samiske nyhetssendinger også på fredager. Av supplerende opplysninger fremgår det at P4 høsten 2006 utvidet med ytterligere en sending samiske nyheter på hverdager, i forbindelse med reprisen av *Synten tretti*.

P4 er ifølge konsesjonssøknaden forpliktet til å levere 400 sendinger og 20 sendetimer innen kategorien *nyheter på samisk* i løpet av et år. Av de supplerende opplysningene fremgår det at

³³ I 2005 utgjorde utenriksstoffet 24,7 prosent av 19 665 nyhetssaker.

³⁴ Deler av saksbehandlingsskrittene vedrørende samiske sendinger skjedde forut for arbeidet med Allmennkringkastingsrapporten 2005, men varsel om sanksjon ble utferdiget som følge av vurderingene i rapporten.

P4 sendte 564 sendinger og 18,5 timer *nyheter på samisk* i løpet av 2006³⁵. Dette er en økning på 240 sendinger og 6,5 timer siden 2005. Dermed er P4 innenfor kravet til antall sendinger, men mangler 1,5 time for også å innfri kravet til antall timer.

P4 kan etter Medietilsynets vurdering ikke sies å innfri kravet til samiske nyhetssendinger i 2006, all den tid kanalen sendte samiske nyhetssendinger kun fire ganger i uken i første halvdel av året, og totalt sett ikke innfridde kravet til antall timer. Medietilsynet konkluderer derfor med brudd på dette vilkåret. Medietilsynet er imidlertid positiv til at P4 til tross for dette, innfridde den delen av leveransekravet som dreier seg om antall *sendinger* i 2006. Tilsynet mener dette er en utvikling i riktig retning og forventer at P4 innfrir kravet til samiske nyhetssendinger i kringkastingsåret 2007.

3.4.3 Kultursendingene – Medietilsynets vurdering

Kulturdekningen er det andre sentrale programområdet i P4s konsesjon, som konsesjonen ytterligere presiserer kravene til sendingene for. De spesifikke kravene til kultursendingene er nedfelt i konsesjonsvilkårene § 3-4:

- ”a) Dekningen av ulike kulturuttrykk skal være preget av bredde og variasjon. Også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet*
- b) Kultursendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv*
- c) Kultursendingene skal dekke både norsk og internasjonalt kulturliv*
- d) Konsesjonæren skal spille minimum 35 % norsk musikk.”*

Medietilsynet vil i det følgende evaluere P4s innfrielse av disse kravene.

3.4.3.1 Bredde og variasjon

Kravet om at P4s dekning av ulike kulturuttrykk skal være preget av bredde og variasjon finner vi i konsesjonsvilkårene § 3-4 bokstav a). Det presiseres samme sted at også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet.

P4 skriver i allmennkringkasterregnskapet at det tydelig fremgår av programstatistikken for 2006 at produksjonen av kultursaker har tematisk og sjangermessig stor bredde. Ifølge P4 er

³⁵ I allmennkringkasterregnskapet ble det opplyst at P4 hadde sendt 334 sendinger og 12 timer *nyheter på samisk* i 2006, men dette ble senere korrigert i supplerende opplysninger.

”[a]lle genre og temaer i EBU’s kategoriseringsmodell (...) godt representert og statistikken viser en variert og fylldig kulturmeny i P4s sendinger” (s. 6).

I punktene 3.4.3.1.1 til 3.4.3.1.6 vil Medietilsynet vurdere P4s innfrielse av kravet om bredde og variasjon i sin kulturdekning. Vurderingene baserer seg på P4s redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, samt på kanalens innfrielse av måloppnåelse i henhold til tabell for forpliktende programleveranter. Medietilsynet viser også til funn i en ekstern undersøkelse om P4s kulturprogrammer *Colosseum* og *Colosseum Spesial*.

3.4.3.1.1 Daglig bredt kulturmagasin og programmer med smalt kulturfokus

Kulturdekningen er ifølge P4 dét enkeltfeltet i programvirksomheten som P4 har satset mest på, etter at kanalen fikk tildelt ny konsesjon. P4 deler hovedsakelig sin kulturdekning mellom det brede programmet *Colosseum* som sendes på hverdager mellom kl. 1300 og 1500, og det smalere programmet *Colosseum Spesial* som sendes på kveldtid mellom kl. 1930 og 2000. I løpet av høsten 2006 fikk dette programmet ny og utvidet sendetid, under programtittelen *RadioRama*³⁶ fra kl. 1800 til 1930 (allmennkringkasterregnskapet s. 17). Om programmene skriver P4: ”*Colosseum* skal informere, utfordre og underholde lytterne på de fleste av kulturens temaer og genre. Programmet har bred tilnærming, men presenterer likevel smale saker i en kortere, tilgjengelig form med henvisning til en dypere dekning i *Colosseum Spesial/RadioRama* senere samme kveld (s. 17).

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon på oppdrag fra Medietilsynet³⁷ tar for seg kulturdekningen i blant annet *Colosseum* og *Colosseum Spesial*. Undersøkelsen tar for seg fem utgaver av de to programmene, og i rapporten påpekes det ”at analys materialet ikke er tilstrekkelig til å trekke noen endelige konklusjoner, men heller vise til tendenser i kulturprogrammene” (Ihlebak og Maasø, s. 7). I tillegg til å redegjøre for det faktiske innholdet i de aktuelle programmene, sier undersøkelsen også noe om den tematiske og sjangermessige bredden. Om *Colosseum* sier undersøkelsen blant annet:

³⁶ I følge supplerende opplysninger fra P4 kom dette programmet på sendeplanen fra og med 4. desember 2006.

³⁷ Vedlegg nr. 2: Rapport til Medietilsynet om kulturdekningen i *Colosseum*, *Colosseum spesial*, SAAB, Sarahs fornemmelse av kultur, Absolutt underholdning og Store studio, av Karoline Ihlebæk og Arnt Maasø ved Institutt for medier og kommunikasjon, UiO.

”I forhold til tema så er det kun 14,4 % av den totale sendeflaten som går med til kulturtemaer. 85,6 % av sendeflaten er brukt til andre formål som spilling av musikk, nyheter, reklame (kommersiell), egenreklame, generelt programledersnakk eller til temaer som ikke er relatert til kultur” (Ihlebak og Maasø, s. 12).

Den faktiske tiden som er viet kulturtemaer, er således begrenset. Undersøkelsen viser videre at innenfor de 14,4 prosent av den totale sendeflaten som ble brukt til kulturtemaer, dominerte *musikk (pop/rock)* med 7,2 prosent og *film* med 2,5 prosent av sendetiden. Noe tid ble også brukt til temaene *andre medier, musikk (world), litteratur, kulturpolitikk* og *mote/design/arkitektur*, mens *annen musikk (jazz, klassisk), billedkunst* og *scenekunst* ikke ble omtalt i løpet av analyseperioden. *Colosseum* kan dermed sies å ha en noe begrenset bredde, selv om flere temaer blir tatt opp i programmene.

Også *Colosseum Spesial* viste seg å ha en høy andel musikk, og kun 16,1 prosent av den totale sendetiden ble brukt spesifikt til kulturtemaer (Ihlebak og Maasø, s. 19). *Colosseum Spesial* viste imidlertid en større bredde i kulturdekningen med 4,7 prosent av sendetiden viet til *litteratur*, 3,6 prosent til *mediekritikk*, 2,8 prosent til *film*, 2,6 prosent til *billedkunst* og 2,5 prosent brukt til *mote/design/arkitektur*.

Ifølge de forpliktende programleveransene³⁸ skal P4 sende 250 programmer og 500 timer i kategorien *bredt kulturmagasin*, men leverte kun 222 programmer og 443 timer i 2006. Dette representerer en nedgang fra 2004 og 2005, hvor P4 lå godt innenfor lovnaden i konsesjonen med henholdsvis 318 og 328 programmer. P4 forklarer nedgangen blant annet med deres engasjement kalt *Lyd i mørket*. *Lyd i mørket* var en satsning i samarbeid med Kreftforeningen, som tok noe av sendetiden til *Colosseum* vinteren 2006. Ifølge supplerende opplysninger fra P4 er *Lyd i mørket* kategorisert som *informativ underholdning og daglig bredt kulturmagasin a la Colosseum*. Om programmet skriver P4:

”Vi har hatt til hensikt å gjøre ekstraordinære ting med humanitært, veldedig engasjement, og dette prosjektet er både kultur, innsamling av penger, fokus på kreftsaken og speiling av Norge. Samarbeidet kommer til å fortsette, siden både Kreftforeningen, P4 og publikum er særdeles godt fornøyd med tiltaket” (supplerende opplysninger fra P4).

³⁸ Se tabell 1 ovenfor under punkt 3.3.2

Ettersom P4 leverte kun 222 programmer og 443 timer i kategorien *bredt kulturmagasinet* mot forpliktelsen på 250 programmer og 500 timer, konkluderer Medietilsynet med at P4 ikke innfrir dette leveransekravet i 2006. Tilsynet registrerer imidlertid at P4 forklarer underleveransen delvis med at programmet *Lyd i mørket* tok noe av sendetiden til *Colosseum*. På bakgrunn av P4s beskrivelse av programmet, kan det synes som dette programmet burde blitt registrert som *daglig bredt kulturmagasinet* i allmennkringkasterregnskapets tabell for forpliktende programleveranser. Medietilsynet ser det derfor ikke som hensiktsmessig å forfølge denne saken videre for kringkastingsåret 2006. Tilsynet ber imidlertid om at P4 i fremtiden påser at programmer av typen *Lyd i mørket* blir kategorisert i likhet med det øvrige programtilbudet, samt at det inntas på relevant sted i statistikken i tabell for forpliktende programleveranser.

Når det gjelder *programmer med smalt kulturfokus* skal P4 ifølge konsesjonssøknaden sende minst 280 programmer, tilsvarende 100 sendetimer. P4 sendte 512 programmer og 449 sendetimer innen denne kategorien i 2006, noe som er 232 programmer og 249 timer mer enn hva kanalen er forpliktet til. Tallene representerer en gradvis økning siden 2004. Medietilsynet konkluderer med at P4 innfrir leveransekravet til antall programmer/sendetimer i sjangeren *programmer med smalt kulturfokus* i 2006.

3.4.3.1.2 Kulturinnslag i brede sendeflater

I tillegg til de to kulturmagasinene *Colosseum* og *Colosseum Spesial/RadioRama*, har P4 kulturinnslag også i sine brede sendeflater. I allmennkringkasterregnskapet uttales det at stoff som *litteratur, musikk, media, historie og bilde- og scenekunst*, blir presentert i de brede sendeflatene i form av *studiointervjuer, reportasjer, direkterapporter, debatter og kommentarer/anmeldelser* (s. 17).

P4 skal i henhold til de forpliktende programleveransene sende 1 300 kulturinnslag i brede sendeflater. Ifølge allmennkringkasterregnskapet sendte P4 6 488 kulturinnslag i brede sendeflater, og Medietilsynet konkluderer dermed med at P4 innfrir dette konsesjonskravet.

3.4.3.1.3 Programmer for smale musikkjangrer

I 2006 sendte P4 431 programmer for smale musikkjangrer, mot forpliktelsen på 320 programmer (P4s allmennkringkasterregnskap 2006 s. 13). Dette representerer en nedgang siden 2005, da P4 sendte 997 programmer innenfor dette programområdet. P4 er imidlertid godt innenfor leveransekravet også i 2006.

I supplerende opplysninger til allmennkringkasterregnskapet kommer P4 med følgende eksempler på programmer for smale musikkjangrer; *RadioRama*, *Klassisk Morgen* og *Den blå timen*.

P4 uttrykte allerede i allmennkringkasterregnskapet for 2005, og senere i en søknad til Kultur- og kirke departementet om presiseringer og endringer av konsesjonsvilkårene, at de har blandete erfaringer med musikkprogrammer der man presenterer en spilleliste med kun én sjanger. P4 har derfor søkt om at konsesjonen endres på dette punkt slik at det ikke stilles krav om egne programmer for smale musikkjangrer, men kun en plikt til å overholde de forpliktende leveransekravene når det gjelder antall sendetimer. Bakgrunnen for at kanalen ber om denne endringen er ifølge P4 at lytterne har gitt tilbakemeldinger om at man heller ønsker seg musikkprogrammer der stilarter er blandet sammen enn programmer hvor all musikk er hentet fra samme sjanger. P4 uttaler for øvrig i allmennkringkasterregnskapet at de på denne bakgrunnen har skåret ned antall *programmer for smale musikkjangrer* i 2006, og varsler ytterligere kutt innenfor dette programområdet for kommende år (s. 19). P4s søknad om konsesjonsendring er i skrivende stund til behandling hos Kultur- og kirke departementet. Medietilsynet forholder seg til de til enhver tid gjeldende konsesjonsvilkårene, og har derfor vurdert P4s innfrielse av både antall programmer og antall sendetimer ved evalueringen av P4s programtilbud for 2006.

P4 innfrir både leveransekravet til antall programmer/sendetimer i 2006, og Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at P4 innfrir vilkårene på dette punkt.

3.4.3.1.4 Bredde og variasjon i musikktilbudet

Med en musikkandel på 71,4 prosent (hele døgnet) er det rimelig å forvente at P4, som har et særlig ansvar på kulturområdet, presenterer et variert musikktilbud. Tabell 5 viser forpliktende musikkleveranser og P4s statistikk over faktiske leveranser i 2006. Tallene i tabellen viser sendetid målt i timer:

Tabell 5:

Musikk totalt, forpliktende sjangrer	Søknad	2005	2006
"Middle of the road", pop, rock, dance	1 200	4 429	4 912
Eldre pop, classic	500	328	408
Barnemusikk, viser	300	343	329
Folk- og samtid, jazz, country, roots, danseband	500	262	319
R&B, rap, reaggae, world music, etnisk	800	753	575
Seriøs klassisk/lett klassisk	25/100	119	114

Fordelingen mellom de ulike sjangrene har holdt seg forholdsvis stabil i forhold til 2005. Tabellen viser at P4 på lik linje med i 2005 ikke innfrir leveransekravene for fire av de definerte musikk sjangrene, nærmere bestemt ”*eldre pop, classic*”, ”*folk- og samtid, jazz, country, roots, danseband*”, ”*R&B, rap, reaggae, world music, etnisk*” samt ”*klassisk*”.

Ettersom P4 ikke innfrir leveransekravene for fire av de seks definerte sjangrene i tabell 5, konkluderer Medietilsynet med at P4 ikke har den bredden og variasjonen i sitt musikktilbud som det er rimelig å forvente av en allmennkringkaster med særskilte kulturforpliktelser.

3.4.3.1.5 Daglige kulturnyhetssendinger

I 2006 sendte P4 894 programmer og 25 sendetimer innen kategorien *daglige kulturnyhetssendinger*, mot 880 programmer og 44 sendetimer fastsatt i de forpliktende programlevereransene. P4 redegjør i sitt allmennkringkasterregnskap for at kanalen på hverdager sendte fire bulletiner med kultur- og underholdningsnyheter. I tillegg ble det sendt en lettere underholdningsbulletin for ungdom senere på kvelden (s. 16).

Kravet til omfang av *daglige kulturnyhetsssendinger* må være innfridd *både* når det kommer til antall programmer *og* sendetimer. P4 leverer antall programmer i tråd med intensjonen i konsesjonssøknaden, men antall sendetimer er kun litt over halvparten av det som ble lovet.

Medietilsynet finner grunn til å påpeke at det fremgikk av utlysningen av konsesjonen i det femte riksnettet at konsesjonæren skulle ha en tydelig kulturprofil. Dette kravet er også inntatt i § 3-2 første ledd, første punktum i P4s konsesjonsvilkår. Tilsynet er derfor kritisk til at P4 ikke innfrir kravene til kultursendinger. Det ble for øvrig konstatert brudd på kravet om kulturnyhetsssendinger (både antall program og antall sendetimer) for 2005, og P4 ble i den forbindelse ilagt sanksjon i form av advarsel. P4 opplyste i tilknytning til tilsynssaken at kanalen hadde iverksatt tiltak for å sikre at man oppfylt dette kravet for 2006. Medietilsynet registrerer at tiltakene har medført at P4 innfrir kravet når det gjelder antall programmer, men at tiltakene ikke har hatt tilstrekkelig effekt når det gjelder antall sendetimer.

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke innfrir leveransemålet for antall timer *kulturnyhetsssendinger* i 2006. Ettersom P4s konsesjonsforpliktelser tilsier at kanalen skal ha en tydelig kulturprofil, finner Medietilsynet at dette delbruddet er så alvorlig at forholdet tas opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt P4 i eget brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

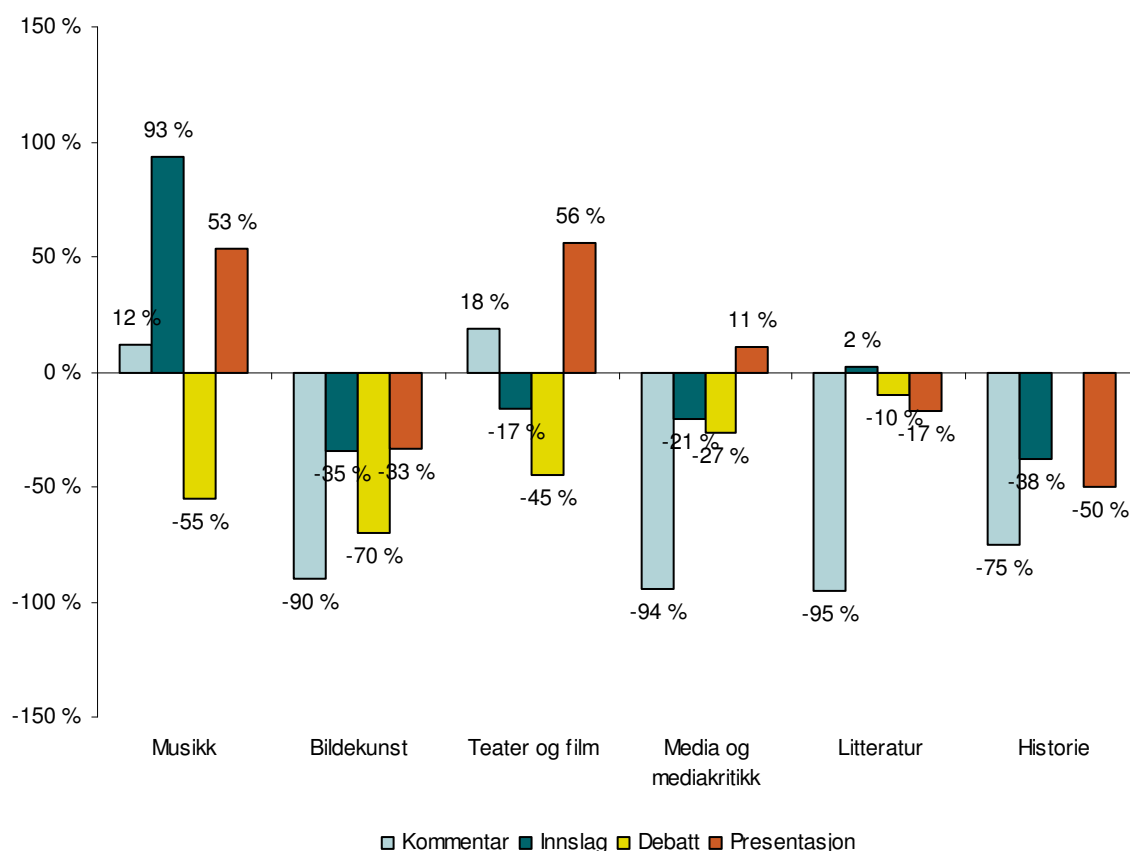
3.4.3.1.6 Bredder og variasjon i P4s samlede kulturtilbud

Fordelingen av verbalinnslag på sjangerer for de ulike kulturuttrykkene, forteller mye om den tematiske og sjangermessige bredden i P4s samlede kulturtilbud. Figur 5 viser avvikene i antall verbalinnslag fordelt på sjanger mellom rapporterte tall for 2006 og konsesjonssøknaden, fordelt på undergrupper i kulturtilbudet:

Figur 5:

Sjangerer	Kommentar		Innslag		Debatt		Presentasjon	
	Søknad	2006	Søknad	2006	Søknad	2006	Søknad	2006
Musikk	200	223	1 100	2 127	20	9	1 260	1 934
Bildekunst	20	2	170	111	10	3	30	20
Teater og film	120	142	660	551	20	11	100	156
Media og mediakritikk	140	8	620	491	60	44	100	111
Litteratur	60	3	340	346	10	9	60	50
Historie	20	5	140	87	0	0	20	10

Undergrupper til Kunst og kultur-kategorien – avvik mellom søknad om regnskap:

Figur 5 illustrerer den tematiske og sjangermessige bredden i P4s samlede kulturtilbud. Figuren viser at selv om enkelte temaområder har blitt viet stor oppmerksomhet i 2006, underleverer P4 på én eller flere sjangrer innenfor samtlige temaer. P4 har et omfangsrikt tilbud innen undergruppen *musikk* i de fleste sjangrer, med unntak for sjangeren debatt hvor kanalen ikke leverer i samsvar med minstekravet i søknaden. Området *bildekunst* utpeker seg i særlig grad negativt, med lavere antall verbalinnslag enn forespeilet innen alle sjangrer. Når det gjelder områdene *media og mediakritikk*, *litteratur* og *historie*, leverer P4 i samsvar med minstekravet i søknaden kun innenfor én sjanger. Konsentrasjonen om musikk i kulturdekningen, viser med all tydelighet at den tematiske bredden ikke innfris i henhold til leveransemålene i søknaden.

I punktene 3.4.3.1.1 til 3.4.3.1.6 har Medietilsynet vurdert P4s innfrielse av kravet om bredde og variasjon i kulturdekningen. Vurderingene har vært basert på P4s redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet og kanalens innfrielse av måloppnåelse i henhold til tabell for forpliktende programleveranser. Medietilsynet har også vist til funn i en ekstern undersøkelse

av P4s kulturprogrammer *Colosseum* og *Colosseum Spesial*. Medietilsynets vurderinger viser at P4 ikke har en tilfredsstillende andel programmer innen kategoriene *daglig bredt kulturmagasinet* og *daglige kulturnyhetsendinger*, noe som er negativt for den samlede bredden i P4s kulturdekning. Videre viser vurderingene at P4 ikke har den bredden og variasjonen i sitt musikktilbud, som det er rimelig å forvente av en allmennkringkaster med særskilte kulturforpliktelser. P4 har heller ikke den sjangermessige bredden i kulturdekningen som konsesjonsvilkårene tilsier. På den annen side viser vurderingene at P4 har en tilfredsstillende andel programmer i kategoriene *programmer med smalt kulturfokus*, *programmer for smale musikkjangrer* og *kulturinnslag i brede sendeflater*, noe som bidrar positivt i vurderingen av hvorvidt P4 har en tilfredsstillende bredde og variasjon i sitt samlede kulturtilbud.

Medietilsynet konkluderer med at P4, til tross for at det kan vises til en høy andel innen enkelte kategorier, ikke kan sies å ha en tilfredsstillende bredde og variasjon i sin kulturdekning. Dette begrunnes med at måloppnåelsen innen de øvrige kulturområdene P4 er forpliktet til å ivareta, ikke er innfridd

3.4.3.2 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv

I likhet med nyhetsendingene skal også kultursendingene ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv, jf. konsesjonsvilkårene § 3-4 bokstav b).

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at P4 ivaretar det analytiske, kritiske og fordypende perspektivet gjennom ukentlige anmeldelser av plate-, spill- og filmutgivelser, ved å holde et kritisk blikk på hele kulturområdet gjennom de daglige kulturnyheterne, og ved å sette søkelyset på kritikkverdige forhold og faglig uenighet gjennom reportasjer og debatter (s. 6). P4 opplyser også at kanalen i 2006 har etablert ytterligere ett ukentlig kulturprogram, med kulturdebatt som eneste innhold.

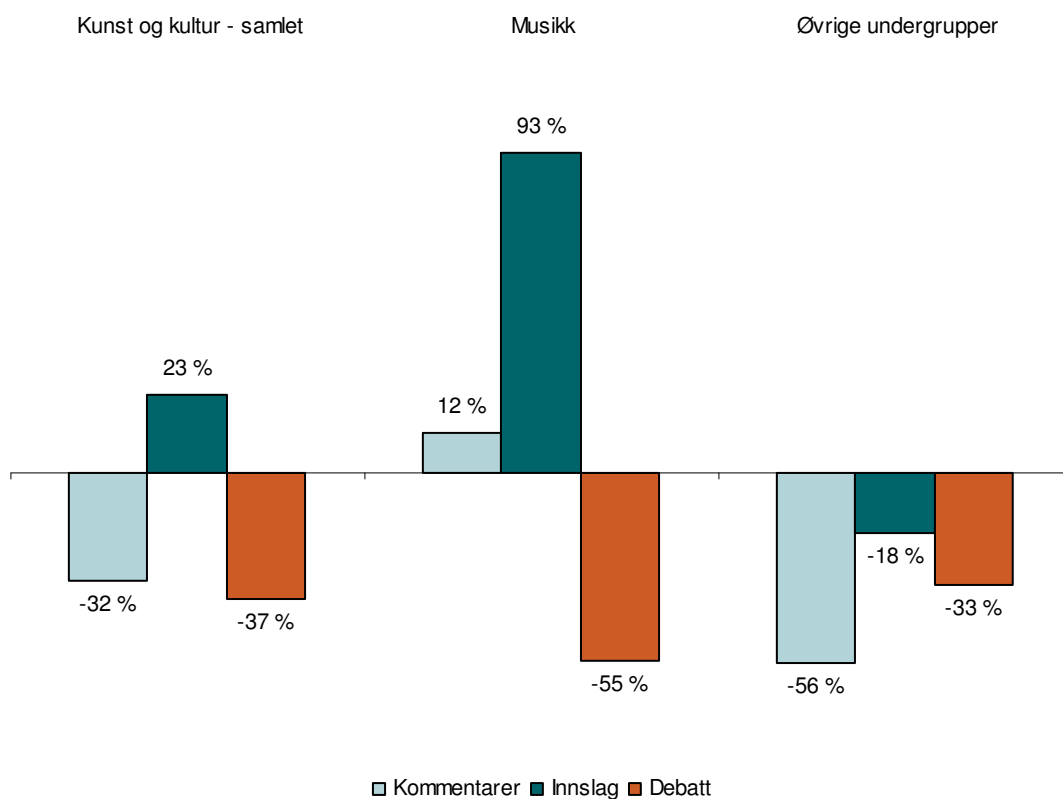
Innfrielsen av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver er vanskelig å måle kvantitativt, da dette er kvalitative forpliktelser. Som nevnt under punkt 3.4.1.3, legger Medietilsynet til grunn at det er innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatt*, og til dels *innslag* det gis rom for denne typen perspektiver. Tilsynet bruker således disse sjangrene som et

verktøy for å vurdere P4s innfrielse av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver i sine kultursendinger.

Figur 6 illustrerer forekomsten av de analytiske, kritiske og fordypende perspektivene i P4s kulturdekning, slik de fremkommer i tabell 2 (styringsmålstabellen). Her er samlet kulturdekning vurdert opp mot undergruppene *musikk* og *øvrige grupper*, innenfor sjangrene *kommentarer*, *innslag* og *debatt*:

Figur 6:

Kritiske, analytiske og fordypende	Kommentarer		Innslag		Debatt	
	Søknad	2 006	Søknad	2 006	Søknad	2 006
Kunst og kultur - samlet	560	383	3 030	3 713	120	76
Musikk	200	223	1 100	2 127	20	9
Øvrige undergrupper	680	1 303	1 625	1 125	4 513	5 131

Figur 6 viser at P4 har levert færre verbalinnslag innenfor *kunst og kultur samlet* i 2006 enn spesifisert i styringsmålstabellen³⁹ både innen *kommentarer* og *debatt*. Særlig stort er avviket for *debatt*. Samtidig har P4 levert flere *innslag* enn forpliktelsene tilsier. Ser en på fordelingen av *innslag* mellom underkategorier, mener Medietilsynet det er verdt å merke seg at det er innenfor kategorien musikk at innslagene synes konsentrert. I de øvrige undergrupper er det betydelige underleveranser innen samtlige tre sjangrer, også for sjangeren *innslag*. Medietilsynet registrerer for øvrig at differansen mellom forpliktelsene som fremgår av søknaden og den faktiske leveransen, er mindre enn tidligere år.

Undersøkelsen av *Colosseum* og *Colosseum Spesial* (referert ovenfor) sier også noe om programmene analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Det brede programmet *Colosseum* har ifølge undersøkelsen få *reportasjer/montasjer/kommentarer* (1,4 prosent) eller noen form for *debatt* eller *diskusjon*, i løpet av analyseperioden. Dette svekker det kritiske, analytiske og fordypende perspektivet (Ihlebak og Maasø, s. 12). Heller ikke i *Colosseum Spesial* ble det registrert noen form for *debatt/diskusjon* som kunne belyse flere sider av samme sak, selv om temaene som er tatt opp i *Colosseum Spesial*, er presentert på en måte som til dels styrker det smale og fordypende perspektivet (Ihlebak og Maasø, s. 26). Ifølge undersøkelsen av de to programmene mangler ”*innslagene totalt sett [...] et analytisk perspektiv og det er få innslag som kan sies å fremme en kritisk holdning*” (Ihlebak og Maasø, s. 26).

Undersøkelsen referert ovenfor tar kun for seg en begrenset periode, men peker likevel på noen tendenser i P4s kulturdekning. *Colosseum* og *Colosseum Spesial* innehar i analyseperioden i liten grad analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Dette samsvarer også med tallene P4 rapporterer for den sjangermessige bredden i kulturdekningen i året 2006 sett under ett, hvor det fremgår at kanalen har et betydelig mindre antall verbalinnslag innen sjangrene *kommentarer* og *debatt* enn det som er fastsatt i styringsmålstabellen. Det er først og fremst innen sjangrene *kommentarer* og *debatt* det gis rom for analyse, fordypning og kritiske perspektiver.

³⁹ Styringsmålstabellen er som nevnt under punkt 3.3.1 en del av konsesjonsvilkårene, se vilkårenes § 3-2 annet ledd.

På bakgrunn av P4s redegjørelse for sine kulturprogrammer, er det Medietilsynets vurdering at P4s programtilbud til en viss grad kan sies å gi rom for analytiske, fordypende og kritiske perspektiver. Samtidig registrerer Medietilsynet at P4 underleverer innenfor de tunge sjangrene *kommentarer* og *debatt*. Videre har P4 levert flere *innslag* enn fastsatt i styringsmålstabellen, men Medietilsynet registrerer at det er innenfor kategorien musikk at *innslagene* er konsentrert. I de øvrige undergruppene i kulturtilbudet er det betydelige underleveranser både innen sjangrene *kommentarer*, *debatter* og *innslag*.

Ettersom det er i innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatt* at det særlig gis rom for de analytiske, kritiske og fordypende perspektiver, finner Medietilsynet grunn til å legge stor vekt på at det er nettopp innen disse sjangrene at P4 ikke ivaretar sin forpliktelse.

Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at P4 ikke innfrir kravet om at kultursendingene skal ha analytisk, kritisk og fordypende perspektiv. Som nevnt under punkt 3.3.2 ovenfor vil imidlertid Medietilsynet ikke ilegge sanksjoner for brudd på styringsmålstabellen for kringkastingsåret 2006.

3.4.3.3 Norsk og internasjonalt kulturliv

Kultursendingene til P4 skal dekke både norsk og internasjonalt kulturliv. Dette kravet fremgår av § 3-4 bokstav c) i konsesjonsvilkårene.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at de lokale og regionale kultursakene ble dekket av P4s medarbeidere i de store norske byene, både gjennom reportasjer i brede sendeflater og som innslag i kulturnyhetene. P4s korrespondenter dekket internasjonal kultur, og brakte utenlandske inntrykk og kulturdebatter til Norge (s. 6). P4 forklarer i regnskapet at de mistet sin USA-korrespondent i 2005, men fikk i løpet av 2006 en ny reporter på plass for å dekke denne delen av verden.

P4 har i søknaden forpliktet seg til at hvert fjerde innslag i kulturnyhetene skal være av internasjonal karakter. Som nevnt under punkt 3.3.1 er alle de redaksjonelle planene og forpliktelsene i søknaden en del av konsesjonsvilkårene. Kravet om at hvert fjerde innslag i kulturnyhetene skal være av internasjonal karakter, er således underlagt Medietilsynets tilsynsoppdrag på lik linje med øvrige konsesjonsvilkår.

Fordelingen av andelen innenriks- og utenriksnyheter de siste to årene fremgår av tabell 6:

Tabell 6:

Andel innenriks og utenriks i kulturnyheterne	2005		2006	
	Timer	Prosent	Timer	Prosent
Innenriks	1 318	76,2 %	2 200	85,7 %
Utenriks	412	23,8 %	368	14,3 %
Totalt	1 730	100,0 %	2 568	100,0 %

*Det ble ikke ført statistikk for hele 2005. Tallene i 2005 gjelder fra og med 30. mars.

Tabellen viser at andelen internasjonale kulturnyheter har hatt en markant reduksjon siden 2005. Med en utenriksandel på 14,3 prosent, innfrir ikke P4 forpliktelsen på 25 prosent utenriksstoff.

Undersøkelsen av kulturdekningen i *Colosseum* og *Colosseum Spesial* (referert ovenfor) sier også noe om dekningen av nasjonalt og internasjonalt kulturliv. Av den totale sendeflaten til *Colosseum*, ble det registrert 12,8 prosent norsk vinkling og 5,2 prosent internasjonal vinkling av kultursaker (Ihlebak og Maasø, s. 15)⁴⁰. Også i *Colosseum Spesial* var den norske innfallsvinkelen dominerende, med 13,5 prosent av den totale sendeflaten. Den internasjonale dekningen var på 2,6 prosent (Ihlebak og Maasø, s. 21)⁴¹. Det ble for øvrig ikke registrert noen dekning av samisk eller flerkulturelt innhold (Ihlebak og Maasø, s. 21).

Det var dekningen av norsk kulturliv som dominerte i de programmene undersøkelsen omfattet. Programmene omhandlet imidlertid også internasjonal kultur. Det var særlig innenfor sjangeren ”anmeldelse” at den internasjonale vinklingen forekom; 68 prosent av alle anmeldelser i *Colosseum* er av internasjonale produkter (Ihlebak og Maasø, s. 17).

Analysematerialet i undersøkelsen er ikke tilstrekkelig til å trekke noen endelige konklusjoner, men kan vise til tendenser i programmene. I dette tilfellet bekrefter undersøkelsen det tallmaterialet P4 selv har levert i allmennkringkasterregnskapet for 2006.

⁴⁰ Den resterende prosentandelen på 82 prosent av den totale sendeflaten, er ”annet/ikke relevant”: stoff ikke relatert til kulturtemaer.

⁴¹ 83,9 prosent av den totale sendeflaten er ”annet/ikke relevant”: stoff ikke relatert til kulturtemaer.

Medietilsynet finner grunn til å påpeke at det fremgikk av utlysningen av konsesjonen i det femte riksnettet at konsesjonæren skulle ha en tydelig kulturprofil. Tilsynet er derfor kritisk til at P4 har hatt en betydelig reduksjon i andelen internasjonale kulturnyheter, og således er langt unna å innfri kravet om at hvert fjerde innslag i kulturnyheter skal være av internasjonal karakter.

Medietilsynet konkluderer med at P4 innfrir kravet om å dekke norsk kulturliv. Ettersom P4 ikke innfrir leveransekravet til kulturnyheter av internasjonal karakter, finner imidlertid tilsynet at kanalen ikke innfrir kravet om å dekke internasjonalt kulturliv. P4s konsesjonsforpliktelser tilsier at kanalen skal ha en tydelig kulturprofil, og Medietilsynet finner på denne bakgrunn dette bruddet så alvorlig at forholdet tas opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt P4 i eget brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

3.4.3.4 Norsk musikk

P4 skal ifølge vilkårenes § 3-4 bokstav d) spille minimum 35 prosent norsk musikk i sine sendinger.

P4 har videre forpliktet seg til at minimum 50 prosent av den norske musikken skal være "norsk på norsk" (konsesjonssøknaden s. 5) og at "minimum en låt i timen i primetime" skal være "norsk på norsk" (søknaden s. 6 og 22). Den sjangermessige bredden i formidlingen av norsk musikk, er presentert i en egen tabell over forpliktende leveransemål i antall timer per år.

Tabell 7:

Norsk musikk, forpliktende sjangrer	Søknad	2004	2005	2006
Norsk barnemusikk og viser	150	325	298	277
Norsk folkemusikk, country, roots, danseband	125	150	50	73
Norsk jazz	125	93	35	47
Norsk pop og rock	1 100	1 570	1 427	2 024
Norsk R&B, rap, world music, etnisk	100	98	109	109
Norsk musikk, totalt	1 600	2 236	1 919	2 530
- herunder "norsk musikk på norsk"	800*	750	743	755

* Leveransekravet for "norsk på norsk" skal tilsvare 50 prosent av 1600, dvs. 800 timer

* I allmennkringkasteregnskapet er totaltallet for 2006 oppgitt til å være 2523. Det riktige tallet skal imidlertid være 2530, og Medietilsynet benytter derfor dette totaltallet i sin drøftelse.

Ifølge allmennkringkasterregnskapet spilte P4 41 prosent norsk musikk i 2006, noe som tilsvarer 2 415 sendetimer⁴². Det fremgår også at 755 timer var ”norsk på norsk”, noe som utgjør 13,2 prosent av P4s totale musikktilbud på norsk (s. 22).

Medietilsynet merker seg at P4 har økt andelen norsk musikk fra 32,1 prosent i 2005 til 41 prosent i 2006, og P4 innfrir dermed minimumskravet på 35 prosent norsk musikk. Medietilsynet mener dette er en positiv utvikling som viser at P4s iverksatte tiltak for å få opp norskandelen, har fått den ønskede effekten.

Antall sendetimer ”norsk på norsk” er omtrent uendret siden 2005. Med sine 755 timer mot forpliktelsen på 800 timer, kan P4 ikke sies å innfri denne delen av kravet fullt ut.

Prosentandelen norsk musikk, herunder ”norsk på norsk”, er et uttrykk både for hvilket rom P4 skal gi denne delen av norsk kultur og for fordelingen mellom norsk og ikke-norsk musikk i sendingene. Kravet bør etter Medietilsynets oppfatning, leses sammen med det overordnede allmennkringkastingsprinsippet om at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Det er også av betydning at P4 er tildelt en konsesjon hvor det ved utlysning og tildeling ble lagt stor vekt på at sendingene skulle ha en tydelig kulturprofil. I dette ligger en forutsetning om bredde i kulturdekningen.

Medietilsynet konkluderer med at P4 har innfridd kravet om minimum 35 prosent norsk musikk i sine sendinger. P4 innfrir imidlertid ikke kravet om at 50 prosent av den norske musikken skal være norskspråklig; ”norsk på norsk”. Etersom deler av forpliktelsene på dette området klart innfris, velger imidlertid Medietilsynet ikke å ta opp underleveransen av ”norsk på norsk” i en egen tilsynssak.

3.4.4 Målformer og dialekter – Medietilsynets vurdering

Etersom allmennkringkasterrollen innebærer at kringkasteren skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur, omfatter konsesjonsvilkårene også krav knyttet til bruk av det

⁴² Av tabell 7 ser det ut som det totale antall timer norsk musikk er 2530 sendetimer. Dette tallet er imidlertid en sum av flere kategorier, og enkelte sanger er blitt klassifisert i flere kategorier (supplerende opplysninger fra P4).

norske språket. For P4s vedkommende finner vi et slik krav i § 3-5 i konsesjonsvilkårene. Bestemmelsen lyder som følger:

”Konsesjonæren skal benytte begge de offisielle målformene og skal tilstrebe en bred sammensetning av dialekter fra hele landet.”

Ifølge konsesjonssøknaden, jf. konsesjonsvilkårene § 3-2 annet ledd, er det blant P4s forpliktelser at 30 prosent av verbalinnslagene ikke skal være på bokmål (s. 28). Videre fremgår det at P4 skal ha et mangfold av norske dialekter og unngå en østnorsk dialektdominans i sendingene.

I allmennkringkasterregnskapet skriver P4 at begge målformer var representert blant programledere og nyhetsoppleserne i 2006 (s. 6). I tillegg presenterer P4 denne oversikten over dialektbruken blant programledere og nyhetsoppleserne⁴³:

Tabell 8:

Målformer	2005	2006
Østlandet	69,7 %	60,6 %
Oslo	12,1 %	16,8 %
Sørlandet	6,4 %	5,6 %
Vestlandet	7,7 %	11,8 %
Midt-Norge	2,0 %	2,4 %
Ikke-norsk	2,1 %	2,8 %
Sum	100,0 %	100,0 %

Medietilsynet konstaterte brudd på kravet om bred sammensetning av dialekter i 2005, og det ble reist egen tilsynssak på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2005. Etter en helhetsvurdering hvor også P4s tilsvare ble tatt med i betraktning, valgte Medietilsynet å ikke ilegge kanalen sanksjon for forholdet. Tilsynet fastholdt imidlertid at det forelå et brudd på kravet om bred sammensetning av dialekter, men fant det hensiktsmessig å avvente en nærmere vurdering av sanksjonsspørsmålet til allmennkringkasterregnskapet for 2006 forelå.

Andelen østnorske dialekter var i 2006 på 77,4 prosent⁴⁴. Dette representerer en reduksjon siden 2005, da denne andelen ifølge korrigerte opplysninger var på 81,8 prosent (allmennkringkasterregnskapet s. 7). Andelen dialekter fra Vestlandet har gått opp med

⁴³ Tabellen inkluderer ikke reportere på innslagsnivå.

⁴⁴ Andelene for Østlandet og Oslo lagt sammen.

omtrent fire prosentpoeng, men for øvrig er sammensetningen av dialekter forholdsvis stabil siden 2005.

I forbindelse med tilsynssaken i etterkant av Allmennkringkastingsrapporten 2005, uttalte P4 at kanalen ville gjøre endringer i registreringssystemet slik at man fra og med 2006-regnskapet ville kunne inkludere dialektbruk også på innslagsnivå i statistikken. Medietilsynet registrerer at P4 for 2006 likevel har rapportert dialektbruk uten å angi reportere på innslagsnivå. Tilsynet er av den oppfatning at en registrering av dialekter på innslagsnivå bør inkluderes i en statistikk over dialektbruk, og anmoder derfor P4 om å iverksette de endringer i registreringssystemet som kanalen selv redegjør for, slik at statistikken for 2007 gir et mer helhetlig bilde av den faktiske sammensetningen av dialekter i P4s sendinger.

Med en østnorsk dominans på nær 80 prosent, er det Medietilsynets vurdering at P4 vanskelig kan sies å innfri formålet med kravet om en bred sammensetning av dialekter. Medietilsynet konkluderer derfor med brudd på dette vilkåret. Tilsynet legger imidlertid vekt på at P4 har en bredere sammensetning av dialekter i 2006 enn tidligere år, og ilegger derfor ikke sanksjon for forholdet. Det understrekes samtidig at det forventes en ytterligere forbedring i sammensetningen av dialekter for kringkastingsåret 2007.

Når det gjelder bruken av nynorsk og bokmål i sendingene, skriver P4 følgende i supplerende opplysninger:

”Våre systemer kjører i dag ingen separat registrering av nynorsk/bokmål. Eksempel: En programleder med bergensdialekt fyller i sitt skjema ut at han/hun snakker Vestlandsk. Underforstått: en geografisk stedsbestemt dialekt – og i dette tilfellet inkludert nynorsk. Det vil kunne være teknisk mulig å skille ytterligere; altså få en separat nynorsk-statistikk, men det må vi i så fall komme tilbake med ifm rapporten 2007, om tilsynet skulle ønske det. Siden dialektstatistikken er såvidt omfattende og presis, har vi funnet det å skille nynorsk/bokmål for unødvendig”.

Som presisert i Allmennkringkastingsrapporten 2004 og 2005, er det Medietilsynets oppfatning at ettersom P4 har et eget prosentuekt krav for verbalinnslag på nynorsk/bokmål, bør en slik prosentvis fordeling kunne innrapporteres. Medietilsynet ber derfor P4 inkludere en egen statistikk for bruken av bokmål/nynorsk i allmennkringkasterregnskapet for 2007.

Dersom P4 ikke kan vise til slik statistikk for kringkastingsåret 2007, eller i det minste gi en fylldig redegjørelse for bruken av nynorsk, med konkrete henvisninger til programmer, vil Medietilsynet vurdere å ta opp forholdet i en egen tilsynssak.

DELRAPPORT IV – TV 2

4 Vurdering av TV 2s programvirksomhet i 2006

4.1 Sammendrag

Ved utlysningen av TV 2s konsesjon ble det opplyst at programprofilen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Dette ble presisert til å innebære ”at kanalens programprofil skal være av allmenn karakter og interesse, og at det skal tilbys program for smale så vel som brede seergrupper”⁴⁵. Samtidig ble det angitt en del spesifikke krav til sendingene.

TV 2 skal ha tematisk og sjangermessig bredde i sitt programtilbud, og av TV 2s allmennkringkasterregnskap fremgår det at kanalen ønsker ”å gi et variert programtilbud til hele befolkningen” og ”tilstreber mangfold både i tema og sjangermessig bredde” (s. 20). Medietilsynets vurdering er at TV 2 på flere måter kan sies å ha en tematisk og sjangermessig bredde. Det er imidlertid områder hvor TV 2 leverer få programmer, og hvor det kan stilles spørsmålstegn ved hvorvidt programtilbudet har den variasjon og bredde som kan forventes. Det vises her spesielt til andelen samiske programmer og programmer for etniske minoriteter. Medietilsynet bemerker dessuten at andelen kulturprogrammer er nedadgående.

Sendingene skal også inneholde programmer for brede og smale seergrupper. Medietilsynets vurdering er at TV 2 har et programtilbud som i hovedsak er vendt til brede publikumsgrupper, men at TV 2 på flere områder også tilbyr programmer for smale grupper.

⁴⁵ Søknadsdokument for fjernsynskonsesjon av 29. mars 2001. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/018041-990012/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om fjernsynskonsesjonen, som TV 2s konsesjonssøknad, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår, er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990017/dok-bn.html>.

For smale publikumsgrupper som ungdom, den samiske befolkningen og etniske minoriteter, må imidlertid TV 2 tåle kritikk for et mangelfullt tilbud.

TV 2 skal videre bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur, og minst 50 prosent av sendingene på kanalen skal være norskspråklige. Medietilsynets vurderinger viser at TV 2 på vesentlige områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur, blant annet gjennom nyhets- og aktualitetsdekningen, norskspråklige barneprogrammer, kulturprogrammer og norskspråklig drama. Siden den norske kulturen i realiteten favner et mangfold av kulturer og identiteter er det samtidig slik at den lave andelen programmer for den samiske befolkningen og etniske minoriteter, svekker dette inntrykket noe. Med en andel på 64,6 prosent norskspråklige sendinger, innfrir TV 2 kravet om en norskandel på minimum 50 prosent.

Konsesjonen stiller flere spesifikke krav knyttet til TV 2s programvirksomhet, blant annet et krav til daglige egenproduserte nyheter. Etter Medietilsynets vurdering kan TV 2 vise til et solid fokus på nyheter både fra inn- og utland. Videre konkluderer Medietilsynet med at TV 2 innfrir de spesifikke kravene som dreier seg om jevnlig aktualitets- og dokumentarprogrammer, livssynsprogrammer, daglige norskspråklige sendinger for barn under tolv år, kravet om å sende norskspråklig drama, bruk av målformer og dialekter og kravet om teksting for hørselshemmede. Etter Medietilsynets vurdering kunne TV 2 videre vise til kulturprogrammer som bidro til å gjenspeile norsk og internasjonalt kulturliv. Tilsynet er imidlertid kritiske til at andelen sendetid viet til kultur er nedadgående, og påpeker at mindre sendetid gir mindre rom for å reflektere det kulturelle mangfoldet som finnes.

TV 2 skal ifølge konsesjonsvilkårene ha jevnlig norskspråklige sendinger for unge. TV 2 ble på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2005 ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på dette kravet. Vedtaket ble påklaget til Kultur- og kirke departementet, og klagen er i skrivende stund til behandling. Etter Medietilsynets vurdering skiller ikke TV 2s ungdomstilbud i 2006 seg vesentlig fra tilbudet i 2005, og tilsynets mener TV 2 heller ikke i 2006 hadde et tilbud til unge i tråd med konsesjonsvilkåret. Ettersom TV 2s klage over Medietilsynets vedtak ikke er ferdigbehandlet av klageinstansen, anser tilsynet det ikke hensiktsmessig å reise en ny tilsynssak for dette forholdet. Medietilsynet kommer tilbake til saken i Allmennkringkastingsrapporten 2007, og vil der foreta en vurdering av TV 2s ungdomstilbud basert på de fortolkningsmomenter som fremgår av klageinstansens avgjørelse.

Den samiske befolkningen er en minoritetsgruppe som har en særstilling i Norge, og som allmennkringkaster er TV 2 forpliktet gjennom konsesjonen til å ha programmer eller programinnslag for denne minoritetsgruppen. Formålet med kravet er både hensynet til ytrings adgang, informasjon og representasjon, og synliggjøring og bevaring av samisk språk og kultur. Etter Medietilsynets vurdering hadde TV 2 så få programmer for den samiske befolkningen i 2006, at kanalen vanskelig kan sies å oppfylle formålet med konsesjonsvilkåret. Dersom ikke TV 2 bedrer tilbudet innen dette programområdet i 2007, vil Medietilsynet vurdere å ta opp forholdet i en egen tilsynssak.

TV 2 skal også ha egne programmer eller programinnslag for etniske minoriteter. TV 2s konsesjon stiller ingen krav til hyppighet og omfang i dette programtilbudet. Det må likevel anses å gå en grense for hvor få programmer/programinnslag TV 2 kan sies å ha for å oppfylle dette kravet. Etter Medietilsynet vurdering synes det åpenbart at programtilbudet for etniske minoriteter i 2006 ikke hadde et omfang som kan forsvare en oppfyllelse av vilkåret. Medietilsynet konkluderer derfor med at TV 2 ikke innfrir kravet om programmer for etniske minoriteter. Forholdet tas opp i en egen tilsynssak.

4.2 Vurderingsgrunnlag

Ved utlysningen av det riksdekkende fjernsynsnett ble det i søknadsdokumentet opplyst at programprofilen i konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Dette ble presisert til blant annet å innebære ”at kanalens programprofil skal være av allmenn karakter og interesse, og at det skal tilbys program for så vel smale som brede seergrupper”⁴⁶. Samtidig ble det angitt minimumsvilkår for hva som skulle inngå i sendingene for enkelte programkategorier og tjenester.

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert fjernsyn ble gitt til TV 2 AS (TV 2) for perioden 1. januar 2003 til 31. desember 2009. Konsesjonen inneholder en rekke konsesjonsvilkår fastsatt av Kultur- og kirke departementet og omfatter både programkrav og

⁴⁶ Søknadsdokument for fjernsynskonsesjon av 29. mars 2001. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/018041-990012/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om fjernsynskonsesjonen, som TV 2s konsesjonssøknad, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår, er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990017/dok-bn.html>.

krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes med basis i følgende kilder:

- 5) allmennkringkasterregnskapet for 2006
- 6) supplerende opplysninger
- 3) myndighetenes uttalte formål med utlysningen av en riksdekkende fjernsynskonsesjon, som også ble lagt til grunn ved tildelingen
- 4) TV 2s nettsider med programoversikter og annen programinformasjon

Kravene til sendevirksomhet består i stor grad av kvalitative begreper, noe som også fordrer kvalitative vurderinger. Medietilsynet vil i sin vurdering ta utgangspunkt både i TV 2s egne vurderinger av hvordan programkravene kommer til uttrykk i programvirksomheten, og i statistikken slik den fremkommer i allmennkringkasterregnskapet. I denne forbindelse vil Medietilsynet også foreta mediefaglige vurderinger av programvirksomheten.

4.3 Konsesjonsvilkår

TV 2s konsesjon har både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene setter mål for omfang og hyppighet for bestemte programtilbud og programinnslag. De spesifikke kravene forutsetter også at bestemte temaer og programtyper inkluderes i virksomheten. En samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene, inngår i vurderingen av oppfyllelsen av de overordnede kravene.

I henhold til konsesjonsvilkårenes § 3-2 fjerde ledd skal TV 2s årlige allmennkringkasterregnskap inneholde programstatistikk i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende standarder fra den europeiske kringkastingsunionen (European Broadcasting Union, EBU). TV 2 har utarbeidet et allmennkringkasterregnskap som inneholder slik programstatistikk. Allmennkringkasterregnskapet tar for seg hvert enkelt konsesjonsvilkår og redegjør for hvordan TV 2 ivaretar sine forpliktelser. Programstatistikken TV 2 leverer, er basert på kanalens totale sendevirksomhet og gir et bilde av bredden og variasjonen i TV 2s programtilbud.

Med basis i programstatistikken og de beskrivelser av virksomheten som TV 2 har levert for 2006, vil Medietilsynet vurdere om TV 2 innfrir konsesjonens krav til programvirksomhet.

Innledningsvis presenteres allmennkringkasterregnskapets programstatistikk, ettersom den er et sentralt element i vurderingen av flere av de konkrete programkravene. Andelene er angitt i prosent av total sendetid, avrundet til nærmeste tidel:

Tabell 1:

Programkategorier	2003	2004	2005	2006
Nyheter	7,8 %	8,9 %	8,6 %	8,8 %
Mennesker og samfunn	12,9 %	14,1 %	16,1 %	15,9 %
Drama	20,6 %	22,5 %	21,5 %	19,3 %
Komedie	11,1 %	11,3 %	9,7 %	9,8 %
Show	9,4 %	9,0 %	10,1 %	10,1 %
Sport	9,1 %	8,6 %	9,3 %	9,5 %
Krim, action, eventyr	11,3 %	8,4 %	8,4 %	10,7 %
Dokumentar, natur	3,4 %	2,8 %	2,5 %	2,6 %
Været	1,4 %	1,2 %	1,3 %	1,1 %
Musikk, kultur	2,5 %	2,6 %	2,0 %	1,4 %
Religion, livsfilosofi	0,8 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %
Barne-TV	6,4 %	7,6 %	8,1 %	8,4 %
Gameshow	3,0 %	1,9 %	1,7 %	1,7 %
Annet	0,5 %	0,3 %	0,1 %	0,1 %
Totalt	100,2 %	99,8 %	100,0 %	100,1 %

I Medietilsynets vurdering av TV 2s innfrielse av de ulike programforpliktelsene, er det grunn til å vurdere utviklingen på de enkelte programområdene og det relative forholdet mellom dem over tid. I tillegg til programstatistikken for inneværende konsesjonsperiode, er derfor også foregående års programstatistikker inkludert i tabell 1 ovenfor.

4.4 Programkravene i TV 2s konsesjon

TV 2s konsesjon har en innledende bestemmelse i § 1-1 som lyder som følger:

”Konsesjonens formål er å fastsette plikter som bidrar til at TV 2 utøver sin rett til å sende riksdekkende reklamefinansiert fjernsyn på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske TV-seere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig TV-tilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.”

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere TV 2s innfrielse av programkravene i konsesjonsvilkårenes kapittel 3.

TV 2s sendinger skal videre baseres på prinsippene for allmennkringkasting slik det fremgår av konsesjonens § 3-2:

- h) programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori, jf også § 3-3.*
- i) det skal være programmer for både brede og smale grupper.*
- j) sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.*
- k) minst halvparten av TV 2s sendinger skal være norskspråklige.*

I tillegg inkluderer de overordnede kravene en ”intensjonserklæring” fra TV 2s konsesjonssøknad, hvor det heter at ”TV 2 har som intensjon å styrke andelen norskspråklig produksjon i konsesjonsperioden”.

De spesifikke kravene til sendingene fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-3 og vurderes i punkt 4.4.2 nedenfor. Paragraf 3-3 presiserer krav som stilles til bestemte programområder, og i flere tilfeller krav til hyppighet.

4.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

4.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde

TV 2s konsesjon stiller i § 3-2 bokstav a) krav om at programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde⁴⁷.

Av allmennkringkasterregnskapet fremgår det at ”TV 2 [ønsker] å gi et variert programtilbud til hele befolkningen” og ”tilstreber mangfold både i tema og sjangertilnærming” (s. 20).

Den totale sendetiden til TV 2 i 2006 var 7 130 timer. Den rene programflaten var 5 722 timer. Da er reklame, egenpromotering og pauseinnslag trukket fra. Sammenlignet med 2005 er dette en reduksjon på 226 timer, noe TV 2 forklarer med at nattsendingene var kortere enn tidligere år, samt at TV 2 i 2006 valgte å gi større plass til promotering av kanalens egne programmer. Også fra 2004 til 2005 ble den rene programflaten redusert; den gang med 97 timer (allmennkringkasterregnskapet 2005).

Sammensetningen av hovedkategorier i TV 2s sendeskjema har vært stabil de siste årene. *Drama* er den største kategorien i kanalens sendeskjema, men går tilbake med 2,2 prosentpoeng siden 2005. Slår man sammen kategoriene *krim*, *action*, *eventyr* og *drama*

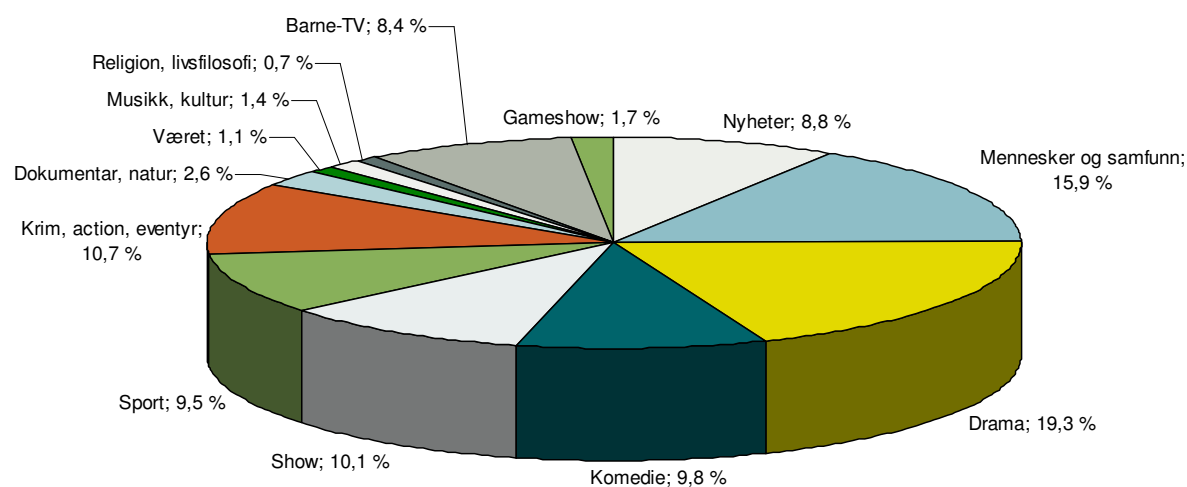
⁴⁷ Se vedlegg nr. 1: Definisjoner

blir den samlede andelen fiksjon imidlertid omtrent tilsvarende som i 2005.

Fiksjonsprogrammene utgjør en betydelig del av sendeskjemaet med til sammen 2 278 timer⁴⁸ eller 39,8 prosent.

TV 2 redegjør videre i allmennkringkasterregnskapet for at andelen barneprogrammer har økt med 0,3 prosentpoeng siden 2005, slik at programkategorien totalt utgjør 8,4 prosentpoeng av sendeflaten i 2006. Andelen timer barneprogrammer er imidlertid redusert med tre timer siden 2005. Når prosentandelen likevel er høyere enn i 2005, har dette sammenheng med reduksjonen på 226 timer av den totale programflaten. I kategorien *musikk, kultur* er det en nedgang på 0,6 prosentpoeng siden 2005, noe som representerer en ytterligere nedgang og nærmere en halvering siden 2004. I 2004 var andelen *musikk, kultur* på 2,6 prosent, mens den i 2006 var på 1,4⁴⁹.

Figur 1:

Medietilsynet understreker at kravet til bredde i sammensetningen av tema og sjangrer også gjelder innenfor den enkelte programkategori, og at fiksjonsprogrammernes betydelige andel

⁴⁸ Basert på tallene i presentasjonen av kanalens sendeflate, s. 23 i TV 2s allmennkringkasterregnskap 2006.

⁴⁹ Timeantallet *musikk, kultur* utgjorde i 2006 81 timer, mot 117 timer i 2005 og 156 timer i 2004 (TV 2s allmennkringkasterregnskap for 2006, 2005 og 2004).

av sendeflaten gjør det rimelig å forvente sjangermessig bredde innenfor dette tilbudet som helhet. En vurdering av TV 2s samlede dramatilbud viser at dette i stor grad domineres av serier i kategoriene *drama*, *krim* og *situasjonskomedier*. Særlig serier i kategorien *drama*, som eksemplifiseres med serier som *Grey's Anatomy*, *Frustrerte fruer* og *Hotell Cæsar*, utgjør en stor andel med 15,6 prosent av det totale dramatilbudet (allmennkringkasterregnskapet, s. 23). Medietilsynet finner således grunn til å påpeke at den sjangermessige bredden i TV 2s samlede dramatilbud synes noe begrenset. Tilsynet viser for øvrig til vurderingen av det *norskspråklige* dramatilbudet i punkt 4.4.2.4 nedenfor.

Som det ble redegjort for under punkt 4.3, inngår den samlede vurderingen av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene, i vurderingen av oppfyllelsen av de overordnede kravene. Medietilsynets vurdering er at TV 2 på flere måter kan sies å ha en tematisk og sjangermessig bredde i sitt programtilbud. Som vurderingen av de spesifikke kravene vil vise, er det imidlertid områder hvor TV 2 leverer kritikkverdig få programmer, og hvor det kan stilles spørsmålsteget ved hvorvidt programtilbudet har den variasjon og bredde som kan forventes. Det vises her spesielt til punkt 4.4.2.4 om kanalens ungdomstilbud, punkt 4.4.2.7 om kanalens samiske tilbud og punkt 4.4.2.8 om tilbudet til etniske minoriteter. Medietilsynet mener videre det er grunn til å bemerke at temakategorien *musikk*, *kultur* har hatt en jevn nedadgående tendens siden 2004. Det vises her til vurderingen i punkt 4.1.2.5 nedenfor.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir det overordnede kravet om tematisk og sjangermessig bredde, men understreker at den lave leveransen på særskilte programområder er problematisk. Etter Medietilsynets oppfatning kan utviklingen i det relative forholdet mellom de ulike kategoriene over tid, være et viktig moment i vurderingen av om dette overordnede kravet innfris.

4.4.1.2 Brede og smale seergrupper

Kravet om at TV 2s sendinger skal inneholde programmer for både brede og smale seergrupper, er presisert i konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav b).

I allmennkringkasterregnskapet fastslår TV 2 at det er en sentral målsetting å lage programmer med høy seeroppslutning, men at det også er viktig å ha et tilbud til et bredest

mulig utvalg av målgrupper. For TV 2 er det en naturlig målsetting ”å gjøre også tradisjonelt smale tema tilgjengelig for flest mulig seere” (s. 22).

I redegjørelsen fremgår det at TV 2 søker å ivareta kravet om et tilbud til brede og smale publikumsgrupper ved at faste programposter og enkeltprogrammer er rettet inn mot konkrete målgrupper (som barn, samer, filmentusiaster eller religiøst interesserte), og ved å by på en tematisk bredde i sammensetningen av programstoff innenfor nyheter, aktualitetsprogrammer, underholdning og dokumentarer (s. 22).

Konsesjonsvilkåret om programmer for brede og smale seergrupper stiller krav til en variasjon i publikumshenvendelse i betydningen ulike interesse- eller aldersgrupper⁵⁰. I et tilsynsperspektiv er det ofte de smalere publikumsgruppene krav om et tilbud som vurderes nærmere, selv om det åpenbart er slik at en allmennkringkaster også skal ha et tilbud til brede grupper. Fokuset på de smalere gruppene har en sammenheng med at kringkasterne naturlig vil ha et ønske om å nå ut til de bredere publikumsgruppene.

Som tidligere nevnt gis de enkelte programområdene en inngående vurdering nedenfor i punkt 4.4.2 om de spesifikke kravene til sendingene. Disse vurderingene viser at TV 2 tilbyr egne program for smale grupper. Likevel har kanalen på visse områder et stykke igjen, før oppfyllelsen også ivaretar formålet med de ulike kravene til egne programtilbud for bestemte målgrupper. Det vises her spesielt til punkt 4.4.2.4 om ungdomsprogrammer, punkt 4.4.2.7 om programmer for den samiske befolkningen og punkt 4.4.2.8 om programmer for etniske minoriteter. Som det fremgår av det som er sagt i vurderingen av den tematiske og sjangermessige bredden i punkt 4.4.1.1 ovenfor, er det også visse tema som får en beskjeden dekning i programtilbudet som helhet.

Medietilsynets vurdering er at TV 2 har et programtilbud som i hovedsak er vendt til brede publikumsgrupper. Tilsynet vil over tid følge utviklingen i forhold til ivaretagelsen av kravet om programmer for brede og smale seergrupper.

⁵⁰ Se vedlegg 1: Definisjoner

4.4.1.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur

Ifølge konsesjonsvilkårene § 3-2 bokstav c) og d) skal TV 2 gjennom sine sendinger bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur, og sørge for at minst 50 prosent av sendingene skal være norskspråklige.

TV 2 redegjør i allmennkringkasterregnskapet for at de tilbyr norske programmer i de fleste populære tv-sjangrer og at programtilbudet i beste sendetid i hovedsak er norsk (s. 25). I 2006 utgjorde norskspråklige programmer 64,6 prosent av sendeflaten, noe som er en økning på 0,7 prosentpoeng fra 2005. TV 2 viser også til at sendeflaten om morgenen, på formiddagen og tidlig kveldstid i hovedsak er norsk. Utenlandske produksjoner dominerer på ettermiddag og sen kveldstid. TV 2 presenterer følgende oversikt over fordelingen av opphavsland i sendeflaten:

Tabell 2:

Opphavsland	2003	2004	2005	2006
Norge	60,2 %	60,5 %	63,9 %	64,6 %
USA	26,7 %	31,2 %	29,3 %	28,1 %
Australia	6,8 %	4,1 %	2,9 %	3,5 %
England	2,8 %	2,2 %	2,0 %	1,5 %
Danmark	0,2 %	1,0 %	0,6 %	0,7 %
Sverige	0,8 %	0,4 %	0,7 %	1,0 %
Østerrike	1,1 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %
Andre	1,4 %	0,3%*	0,6%**	0,6%***
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %

* Omfatter totalt 23 sendetimer fra Italia, Bosnia, Frankrike, Canada, Portugal, Spania og Hong Kong.

** Omfatter totalt 35 sendetimer fra Tyskland, Italia, Frankrike, Canada, New Zealand, Hong Kong, Irland, Belgia og Polen.

*** Omfatter totalt 45 sendetimer fra Spania, Canada, Tyskland, Frankrike, New Zealand, Italia, Hong Kong, India, Mexico og Polen.

Den samlede andelen engelskspråklige produksjoner sank fra 34,2 prosent i 2005 til 33,1 prosent i 2006, og den nedadgående tendensen fra 2005 fortsetter dermed. Også andelen amerikanske produksjoner sank noe, men ligger likevel på et stabilt høyt nivå. Dette har ifølge TV 2 sammenheng med at *”TV 2 har lyktes bedre med amerikanske programmer enn med annet innkjøpt materiale og at produksjonsvolumet i USA er stort og kvaliteten på amerikanske programmer jevnt over høy”* (TV 2s allmennkringkasterregnskap s. 25).

For øvrig viser TV 2 til kravene om europeisk programandel som fremgår av kringkastingsforskriften §§ 2-1 og 2-2. Den europeiske andelen der nyheter, sport og gameshow ikke teller med, var på 56,8 prosent. Dette er på nivå med den europeiske programandelen i 2005. TV 2 forklarer den høye andelen som en naturlig konsekvens av satsningen på norsk programinnhold samt betydelige innslag av svenske, danske og britiske dramaproduksjoner. De uavhengige produksjonene utgjorde 25,4 prosent av denne sendetiden, noe som også er på linje med 2005. TV 2 redegjør for at de fortsatt ønsker å dyrke kanalens norske profil, og videre at de har sikret seg rettighetene til flere nye danske og svenske dramaproduksjoner (s. 25).

Ved vurderingen av hvorvidt TV 2 innfrir det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse av en rekke av de spesifikke kravene som er stadfestet i konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norskspråklige programmer, herunder norskspråklig barne- og ungdomstilbud og norskspråklig drama, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, samt bruk av begge målformer vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. I tillegg er det grunn til å presisere at norsk identitet og kultur i realiteten favner et mangfold av kulturer og identiteter, slik at også TV 2s innfrielse av kravene til egne programmer for ulike minoritetsgrupper vil ha betydning for om kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet.

Medietilsynets vurderinger av de spesifikke kravene viser at TV 2 imøtekommer konsesjonens forpliktelser når det gjelder nyhets- og aktualitetsdekningen, norskspråklige barneprogrammer, kulturprogrammer og norskspråklig drama (se henholdsvis punktene 4.4.2.1, 4.4.2.2, 4.4.2.3, 4.4.2.5 og 4.4.2.6). I tillegg viser Medietilsynets drøftelse under punkt 4.4.3 at TV 2 benytter begge de to offisielle målformene i sine sendinger.

TV 2 innfrir imidlertid ikke formålet med vilkåret om programmer for den samiske befolkning, og tilsynet konstaterer brudd på vilkåret om programmer for etniske minoriteter, se henholdsvis punktene 4.4.2.7 og 4.4.2.8 nedenfor.

Forståelsen av det å være norsk må også ses i sammenheng med forståelsen av forhold i andre land. Det er derfor naturlig å se på dekning av *internasjonale* kulturer over tid, og særlig fordelingen mellom produksjonenes opphavland. Denne fordelingen har vært forholdsvis stabil de senere årene, om enn med en noe nedadgående tendens i andelen engelskspråklige

produksjoner. Engelskspråklige produksjoner, og da særlig de amerikanske, er likevel dominerende i den internasjonale dekingen. Andelen norske og skandinaviske produksjoner er for øvrig økende, og de programsettes dessuten innenfor sentrale sendetider.

Samlet viser Medietilsynets vurderinger at TV 2 på vesentlige områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur, og konkluderer med at kanalen innfrir dette overordnede kravet. Samtidig er det slik at den manglende måloppnåelsen på enkelte programområder svekker dette inntrykket noe.

Når det gjelder det kvantitative kravet om at minst 50 prosent av sendingene skal være norskspråklige, konkluderer Medietilsynet med at TV 2, med en andel på 64,6 prosent, innfrir dette kravet i 2006.

4.4.2 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

I § 3-3 om spesifikke krav til sendingene, er en rekke sentrale programforpliktelser regnet opp i nr. 1 til 9. I det følgende tar Medietilsynet for seg hvert enkelt programkrav som er fastsatt i § 3-3.

4.4.2.1 Egenproduserte nyhetssendinger

I konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 1 stilles det krav om at TV 2 skal ha daglige, egenproduserte nyhetssendinger.

I allmennkringkasterregnskapet til TV 2 fremgår det at TV 2 i 2006 opprettholder det samme nivået som i 2004 og 2005 med ti daglige nyhetssendinger. Andelen *nyheter* utgjør i 2006 8,8 prosent av den totale sendeflaten, mot 8,9 prosent i 2004 og 8,6 prosent i 2005 (s. 20). Det faktiske timetallet for nyheter er imidlertid noe redusert. Når prosentandelen likevel er høyere enn i 2005, har dette sammenheng med en reduksjon på 226 timer i den totale programflaten til TV 2. Det har vært en gradvis reduksjon i antall sendetimer for nyheter de siste tre årene; fra 536 timer i 2004 til 512 timer i 2005, og deretter til 501 timer i 2006. Reduksjonen var størst fra 2004 til 2005, og skyldtes i hovedsak et noe høyere antall ekstra nyhetssendinger i

2004 enn i 2005 (supplerende opplysninger fra TV 2 i forbindelse med allmennkringkasterregnskapet 2005).

Ifølge allmennkringkasterregnskapet satte kanalen dagsorden på en rekke områder i 2006 gjennom sine nyhetssendinger, og TV 2 gir uttrykk for en målsetting om stadig sterkere satsning på egensaker. TV 2 redegjør dessuten for en bred dekning av utenrikspolitiske forhold: *"Våre nærområder, Midt-Østen, forholdet til USA, EU og Russland står sentralt, men også valgene i Latin-Amerika, konsekvensene av økonomisk vekst og sosiale endringer i Kina, konflikter i Afrika og forholdet mellom vesten og det vi upresist kaller den muslimske verden, ble viet betydelig plass i sendingene i 2006"* (s. 28). TV 2 redegjorde i allmennkringkasterregnskapet for 2005 for et eget Europaprojekt og etablering av egen reporterstilling i tilknytning til dette, og det fremgår av supplerende opplysninger at TV 2 de siste årene har hatt utvidet dekning av Europa, med blant annet egen korrespondent i Brussel. I tillegg har TV 2 Nyhetene knyttet til seg et større nettverk av journalister på det europeiske kontinentet, som rapporterer ved behov. Nyhetenes fremste ekspert på Russland og tidligere sovjetstater har i tillegg fått et særlig ansvar for å sette fokus på de store endringene som skjer i øst, spesielt innenfor kyst- og offshorenæringene, samt den militære utviklingen. Reporteren har ifølge TV 2 mottatt internasjonale priser for dette arbeidet.

I sitt allmennkringkasterregnskap viser TV 2 dessuten til en omfattende omorganisering av nyhetene i 2006, med tanke på opprettelsen av TV 2 Nyhetskanalen (s. 29). Nyhetsstaben er betydelig styrket på grunn av Nyhetskanalen, noe som ifølge TV 2 også kommer allmennkanalen til gode. Opprettelsen av TV 2 Nyhetskanalen har også gitt stort rom for en bred og fyldig dekning av sentrale hendelser, arrangementer, begivenheter og politiske utviklingstrekk over hele Europa (supplerende opplysninger).

Medietilsynet mener TV 2 redegjør tilfredsstillende for hvordan kanalen ivaretar kravet til daglige, egenproduserte nyhetssendinger, og er av den oppfatning at TV 2 kan vise til et solid fokus på nyheter både fra inn- og utland. TV 2 ga i allmennkringkasterregnskapet 2005 uttrykk for en økt satsning på utenrikstoff, særlig fra Europa, og Medietilsynet er positive til at denne satsningen ser ut til å vedvare.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet til daglige, egenproduserte nyhetssendinger.

4.4.2.2 Aktualitetsdekningen

I konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 2 fremgår det at TV 2 jevnlig skal sende aktualitets- og dokumentarprogrammer.

I henhold til TV 2s allmennkringkasterregnskap utgjorde programmene *Tabloid*, *Holmgang*, *Tonje Steinsland møter*, *TV 2 Hjelper deg*, *God morgen*, *Norge!* og *Fredag* en viktig andel av TV2s aktualitetstilbud i 2006. *Tabloid* hadde fast sendetid fire ganger i uken, og *Holmgang* ble sendt hver onsdag kl. 21.40 (s. 30). I tillegg sendte TV 2 totalt 70 nye norske dokumentarer i 2006, herunder dokumentarseriene *Rabalder* og *Fete typer* (s. 34). TV 2 skriver at den stadig tøffere konkurransen fører til et visst press på denne programtypen, men at aktualitetsprogrammer er viktig for kanalens profil og utgjør en viktig del av deres samfunnsoppdrag (s. 30).

På bakgrunn av TV 2s redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, kan Medietilsynet konstatere at TV 2 har jevnlig aktualitetssendinger i sentral sendetid. TV 2 redegjør også, etter Medietilsynets vurdering, for et tilfredsstillende tilbud av dokumentarprogrammer.

Medietilsynets konklusjon er at TV 2 innfrir kravet om å jevnlig sende aktualitets- og dokumentarprogrammer.

4.4.2.3 Barnetilbudet

TV 2 er gjennom konsesjonsvilkårene forpliktet til å tilby programmer for barn og unge. Kravene til *barnetilbudet* er nedfelt i vilkårenes § 3-3 nr. 3, som sier at TV 2 skal ha daglige norskspråklige sendinger for barn under tolv år med mindre det foreligger spesifikke redaksjonelt begrunnede unntak.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at TV 2 sendte 479 timer barne-tv i 2006, noe som tilsvarer nivået i 2005⁵¹. TV 2 har opprettholdt omfanget med ti minutter barne-tv hver morgen på hverdager og tre timer hver morgen i helgene. Sendetidspunktet har ifølge TV 2 sammenheng med kringkastingslovgivningens⁵² forbud mot sending av reklame i tilknytning

⁵¹ TV 2 sendte 482 timer barne-tv i 2005, jfr. TV 2s allmennkringkasterregnskap 2005.

⁵² Se kringkastingsloven § 3-1 annet ledd jf. kringkastingsforskriften § 3-6

til barneprogram. Det vises særlig til det forhold at det ikke kan sendes reklame ti minutter umiddelbart før og etter barneprogram. ”*Dette gjør det praktisk og økonomisk vanskelig for en kommersiell kanal som TV 2 å plassere barne-tv i beste sendetid på kvelden*” (s. 46). TV 2 understreker dessuten at reklamereglene i det hele tatt vanskeliggjør en satsning på norskprodusert barne-tv.

På hverdager består *TV 2 Junior* av ti minutters innslag i *God morgen Norge!* med fast sendetid og egen vignett. Det som vises, både på hverdager og i helgene, er en kombinasjon av norske produksjoner og utenlandske dukke- og tegnefilmer med norsk tale. Blant de norske produksjonene som ble sendt på TV 2 i 2006, var *Elias*, *Snøbarna*, *Lyriaka* og *Mats’ superkjøkken*. Blant utenlandske serier som ble sendt, var *Lazy town* og *Sonic X*. I tillegg viste TV 2 animasjonsfilmer og skandinaviske spillefilmer for hele familien (s. 46).

Medietilsynet fastslo i Allmennkringkastingsrapporten 2005 at omfanget av hverdagstilbudet til barn på TV 2 var på et minimumsnivå, og at en reduksjon i denne delen av tilbudet ikke vil være i samsvar med kravet. TV 2 opprettholder det samme nivået som i 2005, og kan også vise til mange norske produksjoner. Medietilsynet hadde gjerne sett at TV 2 hadde en større satsning på barne-tv, særlig på hverdager, og at sendingene var på et tidspunkt hvor flere barn har mulighet til å benytte seg av tilbudet. Likevel har Medietilsynet forståelse for at reklamereglene får betydning for hvordan en kommersiell kringkaster velger å programsette sitt barnetilbud.

Medietilsynets konklusjon er at TV 2 innfrir kravet til daglige, norskspråklige sendinger for barn under tolv år, men understreker at hverdagstilbudet befinner seg på et minimumsnivå.

4.4.2.4 Ungdomstilbudet

Kravene til *ungdomstilbudet* er nedfelt i § 3-3 nr. 4, hvor det fremgår at TV 2 jevnlig skal ha norskspråklige sendinger for unge.

TV 2 redegjør i allmennkringkasterregnskapet for en undersøkelse fra TNS Gallup av folks medievaner, som tilsier at TV 2 er Norges største tv-kanal i aldersgruppene 12-19 år og 20-29 år (allmennkringkasterregnskapet s. 48). Også andre undersøkelser TV 2 refererer til,

indikerer at kanalen er godt likt blant unge seere. TV 2 tilføyer at unge seere ikke bare ser programmer som spesifikt er rettet mot dem, ”men TV 2s markedsandeler og resultatene fra en rekke målinger og undersøkelser viser i alle fall at unge seere oppfatter TV 2s programtilbud som svært relevant i forhold til sine mediebehov”

(allmennkringkasterregnskapet s. 48). Sentrale norskspråklige programmer for unge seere i 2006 var ifølge TV 2 *Idol*, *Senkveld*, *Frøken Norge* og *Jakten på en Cæsarstjerne*. Dette utgjorde til sammen 65 programmer. I tillegg skriver TV 2 i allmennkringkasterregnskapet at de hadde daglige rapporter fra Norway Cup og 21 sendinger fra Tour of Norway for Kids, og videre at de sendte finalene i bylagsturneringen i håndball for gutter og jenter (Bjørklund Cup). Ut over dette viser TV 2 til flere enkeltprogrammer om eller for unge seere, som dokumentaren *Stille med pille* og programmene *De tause barna* og *Begavede barn*, Reflektorprogrammet *Søstre for livet*, to konsertprogrammer med urban, kristen ungdom, samt programmet *Ung symfoni* om et orkester av unge talenter på tur i Russland (s. 48-49). Blant sitt øvrige programtilbud trekker TV 2 også frem *Joey*, *Frustrerte fruer*, *Skaperen*, *Jakten på kjærligheten* og sendinger fra Fotball-VM og Håndball-EM som programmer som var populære blant unge seere.

TV 2 ble på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2005 ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet til jevnlig norskspråklige sendinger for unge. Vedtaket ble påklaget til Kultur- og kirkedepartementet, og klagen er i skrivende stund til behandling.

Medietilsynet finner grunn til å minne om de fortolkningsmomenter tilsynet gav uttrykk for i Allmennkringkastingsrapporten 2005 og den etterfølgende tilsynssaken, når det gjelder dette konkrete konsesjonsvilkåret:

Det var for det første tilsynets oppfatning at målgruppen *unge* ikke bør defineres som aldersmessig vid, da dette vil undergrave formålet med bestemmelsen. Med utgangspunkt i den målgruppeinndelingen TV 2 selv har lagt opp til (12-19 år og 20-29 år), la Medietilsynet derfor aldersgruppen 12-19 år til grunn for vurderingen av TV 2s ungdomstilbud. Dette er den aldersgruppen som normalt defineres som ungdom, og som i et allmennkringkastingsperspektiv vil være i behov av et særskilt vern for å sikre at de har et fjernsynstilbud med tematisk og sjangermessig bredde.

Videre tolket Medietilsynet formålet med konsesjonskravet om egne programmer spesielt rettet mot unge, dit hen at sendingene skal tilby en arena dedikert til temaer ungdom er opptatt av, og at programmene skal bidra til å reflektere norske ungdomsidentiteter. Tilsynet anså således at TV 2 gjennom vilkårene er forpliktet til å ha norskspråklige programmer som er særskilt rettet mot ungdom. Det ble videre lagt til grunn at programmer i TV 2s øvrige tilbud som også kan være populære blant ungdom, *ikke* kan erstatte programmer TV 2 gjennom konsesjonen er pålagt å ha spesielt for denne aldersgruppen.

Ved vurderingen av hvorvidt TV 2s norskspråklige tilbud til unge var i tråd med konsesjonsvilkåret, så Medietilsynet også på hvorvidt kravet til *jevnlige sendinger* var oppfylt. Etter Medietilsynets oppfatning innebærer begrepet *jevnlig* ikke nødvendigvis at ett bestemt konsept rettet mot unge skal gå hele året med samme regularitet, slik at tilbudet til ungdom kan oppfylles gjennom ulike programkonsepter. *Jevnlig* innebærer likevel at det må være en viss grad av regularitet i tilbudet. Tilsynet la videre til grunn at regularitet ikke bare handler om hyppighet, men også har en side til gjenfinnbarhet i betydningen at det skal være lett for ungdom å finne frem til hvilke programmer i TV 2s sendeskjema som er ment å være spesielt for dem.

Etter Medietilsynets vurdering skiller ikke TV 2s ungdomstilbud i 2006 seg vesentlig fra tilbudet i 2005, jf. TV 2s redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet. Under henvisning til de fortolkningsmomenter det er redegjort for ovenfor og i Allmennkringkastingsrapporten 2005, samt i den etterfølgende tilsynssaken, er det tilsynets oppfatning at TV 2 heller ikke for kringkastingsåret 2006 kan sies å ha hatt et jevnlig norskspråklig programtilbud til unge i tråd med konsesjonsvilkåret.

På denne bakgrunn konstaterer Medietilsynet brudd på kravet om jevnlig norskspråklige programmer for unge. Etersom TV 2s klage over Medietilsynets vedtak om sanksjon for brudd på dette vilkåret for 2005, ennå ikke er ferdigbehandlet av klageinstansen, anser imidlertid tilsynet at det ikke er hensiktsmessig å reise en ny tilsynssak for dette forhold. Medietilsynet vil heller komme tilbake til saken i Allmennkringkastingsrapporten 2007, og der foreta en grundig vurdering av TV 2s ungdomstilbud basert på de fortolkningsmomenter som fremgår av klageinstansens avgjørelse.

4.4.2.5 *Norskspråklig drama*

Ifølge konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 5 skal TV 2 sende norskspråklig drama.

Det fremgår av TV 2s allmennkringkasterregnskap at kanalens tilbud i kategorien *drama* utgjorde 19,3 prosent av sendeskjemaet i 2006, tilsvarende 1105 timer (s. 21-23). Av dette var 286 timer norsk drama. I 2005 var andelen drama på 21,5 prosent, mens andelen norsk drama var på 315 timer (TV 2s allmennkringkasterregnskap 2005 s. 22). Norskandelen er dermed redusert med 29 timer siden 2005. I tillegg kommer kategorien *komedie*⁵³ og kategorien *krim, action, eventyr*⁵⁴. Til sammen er dette 2278 timer drama, eller 39,8 prosent av hele TV 2s sendeflate.

Det er *Hotel Cæsar*, med sine 175 nye episoder i 2006, som utgjør den største andelen av sendeflaten for norsk drama på TV 2. I tillegg trekker TV 2 frem serien *Seks som oss* og filmatiseringen av Karin Fossums bok *Den som frykter ulven* som viktige norske produksjoner. TV 2 viste også repriser av situasjonskomediene *Hos Martin* og *Karl & co*, familiedramaseriene *Maina-Sofies jul* og *Reisen til julen*, samt 17 norske spillefilmer og 8 norske kortfilmer. TV 2 understreker at planleggings- og produksjonstiden for store dramasatsninger er lang, og at mye av arbeidet som er lagt ned i 2006 resulterer i nye produksjoner i 2007 og 2008 (s. 41).

Som Medietilsynet har slått fast tidligere⁵⁵, er TV 2s dramatilbud hovedsakelig innen lettere sjangrer. Hoveddelen av TV 2s norske dramatilbud er *Hotel Cæsar*. Andre sesong av serien *Seks som oss*, som TV 2 trekker frem som en av de viktigste norske dramaproduksjonene i 2006, ble hovedsakelig sendt i 2005. Kun fire episoder av denne serien ble sendt i 2006. Medietilsynet var i Allmennkringkastingsrapporten 2005 positive til TV 2s økte satsning på norsk drama, også innen noe tyngre sjangre. Tilsynet kan ikke se at dette aspektet ved TV 2s dramatilbud er ivaretatt på tilsvarende måte i 2006, og registrerer en reduksjon i antall sendetimer for norske dramaproduksjoner på 29 timer. Sett i forhold til den samlede andelen drama på TV 2, er det norske dramatilbudet lite. Medietilsynet har imidlertid forståelse for at norske produksjoner er kostbare og at planleggings- og produksjonstiden er lang.

⁵³ Sitkom, film komedie, tv-film komedie.

⁵⁴ Serier krim, serier science fiction, film krim/action, film thriller, tv-film krim/action, tv-film thriller.

⁵⁵ I Allmennkringkastingsrapporten 2004 og Allmennkringkastingsrapporten 2005.

Medietilsynet er positive til de satsningene TV 2 presenterer for 2007, og håper tendensene fra 2005 blir ivaretatt i årene fremover.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om å sende norskspråklig drama i 2006, men bemerker at andelen tyngre sjangrer kunne vært noe større.

4.4.2.6 Kulturdekningen

Konsesjonens krav til TV2s kulturdekning er formulert i § 3-3 nr. 6. Her fremgår det at TV 2 skal ha egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv.

TV 2s kulturdekning i 2006 besto ifølge TV 2s allmennkringkasterregnskap av 110 sendinger av *Absolutt underholdning*, 8 episoder av *Sarahs fornemmelse av kultur*, 27 sendinger av filmmagasinet *Filmstriper* og enkeltstående programmer om spesifikke kulturuttrykk og -fenomener. Totalt utgjorde dette 65 timer med kulturprogrammer, eller 1,1 prosent av den samlede programflaten. Dette representerer en reduksjon på 32 timer, tilsvarende 0,5 prosentpoeng, siden 2005. Ifølge TV 2 skyldes denne reduksjonen at *Absolutt underholdning* gikk fra daglige til ukentlige sendinger høsten 2006 (s. 52).

Sarahs fornemmelse av kultur var et nytt program på TV 2s sendeskjema i 2006, og omtales av TV 2 som "et vidtfavnende kulturmagasin som ble sendt i åtte episoder. Diskusjoner om kunst og kultur, norsk arkitektur, live fotokunst og en "innføring i klassisk musikk" var blant de smalere temaene i serien" (TV 2s allmennkringkasterregnskap s. 52). *Absolutt underholdning* hadde reportasjer, anmeldelser og intervjuer hovedsakelig i tilknytning til film, musikk, mote, tv og scenekunst. Magasinet *Filmstriper* viste ifølge TV 2 mangfoldet i internasjonal film.

Av internasjonalt kulturliv som ble dekket av kanalen i 2006, nevner TV 2 blant annet reportasjer om sanggruppa "Women Unite" fra Sør-Afrika og kunst- og kulturliv i St. Petersburg, samt et program om danseglede på Cuba. *Absolutt underholdning* og *Filmstriper* dekket populærkulturelle fenomener fra det internasjonale kulturlivet (s. 52).

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon på oppdrag fra Medietilsynet⁵⁶, tar for seg kulturdekningen i blant annet *Absolutt underholdning* og *Sarahs fornemmelse av kultur*. Undersøkelsen baserer seg på tre utgaver av de to programmene. I rapporten påpekes det ”at analyse materialet ikke er tilstrekkelig til å trekke noen endelige konklusjoner, men heller vise[r] til tendenser i kulturprogrammene” (Ihlebak og Maasø, s. 7).

Ifølge rapporten har *Sarahs fornemmelse av kultur* både tematisk og sjangermessig bredde, og varierer mellom det underholdende og det mer seriøse. Videre sier rapporten at ”[d]en utstrakte bruken av debatt/diskusjon, reportasje/montasje/kommentar og kulturkommentarer gjennom kjente kulturpersonligheter, styrker det kritiske, fordypende og analytiske perspektivet til programmet” (Ihlebak og Maasø, s. 39). Undersøkelsen viser at hovedfokus i programmet er på norsk kultur, og *Sarahs fornemmelse av kultur* kan kritiseres for å ha en mangelfull dekning av internasjonalt kulturliv. *Absolutt underholdning*, derimot, dekker både norsk og internasjonal kultur. Undersøkelsen viser imidlertid at dette programmet har sjangermessig liten variasjon og hovedsakelig opererer med reportasjer/montasjer/kommentarer og programledersnakk. Tematisk er programmet ”preget av intervjuer med store internasjonale og nasjonale stjerner innenfor film, musikk og andre medier” (Ihlebak og Maasø, s. 43). Det ble ikke registrert noen innslag i noen av programmene med samisk eller flerkulturell vinkling. Mens *Sarahs fornemmelse av kultur* tar for seg et bredere spekter av kulturuttrykk og gir rom for kritiske, fordypende og analytiske perspektiver, tar *Absolutt underholdning* for seg populærkultur i inn- og utland. Undersøkelsen konkluderer med at de to programmene til en viss grad utfyller hverandre i forhold til tema, sjanger og innfallsvinkel.

Medietilsynet mener i utgangspunktet at kulturlivet blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte gjennom programmer som *Sarahs fornemmelse av kultur*, *Absolutt underholdning* og *Filmstriper*, og er spesielt positive til at programmet *Sarahs fornemmelse av kultur* kom på sendeplanen i 2006. Dette programmet ga TV 2 en bredde og dybde i kulturtilbudet som manglet i 2005. Tilsynet registrerer for øvrig at det kun ble sendt åtte programmer i serien. TV 2 har hatt en klar nedadgående tendens i sitt totale kulturtilbud, og andelen *musikk, kultur*

⁵⁶ Se vedlegg nr. 2: Rapport til Medietilsynet om kulturdekningen i *Colosseum*, *Colosseum spesial*, *SAAB*, *Sarahs fornemmelse av kultur*, *Absolutt underholdning* og *Store studio*, av Karoline Ihlebak og Arnt Maasø ved Institutt for medier og kommunikasjon, UiO.

er tilnærmet halvert siden 2004⁵⁷. Medietilsynet mener dette er en uheldig utvikling og at TV 2s kulturdekning svekkes ved at andelen kulturprogrammer har gått ned de siste årene. Med stadig mindre sendetid viet til kultur, minsker muligheten til å reflektere det mangfoldet som finnes i norsk og internasjonalt kulturliv.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 hadde egne kulturprogrammer i 2006 som bidro til å gjenspeile et mangfold i norsk og internasjonalt kulturliv. Tilsynet er imidlertid kritiske til at andelen sendetid viet til kultur er nedadgående, og påpeker at mindre sendetid gir mindre rom for å speile det kulturelle mangfoldet som finnes. En ytterligere nedgang i andelen kulturprogrammer vil kunne få betydning for TV 2s innfrielse av dette vilkåret, og Medietilsynet vil derfor følge den videre utvikling nøye.

4.4.2.7 Samisk tilbud

TV 2 skal ifølge konsesjonsvilkårene § 3-3 nr. 7 ha egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkning. Disse skal som hovedregel være på samisk.

Det fremgår av TV 2s allmennkringkasterregnskap at samiske programmer ble viet plass på TV 2s sendeskjema sju ganger i løpet av 2006. TV 2 trekker særlig frem det samiske underholdningsprogrammet *Jenny og tomskallan*, som ble vist to ganger på kanalen. I tillegg viste TV 2 dokumentaren *Reindrif i kamp*. Dokumentaren er et resultat av prosjektet "Voice of the North", et samarbeid med finske YLE og Sveriges Television. TV 2 viste også reprise av den samiske dramaserien *Maina-Sofies jul*, som gikk over fire episoder. Det ble i tillegg registrert 29 reportasjer om samiske forhold i TV 2s nyhets- og magasinsendinger i 2006 (s. 56).

Den samiske befolkningen er en minoritetsgruppe som har en særstilling i Norge⁵⁸.

Sameloven fastslår blant annet at norsk og samisk er likeverdige språk. Norge har også gjennom internasjonale avtaler forpliktet seg til at minoriteter blir likestilt med majoritetsbefolkningen⁵⁹. Formålet med krav om sendinger for den samiske befolkningen er

⁵⁷ I 2004 var prosentandelen *musikk, kultur* på 2,6, mens den i 2006 var på 1,4.

⁵⁸ St.meld nr. 55 (2000-2001) *Om samepolitikken*, jf. også Sameloven av 12. juni 1987.

⁵⁹ Her vises det til:

*ILO-konvensjon nr. 169 (1989) som blant annet omhandler samenes rettigheter som urfolk,

både hensynet til ytringsadgang, informasjon og representasjon for denne særskilte minoritetsgruppen, og synliggjøring og bevaring av samisk språk og kultur. Vilåret i TV 2s konsesjon gir ikke mål for omfang og hyppighet av samiske programmer. Innfrielse av formålet forutsetter imidlertid etter Medietilsynets vurdering en grad av regularitet i tilbudet, i tillegg til tematisk og sjangermessig bredde. Antall programmer og programinnslag for den samiske befolkningen holder seg på samme nivå som i 2005, med en økning på ett program og en reduksjon på to programinnslag. Medietilsynet kritiserte TV 2 i Allmennkringkastingsrapporten 2004 og 2005 for det lave antallet programmer tilrettelagt på samisk, og ga uttrykk for at en reduksjon i tilbudet ville være problematisk.

TV 2 sendte omtrent like mange programmer og programinnslag på samisk i 2006 som i 2005. Likevel mener Medietilsynet at det er grunn til å skjerpe kritikken av TV 2s tilbud til den samiske befolkning. Årsaken til dette er at kun to av programmene for den samiske befolkningen som ble sendt i 2006 var førstegangsutsendelser, mens alle de øvrige programmene var repriser. TV 2s konsesjon stiller ikke krav til at programmene skal være førstegangsutsendelser for at de skal kunne inngå i kanalens allmennkringkasterregnskap. Medietilsynet mener at repriser kan ha en nyttig funksjon og er positive til at TV 2 sender repriser av sine samiske programmer, da også repriser kan bidra til synliggjøring av samisk språk og kultur. Tilsynet er imidlertid av den oppfatning at antallet *nye* programmer er så lavt, at det kan stilles spørsmålstegn ved hvorvidt den samiske befolkningen gis noen reell ytringsadgang. Med kun to førstegangsutsendelser og 29 programinnslag i løpet av et år, er det begrenset med rom for den samiske befolkningen til å bidra til å sette dagsorden. All den tid TV 2 sender en så stor andel av programmene gjentatte ganger i reprise, er Medietilsynet også i tvil om den tematiske og sjangermessige bredden i tilbudet blir ivaretatt, og om TV 2 i særlig grad bidrar i synliggjøringen av *ulike aspekter* ved samisk kultur og språk.

Medietilsynet konstaterer at TV 2 har programmer for den samiske befolkningen, men at det begrensede tilbudet vanskelig kan sies å oppfylle formålet med bestemmelsen, da hensynet til informasjon, representasjon og ytringsadgang ikke blir tilstrekkelig ivaretatt. Dersom ikke

*Artikkel 27 i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, som fastslår at personer som tilhører etniske, religiøse eller språklige minoriteter har rett til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, utøve sin egen religion eller bruke sitt eget språk,

*Den europeiske pakten for vern av regions- og minoritetsspråk, som Norge har ratifisert.

TV 2 bedrer tilbudet innen dette programområdet i 2007, både med hensyn til det totale antall programmer, men også antall førstegangsutsendelser, vil Medietilsynet vurdere å ta opp dette forholdet i en egen tilsynssak.

4.4.2.8 Tilbud til etniske minoriteter

TV 2 skal ha egne programmer eller programinnslag for etniske minoriteter. Det går frem av konsesjonsvilkårene § 3-3 nr. 8.

I allmennkringkasterregnskapet opplyser TV 2 at programtilbudet til etniske minoriteter i 2006 besto av dokumentarene *Muslimske meninger* og *Veldedighet AS*, to programmer kalt *Gjengene i Oslo* og reprise av *Reinjentas dilemma* fra 2005. TV 2 redegjør videre for å ha hatt 284 debatter, reportasjer og innslag om etniske minoriteter i løpet av 2006, hvorav 85 prosent hadde tilknytning til emneordene kriminalitet, asylpolitikk og integreringspolitikk i vid forstand. Av de øvrige programinnslagene, som utgjorde omtrent 15 prosent, kommer TV 2 med flere eksempler. Blant annet nevnes innslag fra de første statsborgerskapsseremoniene og premieren på den multietniske forestillingen *Fargespill* i Bergen (s. 57).

TV 2s konsesjon stiller ingen krav til hyppighet og omfang i programtilbudet til etniske minoriteter. I Allmennkringkastingsrapporten 2005 konstaterte Medietilsynet brudd på kravet om egne programmer eller programinnslag for etniske minoriteter, men blant annet fordi dette konsesjonskravet ikke gir noe mål for omfang og hyppighet, vurderte tilsynet det dit hen å ikke reise egen tilsynssak. Medietilsynet bemerket imidlertid at dersom tilbudet ikke ble forbedret, ville Medietilsynet vurdere å reise egen tilsynssak for kringkastingsåret 2006. Andelen programmer for etniske minoriteter i 2006 var på omtrent samme nivå som for 2005, det vil si at det i 2006 ble sendt ett program mer enn i 2005 og noen flere førstegangsutsendelser. Likevel mener Medietilsynet at det ikke har vært en reell forbedring i TV 2s tilbud til etniske minoriteter, og vil redegjøre for dette synet i det følgende.

Ved vurderingen av hvorvidt vilkåret er innfridd, har Medietilsynet undersøkt i hvilken grad *formålet* med å programsette for denne målgruppen er ivaretatt. Da har faktorer som regularitet og omfang blitt tatt med i betraktningen. Tilsynet har også sett det som hensiktsmessig å se på hva slags programmer og programinnslag TV 2 har kategorisert som *programmer for etniske minoriteter* i 2006.

I allmennkringkasterregnskapet skriver TV 2 at

”[s]amtidig som det er en legitim og viktig del av TV 2s samfunnsoppdrag å ta opp problemstillinger knyttet til innvandring, integreringspolitikk, asylpolitikk og forholdet mellom majoritets- og minoritetskulturer i Norge, er det viktig at vi gjenspeiler mange sider av det flerkulturelle Norge og bidrar til å synliggjøre mennesker med minoritetsbakgrunn i ulike samfunnsroller” (s. 56-57).

Medietilsynet er enig med TV 2 i betraktningen om at det er en legitim del av TV 2s samfunnsoppdrag å ta opp problemstillinger knyttet til innvandring, integreringspolitikk og asylpolitikk. Flere av programmene TV 2 har rapportert i denne kategorien, og 85 prosent av de programinnslagene som omhandlet etniske minoriteter, tar for seg problemstillinger knyttet til nettopp minoriteter, kriminalitet, integreringspolitikk og asylpolitikk. Disse programmene og programinnslagene kan være viktige bidrag i samfunnsdebatten. At programmene omhandler etniske minoriteter er imidlertid ikke nødvendigvis ensbetydende med at programmene er i tråd med *formålet* med konsesjonsvilkåret. Som TV 2 tidligere har uttrykt det, *”er det viktig at vi ikke bare gjentar de problematiserende perspektivene som gjerne dominerer i nyhetene, men også viser representanter for etniske, seksuelle, religiøse og andre typer minoriteter som individer og i ulike samfunnsroller”* (TV 2s allmennkringkasterregnskap for 2004, s. 49).

Formålet med dette konsesjonsvilkåret er blant annet hensynet til yringsadgang, informasjon og representasjon for de særskilte minoritetsgrupper, og synliggjøring av ulike kulturer og perspektiver. Kategorien *etniske minoriteter* er en sammensatt gruppe. For å gjenspeile dette mangfoldet, og for at denne gruppen skal ha en reell yringsadgang, er det nødvendig med et visst omfang i tilbudet. Medietilsynet mener at en overvekt av programmer og programinnslag knyttet til innvandring og kriminalitet gir et ensidig bilde av den mangfoldig sammensatte gruppen etniske minoriteter representerer, og tilsynet mener det kan stilles spørsmålsteget ved hvorvidt TV 2 bidrar til å belyse ulike minoritetskulturer på en representativ måte. Med et fåtall programmer innen denne kategorien, er Medietilsynet i tvil om etniske minoriteter har en reell yringsadgang i tråd med formålet med konsesjonsvilkåret.

Videre registrerer Medietilsynet at programmene *Gjengene i Oslo* og *Muslimske meninger* også inngår blant de programmene TV 2 har innrapportert i kategorien *livssynsprogrammer*.

Medietilsynet har i utgangspunktet ingen innvendinger mot at ett og samme program fyller flere formål og således bidrar til innfrielse av flere programkrav. Når en kategori omfatter så få programmer som i tilfellet for kategorien *programmer for etniske minoriteter*, vil imidlertid det faktum at programmene defineres å høre inn under flere kategorier, svekke inntrykket av TV 2 som en kanal også for smalere tema og seergrupper.

Som nevnt innledningsvis, gir ikke konsesjonsvilkåret anvisning på omfang og hyppighet av programmer innen denne kategorien. Det må likevel anses å gå en grense for hvor få programmer/programinnslag TV 2 kan ha for å sies å oppfylle kravet. Selv om grensen er vanskelig å konkretisere, synes det åpenbart at programtilbudet for 2006 ikke har et omfang som kan forsvare oppfyllelse av vilkåret. Det vises i denne sammenheng også til de signaler Medietilsynet kom med på dette punkt i Allmennkringkastingsrapporten 2005.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 ikke innfrir kravet om programmer for etniske minoriteter. Forholdet tas opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt TV 2 i brevform og inntas ikke som en del av denne rapporten.

4.4.2.9 Livssynsprogrammer

Ifølge konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 9 skal TV 2 sende livssynsprogrammer.

TV 2 redegjør i allmennkringkasterregnskapet for å ha sendt 41 timer med programmer om religion og livsfilosofi i 2006, tilsvarende 0,7 prosent av sendeflaten. Dette representerer en svak økning fra 2005. *TV-Pastoren*, med 21 nye programmer på sendeskjemaet i 2006, utgjør store deler av tilbudet innen denne kategorien. I forbindelse med høytider sendte TV 2 flere kirkekonsserter og underholdningsprogrammer med religiøst tilsnitt. TV 2 sendte også programmer om andre trosretninger enn den kristne. Eksempler på dette er to programmer kalt *Gjengene i Oslo*, reprise av miniserien *Abrahams barn*, Dokument 2-programmet *Muslimske meninger*, *Sugata – han som går den lykkelige veien*, *Heksene* og *Arnes verden* (s. 55).

Etter Medietilsynets vurdering ligger TV 2s andel programmer innenfor kategorien *livssynsprogrammer* på et tilfredsstillende nivå. Tilsynet har tidligere⁶⁰ kritisert TV 2 for ikke å fullt ut kunne gjenspeile den bredden som finnes av livssyn i den norske befolkning, og at programmene i stor grad er basert på den kristne trosretningen. Dette er gjeldende også for kringkastingsåret 2006, men det kan likevel synes som om TV 2 har økt andelen programmer som tar for seg andre livssyn og religioner enn kristendommen. Flere av disse programmene er for øvrig også innrapportert som *programmer for etniske minoriteter*. Som bemerket i punkt 4.4.2.7, har Medietilsynet ingen innvendinger mot at ett og samme program fyller flere formål og således bidrar til innfrielse av flere programkrav. Samtidig vil omfanget av program som defineres å høre inn under de ulike områdene, være av betydning for vurderingen av hvordan TV 2 oppfyller allmennkringkasteroppdraget.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om å sende livssynsprogrammer i 2006.

4.4.3 Bruk av målformer og dialekter – Medietilsynets vurdering

I tillegg til de overordnede kravene i vilkårenes § 3-2 som er vurdert ovenfor, setter TV 2s konsesjon noen andre generelle krav til sendingene. Dette gjelder blant annet kravet om at TV 2 skal benytte begge de offisielle norske målformene, noe som fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-4.

TV 2 skriver i allmennkringkasterregnskapet at de er en kanal de fleste kan identifisere seg med, og at en *"mangfoldig språksammensetning i sendingene bidrar til å opprettholde denne posisjonen"* (s. 60). To av de faste nyhetsoppleserne og en av de faste programlederne for sportsnyhetene i 2006, var nynorskbrukere. I tillegg er Nils Gunnar Lie og Arill Riise, programledere i *God Morgen, Norge!*, nynorskbrukere, i likhet med Morten Sandøy og Solveig Barstad i henholdsvis *Magasinet* og *TV 2 hjelper deg*. Dessuten var Arne Hjeltnes, Gaute Grøtta Grav og Arne Brimi nynorskbrukere som ledet underholdningsprogrammer på TV 2 i 2006. I 2006 ble to amerikanske serier, *I skuddlinjen* og *Eddie*, tekstet på nynorsk. Seriene utgjorde totalt 26 episoder. Etter planen skal TV 2 i noen grad øke volumet med nynorsk teksting i 2007. I tillegg var rundt 10 prosent av sports- og nyhetsreportasjene som var tekstet for hørselshemmede i 2006, tekstet på nynorsk (s. 60).

⁶⁰ Allmennkringkastingsrapporten 2004 (s. 138) og Allmennkringkastingsrapporten 2005 (s. 94).

TV 2s redegjørelse gir en indikasjon på representasjonen av nynorsk i konkrete programmer, og Medietilsynet konstaterer at begge målformer benyttes i TV 2s sendinger.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om å benytte begge offisielle målformer i sine sendinger.

4.4.4 Teksting for hørselshemmede – Medietilsynets vurdering

Konsesjonen til TV 2 stiller også et krav om at programtilbudet skal gjøres tilgjengelig for hørselshemmede. Kravet er nærmere presisert i § 3-5, og lyder slik:

”TV 2 skal tekste sendingene i tidsrommet 1800 til 2200 hver dag for hørselshemmede. Dette gjelder programmer der teksting er teknisk og praktisk mulig i forhold til produksjonstid. Lar det seg ikke gjøre å tekste hele sendingen skal enkeltinnslag om mulig tekstes.

TV 2 skal ta i bruk teknologi for automatisert simultanteksting av sine direktesendte nyhets- og aktualitetsprogrammer så snart slik teknologi er tilgjengelig og kvalitetsmessig tilfredsstillende. Inntil slik teknologi tas i bruk skal TV 2 tekste prisene på direktesendte aktualitetsprogrammer.”

TV 2 redegjør i sitt allmennkringkasterregnskap for at de tilrettelegger norske sendinger for hørselshemmede ved å tekste samtlige ikke-direktesendte programmer i tidsrommet 1800 til 2200; programmer som *Hotell Cæsar*, *Gylne tider*, *Vil du bli millionær*, *TV-Pastoren*, *Alt for Rognan*, *Villmarksliv*, *Deal no deal*, *Familens ære*, *Kjetil & Kjartan-show*, *Brimi & Lian* og *TV 2 hjelper deg*. TV 2 skriver at tekstingen av norske programmer gikk noe ned i forhold til 2005. Årsaken til dette er, ifølge TV 2, flere direktesendte programmer i den aktuelle sendetiden i 2006 (s. 60). Videre ble også de reportasjene i nyhets- og sportssendingene som var ferdige i rimelig tid før sending, teksten. TV 2 rapporterer at denne typen teksting har økt i omfang i 2006, mye på grunn av at kanalen nå også tekster programledernes VB-kommentarer⁶¹ (s. 61).

⁶¹ Videobånd-kommentarer

TV 2s praksis har vært å ikke tekste program med sendestart før kl. 2200 dersom størstedelen av programmet har hatt sendetid etter kl. 2200. I februar 2007 kunngjorde imidlertid TV 2 at de ønsket å tekste programmer også ut over det tidsrommet konsesjonen krever, deriblant alle nye norske dramaer og dramaproduksjoner, samt alle norske dokumentarer så langt det er praktisk mulig. Medietilsynet mener at det bør forventes at alle programmer med oppstart før kl. 2200 blir tekstet, og stiller seg derfor positive til TV 2s initiativ.

TV 2 er i tråd med konsesjonspålegget innstilt på å ta i bruk automatisert direkteteksting så snart teknologien er tilstrekkelig utviklet for norsk.

Tilsynet kan i denne sammenheng orientere om at Kultur- og kirkedepartementet har gitt Medietilsynet prosjektlederansvaret for arbeidet med å utvikle teknologi for talegjenkjenning. Ifølge oppdraget skal teknologien utvikles både for bokmål og nynorsk. Arbeidet skal gjøres i nært samarbeid med TV 2 og NRK. Både for 2006 og 2007 er det avsatt 4 millioner kroner i statsbudsjettet til dette prosjektet.

Medietilsynets vurdering er at TV 2 har redegjort tilfredsstillende for hvordan kanalen ivaretar kravet til teksting av sendingene i tidsrommet 1800 til 2200, og hvilke utfordringer som knytter seg til hva som er *teknisk og praktisk mulig*. Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir forpliktelsene om teksting for hørselshemmede.

DELRAPPORT V - NRK

5 Vurdering av NRKs programvirksomhet i 2006

5.1 Sammendrag

Som offentlig eid og lisensfinansiert allmennkringkaster, påhviler det NRK et særskilt samfunnsansvar. I samsvar med daværende kultur- og kirkeminister Valgerd Svarstad Hauglands redegjørelse om NRKs allmennkringkasteroppdrag til Stortinget 4. mai 2004, og Stortingets etterfølgende debatt om denne, er det forutsatt at strengere krav bør stilles til NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne.

NRK har en rekke overordnede krav til sin virksomhet, som tematisk og sjangermessig bredde, tilbud til brede og smale publikumsgrupper, program som er informerende og utviklende, bredde i den samfunnsmessige dekningen og teksting for hørselshemmede. Dette er forpliktelser som NRK, gjennom sitt programtilbud i tre radiokanaler og to fjernsynskanaler, langt på vei kan sies å ivareta på en tilfredsstillende måte. Videre har NRK et overordnet krav om en andel på 25 prosent nynorsk språkbruk i radio og fjernsyn. NRK innfrir ikke dette kravet verken i radio eller fjernsyn, og særlig er andelen i fjernsyn lav.

Et annet overordnet krav til virksomheten er at NRK skal legge særlig vekt på sin rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kultur. Medietilsynet mener at NRK gjennom sitt samlede programtilbud kan sies å bidra til å formidle og utvikle norsk og samisk kunst og kultur. Det bemerkes imidlertid fra tilsynets side at hyppigheten av *samiske* kulturprogram i fjernsyn synes å være noe lav.

NRK har også en rekke mer spesifikke krav knyttet til sin programvirksomhet, som egenproduserte nyhetssendinger, aktualitets- og dokumentarprogrammer, kulturprogrammer, programmer om livssyn og religion, norsk drama, overføring av scenekunst og musikk,

underholdningsprogrammer og sportssendinger. Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til et variert programtilbud innen disse programområdene. NRK har blant annet en bred dekning av nyheter både i radio og fjernsyn, og inkluderer internasjonale, regionale og samiske nyhetssaker i sitt samlede nyhetstilbud.

Den samiske befolkningen er en minoritetsgruppe som har en særstilling i Norge, og NRK har en særskilt forpliktelse til å ivareta den samiske befolkningens interesser. NRK tilbyr nyhetssendinger på samisk alle hverdager i fjernsyn og alle dager i radio. Medietilsynet har tidligere fortolket begrepet *daglig* til i denne sammenheng å innebære *alle hverdager* (mandag til fredag). På grunn av NRKs særstilling som lisensfinansiert allmennkringkaster, er Medietilsynet imidlertid av den oppfatning at NRKs tilbud til den samiske befolkningen også bør omfatte helgene. Tilsynet peker i denne forbindelse på at NRKs vedtekter inneholder minimumskrav, samt at Stortinget har forutsatt at det skal stilles strengere krav til NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne.

NRK har jevnlig programmer på samisk for barn og unge, men har valgt å legge det samisk-språklige barnetilbudet i fjernsyn, og det samisk-språklige tilbudet til unge i radio. Etter Medietilsynets vurdering kan derfor NRK bare delvis sies å imøtekomme dette spesifikke kravet, ettersom både barn og unge ifølge vedtektene skal tilbys sendinger både i radio og fjernsyn.

NRK skal daglig tilby norskspråklige programmer til barn under tolv år. Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til et mangfoldig og variert programtilbud til barn på begge plattformer. NRKs radiotilbud i helgene er imidlertid kun rettet mot aldersgruppen åtte til tolv år. Som lisensfinansiert allmennkringkaster har NRK en særskilt forpliktelse overfor barn, og Medietilsynet mener, som for tilbudet til den samiske befolkningen, at det er rimelig å forvente at NRK skal ha et radiotilbud også til barn under åtte år i helgene.

Også ungdom har et særskilt vern gjennom vedtektene, og NRK er pålagt å ha jevnlig norskspråklige programmer for unge. NRK kan vise til et bredt og allsidig fjernsynstilbud til ungdom. Når det gjelder NRKs radiotilbud til ungdom er dette lagt til kanalen P3 i sin helhet. Denne kanalen er ifølge NRK rettet mot aldersgruppen 15 til 30 år. Medietilsynet mener at når målgruppen ungdom er definert aldersmessig vid, går dette på bekostning av formålet med å programsette for denne bestemte målgruppen. NRK har ikke rapportert om

enkeltprogrammer som er dedikert til den aldersmessig nedre delen av kanalens målgruppe, og tilsynet mener det kan stilles spørsmål ved om P3 faktisk imøtekommer behovet til denne gruppen. P3 inkluderer ikke ungdom i alderen 12-14 år i sin målgruppe. NRK redegjør heller ikke for enkeltprogram i NRKs øvrige radiotilbud som er dedikert til å ivareta denne aldersgruppen. Etter Medietilsynets oppfatning er det å ikke ha et radiotilbud til ungdom i alderen 12-14 år, i strid med intensjonen bak vedtektsbestemmelsen. Ettersom NRK mangler et radiotilbud til ungdom i alderen 12-14 år, samtidig som det kan stilles spørsmål ved om P3 imøtekommer behovet til den aldersmessig nedre delen av kanalens målgruppe, er det Medietilsynets oppfatning at NRK bare delvis kan sies å oppfylle kravet om jevnlig programmer for ungdom på radio.

NRK skal ha egne programmer for nasjonale og språklige minoriteter. NRK har gjennom programmene *Migrapolis* og *Radio Migrapolis* faste og regelmessige tilbud som kan ivareta kravet for minoritetsgrupper. Av vedtektsbestemmelsen fremgår det at *nasjonale* minoritetsgrupper også har krav på et særskilt vern, og NRK kan vise til enkeltprogrammer som til en viss grad ivaretar dette aspektet ved bestemmelsen. Medietilsynet mener imidlertid at NRKs programtilbud i 2006 i større grad burde reflektere mangfoldet av nasjonale minoriteter i Norge.

NRKs programtilbud skal gjenspeile hele den norske befolkningen, og NRK er forpliktet til å ha daglige egenproduserte distriktssendinger i radio og fjernsyn. Gjennom sine tolv distriktkontorer kan NRK tilby regionale sendinger i fjernsyn alle hverdager, og i radio alle dager unntatt søndager. I likhet med vurderingene i tilknytning til samiske sendinger og barneprogrammer, mener Medietilsynet at NRKs regionale tilbud burde inkludere helgedager. Det vises i denne sammenheng til Stortingets forutsetning om at det bør stilles strengere krav til NRK som lisensfinansiert allmennkringkaster enn til kommersielle allmennkringkastere, samt at NRKs vedtekter fastslår hvilke *minstekrav* NRK er forpliktet til å innfri.

5.2 Vurderingsgrunnlag

Norsk rikskringkasting AS (NRK) har med hjemmel i kringkastingsloven § 2-1 første ledd⁶² en lovfestet rett til å drive kringkasting, noe som setter det statlige selskapet i en annen posisjon enn de øvrige allmennkringkasterne ettersom disse er underlagt konsesjonsplikt. I forlengelsen av at staten eier alle aksjene i NRK, er det Kultur- og kirkedepartementet som forvalter eierskapet til NRK. Generalforsamlingen utgjøres av kultur- og kirkeministeren.

NRKs formålparagraf er fastsatt i kringkastingsloven § 6-1 tredje ledd. Det fremgår av denne bestemmelsen at hovedformålet til NRK er å drive allmennkringkasting, og at annen virksomhet må ha tilknytning til dette hovedformålet. I NRKs vedtekter er selskapets oppfatning av allmennkringkasteroppdraget utdypet⁶³. Vedtektene ble sist endret i ekstraordinær generalforsamling 7. oktober 2005. Fastsettelsen av NRKs allmennkringkasteroppdrag i vedtektsform gjør at Medietilsynet ikke kan føre tilsyn med NRK på lik linje med de øvrige allmennkringkasterne. For å kunne sanksjonere NRK måtte programkravene vært tatt inn i regelverket (lov/forskrift). Oppfølgingen av Medietilsynets vurderinger av NRKs programvirksomhet ivaretas av NRKs generalforsamling. Generalforsamlingen vil på bakgrunn av Medietilsynets evalueringer vurdere behovet for å endre NRKs vedtekter, for derigjennom å presisere NRKs allmennkringkasteroppdrag ytterligere.

I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasternes virksomhet er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. Innfrielsen av de enkelte programkrav vurderes for NRKs del med basis i følgende kilder:

- 7) NRKs allmennkringkasterregnskap for 2006 med vedlagte statistikker
- 8) supplerende opplysninger mottatt per e-post
- 9) NRKs vedtekter
- 10) myndighetenes uttalte formål med presiseringen av NRKs allmennkringkasteroppdrag i statsrådets redegjørelse om allmennkringkasteroppdraget til NRK for Stortinget den 4. mai og den etterfølgende behandlingen i Stortinget 11. mai 2004
- 4) NRKs nettsider med programoversikter og annen programinformasjon

⁶² Se <http://www.lovdata.no/all/nl-19921204-127.html> for kringkastingslovens bestemmelser

⁶³ Se <http://www.regjeringen.no/upload/KKD/Medier/NRKs%20vedtekter,%20revidert%2007.10.05.pdf> for NRKs vedtekter

På punkter der kravene til sendevirksomheten bygger på kvalitative begreper, vil Medietilsynet både se på NRKs refleksjoner over hvordan disse kravene kommer til uttrykk i programvirksomheten og statistikken slik den fremkommer i allmennkringkasterregnskapet. I denne forbindelse vil Medietilsynet også foreta mediefaglige vurderinger av programvirksomheten.

5.3 NRKs vedtekter

NRKs vedtekter inneholder både overordnede krav og mer spesifikke krav til kringkasterens allmennkringkastingstilbud. Det er programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet, altså fjernsynskanalene NRK1 og NRK2 og radiokanalene P1, P2 og P3, Medietilsynet skal vurdere. Forpliktelsene til disse kanalene fremgår av vedtektenes §§ 3-4 om NRKs kjernevirksomhet og 3-5 om programkrav. I henhold til vedtektenes § 3-6 skal NRKs årlige allmennkringkasterregnskap redegjøre for programvirksomheten relatert til forpliktelsene som er fastsatt i disse bestemmelsene.

NRK har utarbeidet et allmennkringkasterregnskap som, sammen med de supplerende opplysningene, tar for seg hver enkelt programforpliktelse. Det blir i tillegg redegjort for hvordan NRK mener kravene ivaretas. Programstatistikken NRK leverer er for de fleste kanalene basert på kanalens totale sendevirksomhet, og gir slik et bilde av bredden og variasjonen i programtilbudet som helhet. Med basis i denne programstatistikken og de beskrivelser NRK har levert om kjernevirksomheten i 2006, vil Medietilsynet vurdere om NRK innfrir vedtektenes krav til programvirksomheten.

Programtilbudet i NRKs kjernetilbud kan deles i henholdsvis de to riksdekkende fjernsynskanalene og de tre riksdekkende radiokanalene. I tabell 1 og 2 presenteres programtilbudet for de to riksdekkende fjernsynskanalene, mens tabellene 3, 4 og 5 omhandler radiokanalene. Tabellene er hentet fra NRKs allmennkringkasterregnskap:

Tabell 1: Programstatistikken for NRK 1

NRK1	Antall timer		Andel i prosent	
	2005	2006	2005	2006
Barneprogram	629	668	9,8	10,3
Drama	1080	1230	16,8	18,9
Informasjonsprogram	1546	1223	24,1	18,8
Kunst/kultur/medier	227	308	3,5	4,7
Musikk	254	344	4,0	5,3
Naturprogram	119	81	1,9	1,2
Nyheter	1259	1193	19,6	18,3
Religion/livsfilosofi	54	65	0,8	1,0
Sport	749	875	11,7	13,4
Underholdning	393	414	6,1	6,4
Vitenskap	88	97	1,4	1,5
Annet	12	8	0,2	0,1
Totalt	6410	6506	100,0	100,0

Tabell 2: Programstatistikken for NRK2

NRK2	Antall timer		Andel i prosent	
	2005	2006	2005	2006
Barneprogram	6	6	0,1	0,1
Drama	826	834	9,8	10,0
Informasjonsprogram	490	781	5,8	9,4
Kunst/kultur/medier	207	324	2,5	3,9
Musikk	5 646	5 111	67,1	61,4
Naturprogram	32	61	0,4	0,7
Nyheter	94	109	1,1	1,3
Religion/livsfilosofi	0	14	0,0	0,2
Sport	461	588	5,5	7,1
Underholdning	641	471	7,6	5,7
Vitenskap	2	23	0,0	0,3
Annet	7	0	0,1	0,0
Pauseprogram/filler	4	2	0,0	0,0
Totalt	8 416	8 324	100,0	100,0

Tabell 3: Programstatistikken for P1

NRK P1	Antall timer, hele døgnet				Andel i prosent	
	Førstegangs- sendinger	Repriser	Totalt		2005	2006
			2005	2006		
Drama	33	31	69	64	0,8	0,7
Musikk	2 172	587	2 639	2 759	30,1	31,5
Kunst/kultur/medier	0	0	1	0	0,0	0,0
Underholdning	1 969	288	2 206	2 257	25,2	25,8
Hjem/fritid/hobby	62	2	64	64	0,7	0,7
Vitenskap	92	19	94	111	1,1	1,3
Religion/livsfilosofi	107	49	159	156	1,8	1,8
Samfunnsspørsmål	646	0	682	646	7,8	7,4
Nyheter	957	0	969	957	11,1	10,9
Portrett	1	1	29	2	0,3	0,0
Barneprogram	128	1	131	129	1,5	1,5
Reg. sendinger inkl. Såmi Radio	1 280	18	1 354	1 298	15,5	14,8
Sport	288	0	269	288	3,1	3,3
Annet	25	0	94	25	1,1	0,3
Totalt	7 760	996	8 760	8 756	100,0	100,0

Tabell 4: Programstatistikken for P2

NRK P2	Antall timer, dagtid		Andel i prosent	
	2005	2006	2005	2006
Drama	269	285	4,1	4,3
Musikk	2 091	2 238	31,8	34,1
Kunst/kultur/medier	1 247	1 263	19,0	19,2
Underholdning	91	73	1,4	1,1
Hjem/fritid/hobby	102	96	1,6	1,5
Vitenskap	517	433	7,9	6,6
Religion/livsfilosofi	116	102	1,8	1,6
Samfunnsspørsmål	733	854	11,2	13,0
Nyheter	1 113	932	16,9	14,2
Portretter	63	61	1,0	0,9
Barneprogram	65	63	1,0	1,0
Reg. sendinger inkl. Såmi Radio	135	130	2,1	2,0
Sport	12	12	0,2	0,2
Annet	18	27	0,3	0,4
Totalt	6 572	6 569	100,0	100,0

Tabell 5: Programstatistikken for P3

NRK Petre	Antall timer		Andel i prosent	
	2005	2006	2005	2006
Musikk	4 266	4 028	64,9	61,3
Pop-kultur	58	39	0,9	0,6
Om film	76	81	1,2	1,2
Musikkjournalistikk	676	721	10,3	11,0
Nyheter	515	563	7,8	8,6
Humor	274	258	4,2	3,9
Underholdning	577	579	8,8	8,8
Aktualitet/samfunn	76	258	1,2	3,9
Sex og samliv	40	41	0,6	0,6
Annet	13	2	0,2	0,0
Totalt	6 571	6 570	100,0	100,0

Selv om det er det programvirksomheten i 2006 som er gjenstand for vår vurdering, vil det imidlertid være grunn til å se hen til utviklingen for de enkelte programområdene, og det relative forholdet mellom dem, over tid. Dette må etter Medietilsynets oppfatning særlig gjelde for NRK, som har en lovfestet rett og en plikt til å drive med allmennkringkasting. Vi har derfor valgt å ta med programstatistikken for de to siste årene. Det bemerkes i denne sammenheng at for at Medietilsynet skal kunne registrere de enkelte utviklingstrekk i programtilbudet, er det viktig at NRK har en enhetlig kategorisering av sine programområder og forklarer eventuelle endringer i allmennkringkasterregnskapene, herunder knytter bemerkninger til hvilke programmer som er blitt kategorisert annerledes.

5.4 Programkravene i NRKs vedtekter

NRK er ikke forpliktet til å rapportere hvordan selskapet innfrir de overordnede kravene til NRKs allmennkringkastingstilbud slik de er formulert i vedtektenes § 3-3, som representerer de overordnede betraktningene på NRKs allmennkringkasteroppdrag. § 3-3 speiler også prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet, variasjon i programtilbud og publikumshenvendelse samt innsikt og kunnskap om samfunnet vi lever i. Medietilsynet mener den overordnede bestemmelsen i § 3-3 kan sees som en del av grunnlaget for å vurdere NRKs forpliktelser, og har derfor valgt å gjengi den før vi går inn på vurderingen av de spesifikke kravene. Vedtektenes § 3-3 lyder slik:

”Det samlede allmennkringkastingstilbud skal via fjernsyn, radio og interaktive medier eller liknende sikre den norske befolkning et bredt tilbud av programmer og tjenester. I tilbudet skal det etterstrebes høy kvalitet, allsidighet og mangfold. I tilbudet skal det legges avgjørende vekt på hensynet til informasjons- og ytringsfrihet og de demokratiske grunnverdier. Ved informasjonsformidlingen skal det legges vekt på saklighet, analytisk tilnærming, redaksjonell uavhengighet og upartiskhet. Virksomheten skal sikre befolkningen adgang til vesentlig samfunnsinformasjon og debatt. Den skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Virksomheten skal preges av høy etisk standard og over tid være balansert.”

Allmennkringkasterregnskapet til NRK skal som nevnt ovenfor under punkt 5.3 redegjøre for programvirksomheten i det foregående året, relatert til de forpliktelser som er fastsatt i §§ 3-4 og 3-5. Ifølge § 3-4 skal programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet:

- ”- ha tematisk og sjangermessig bredde, både når det gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.***
- inneholde programmer som er informerende og utviklende, og som øker befolkningens allmennkunnskap***
- ha et innhold som appellerer til brede lag av befolkningen og som ivaretar interesser til minoritetsgrupper og særskilte grupper***
- i hovedsak bestå av norskspråklige sendinger. Begge de offisielle målformene skal benyttes. Minst 25 prosent av verbalinnslagene skal være på nynorsk.***
- samlet ha en bred samfunnmessig dekning og således avspeile mangfoldet av kultur, livssyn og levevilkår som finnes i de forskjellige delene av landet.”***

Presiseringene i de fem strekpunktene i § 3-4 danner strukturen for vår gjennomgang av disse kravene til NRKs kjernevirksomhet. De konkrete programkravene for henholdsvis radio- og fjernsynstilbudet i NRKs kjernevirksomhet fremgår av § 3-5 og vurderes nedenfor i punkt 5.4.2. Selv om det er åpenbare forskjeller i hvordan konsesjonsvilkårene for de kommersielle kringkasterne og vedtektene til NRK er formulert, er det på samme tid likheter i strukturen mellom de to vilkårstypene. Dette gjør at vurderingen av om de ulike programkravene i § 3-5 er innfridd, slik som for konsesjonsvilkårenes spesifikke og overordnede programkrav, samlet sett sier mye om graden av oppfyllelse av kravene som stilles i § 3-4.

5.4.1 Kravene til NRKs kjernevirksomhet – Medietilsynets vurdering

5.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, første strekpunkt, skal NRK i programtilbudet i sin kjernevirksomhet ha tematisk og sjangermessig bredde⁶⁴, både når det gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.

I forbindelse med endringer i NRKs vedtekter⁶⁵ hadde daværende kultur- og kirkeminister Valgerd Svarstad Hauglands en redegjørelse til Stortinget 4. mai 2004. Redegjørelsen omhandlet en presisering av NRKs allmennkringkasteroppdrag⁶⁶. I samsvar med redegjørelsen og Stortingets etterfølgende debatt om denne, er det forutsatt at strengere krav bør stilles til den offentlige, lisensfinansierte allmennkringkasteren NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne. Medietilsynet vurderer derfor bredden i det samlede programtilbudet både i radio og i fjernsyn, men også programtilbudet innenfor hver enkelt kanal, for på den måten å avdekke komplementære og substituerbare strukturer i NRKs allmennkringkastingsvirksomhet.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at NRK sendte 14 828 timer fjernsyn i 2006. Dette fordelte seg med 6 505 timer i NRK1 og 8 323 timer i NRK2, og representerer en økning på om lag 100 programtimer på NRK1 og en tilsvarende nedgang i programtimer på NRK2 siden 2005. Musikk utgjorde 61 prosent av programtilbudet på NRK2, noe som hovedsakelig skyldes programmet *Svisj* som sendes etter midnatt.

Programtilbudet i de to kanalene målt i prosent av deres faktiske sendetid, er illustrert i figur 1 og i figur 2. Disse figurene er basert på de prosentandelene som fremgår i tabellene 1 til 5 i punkt 5.3 ovenfor, men figurene illustrerer bedre det relative forholdet mellom de ulike programkategoriene i sendeflaten som helhet. Det er også slik NRK selv har fremstilt programstatistikken i sitt allmennkringkasterregnskap for 2006.

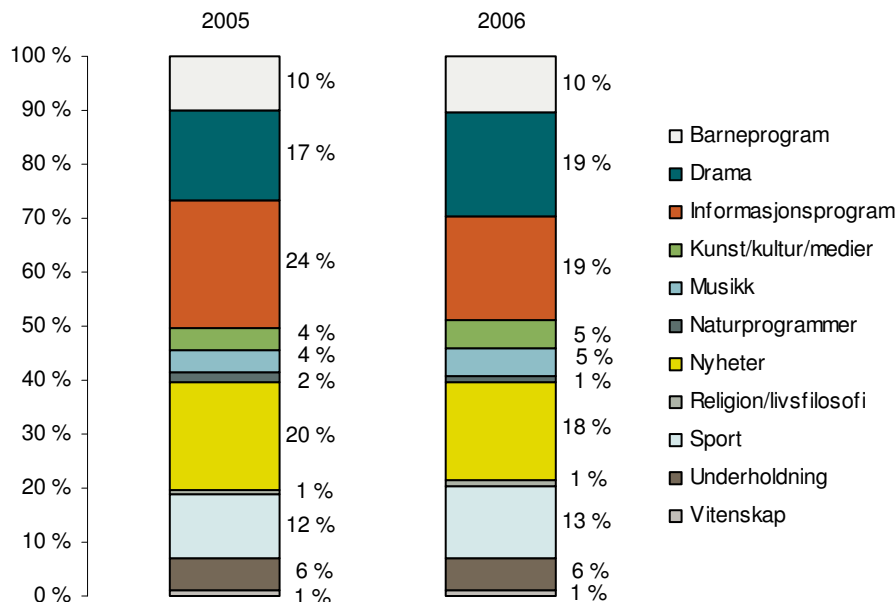
⁶⁴ Se vedlegg nr. 1 Definisjoner.

⁶⁵ Endringene ble vedtatt i generalforsamling 14. juni 2004.

⁶⁶ Se Allmennkringkastingsrapporten 2004 punkt 5.1 for ytterligere informasjon.

Figur 1:

NRK1s programprofil

Om sitt programtilbud på NRK1 skriver NRK i allmennkringkasterregnskapet: ”NRK1 tilbyr et variert innhold som appellerer til brede lag av befolkningen. Innholdet er jevnt fordelt på de ulike programkategoriene. Ingen enkelt kategori opptok mer enn 20 prosent av sendetiden på NRK1 i 2006” (s. 46). Figur 1 viser at *nyheter*, *informasjonsprogram*, *drama* og *sport* er de største programkategoriene på NRK1 med henholdsvis 18, 19, 19 og 13 prosent av sendetiden. Dette representerer en nedgang i prosentandel innen kategoriene *nyheter* og *informasjonsprogram* siden 2005, mens andelen *sport* og *drama* har økt med henholdsvis ett og to prosentpoeng. Også andelen *naturprogram* er redusert med én prosent. NRK forklarer nedgangen i antall *informasjonsprogram* og *naturprogram* med mindre reprisering av dette innholdet enn i 2005. NRKs produksjon av *naturprogrammer* er imidlertid uendret (s. 47). Kategoriene *musikk* og *kunst/kultur/medier* har begge økt med ett prosentpoeng siden 2005 (s. 48). Kategorien *informasjonsprogrammer* er en samlekategori som inkluderer en rekke ”underkategorier”. En oversikt over disse underkategoriene finnes nedenfor under punkt 5.4.1.2.

For å kunne vurdere om NRK1 har en tematisk og sjangermessig bredde når det opereres med store programposter, forutsettes det en klar redegjørelse for hvilke programtyper, tematisk og sjangermessig, som faktisk inkluderes i kategorien. *Drama*, *informasjonsprogram*, *nyheter* og

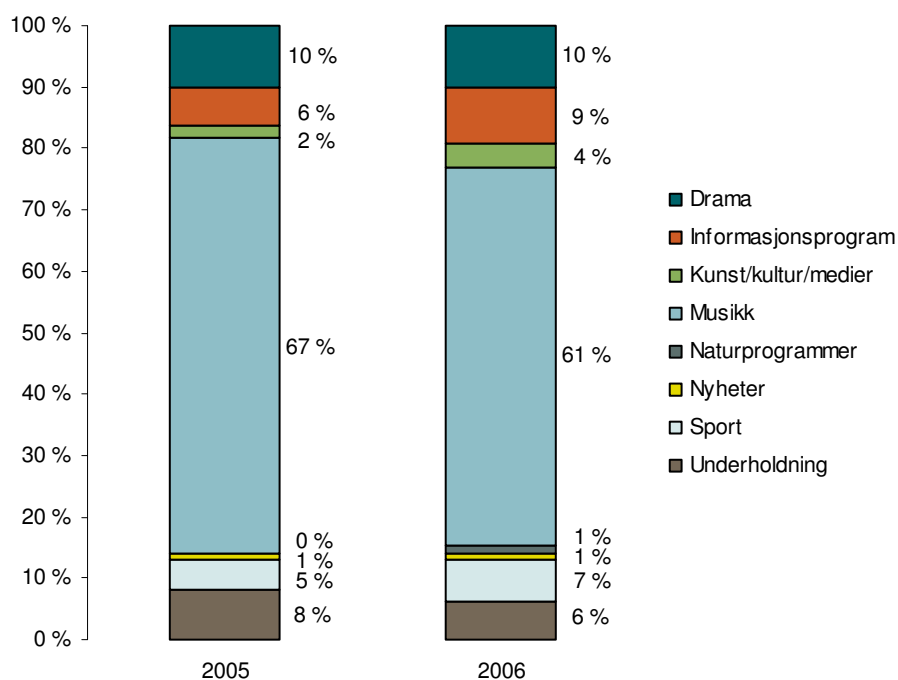
sport utgjør de fire største programpostene på kanalen. NRK kan redegjøre for ulike programtyper og underkategorier under disse store programpostene, og Medietilsynet mener NRK1 kan sies å ha en sjangermessig og tematisk bredde i sitt programtilbud, også når det gjelder sammensettingen innenfor den enkelte programkategori. De enkelte programområdene behandles i senere kapitler. Tilsynet er imidlertid kritisk til at kategorien *undervisningsprogram* fremdeles ikke finnes i programstatistikken⁶⁷. Dette er et tilbud i NRKs programvirksomhet som tradisjonelt har hatt et opplysende innhold, og som det i Stortingets debatter om NRKs allmennkringkasteroppdrag er fokus på. Omfanget av *religion/livsfilosofi*, *naturprogram* og *vitenskap* er fremdeles på et lavt nivå, og Medietilsynet finner grunn til å bemerke at andelen *naturprogram* er redusert med ett prosentpoeng siden 2005. Tilsynet har imidlertid registrert at nedgangen i *naturprogram* skyldes mindre reprisering og ikke en nedgang i egenproduksjonen.

Om NRK2 skriver NRK i allmennkringkasterregnskapet blant annet følgende: ”NRK2 brukes som motprogrammeringskanal til NRK1, for at publikum i størst mulig grad skal ha et variert tilbud å velge mellom” (s. 48). Figur 2 illustrerer hvordan programtilbudet er innrettet i kanalen. Figurens prosentangivelser tilsvarer tallene som fremgår av tabell 2 i punkt 5.3 ovenfor. *Musikk* er den klart dominerende programkategorien i NRK2 med 61 prosent av sendeflaten. Den høye musikkandelen er hovedsakelig knyttet til *Svisj*-sendingene som sendes etter midnatt, og som i stor grad består av musikk. Andelen *musikk* har likevel gått ned med seks prosentpoeng siden 2005. I primetime utgjør imidlertid *musikk* fire prosent av sendeflaten, mens *underholdning*, *drama*, *informasjon* og *sport* er de dominerende programkategoriene. Andelen informasjonsprogram på NRK2 har økt siden 2005, blant annet fordi dokumentarprogrammet *Faktor* med førstegangsutsending på NRK1, ble sendt i reprise på NRK2 i 2006. Andelen underholdningsprogrammer er redusert siden 2005, noe som skyldes at *The Late Show* med David Letterman ikke ble sendt hele året. Andelen *kunst/kultur/medier* har økt med to prosent siden 2005 (s. 48).

⁶⁷ Programmet *Kunnskapskanalen* er nevnt i program/kanalmatrisen i den elektroniske versjonen av allmennkringkasterregnskapet. Av NRKs nettsider fremgår det at “*Kunnskapskanalen er et åpent samarbeidsnettverk for formidling av forskning og undervisning i ulike medier, organisert av universitets-, høyskole-, forsknings- og kulturinstitusjoner. Det samarbeider med NRK om TV-sendinger med emner fra internasjonal utvikling, sosiale spørsmål, naturvitenskap, kultur- og kommunikasjonsforskning, osv*”. Sendingene foregår for det meste på lørdager i semesteret (<http://www.nrk.no/programmer/tv/kunnskapskanalen/2186809.html>).

Figur 2:

NRK2s programprofil

Figur 2 viser at musikktilbudet er redusert med seks prosent siden 2005, men at *musikk* likevel utgjør størstedelen av programtilbudet med 61 prosent av sendeflaten. Med en så stor musikkandel er det interessant å undersøke bredden i dette tilbudet. Tabellen nedenfor viser fordelingen av musikk sjangrer på sendetid, og det er tydelig at kategorien *pop/rock* dominerer NRK2s musikktilbud med hele 4 574 timer av totalt 5 111 timer med musikk. Dette utgjør 89,5 prosent av musikktilbudet. Det ble også viet sendetid til *musikk annet*, *country* og noe *klassisk/opera* og *jazz*. Andelen *jazz* var forholdsvis lav med 179 timer i 2005, og er gått ytterligere ned i 2006. *Jazz* er nå den minste sjangeren på NRK2 med 24 timer sendetid (vedlegg til NRKs allmennkringkasterregnskap).

Tabell 6:

Underkategori av musikk på programnivå	Timer
Country	161
Jazz	24
Klassisk/opera	60
Pop/rock	4 574
Musikk, annet	292
Totalt	5 111

Kanalen NRK2 har en begrenset tematisk og sjangermessig bredde, med en stor andel musikk konsentrert i sjangeren *pop/rock*. Andelen *musikk* har som nevnt gått ned siden 2005, mens sjangrene *sport*, *naturprogrammer*, *kunst/kultur/medier* og *informasjonsprogrammer* har økt noe. I vurderingen av NRK2s tematiske og sjangermessige bredde er det av betydning at den høye musikkandelen skyldes sendinger nattetid, og at NRK2 s programtilbud på dagtid er dominert av andre sjangrer enn *musikk*, nemlig *drama*, *underholding*, *informasjon* og *sport*. Medietilsynet mener likevel at NRK2s tematiske og sjangermessige bredde er begrenset til få programområder, og inntrykket av at NRK2 først og fremst fungerer som en tilleggskanal til NRK1, bekreftes.

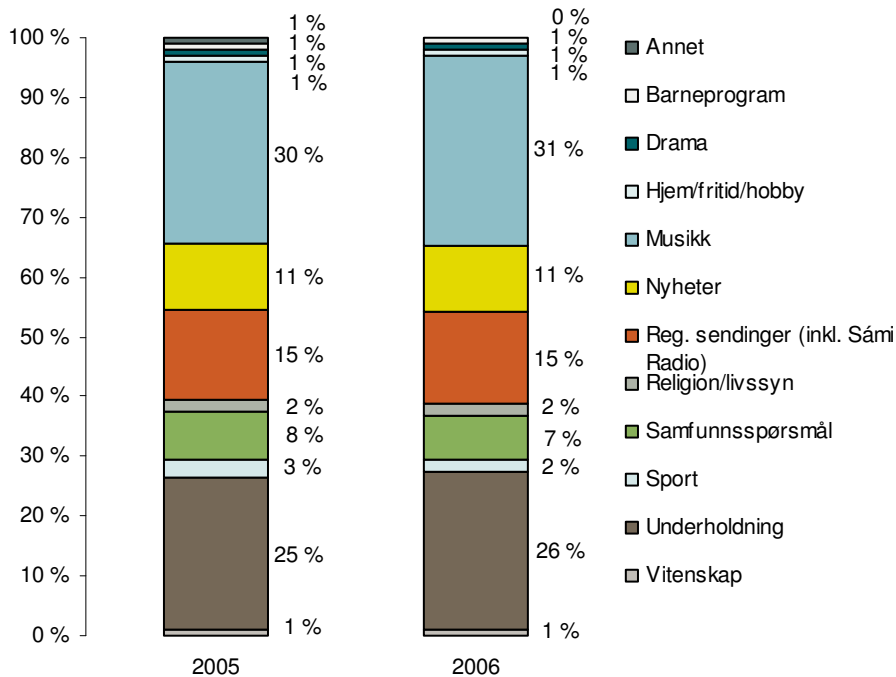
NRK sendte samtidig 21 899 timer radio i 2006. Dette fordelte seg med 8 759 timer i P1, 6 570 timer på dagtid i P2 og 6 570 timer på dagtid i P3 (s. 49-50). P1s sendetid inkluderte 1 280 timer⁶⁸ regionale sendinger, herunder samiske sendinger (allmennkringkasterregnskapet s. 43).

Programprofilen i de tre kanalene er illustrert i figurene 3, 5 og 7, og kan på samme måte som for fjernsynsfigurene sees sammen med tabell 3, 4 og 5 for de respektive kanalene i punkt 5.3 ovenfor. Figur 3 viser programtilbudet i **P1**:

⁶⁸ Antall timer regionale sendinger er lavere enn i 2005, da det ble sendt 1354 timer. Nedgangen skyldes, ifølge NRK, streiken i mai 2006.

Figur 3:

NRK P1s programprofil (hele døgnet)

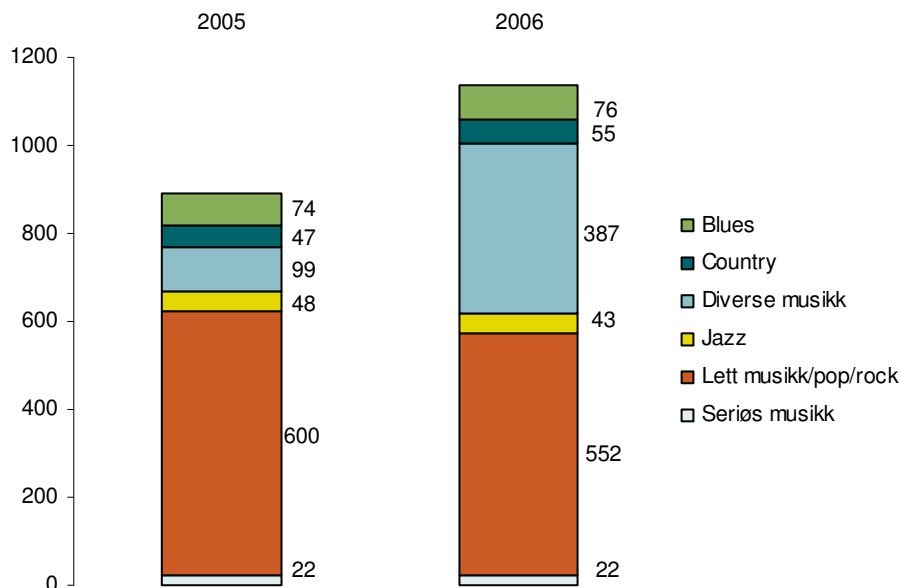

Om NRK P1 skriver NRK i allmennkringkasterregnskapet: ”NRK P1 er den store norske radiokanalen med nesten to millioner lyttere hver dag. Distriktsstoff, nyheter, aktualitet, servicestoff og musikk er fortsatt resepten som gjør P1 til landets førstevalg blant radiolytterne” (s. 49). Figur 3 viser at P1s programprofil har holdt seg forholdsvis stabil siden 2005. Kategoriene *musikk* og *underholdning* står fremdeles sentralt i P1s programprofil, med andeler på henholdsvis 31 og 26 prosent, noe som til sammen utgjør mer enn halve programtilbudet på kanalen. Med et slikt musikkomfang⁶⁹ er det interessant å se hvilken musikk som spilles. NRK redegjør i allmennkringkasterregnskapet for hvilke musikksjangrer som var representert på P1 i 2006 (natradio ikke medregnet):

⁶⁹ Ettersom programstatistikken er basert på sendingene hele døgnet bidrar nattsendingene i P1, med en høy andel musikk, til å øke musikkandelen relativt sett for fremstillingen av programtilbudet som helhet.

Figur 4:

NRK P1 – musikkfordeling på antall timer (dagtilbudet)

Figur 4 viser at *lett musikk/pop/rock* dominerer musikkbildet i P1, med 552 av i alt 1 135 timer sendt musikk. P1 viet også sendetid til *blues, jazz, country* og noe *seriøs musikk* i 2006. Andelen *diverse musikk* økte fra 99 timer i 2005 til 387 timer i 2006, og er den nest største musikk sjangeren på kanalen. At andelen *diverse musikk* er så stor er problematisk. Medietilsynet minner om at tilsynet i tidligere rapporter⁷⁰ har påpekt at det er lite hensiktsmessig med en kategorisering i for store ”samleposter”. En eventuell bruk av en slik samlekategori forutsetter en klar redegjørelse for hvilke musikkstiler som inkluderes i kategorien. Uten en slik redegjørelse, begrenses grunnlaget Medietilsynet har for å vurdere P1s faktiske musikktilbud.

P1s sendeskjema består av mange brede sendeflater, og det begrenser Medietilsynets grunnlag for å vurdere den reelle tematiske bredden i P1. Medietilsynet har heller ikke forutsetninger for å vurdere den tematiske og sjangermessige bredden i de regionale sendingene. Allmennkringkasterregnskapet til NRK og beskrivelsene av de ulike programmene på NRKs nettsider, reflekterer imidlertid at P1 har en tematisk og sjangermessig bredde i sitt programtilbud.

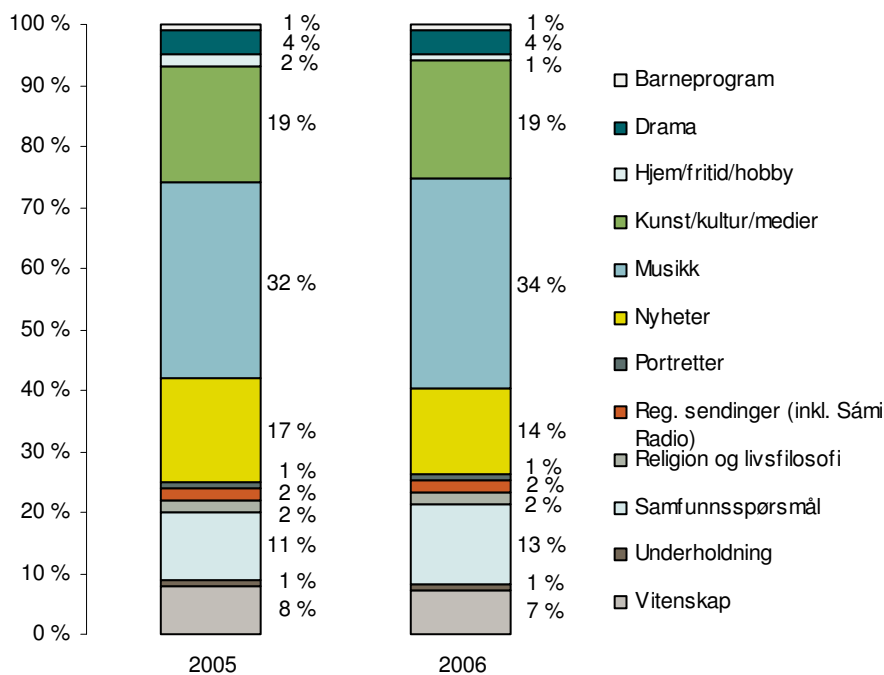
⁷⁰ Allmennkringkastingsrapportene for 2004 og 2005

NRK P2 er, ifølge allmennkringkasterregnskapet, kulturkanalen: ”Kulturstoffet utgjør hovedtyngden av programtilbudet, som forøvrig består av nyheter, debatt, analyser og samfunnsstoff” (s. 49).

I figur 5 presenteres programtilbudet i P2 basert på sendetiden 0600 til 0000.

Figur 5:

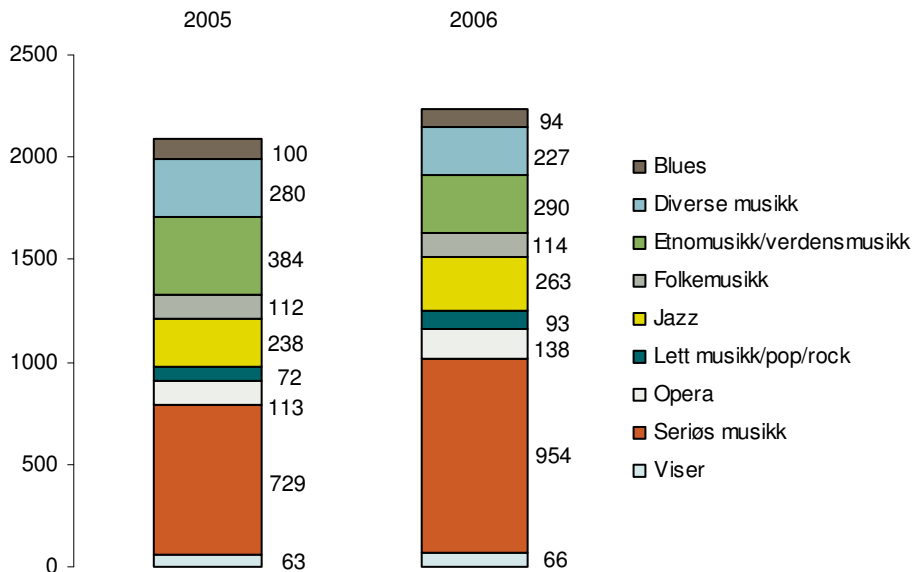
NRK P2 programprofil (dagtid)

Figur 5 viser hvordan kategoriene *musikk*, *kunst/kultur/medier*, *samfunnsspørsmål* og *nyheter* dominerer programprofilen i P2, med andeler på henholdsvis 34 prosent, 19 prosent, 13 prosent og 14 prosent. NRK redegjør i allmennkringkasterregnskapet for bredden i musikktilbudet på P2 (natradio ikke medregnet):

Figur 6:

NRK P2 – musikkfordeling på antall timer (dagtilbudet)

Figur 6 illustrerer at P2 hadde et bredt sammensatt musikktilbud i 2006, og at *seriøs musikk* dominerte musikkbildet med 954 timer av i alt 2238 timer med musikk. P2 viet også betydelig sendetid til *etnomusikk/verdensmusikk*, *diverse musikk* og *jazz*. Også *opera*, *blues* og *folkemusikk*, *viser* og noe *lett musikk/pop/rock* var inkludert i sendeskjemaet.

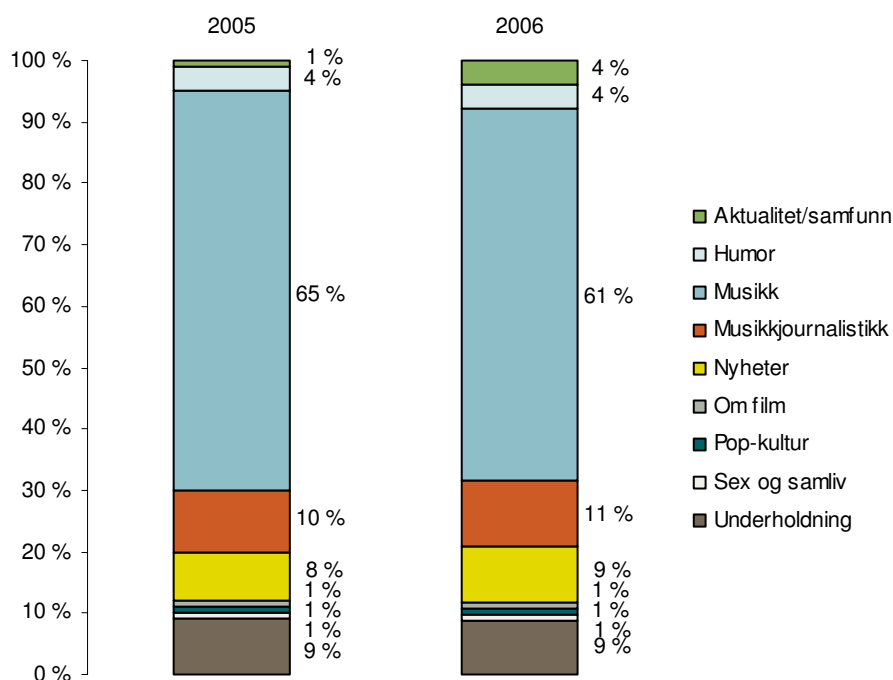
Av programstatistikken synes det som om de største endringene for 2006 har skjedd innenfor kategoriene *nyheter*, hvor det har vært en nedgang på tre prosentpoeng siden 2005. Når det gjelder programmer for samfunnsspørsmål har P2 økt sitt programtilbud med to prosent av den totale sendetiden. Også musikkandelen er økt med to prosent, mens *vitenskap* og *hjem/fritid/hobby* er redusert med ett prosentpoeng av sendetiden. Ellers fremstår fordelingen av programmer i P2s sendeskjema som forholdsvis stabil (s. 49).

I NRKs allmennkringkasterregnskap redegjøres det for programmer på P2 innen en rekke forskjellige tema og sjangrer. Beskrivelsen av programtilbudet gir inntrykk av at den tematiske bredden på P2 er ivaretatt også i 2006, blant annet gjennom tematisk avgrensede program og stor bredde i kanalens musikktilbud. Det redegjøres nærmere for konkrete programeksempel under 5.4.2 Spesifikke krav til sendingene.

I figur 7 presenteres programtilbudet i **P3** basert på sendetiden mellom 0600 og 0000.

Figur 7:

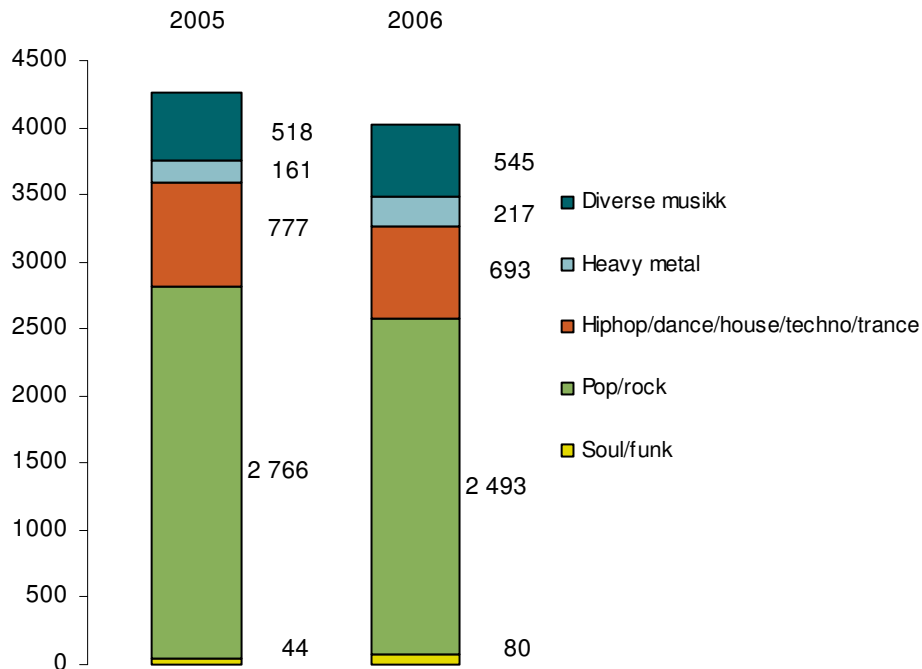
NRK P3s programprofil

Programstatistikken viser at kategorien *musikk* dominerer P3s programtilbud med en andel på 61 prosent. Dette er en nedgang på fire prosent siden 2005. For å vurdere bredden i dette tilbudet er det nødvendig å se på hvilke musikkjangrer som er representert på kanalen. Ifølge NRKs opplysninger i allmennkringkasterregnskapet er P3s musikkprofil i 2006 som følger (natradio ikke medregnet):

Figur 8:

NRK P3 – musikkfordeling på antall timer (dagtid)

Kategorien *pop/rock* dominerer musikktilbudet i P3 med 2 493 av i alt 4 028 timer musikk. Musikk innen kategoriene *hiphop/ dance/house/ techno/ trance*, *soul/funk* og *heavy metal* ble også viet sendetid på P3 i 2006. Sjangeren *diverse musikk* utgjør en betydelig del av sendeskjemaet med 545 timer. Som for musikktilbudet på P1, gir denne ”samleposten” lite informasjon, og herunder begrenset grunnlag for å vurdere bredden i P3s faktiske musikktilbud. Det vises for øvrig til Medietilsynets merknader vedrørende bruk av ”samleposter” under vurderingen av musikktilbudet på P1.

Programstatistikken viser for øvrig at andelen programmer innen kategorien *aktualitet/samfunn* har økt med tre prosent siden 2005. NRK forklarer denne økningen med aktualitetsprogrammet *Osenbanden* som kom på sendeskjemaet i 2006, og som sendes hverdager mellom kl. 1600 og 1800. Andelen nyheter har økt med ett prosentpoeng, noe som skyldes en ekstra lang nyhetsbulletin kl. 1700 hver dag, og at kanalen har økt egenproduksjonen av nyheter (s. 50).

Medietilsynet kommenterte i Allmennkringkastingsrapporten 2005 at den høye andelen *musikk* og den lave andelen *aktualitet/samfunn*, gjorde at kanalen P3 ikke i vesentlig grad bidro til tematisk og sjangermessig bredde i NRKs samlede radiotilbud. Tilsynet registrerer at andelen *aktualitet/samfunn* har økt i 2006, samtidig som musikkandelen er redusert. Musikkandelen er fremdeles dominerende, men Medietilsynet mener denne utviklingen er positiv. Tilsynet vil følge med over tid for å se om dette representerer en varig trend.

NRKs tre radiokanaler har på mange måter ulike profiler, noe som gir bredde og variasjon i det programtilbudet som tilbys. Musikk er imidlertid en hovedpost i alle tre kanaler, og det samlede musikktilbudet er dominert av *pop/rock*, noe som svekker den sjangermessige bredden i NRKs radiotilbud. P2 fremstår som en motvekt til de andre kanalene, med en alternativ musikkprofil.

Enkeltkanaler i NRKs kjernevirksomhet har en noe ensartet programprofil som ikke i vesentlig grad bidrar til å styrke bredden i NRKs tilbud. Samlet sett utfyller imidlertid de forskjellige kanalene hverandre, og etter Medietilsynets vurdering har NRKs to fjernsynskanaler og tre radiokanaler til sammen en tematisk og sjangermessig variert programmeny.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om tematisk og sjangermessig bredde på begge plattformer.

5.4.1.2 Informasjonsprogram

NRK skal i sin kjernevirksomhet tilby program som er informerende og utviklende, og som øker befolkningens allmennkunnskap. Dette fremgår av vedtektenes § 3-4 første ledd, andre strekpunkt.

For å kunne vurdere hvorvidt NRKs programmer er utviklende og bidrar til økning av befolkningens allmennkunnskap, kreves det kvalitative undersøkelser av de programmer NRK oppgir som bidrag til å innfri denne forpliktelsen. Medietilsynet har heller ikke for kringkastingsåret 2006 foretatt slike undersøkelser, og vurderer innfrielsen av kravet ut fra de programbeskrivelser som foreligger i allmennkringkasterregnskapet.

I NRKs allmennkringkasterregnskap redegjøres det for flere programområder som kan bidra til å virke informerende og utviklende og øke befolkningens allmennkunnskap, herunder *dokumentarer, informasjons- og aktualitetsprogrammer, naturprogrammer og vitenskapsprogrammer*. Blant NRKs radio- og fjernsynskanaler er det NRK1 som har høyest andel *informasjonsprogrammer*, med 19 prosent av sendetiden viet dokumentarer og informasjons- og aktualitetsprogrammer (s. 26). Når det gjelder *naturprogrammer*, fremgår det av allmennkringkasterregnskapet at *Ut i naturen* på NRK1 er Norges eneste ukentlige egenproduserte naturprogram på tv. I tillegg hadde kanalen flere enkeltstående natursatsninger i 2006 som *Ekstremværeruka* og *En naturlig helaften*. På radiosiden dekkes *natur* i *Friluftsmagasinet* hver lørdag og *Naturens verden* hver søndag på NRK P1. Ifølge NRKs allmennkringkasterregnskap mener over halvparten av Norges befolkning at NRK har de beste tv-programmene innenfor sjangrene natur, fakta og dokumentar (s. 31).

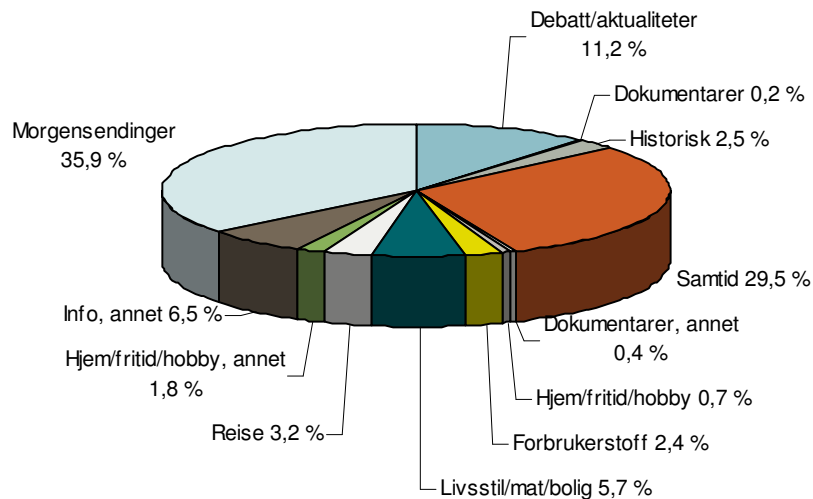
NRK P2 er den kanalen som viet mest plass til *vitenskap* i sitt programtilbud, med 433 timer vitenskapsprogrammer på sendeskjemaet i 2006, tilsvarende syv prosent av tilbudet på dagtid (s. 32). På NRK P1 ble det sendt 92 timer vitenskapsprogrammer, og det utgjør én prosent av dagtilbudet. NRK1 sendte 97 timer med vitenskap i 2006. Dette er en økning på ni timer fra året før, og utgjør én prosent av den totale sendetiden (s. 32). I kategorien *vitenskap* nevner NRK programmer som *Newton* og *Schrödingers katt* på NRK1, samt P2-programmene *Verdt å vite*, *P2-akademiet*, *Museum*, *Språkteigen* og *Studio Sokrates* (s. 33).

Programmer i kategoriene *samfunn*, *nyheter* og *kunst/kultur/medier* vil som regel også by på informerende perspektiver. NRKs dekning av disse programområdene kommenteres spesielt i punktene 5.4.2.1, 5.4.2.4 og punkt 5.4.2.8.

Kategorien "informasjonsprogram" er en stor programpost i NRK med mange underkategorier. For å kunne vurdere om et programtilbud byr på en tematisk og sjangermessig bredde, forutsettes det en klar redegjørelse for hvilke programtyper, tematisk og sjangermessig, som faktisk inkluderes i kategorien. Figur 9 viser fordelingen av informasjonsprogrammer på ulike underkategorier for 2006, målt i prosent av totalt omfang informasjonsprogrammer i NRK1:

Figur 9:

Informasjonsprogrammer fordelt på underkategorier

Figur 9 viser hvordan underkategoriene *morgensendinger* og *samtidsprogrammer* dominerer med henholdsvis 35,9 og 29,5 prosent av det samlede tilbudet av *informasjonsprogram*. Det kan være grunn til å påpeke at en konsentrasjon av enkelte underkategorier innenfor de samlede informasjonsprogrammer, kan gå ut over graden av tematisk og sjangermessig bredde innenfor dette tilbudet.

Medietilsynet konstaterer at NRK byr på en rekke programmer som har informerende perspektiver. Medietilsynet har imidlertid ikke grunnlag for å gjøre en nærmere vurdering av hvorvidt programmene er utviklende og øker befolkningens allmennkunnskap.

5.4.1.3 Brede og smale publikumsgrupper

Programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet skal ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, tredje strekpunkt, ha et innhold som appellerer til brede lag av befolkningen og som ivaretar interessene til minoriteter og særskilte grupper.

NRKs vedtekter inneholder både overordnede krav og en rekke spesifikke krav til sendingene, som programmer for barn og unge, minoritetsgrupper og den samiske befolkningen. Det overordnede kravet om et innhold som appellerer til brede lag av befolkningen, og som ivaretar interessene til minoriteter og særskilte grupper, dreier seg om en variasjon i publikumshenvendelse⁷¹ i betydningen ulike interesse- eller aldersgrupper. Innfrielsen av dette kravet reflekteres i innfrielsen av de spesifikke kravene, som vurderes i rapportens punkt 5.4.2.

NRK redegjør i allmennkringkasterregnskapet for et bredt spekter av programmer i radio og fjernsyn som appellerer til de brede lag. NRK kan også vise til programmer som er rettet mot ulike interesse- og aldersgrupper.

Slik kravet er formulert i NRKs vedtekter, er det Medietilsynets oppfatning at NRK har redegjort for at kjernetilbudet innenfor radio- og tv-området har et tilbud som appellerer til brede lag av befolkningen. Når det gjelder innfrielsen av kravene med hensyn til spesifikke grupper og interesser, vises det til vurderingene i rapportens punkt 5.4.2 om de spesifikke programforpliktelsene.

5.4.1.4 Norskspråklige sendinger og bruk av målformer

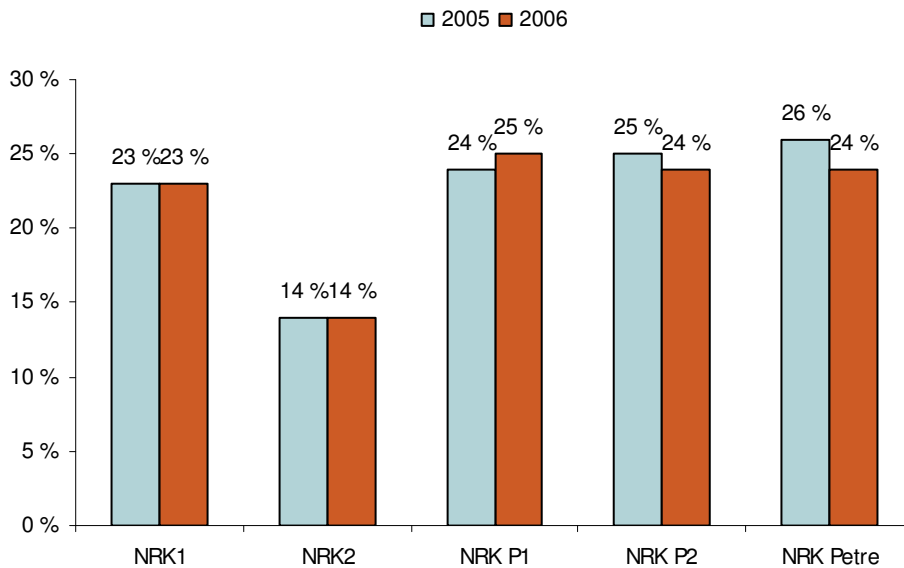
NRKs vedtekter fastsetter at programtilbudet i NRKs kjernetilbud i hovedsak skal bestå av norskspråklige sendinger. I bestemmelsen fremgår det også at begge de offisielle norske målformene skal benyttes, og at minst 25 prosent av verbalinnslagene skal være på nynorsk. Kravet er nedfelt i vedtektenes § 3-4 første ledd, fjerde strekpunkt.

Andelen nynorsk i NRKs tre radiokanaler og to fjernsynskanaler fremgår av allmennkringkasterregnskapet (s. 52). I 2006 var prosentandelen for nynorsk 25 prosent i P1 og 24 prosent både i P2 og i P3. Nynorskandelen i fjernsyn var 23 prosent i NRK1 og 14 prosent i NRK2. Disse tallene er illustrert i figur 10:

⁷¹ Se vedlegg nr. 1 Definisjoner.

Figur 10:

NRKs tv- og radiokanaler, andel programmer på nynorsk

Bruken av nynorsk i NRKs kanaler er forholdsvis lik året før, men for P2 og P3 har det vært en nedgang på henholdsvis ett og to prosentpoeng. Dette medfører at de to kanalene i 2006 ikke innfrir kravet om 25 prosent nynorsk. Når det gjelder P1, har kanalen økt nynorskandelen med én prosent og er dermed innenfor grensen som er fastsatt i NRKs vedtekter. Siden P1 er den eneste av NRKs kanaler som har en nynorskandel på 25 prosent, innfrir ikke NRKs radiokanaler kravet sett under ett, med et snitt på 24,33 prosent nynorsk. Andelene nynorsk på NRK fjernsyn er uforandret siden 2005, og fjernsynskanalene underleverer derfor fortsatt med et snitt på 18,5 prosent.

NRK redegjør for tiltak for å holde oppe og videreutvikle nynorskbruken i NRK, og viser til *Nynorsk mediesenter* i Førde som er et kurs- og opplæringscenter for nynorsk i radio, fjernsyn og på Internett. Videre har NRKs språkutvalg fått i oppdrag av tidligere kringkastingssjef John G. Bernander å gå gjennom språkreglene, for å vurdere om det skal tillates mer bruk av dialekt (allmennkringkasterregnskapet s. 53).

NRK redegjorde i sitt årsregnskap for 2005 at den lave andelen nynorsk i NRK2 skyldtes at kanalen tekstet færre programmer på nynorsk enn tidligere, men at dette skulle rettes opp i 2006. Medietilsynet registrerer imidlertid ikke noe utslag i statistikken for 2006 i retning av høyere nynorskandel på NRK2.

Etter Medietilsynets vurdering er det kritikkverdigg at NRK for andre året på rad ikke innfrir minimumskravet til nynorskandel i sitt programtilbud. Kritikken retter seg i særlig grad mot NRKs fjernsynstilbud, hvor nynorskandelen kun utgjør 18,5 prosent. Når det gjelder den samlede nynorskandelen i NRKs radiokanaler, er den rett oppunder minimumskravet på 25 prosent og således bedre enn andelen i NRK fjernsyn. Nynorskandelen i NRKs radiotilbud er imidlertid redusert siden 2005, til tross for at NRK gir uttrykk for et fokus på bruken av nynorsk. Medietilsynet mener at NRK som statlig, lisensfinansiert allmennkringkaster har et særskilt ansvar for at nynorsk språkbruk ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Medietilsynets konklusjon er således at NRK ikke innfrir kravet om bruk av nynorsk i sin kjernevirksomhet i 2006.

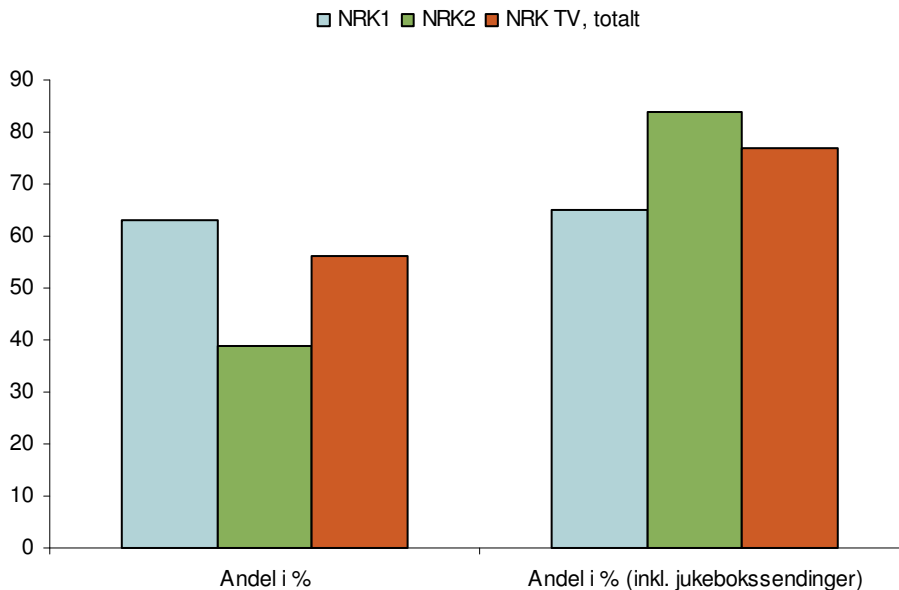
NRKs kjernetilbud skal i hovedsak bestå av norskspråklige sendinger. Denne delen av kravet har også en side til det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, som er nedfelt i formålsbestemmelsen (§ 3-3, gjengitt i punkt 5.4 ovenfor).

Samtlige radiosendinger er i all hovedsak norskspråklige, slik at kravet får særskilt betydning for NRKs fjernsynstilbud. NRK har i allmennkringkasterregnskapet inkludert en oversikt som viser andelen egenproduksjon i NRKs fjernsynskanaler, illustrert i figur 13. Figuren viser ikke NRKs totale andel norskspråklige sendinger, men gir et bilde av hvor stor andel norskspråklige sendinger NRK *i det minste* har. I TV 2s konsesjonsvilkår stilles det krav til at minst 50 prosent av sendingene skal være norskspråklige, og det er derfor rimelig å forvente at NRKs sendinger minst skal ha en like stor andel. Som figur 11 illustrerer, har NRKs fjernsynskanaler samlet sett 56 prosent egenproduserte sendinger⁷².

⁷² Eksklusive jukebokssendinger.

Figur 11:

Egenproduksjon på NRKs fjernsynskanaler

Dersom man i tillegg tar innkjøpte norskspråklige programmer med i betraktning, så var den totale andelen norskproduserte førstegangsutsendelser i NRK1 og NRK2 på henholdsvis 51 og 70 prosent (inkludert jukebokssendinger), som samlet sett utgjør 62 prosent av sendetiden (supplerende opplysninger fra NRK). Som nevnt ovenfor, er samtlige radiosendinger i all hovedsak norskspråklige.

Etter Medietilsynets vurdering har NRK med dette et programtilbud som i hovedsak består av norskspråklige programmer, og innfrir dermed kravet om norskspråklige sendinger.

5.4.1.5 Bredde i den samfunnsmessige dekningen

Ifølge kravene til NRKs kjernevirksomhet skal programtilbudet samlet ha en bred samfunnsmessig dekning og således avspeile mangfoldet av kultur, livssyn og levevilkår som finnes i de forskjellige delene av landet. Dette fremgår av vedtektenes § 3-4 andre ledd, femte strekpunkt.

NRK har i de spesifikke kravene forpliktelser knyttet til blant annet kultur, religion og livssyn, minoriteter og regionale sendinger. Det vises til orientering om NRKs tilbud og Medietilsynets vurderinger i punktene 5.4.2.8 om kulturdekningen, 5.4.2.7 om tilbud til

nasjonale og språklige minoriteter, 5.4.2.9 om livssyns-/religionsdekningen og 5.4.2.15 om den regionale programvirksomheten.

På bakgrunn av vurderingene Medietilsynet har gjort i forbindelse med de spesifikke kravene som er nevnt ovenfor, er det tilsynets oppfatning at NRK kan sies å ha programmer som bidrar til en bred samfunnsmessig dekning i sin samlede kjernevirksomhet. Det er i hovedsak NRK1 på fjernsynssiden og P1 og P2 på radiosiden, som med sine ulike bidrag er eksponenter for denne programvirksomheten. De regionale sendingene bidrar utvilsomt til at ulike deler av landet speiles i programtilbudet. Den regionale programvirksomheten blir nærmere behandlet under 5.4.2.15.

5.4.1.6 Kringkastingsorkesteret

NRK skal ifølge vedtektenes § 3-4 andre ledd holde et fast orkester som dekker et bredt repertoar fra underholdningsmusikk til symfonisk musikk.

NRK redegjør i allmennkringkasterregnskapet for virksomheten til Kringkastingsorkesteret (*KORK*). *KORK* blir, ifølge NRK ”benyttet innenfor et bredt spekter av NRKs programvirksomhet – fra *Kjempejansen* på NRK1, til intimkonserter med artister som *Thomas Dybdahl* i ungdomskanalen P3 og klassiske konserter i P2” (s. 14). *KORK* var også på turné med blant annet gruppa *Vamp*, som av flere anmeldere ble beskrevet som årets musikalske høydepunkt (s. 14).

NRKs redegjørelse viser at NRK har et allsidig orkester, og Medietilsynet konstaterer at NRK innfrir kravet til å holde et fast orkester som dekker et bredt repertoar.

5.4.1.7 NRKs rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur

Ifølge vedtektenes § 3-4 tredje ledd skal NRK i sin kjernevirksomhet legge særlig vekt på sin rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur.

NRK har redegjort både for dekningen av norsk og samisk kultur. Medietilsynet vil i det følgende først foreta en vurdering av NRKs rolle som utvikler og formidler av *samisk* kunst og kultur.

Ifølge NRKs allmennkringkasterregnskap ble det samiske kulturtilbudet styrket i 2006. Det tidligere magasinprogrammet *Fra samisk synsvinkel*, gikk over til å bli et fast samisk kulturmagasin på tv og radio kalt *Árdna*. I 2006 ble det sendt åtte utgaver av programmet på fjernsyn, mens på radio sendes *Árdna* ukentlig. På radio sendes også ukentlige musikkprogrammer, ønskekonserter, joik og språksendinger. Videre har NRK Sámi radio presentert stoff fra ulike musikkfestivaler. *Kultur* utgjør 26 prosent av det samiske tilbudet på radio i 2006 (s. 40).

Etter Medietilsynets vurdering bidrar NRK til å utvikle og formidle *samisk* kunst og kultur, særlig gjennom en betydelig andel *kultur og underholdning* i det samlede samiske radiotilbudet. NRK har også programmet *Árdna* om samisk kultur på NRK1. Medietilsynet mener det er positivt at NRK fjernsyn har styrket tilbudet innen samisk kultur, selv om hyppigheten på disse programmene fremdeles synes noe lav i forhold til NRKs rolle som utvikler og formidler av samisk kunst og kultur.

NRK som formidler av *norsk* kunst og kultur behandles nærmere under punkt 5.4.2.8 om kulturprogrammer og punkt 5.4.2.14 om scenekunst og musikk. Som redegjørelsen under disse punktene viser, konkluderer Medietilsynet med at NRK innfrir vedtektenes forpliktelser både når det gjelder programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv (punkt 5.4.2.8) og formidling av scenekunst og musikk fra statlig finansierte kulturinstitusjoner (punkt 5.4.2.14).

På bakgrunn av de vurderinger som her er gjort, samt NRKs redegjørelse vedrørende disse forhold, er det Medietilsynets vurdering at NRK også ivaretar det overordnede kravet om å utvikle og formidle *norsk* kunst og kultur.

5.4.1.8 Teksting for hørselshemmede

NRKs vedtekter stiller krav til at allmennkringkastingstilbudet i fjernsyn skal gjøres tilgjengelig for døve og hørselshemmede ved at NRK skal ta sikte på at alle programmer skal tekstes. Kravet er nedfelt i vedtektenes § 3-4 fjerde ledd om NRKs kjernevirksomhet.

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at NRK tekster de fleste forhåndsproduserte programmer som har verbalt innhold. Direktesendte programmer som nyhetene kl. 1900 og 2100, de fleste debattprogrammer og enkelte sportssendinger, blir også tekstet (s. 53). Videre fremgår det at NRK skiller mellom åpen og skjult teksting. Skjult teksting er den tekstingen av norsk tale som er tilgjengelig via tekst-tv side 777, og som først og fremst er beregnet på hørselshemmede (s. 53). NRK har også en egen kanal, NRK1 Tegnspråk, som er en digital tv-kanal som tolker NRK1s sendinger. Det er i hovedsak barne-tv, nyheter og diskusjonsprogrammer innenfor tidsrommet mellom kl. 1800 og 2130 som blir tolket (s. 51).

Medietilsynets konklusjon er at NRK ivaretar kravet til teksting, og at tekstingens omfang synes tilfredsstillende innenfor de rådende tekniske rammebetingelser.

Tilsynet kan i denne sammenheng for øvrig orientere om at Kultur- og kirkedepartementet har gitt Medietilsynet prosjektlederansvaret for arbeidet med å utvikle teknologi for talegjenkjenning. Ifølge oppdraget skal teknologien utvikles både for bokmål og nynorsk. Arbeidet skal gjøres i nært samarbeid med TV 2 og NRK. Både for 2006 og 2007 er det avsatt 4 millioner kroner i statsbudsjettet til dette prosjektet.

5.4.2 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

I § 3-5 om programkrav er en rekke sentrale programforpliktelser konkretisert i bokstavleddene a) til o). For samtlige av programkravene gjelder at de skal inkluderes i NRKs samlede riksdekkende programtilbud både i radio og fjernsyn. Det fremgår også at kravene er formulert som minstemål, altså at NRKs programtilbud minst skal inneholde det programkravene spesifiserer. I det følgende tar Medietilsynet for seg hvert enkelt programkrav som er fastsatt i vedtektenes § 3-5:

5.4.2.1 Egenproduserte nyhetssendinger

NRK skal i sitt riksdekkende programtilbud ha daglige egenproduserte nyhetssendinger både i radio og fjernsyn. Dette fremgår av vedtektenes § 3-5 bokstav a) om programkrav.

Av allmennkringkasterregnskapet fremgår det at nyheter- og aktualitetsstoff utgjør en vesentlig del av tilbudet på NRKs kjernekanaler. Størst andel har dette tilbudet på NRK P2, med 27 prosent av sendetiden viet til ren nyhetsoppdatering og aktualitetsprogrammer som går mer i dybden. Blant programmer i denne kategorien trekkes *Dagsnytt Atten*, *Ukeslutt*, *Søndagsavisa* og *Verden på lørdag* frem som viktige program på P2. I tillegg nevnes *Nyhetstimen* som sendes fra kl. 0700 til 0800 alle hverdager. 22 prosent⁷³ av tilbudet på NRK P1 på dagtid i 2006 var nyheter eller programmer som tar opp ulike samfunnsspørsmål, som *Norgesglasset*, *Her og Nå* og *Ukeslutt*. På NRK P3 utgjorde nyhets- og aktualitetssendinger 13 prosent av sendetiden. Programmet *Osenbanden* representerer den største endringen i P3s nyhets- og aktualitetstilbud i 2006. Programmet har sendetid mandag til fredag kl. 1600 til 1800, og ifølge NRK var "[m]ening, innhold, substans og humor [...] fire nøkkelord da programleder Are Sende Osen gikk på lufta" (s. 4). Andelen programmer i kategorien *aktualitet/samfunn* på P3 har økt fra 1 prosent i 2005 til 4 prosent i 2006, og NRK oppgir nettopp programmet *Osenbanden* som årsak til denne økningen (allmennkringkasterregnskapet s. 50).

Nyheter utgjorde 18 prosent av sendetiden på NRK1 i 2006. Dette er en reduksjon siden 2005, da sendeflaten viet til nyheter utgjorde 20 prosent. Nyheter på NRK2 utgjorde 1 prosent av sendeflaten i 2006, i likhet med i 2005. *Dagsrevyen* er ifølge NRK landets mest sette nyhetssending på tv, og nyhetsseing på NRK1 står for den største delen av kanalens markedsandel (allmennkringkasterregnskapet s. 5).

Alle NRKs daglige nyhetssendinger er egenproduserte. På NRK Alltid Nyheter overføres imidlertid noen av de viktigste nyhetssendingene fra Sveriges Radio og BBC (s. 7). NRK viser også til en nysatsing fra november 2006, nemlig en egen nettspiller på NRK.no som gjør at NRK kan tilby publikum fjernsynsnyheter i kortform på nettet (s. 7).

⁷³ De regionale sendingene er ikke inkludert.

Når det gjelder internasjonale nyheter har NRK ti korrespondenter og utenriksmedarbeidere som leverer nyheter til tv, radio og internett fra utlandet. De har base i Stockholm, Berlin, Brussel, London, Moskva, Amman, Beijing, Nairobi og Washington. NRK trekker frem krigshandlingene mellom Israel og Hizbollah i Libanon som en av utenrikssakene som preget nyhetsdekningen i 2006. NRK hadde til sammen fire utenriksmedarbeidere i Midtøsten i løpet av juli og august, og NRK fremhever at de søkte å oppnå balanse i dekningen av denne saken (s. 6). NRK har også egne utenriksmagasin; hver torsdag kl. 1930 sendes *Urix* på NRK2 med reprise på NRK1 etter Kveldsnytt samme kveld. På radiosiden sendes *Verden i dag* kl. 0711 alle hverdager som en del av P2s nyhetsmorgen. I tillegg sendes *Verden på lørdag* og *Korrespondentbrevet* på P2 på lørdager (s. 6).

NRK kan også vise til daglige nyhetssendinger på samisk i fjernsyn og radio⁷⁴, samt til regionale sendinger. Dette behandles henholdsvis under punktene 5.4.2.3 og 5.4.2.15.

Etter Medietilsynets vurdering har NRK en bred satsning på nyheter både på radio og tv, og kan også vise til nyhetssatsninger på Internett. Det er ikke et eget krav om dekning av internasjonale nyheter i NRKs vedtekter, slik det er i konsesjonsvilkårene til de kommersielle allmennkringkasterne på radio. Det må imidlertid kunne forventes like mye av NRK som offentlig eid kringkaster, som av de kommersielle allmennkringkasterne⁷⁵. Medietilsynet hadde derfor sett at NRK også rapporterte for fordelingen mellom innenriks- og utenrikssaker i sine nyhetssendinger, slik at denne dimensjonen ved nyhetstilbudet kan vurderes. Gjennom NRKs redegjørelse for korrespondentnett og utenriksmedarbeidere, og beskrivelse av flere utenriksmagasin, mener Medietilsynet likevel det ikke er tvil om at NRK har fokus på internasjonale nyheter. Det er NRK1 og P2 som bærer hovedansvaret for NRKs nyhetsdekning, men med støtte fra de øvrige kanalene. Det er også av betydning for bredden i NRKs nyhetstilbud at det tilbys samiske og regionale nyheter.

Medietilsynets konklusjon er at NRK tilfredsstillt kravet om egenproduserte nyhetssendinger.

⁷⁴ Med *daglig* menes her *alle hverdager*. I radio sendes det samiske nyheter også i helgene.

⁷⁵ Jf. Stortingets forutsetninger, se pkt. 5.4.1.1

5.4.2.2 *Norskspråklig tilbud til barn under 12 år*

I NRKs vedtekter stilles det i § 3-5 bokstav b) krav om at NRK i sitt programtilbud både i radio og fjernsyn skal tilby daglige norskspråklige programmer til barn under 12 år.

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at ti prosent av sendetiden på NRK1 var viet barn og unge i 2006. Det tilsvarer 668 timer. På P1 var to prosent av dagtilbudet barneprogrammer, tilsvarende 129 timer. På P2 ble det sendt én prosent barneprogrammer, eller til sammen 63 timer. *Barne-tv* hadde fast sendetid på NRK1 hver dag hele året fra kl. 1800 til 1840. I helgene ble det i tillegg sendt to timer lange morgensendinger fra kl. 0800 til 1000, henholdsvis *Pysjpopbaluba* og *Stå opp!* Begge programmene var direkte sendte magasinprogram for barn med egne programledere og innkjøpte serier (s. 10-11). *Barnetimen for de minste* startet på P1 rett etter *Barne-tv* alle hverdager. I helgene ble *Lørdagsbarnetimen sendt* på lørdager i P1 og *KulTURBO* på søndager i P2. Begge programmene har målgruppen åtte til tolv år. I feriene sendte NRK1 *Sommormorgen*, *Julemorgen* og *Påskemorgen* (s. 11).

NRK trekker også frem sin nye radiokanal i DAB-nettet, NRK Barn⁷⁶, som hadde oppstart høsten 2006 (s. 12).

NRK viser for øvrig til at 51 prosent av programtilbudet for barn opp til 12 år på NRK1 er norsk eller nordisk produksjon. På radio er alt barneinnholdet egenprodusert, og dermed norskspråklige sendinger (s. 13).

I forbindelse med oppfølgingen av NRKs allmennkringkasteroppdrag har Medietilsynet innhentet opptak av programmet *KulTURBO* sendt 29. oktober. Programmet er etter Medietilsynets oppfatning i tråd med beskrivelsene i allmennkringkasterregnskapet. *KulTURBO* inneholder flere elementer som tilsier at dette er et tilbud til den angitte målgruppen. For eksempel opptrer barn både som medprogramledere, intervjuobjekter og innringere.

Vedtektenes § 3-5 bokstav b) tar for seg NRKs programforpliktelser til barn under tolv år. NRK har redegjort for radioprogrammene *Lørdagsbarnetimen* og *KulTURBO* under kapittelet om ungdom (allmennkringkasterregnskapet s.12), men definerer samtidig målgruppen for

⁷⁶ Kanalen har nå byttet navn til NRK Super.

programmene som åtte til tolv år. Ved vurderingen av NRKs innfrielse av kravet om programmer for barn under tolv år, tar derfor Medietilsynet de nevnte programmene med i betraktningen. De to programmene vil imidlertid ikke tas med i vurderingen av NRKs ungdomstilbud.

Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til et mangfoldig og variert programtilbud til barn under tolv år på begge plattformer. Medietilsynet mener NRK til dels ivaretar sine forpliktelser overfor barn ved å ha barneprogrammer til faste sendetider i NRK1 alle hverdager og helgedager, og i P1 alle hverdager. På radiosiden har NRK også et tilbud til barn i aldersgruppen åtte til tolv år i helgene, ved *Lørdagsbarnetimen* i P1 og *KULTURBO* i P2. NRK mangler imidlertid et radiotilbud til de minste barna (under åtte år) i helgene.

Medietilsynet har tidligere fortolket begrepet *daglig* til i denne sammenheng å innebære *alle hverdager* (mandag til fredag). En unnlattelse av å ha barneprogram på radio for barn under åtte år i helgene, innebærer således ikke et brudd på den aktuelle vedtektsbestemmelsen. Etter Medietilsynets oppfatning har imidlertid NRK, som lisensfinansiert allmennkringkaster, en særskilt forpliktelse til å ivareta barnas interesser. Videre er det grunn til å påpeke at vedtektene inneholder minimumskrav, samt at Stortinget har forutsatt at det skal stilles strengere krav til NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne⁷⁷. Medietilsynet mener derfor at det er rimelig å forvente at NRK har et radiotilbud til denne aldersgruppen også i helgene.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet til daglige norskspråklige programmer til barn under 12 år i radio og fjernsyn, selv om det bør kunne forventes at barn under åtte også har et radiotilbud i helgene.

5.4.2.3 Samisk tilbud

Ifølge programkravene i vedtektene skal NRK ha daglige sendinger for den samiske befolkning både i radio og fjernsyn. Dette fremgår av § 3-5 bokstav c).

⁷⁷ Se redegjørelse under punkt 5.4.1.1 ovenfor.

NRKs samlede samiske fjernsynstilbud består ifølge allmennkringkasterregnskapet av daglige samiske nyhetssendinger (*Oddasat*), barne-tv (*Mánáid-TV*), kulturmagasinet *Árdna*, dokumentarproduksjon og overføring av gudstjenester. Radiotilbudet er satt sammen av ”daglige morgensendinger, ukentlig ønskekonsert, ukentlig kulturmagasinet, ukentlige portretter, andakt to ganger i uken, joik, språk, debatt, sport, musikk, fordypning, underholdning og ungdomsprogrammet *ÍZÜ*” (s. 39).

Til sammen har NRK Sámi Radio sendt 117 timer fjernsyn og 1661 timer radio⁷⁸ i 2006 (s. 39). Nyhetssendingene *Oddasat* ble sendt hverdager kl. 1710 på NRK1, og er det samiske programtilbudet på fjernsyn som har hyppigst sendetid og høyest oppslutning. *Oddasat* utgjorde 68 prosent av det samiske tilbudet på tv i 2006 (s. 39).

På radio er det nyhetsoppdateringer på samisk hver halve time gjennom morgensendingene kl. 0700 til 0900 og i ettermiddagssendingen kl. 1330 til 1730 (i de regionale sendingene på P1). En halvtime hver ettermiddag er det nyhetsfordypning på radio. De samiske rikssendingene på P2 fra kl. 1330 til 1400 inneholder 5 minutter samiske nyhetssendinger på norsk. I tillegg sendes radionyheter på samisk i helgene (s. 39). Av det totale samiske radiotilbudet i FM-båndet utgjør nyheter 29 prosent av sendetiden i 2006 (s. 39).

Det samiske kulturtilbudet ble, ifølge NRK, styrket i 2006. Det tidligere samiske magasinprogrammet *Fra samisk synsvinkel* har gått over til å bli et fast samisk kulturmagasinet på radio og tv kalt *Árdna*. *Árdna* på tv ble sendt åtte ganger i 2006. Hvert program har en varighet på 15 minutter. *Árdna* på radio sendes ukentlig, hver onsdag kl. 1630. Kultur utgjør 26 prosent av sendetiden for samisk radio. Som en del av sitt kultur- og underholdningstilbud, har NRK Sámi Radio også presentert musikk og stoff fra ulike musikkfestivaler som *Sami Grand Prix Kautokeino*, *Riddu Riddu* fra Kåfjord og *Oslo World Music Festival*. NRK overførte også musikk fra Europas musikkfestival for minoriteter, *Liet Lavlu* (s. 40).

Samedivisjonen produserte tre halvtimeslange fjernsynsdokumentarer i 2006 som ble sendt på NRK1. Dette var dokumentarene *De tror på ånder*, *Rubelmisjonæren* og *Eallima ravddas – på kant med livet* (s. 42).

⁷⁸ Reduksjonen i antall radiotimer sammenlignet med 2005, da det ble sendt 1693 timer med samisk radio, skyldes ifølge allmennkringkasterregnskapet redusert tilbud i forbindelse med streik i NRK i juni 2006.

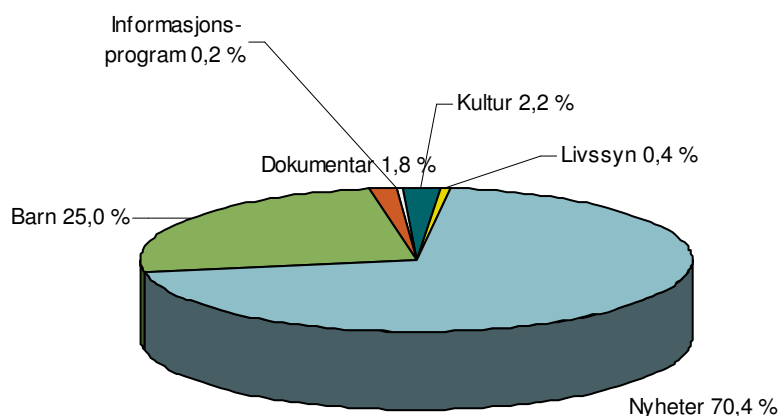
NRK fremhever at det samiske tilbudet er tilgjengelig på alle plattformer. ”NRK Sámi Radios FM-sendinger sendes i reprise i DAB digitalradio. De kan også høres i nettradioen til NRK. I tillegg presenterer NRK Sámi Radios samiske nyheter på Internett” (s. 42).

Ifølge en undersøkelse foretatt av NRK, sier 56 prosent av den samiske befolkningen at NRK er den viktigste leverandøren av informasjon om den samiske befolkningen (allmennkringkasterregnskapet s. 42).

Den prosentvise fordelingen for ulike programmer i henholdsvis det samiske fjernsyns- og radiotilbudet illustreres i de to følgende figurene (figurene 12 og 13). Figur 13 viser fordelingen av de analoge radiosendingene på P1 og P2 samlet, både riks- og regionale sendinger:

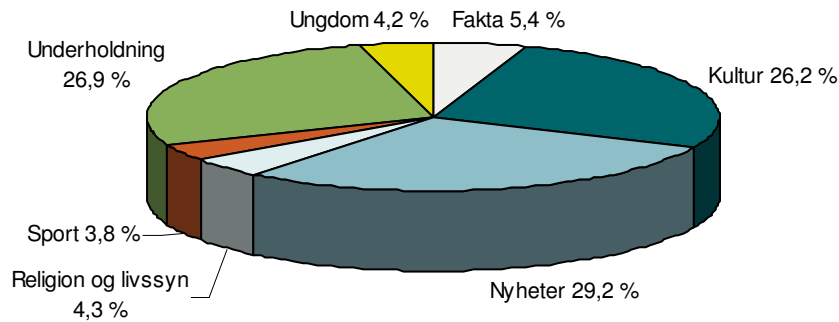
Figur 12:

Programprofil for fjernsynstilbudet til NRK Sámi Radio

Figur 13:

Programprofil for radiotilbudet til NRK Sámi Radio

Den samiske befolkningen er en minoritetsgruppe som har en særstilling i Norge⁷⁹. Sameloven fastslår blant annet at norsk og samisk er likeverdige språk. Norge har også gjennom internasjonale avtaler forpliktet seg til at minoriteter blir likestilt med majoritetsbefolkningen⁸⁰. Formålet med krav om sendinger for den samiske befolkningen er både hensynet til ytringsadgang, informasjon og representasjon for denne særskilte minoritetsgruppen, og synliggjøring og bevaring av samisk språk og kultur. Innfrielse av formålet forutsetter etter Medietilsynets vurdering en grad av regularitet i tilbudet, i tillegg til tematisk og sjangermessig bredde.

NRK tilbyr nyhetssendinger på samisk *alle hverdager* i fjernsyn og *alle dager* i radio. NRKs fjernsynstilbud til den samiske befolkningen omfatter således ikke helgen. Medietilsynet fortolket i Allmennkringkastingsrapporten 2005 begrepet *daglig*, til i denne sammenheng å være *alle hverdager* (mandag til fredag) for samtlige allmennkringkastere. NRK kan derfor i prinsippet sies å innfri kravet om daglige sendinger for den samiske befolkningen. Som det

⁷⁹ St.meld nr. 55 (2000-2001) *Om samepolitikken*, jf. også Sameloven av 12. juni 1987.

⁸⁰ Her vises det til:

*ILO-konvensjon nr. 169 (1989) som blant annet omhandler samenes rettigheter som urfolk,

*Artikkel 27 i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, som fastslår at personer som tilhører etniske, religiøse eller språklige minoriteter har rett til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, utøve sin egen religion eller bruke sitt eget språk,

*Den europeiske pakten for vern av regions- og minoritetsspråk, som Norge har ratifisert.

redegjøres for under punkt 5.4.1.1 ovenfor, har imidlertid Stortinget slått fast at det bør stilles strengere krav til den offentlige lisensfinansierte allmennkringkasteren NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne. Etter Medietilsynets vurdering har dessuten NRK en særskilt forpliktelse til å ivareta den samiske befolkningens interesser. Ettersom vedtektene fastslår hvilke minstekrav NRK er forpliktet til å innfri, er det på bakgrunn av foranstående betraktninger naturlig å forvente at NRK har et fjernsynstilbud for den samiske befolkningen også i helgene.

Når det gjelder den tematiske og sjangermessige bredden i NRKs samiske tilbud illustrerer figur 12 og 13 at hoveddelen av det samiske tilbudet består i *nyheter* og *aktualiteter*, men at NRK særlig på radiosiden likevel kan vise til tematisk og sjangermessig bredde innenfor tilbudet til den samiske befolkningen.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om daglige sendinger for den samiske befolkningen i radio og fjernsyn, selv om det bør kunne forventes at fjernsynstilbudet også inkluderer helgene.

5.4.2.4 Aktualitets- og dokumentarprogrammer

Ifølge vedtektenes § 3-5 bokstav d) skal NRK i sitt samlede riksdekkende programtilbud både i radio og fjernsyn inkludere jevnlig aktualitets- og dokumentarprogrammer.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at NRKs kanaler har en rekke program som er kategorisert under *informasjonsprogram*, *samfunnsspørsmål* eller *aktualitet/samfunn*⁸¹.

Andelen programmer innen denne kategorien var i 2006 størst i NRK1, med 19 prosent av programtilbudet viet *informasjonsprogram*. Dette er imidlertid en nedgang fra 2005, da kanalen sendte 24 prosent innen denne programkategorien. Blant programmene som ble sendt i 2006, nevnes enkeltprogrammer som *Et år med kongefamilien* og trontaledebatten fra Stortinget, de faste debattprogrammene *RedaksjonEN* og *Standpunkt*, dokumentarsatsningen *Fakta på lørdag*, helsemagasinet *Puls*, forbrukerprogrammet *FBI*, samt *Ut i naturen* og

⁸¹ NRK bruker ulike navn på dette programområdet for de forskjellige kanalene: I NRK1 og NRK2 brukes *informasjonsprogram*, i P1 og P2 *samfunnsspørsmål* og i P3 *aktualitet/samfunn*.

Schrödingers katt. Den største produsenten innen kategorien er imidlertid *Frokost-tv*, med 15 direktesendte timer hver uke (s. 26). I 2006 var 18 interne og eksterne miljøer involvert i produksjonen av 41 *Faktor*-dokumentarer. *Faktor* sendes hver mandag på NRK1 kl. 1955. *Norge rundt*, som også sendes på NRK1, feiret 30-årsjubileum i 2006. En dokumentarserie fra Røst i åtte episoder var en av nysatsningene i 2006. NRK sendte også dokumentarserien *Siv og Knut: en kjærlighetshistorie* om det narkomane paret Siv og Knut som ønsket å leve et rusfritt liv sammen (s. 29).

På NRK2 gikk ni prosent av sendetiden med til *informasjonsprogram*, noe som er en økning på tre prosentpoeng siden 2005. Når det gjelder radiokanalene var syv prosent av sendetiden på P1 viet *samfunnsspørsmål*, mot 8 prosent året før. På P2 var 13 prosent av sendetiden viet *samfunnsspørsmål*, noe som er en økning på to prosentpoeng fra 2005. P3 sendte 258 timer med *aktualitet/samfunn*, tilsvarende fire prosent, noe som er en økning på 182 timer og tre prosent, og skyldes nysatsningen *Osenbanden* som kom på lufta i 2006. NRK trekker videre frem *Fordomsprøven* i *Sånn er livet* på P2. Dette var en dokumentarserie i fire episoder hvor ”folk med fordommer mot hverandre fikk bryne seg på hverandre” (allmennkringkasterregnskapet s. 30).

Medietilsynet mener NRKs redegjørelse viser at tilbudet i radio og fjernsyn på aktualitets- og dokumentarområdet har en slik grad av hyppighet at det oppfyller kravet om ”jevnlige” programmer. Tilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at NRK innfrir kravet til sendinger innen dette programområdet både i radio og fjernsyn.

5.4.2.5 Norskspråklig tilbud til unge

I NRKs vedtekter stilles det i § 3-5 krav til at NRK skal sende jevnlig norskspråklige programmer for unge både i radio og fjernsyn. Dette fremgår av programkravenes bokstav e).

Av allmennkringkasterregnskapet fremgår det at NRK1s sendeflate mellom kl. 1830 og 1900 på lørdager er satt av til barn i alderen åtte til tolv år. Flere av seriene som ble sendt i 2006 i denne programflaten handlet om barn og unge i forskjellige livssituasjoner. Serien *Avd. Barn* handlet om noen av barna som var innlagt på Barnesenteret på Ullevål sykehus. Andre serier NRK nevner, er dramaserien *Gutta Boys* og tredje sesong av den egenproduserte dramaserien

Johnny og Johanna (s. 11). Høsten 2006 sendte NRK1 gameshowet *Amigo* i denne sendeflaten. I *Amigo* fikk deltakere på tolv år fysiske utfordringer og kunnskapsspørsmål. Dokumentarserien *Ut* satte søkelyset på tenårings hverdag i 2006, ved å følge tre ulike tenåringsfamilier. Serien ble sendt i syv episoder og gikk onsdager kl. 1955 på NRK1.

Fabrikken var et nytt konsept på NRK1 med sendestart i august 2006, og var et tv-program med brukerskapt innhold. Her presenterte barneprogramledere barns egenproduserte videofilmer. *Fabrikken* ble sendt på onsdager kl. 1630 til 1700. Denne sendeflaten er på hverdager viet barn og unge i skolealder. Andre programmer som ble sendt i dette tidsrommet, var det direktesendte sportsmagasinet *Liga*, det direktesendte kulturmagasinet *Dunder*, innkjøpte serier og *Super G* (s. 12). *VG-lista Topp 20* er et musikkprogram for ungdom og unge voksne som sendes på NRK1 fredager kl. 1603 til 1800 (s. 13).

Når det gjelder tilbudet til unge på radio redegjør NRK for kanalen P3, som hovedsakelig retter seg mot det unge publikummet i aldersgruppen 15-30 år. Ifølge allmennkringkasterregnskapet er ”NRK P3 [...] en bredt anlagt ungdomskanal i tidsrommet mellom klokken 0600 til 1800, og mer av en kulturkanal for pop og rock på kvelds- og nattetid” (s. 50). NRK redegjør for at P3 har økt egenproduksjonen av nyheter og har en ekstra lang nyhetsbulletin kl. 1700 hver dag. Det to timer lange aktualitetsprogrammet *Osenbanden*, som kom på sendeskjemaet i 2006, bidro dessuten til å øke andelen *nyheter* og *samfunns- og aktualitetsstoff* på P3. NRK hevder også at P3 med *Urørt* var blant de første i verden med brukerskapt innhold og musikkformidling på nettet, og at nesten alle P3s sendinger har en eller annen form for interaktivitet (s. 50).

NRK har også redegjort for *Lørdagsbarnetimen* på P1 og *KultURBO* på P2 som programmer for unge lyttere. Begge programmene retter seg imidlertid, ifølge NRK, mot barn mellom åtte og tolv år. Medietilsynet har derfor vurdert disse programmene i forhold til innfrielsen av kravet i vedtektenes § 3-5 bokstav b) om programmer til barn under tolv år.

Medietilsynet innhentet opptak av programmet *Dunder* sendt 9. september 2006. Programmet er etter Medietilsynets oppfatning i tråd med beskrivelsene i allmennkringkasterregnskapet. *Dunder* inneholder flere elementer som understreker at dette er et tilbud til unge seere, for eksempel opptrer barn/ungdom som både medprogramledere, publikum og innringere. I

tillegg tar programmet opp temaer som ungdom er spesielt opptatt av. Eksempelvis var et av temaene i denne utgaven av *Dunder* deltagelse i Ungdommens kulturmønstring.

Etter Medietilsynets vurdering viser NRKs redegjørelse at kringkasteren har et bredt og allsidig fjernsynstilbud til ungdom. Beskrivelsene av programmene i allmennkringkasterregnskapet, og tilsynets stikkprøver, viser at programmene er varierte og inneholder elementer som underbygger at dette er programmer dedikert til denne spesifikke målgruppen.

Når det gjelder NRKs radiotilbud til ungdom finner Medietilsynet grunn til å gjenta kritikken fra tidligere år. NRKs radiotilbud til ungdom består av kanalen P3, som er rettet mot aldersgruppen 15 til 30 år. Målgruppen *ungdom* er her definert som aldersmessig svært vid, noe som går på bekostning av formålet med å programsette for denne bestemte målgruppen. Som nevnt i Allmennkringkastingsrapporten 2005, mener tilsynet det er viktig at NRK redegjør for hvilke enkeltprogrammer som er dedikert til den aldersmessig nedre delen av kanalens målgruppe, da kanalen i sin helhet ikke uten videre kan sies å imøtekomme behovet til denne gruppen.

P3 inkluderer ikke aldersgruppen 12 til og med 14 år i sin målgruppe. NRK redegjør heller ikke for enkeltprogram i kanalen, eller i NRKs øvrige radiotilbud, som er dedikert til å ivareta denne aldersgruppen. Etersom barnetilbudet i henhold til vedtektene skal være rettet mot barn under 12 år, må det legges til grunn at ungdomsprogrammene skal være rettet mot ungdom fra 12 år og oppover. Etter Medietilsynets oppfatning er det å ikke ha et radiotilbud til ungdom i alderen 12-14 år i strid med intensjonen bak vedtektsbestemmelsen, og innebærer at NRK bare delvis kan sies å oppfylle kravet om jevnlig programmer for ungdom på radio.

Medietilsynets konklusjon er at NRK bare delvis innfrir kravet om å tilby ungdomsprogrammer jevnlig i radio og fjernsyn. NRK mangler både et radiotilbud til ungdom i alderen 12-14 år, samtidig som det kan stilles spørsmål ved om P3 imøtekommer behovet til den aldersmessig nedre delen av kanalens målgruppe.

5.4.2.6 Samisk-språklig tilbud til barn og unge

Programtilbudet til NRK skal ifølge programkravenes bokstav f) også inkludere jevnlige programmer for barn og unge på samisk både i radio og fjernsyn.

NRK har økt andelen samisk barne-tv fra 25 timer i 2005 til 32,5 i 2006. Ifølge allmennkringkasterregnskapet var 2006 det første hele året NRKs samiske barnetilbud i fjernsyn, *Mánáid-TV*, hadde to førstegangsutsendelser i uka med reprise i helgene. Om *Mánáid-TV* skriver NRK: ”*Mánáid-tv forteller historier fra samiske barns hverdag og tar opp temaer som berører det samiske samfunnet sett fra barnas perspektiv. Mánáid-tv skal bidra til å styrke samiske barns selvbilde, språk, identitet og tilhørighet til det samiske fellesskap*” (s. 41). NRK redegjør også for et samarbeid med SVT om produksjon av samiske barneprogrammer, som resulterte i 30 samproduserte sendinger og en egen samisk nettside for barn.

NRKs samiske ungdomstilbud på radio ble i 2006 utvidet med et nytt radioprogram og en egen nettside⁸² for samisk ungdom. Det tidligere programmet *Kakáos* ble erstattet med *ÍZÜ*, som er både et nettsted og et radioprogram. På nettsidene kan brukerne legge inn bilder, video og blogg, og ambisjonen har vært ”å skape et ”community-sted” for samisk ungdom, og samle en gruppe unge folk som bor spredt rundt om i landet” (s. 41). Radioprogrammet ble sendt tirsdager og torsdager kl. 1630 til 1710 på P2s regionale tilbud og i den samiske DAB-kanalen. Programmet er også tilgjengelig via nettradio. Det samiske tilbudet til ungdom var på 70 timer i 2006, noe som utgjorde fire prosent av det samlede samiske radiotilbudet (vedlegg til allmennkringkasterregnskapet).

Som i 2005, tilbyr NRK også i 2006 sendinger på samisk for barn i fjernsyn og sendinger på samisk for unge i radio. Etter Medietilsynets vurdering tilsier imidlertid ordlyden i § 3-5 om at ”NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde”, at NRK skal tilby jevnlige program både for barn og unge på begge plattformer. Dermed kan ikke NRK sies å innfri kravet ved å legge et samisk-språklig barnetilbud i fjernsyn og et samisk-språklig ungdomstilbud i radio. Medietilsynet vil for øvrig understreke at det er positivt at NRK har utvidet det samiske tilbudet de faktisk har til barn og unge, i

⁸² <http://www.nrk.no/izu/>

henholdsvis fjernsyn og radio, og at det er utviklet et brukergenerert tilbud til ungdom på internett.

Medietilsynet konkluderer med at NRK samlet sett har jevnlig programmer på samisk for barn og unge, men at NRK bare delvis kan sies å imøtekomme dette kravet ettersom både barn og unge ifølge vedtektene skal tilbys sendinger på begge plattformer.

5.4.2.7 Tilbud til nasjonale og språklige minoriteter

Ifølge vedtektenes § 3-5 bokstav g) er det et krav at programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet, både i radio og fjernsyn, skal inneholde programmer for nasjonale og språklige minoriteter.

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at NRK har et eget program om det flerkulturelle Norge både i radio og fjernsyn, nemlig *Migrapolis*. Programmet henvender seg til hele befolkningen og ønsker ifølge NRK ”å skape dialog på tvers av kulturer og være et møtested for minoritets- og majoritetsbefolkningen i Norge” (s. 34). NRK skriver at programmet ”forteller personlige historier om temaer som familierelasjoner, sosiale nettverk, utdanning, religiøs overbevisning, tro og tvil” (s. 34). *Migrapolis* ble sendt på NRK1 onsdager kl. 2230 til 2300, mens *Radio Migrapolis* ble sendt på P2 søndager kl. 1203. I tillegg er alle programmer tilgjengelige på nettsiden nrk.no/migrapolis. Journalistene i *Migrapolis*-redaksjonen har bakgrunn fra Tyrkia, Iran, Pakistan, Sri Lanka, Vietnam, Chile, Frankrike og USA. NRK1 sendte også reiseserien *En Noman i Pakistan* med Noman Mubashir som programleder. Ifølge allmennkringkasterregnskapet ga programmet som viser Pakistan sett med Nomans øyne, ”et annet bilde av Pakistan og pakistanere i Norge enn det vi får gjennom nyhetssendinger og reportasjer” (allmennkringkasterregnskapets elektroniske versjon).

NRK P2 sendte sommeren 2006 en opplesningsserie basert på Noman Mubashirs bok *Mitt liv som Ola Noman* (s. 34). Videre var også minoritetene representert i P2-programmer med etnisk musikk, som *Jungeltelegraf*, *Transit*, *Folkemusikk* og *Midt i musikken*. NRK redegjør videre for at de kontinuerlig jobber for å styrke det flerkulturelle perspektivet i alle sendinger, både gjennom rekruttering til redaksjoner, bruk av kilder og andre bidragsytere i programmene (s. 34). Av programmer for nasjonale minoriteter kan NRK vise til

Finskesendinga, med fast sendetid onsdager kl. 1248 til 1300 på NRK P2 i Nord-Norge. *Finskesendinga* har sendinger på finsk og kvensk, og er også tilgjengelig i NRKs nettradio. Dette fremgår av NRKs nettsider, <http://www.nrk.no/kveeni/>. Videre redegjør NRK i supplerende opplysninger for flere enkeltprogrammer om nasjonale minoriteter, som NRK1-programmene *Bokprogrammet* 5. september, dokumentaren *Mannen som elsket Haugesund og Fakta på lørdag: Holocaust – Tidsvitner*, samt P2-programmene *Detektor* 8. april, 9. september og 30. september og *Kunstreisen* 4. november. Samtlige av disse programmene omhandler minoritetsgruppen jøder. I tillegg omhandler *Sånn er livet* 7. april situasjonen for ungarske flyktninger i Norge etter oppstanden i Ungarn for 50 år siden.

Medietilsynet har innhentet opptak av *Migrapolis* sendt på NRK1 13. september og 25. oktober 2006, samt *Radio Migrapolis* sendt på P2 17. september og 22. oktober 2006. Alle programmene er etter Medietilsynets oppfatning i tråd med NRKs beskrivelser i allmennkringkasterregnskapet. Radioprogrammene, som varer i underkant av en halvtime, hadde en høy andel verbalinnslag og noe musikk. All musikken som ble spilt var etnisk.

I henhold til ordlyden i vedtektsbestemmelsen skal NRK ha programmer for både nasjonale minoriteter og andre minoritetsgrupper. Det samiske tilbudet er ivaretatt i en egen vedtektsbestemmelse og vil ikke vurderes nærmere her. I tråd med St.meld. nr. 15 (2000-2001) om nasjonale minoriteter⁸³ i Norge, nyter de nasjonale minoritetene et særlig vern som også bør gjøre seg gjeldende i allmennkringkastingstilbudet. Formålet med å programlegge for ulike minoritetsgrupper er hensynet til ytringsadgang, informasjon og representasjon for de særskilte minoritetsgrupper, og å gjenspeile det flerkulturelle Norge. Av dette følger det at en viss regelmessighet i tilbudet må finne sted for at formålet skal innfris.

Medietilsynet mener NRK gjennom de faste programmene *Migrapolis* og *Radio Migrapolis* har et regelmessig tilbud som kan ivareta kravet om programmer for språklige minoritetsgrupper i radio og fjernsyn. Når det gjelder de *nasjonale minoritetene* redegjorde NRK for kringkastingsåret 2005 for flere enkeltprogrammer og -innslag som samlet sett kunne sies å gjenspeile det mangfold av nasjonale minoriteter som finnes i Norge. NRK redegjør for slike programmer også for 2006. De fleste programmene det vises til omhandler jøder, og øvrige nasjonale minoriteter var i liten grad representert i NRKs sendinger i 2006.

⁸³ De nasjonale minoritetsgruppene omfatter jøder, kvener, rom, romanifolket og skogfinner.

Det presiseres fra Medietilsynets side at det ikke stilles krav om at NRK skal ha faste programposter for alle nasjonale minoritetsgrupper. Tilsynet mener imidlertid at NRKs samlede programtilbud bør gjenspeile at Norge har en befolkning sammensatt av flere nasjonale minoritetsgrupper.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om å sende programmer for nasjonale og språklige minoriteter både i radio og fjernsyn. Det understrekes dog fra tilsynets side at NRKs programtilbud i større grad bør gjenspeile mangfoldet av nasjonale minoriteter i Norge.

5.4.2.8 Kulturprogrammer

Vedtektenes krav til NRKs kulturdekning er formulert i § 3-5 bokstav h). Her fremgår det at NRK skal ha programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv i det riksdekkende programtilbudet både i radio og fjernsyn.

Kunst/kultur/medier utgjorde fem prosent av sendingene på NRK1 i 2006. Dette er en økning med én prosent siden 2005. På NRK2 var fire prosent av sendetiden viet *kunst/kultur/medier* i 2006 mot to prosent året før, mens NRK P2 brukte 19 prosent av sendetiden på *kunst/kultur/medier* i likhet med i 2005. P1 og P3 har ingen egen kategori for *kunst/kultur/medier*, men P3 brukte én prosent av sendetiden på kategorien *om film*, én prosent på *pop-kultur* og elleve prosent på *musikkjournalistikk*. Dette tilsvarer omtrent nivået i 2005 (allmennkringkasterregnskapet s. 49-50).

Kulturtilbudet i tv besto av NRKs nye egenproduserte programserie om litteratur, *Bokprogrammet*, NRK1s reportasjeprogram om kunst og kultur, *Safari*, og talkshowet *Store Studio*. I tillegg sendte NRK 226 filmer på NRK1 og 215 filmer på NRK2 i 2006, og filmekspert Pål Bang-Hansen omtalte og anmeldte filmer ukentlig i *Frokost-tv* på NRK1. På NRKs radiokanaler besto kulturtilbudet av *Boktilsynet* på P2 som ble sendt hver onsdag med reprise lørdag, og *Radiofront* som hadde sendetid søndager på P2. *Radiofront* er et tredelt kulturprogram om tendenser i litteratur, film og popmusikk. Videre ble film dekket gjennom filmmagasinet *Mørkets opplevelser* på P2, *Filmpolitiet* på P3 og filmanmeldelser og portretter i *Nitimen* på P1 (s. 14-19).

NRK redegjør også for markeringen av to jubileer i 2006; 100-årsmarkeringen for Henrik Ibsens død og Kringkastingsorkesterets 60-årsjubileum (s. 14).

Tabell 7:

Kulturprogram fordelt på underkategorier – antall timer

Kultur i NRK1	2005	2006
Film/kino	21	22
Litteratur	9	20
Musikk	75	90
Teater	8	15
Diverse kunst, kultur og medier	114	161
Totalt	227	308

Tabell 7 viser fordelingen av kultursjangrer på sendetid i NRK1 i 2005 og 2006. Kategorien *diverse kunst, kultur og medier* dominerer kulturtilbudet i NRK1 med 161 timer av den totale sendetiden på 308 timer. Dette er en ”samlepost” som gir lite informasjon om bredden i NRK1s kulturtilbud. En eventuell bruk av en slik samlekategori forutsetter en klar redegjørelse for hvilke kultursjangrer som inkluderes i kategorien. Uten en slik redegjørelse, begrenses grunnlaget Medietilsynet har for å vurdere NRK1s faktiske kulturtilbud, jf. også tilsvarende merknad ovenfor under punkt 5.4.1.1. En stor del av sendetiden vies også *musikk*, med 90 timer i løpet av 2006. Den øvrige sendetiden er fordelt mellom sjangrene *film/kino*, *litteratur* og *teater*. Både *musikk*, *litteratur* og *teater* har hatt en betydelig økning av sendetid siden 2005.

Konsesjonsvilkårene til de kommersielle allmennkringkasterne inneholder krav om dekning av bredden i *internasjonalt* kulturliv. Selv om dette ikke er presisert i NRKs vedtekter, er det rimelig å kunne forvente at også NRK dekker internasjonalt kulturliv, jf. Stortingets forutsetning om at det bør stilles strengere krav til den offentlige, lisensfinansierte allmennkringkasteren NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne (se punkt 5.4.1.1 ovenfor). I vedlegg til allmennkringkasterregnskapet redegjør NRK for denne dimensjonen ved kulturdekningen, og skriver blant annet at ”[k]ulturavdelingen har gjennom sitt programtilbud i radio, tv og på nett en omfattende dekning av kunst og kulturliv også utenfor landets grenser”. NRK eksemplifiserer dette med programmet *Safari*, hvor det i 2006 ble presentert kunstnere, kuratorer, kunstinstitusjoner, utstillinger og trender fra alle kontinenter. Også *Kunstreisen* på radio tok lytterne med til kunstsamlinger og gallerier i utlandet. Av andre programmer med internasjonal kultur nevnes *Kulturnytt*, *Bokprogrammet*, *Boktilsynet*,

På konsert, Kammertjenerne, Musikkmanesjen, Jungeltelegraf, Folkemusikk, Jazz jorda rundt og Jazzbasillen. NRK skriver at

”[i] 2006 ble kunstnere i Europa, Asia og USA presentert, både om sin kunst men også i relasjon til forhold i hjemlandet, muligheter for å virke som kunstner, inspirasjonskilder, utdanning og publikumsrespons på utøverens virke. Å sette en musiker i kontekst der også politikk, samfunn, og økonomi blir undersøkt i tillegg til kunstlivet, er vesentlig for å gi et best og riktigst bilde av kunstneren til lytterne”

NRK trekker også frem reiseprogrammet *Ut i verden* og *Verdibørsen* på P2 som programmer som presenterer internasjonale kulturer og verdier i bred forstand (vedlegg til allmennkringkasterregnskapet).

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon på oppdrag fra Medietilsynet (heretter kalt Ihlebæk og Maasø),⁸⁴ tar for seg kulturdekningen i blant annet *Store Studio* på NRK1 og *Kulturbeitet* på NRK P2 (vedlegg 2). Undersøkelsen tar for seg tre utgaver av *Store Studio* og fem utgaver av *Kulturbeitet*. I rapporten går det frem ”at analys materialet ikke er tilstrekkelig til å trekke noen endelige konklusjoner, men heller vise til tendenser i kulturprogrammene” (Ihlebak og Maasø, s. 7).

Undersøkelsen viser at *Kulturbeitet* har en bred og variert dekning både når det gjelder sjanger og tema. De temaer som blir viet mest tid, er *litteratur* (18,7 prosent), *andre medier* (9 prosent), *scenekunst* (9,1 prosent), *film* (7,6 prosent), *kulturpolitikk* (6 prosent), *billedkunst* (4,9 prosent) og *mote/design/arkitektur* (1,5 prosent). Det er få eller ingen innslag som omhandler musikk. *Kulturbeitet* kan også vise til en variert bruk av sjangere. *Debatt/diskusjon* er den mest brukte sjangeren (27,9 prosent), noe ”som fremmer et kritisk, fordypende og analytisk perspektiv” (s. 45). *Kulturbeitet* bruker dessuten ofte flere forskjellige sjangrer for å belyse én og samme sak. Undersøkelsen viser også at *Kulturbeitet* dekker både norsk og internasjonalt kulturliv, men med hovedvekt på norsk kultur. Det ble imidlertid ikke registrert noen innslag med samisk eller flerkulturelt innhold i løpet av analyseperioden (s. 48).

Om *Store Studio* sier undersøkelsen at programmet har variert bruk av sjanger, men med hovedfokus på studiointervju (52,9 prosent). Også her blir forskjellige sjangrer brukt til å

⁸⁴ Rapport til Medietilsynet om kulturdekningen i *Colosseum*, *Colosseum spesial*, SAAB, *Sarahs fornemmelse av kultur*, *Absolutt underholdning*, *Kulturbeitet* og *Store studio*, av Karoline Ihlebæk og Arnt Maasø ved Institutt for medier og kommunikasjon, UiO.

belyse diverse temaer, noe som styrker det fordypende og analytiske perspektivet. Programmet dekker både smale og brede temaer (s. 53). Mest tid vies *litteratur* (23,4 prosent), deretter *film* (22,3 prosent), *billedkunst* (11,8 prosent), *andre medier* (7 prosent) og *musikk* (14,9 prosent)⁸⁵. Det ble i løpet av analyseperioden ikke registrert noen innslag om *scenekunst, jazz, kulturpolitikk* eller *mote/design/arkitektur*. *Store Studio* fokuserer hovedsakelig på norsk kultur (57,4 prosent), mens innslag med internasjonalt fokus utgjør 14,5 prosent av den totale sendeflaten. Heller ikke her er det registrert noe innhold med en flerkulturell eller samisk innfallsvinkel i løpet av analyseperioden (s. 52).

NRK viser til en rekke kulturprogrammer i sitt allmennkringkasterregnskap. Undersøkelsen referert ovenfor tar bare for seg to av programpostene NRK har sendt i 2006. Undersøkelsen sier med andre ord ikke noe om NRKs helhetlige kulturtilbud, men kun noe om de programmene som ble valgt ut, nemlig *Kulturbeitet* og *Store Studio*. Dette er programmer som konsentrerer seg om flere kulturuttrykk. I tillegg har NRK programmer som spesialiserer seg innen spesifikke tema som *litteratur, film, kunst* og *musikk*. Etter Medietilsynets vurdering viser NRKs redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet og tilhørende vedlegg, samt nevnte undersøkelse, at NRK har en bred sjangermessig og tematisk dekning av norsk og internasjonalt kulturliv.

Medietilsynets konkluderer med at NRK innfrir kravet om programmer i radio og fjernsyn som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv.

5.4.2.9 Livssynsprogrammer og religiøse programmer

Ifølge programkravene i vedtektenes § 3-3 bokstav i) skal NRK sende livssynsprogrammer og religiøse programmer i både radio og fjernsyn.

Det fremgår av NRKs allmennkringkasterregnskap at NRK1 sendte 65 timer innen kategorien *religion/livssyn* i 2006. Det er elleve timer mer enn året før, og utgjør én prosent av programtilbudet på kanalen (s. 36). På NRK P1 var 156 timer av sendeskjemaet viet religion og livsfilosofi i 2006. Dette er på samme nivå som i 2005. På P2 ble det sendt 102 timer innen

⁸⁵ Hvorav fordelingen i sjanger er pop/rock 3,1 prosent, klassisk 5,8 prosent og world 6 prosent.

programkategorien, mot 116 timer året før. På begge radiokanalene utgjør religion og livssyn to prosent av det totale programtilbudet på dagtid (s. 36).

NRK redegjør for fire faste programposter om religion og livssyn på P1; *Det skjedde i de dager* som ble sendt hver lørdagsmorgen og handlet om hverdagsmenneskers tro og tvil, *Salmer til alle tider* som ble sendt hver søndagskveld, livssynsmagasinet *Mellom himmel og jord*, som handlet om tro, verdier, virkelighetsoppfatning og menneskesyn og *Morgenandakten*(s. 36). P2 hadde *Verdibørsen* på sitt sendeskjema, og NRK omtaler programmet slik: ”Så vel etiske, moralske, som filosofiske og religiøse sider av livssyn og samfunnsliv presenteres og drøftes i løpet av de 55 minutter lange sendingene hver lørdag og søndag” (s. 37).

NRK1 sendte den faste programposten *Åpen himmel* hver søndag kl. 1730⁸⁶. Høsten 2006 sendte NRK1 livssynsserien *12 bud*. Serien handlet, ifølge NRK, om hva de ti bud og andre vanlige leveregler betyr for vår hverdagsmoral (s. 37).

I tillegg til faste programposter behandlet NRK dette stoffområdet i andre programmer. Kulturprogrammet *Safari* på NRK1 handlet 11. april om kunst og religion. *Bokprogrammet* tok 14. mars opp forholdet mellom den vestlige og den muslimske verden blant annet gjennom et møte med to kvinnelige forfattere som har engasjert seg sterkt i dette; den norsk-britiske forfatteren og journalisten Nazneen Khan-Østrem og den somalisk-nederlandske forfatteren og parlamentsmedlemmet Ayaan Hirsi Ali. *Migrapolis* 8. mars omhandlet tiden etter Muhammed-tegningene, og *Fakta på lørdag* 25. november handlet om gjenlevende jøder i Norge etter andre verdenskrig (s. 38).

Medietilsynet har innhentet opptak av *Mellom himmel og jord* sendt 5. november og 12. november 2006, og *Verdibørsen* sendt 23. september og 28. oktober 2006. De to opptakene av *Mellom himmel og jord* tar for seg flere ulike problemstillinger og temaer knyttet til livssyn og religion, og fremstår som et variert program som gjenspeiler det mangfoldet av religioner og livssyn som finnes i Norge. Det ca. 55 minutter lange programmet inneholder både verbalinnslag og musikk, men verbalinnslagene er lange og dominerer programmet. De to opptakene av *Verdibørsen* inneholder kun verbalinnslag og

⁸⁶ Noen ganger ble programmet sendt på NRK2.

ingen musikk. Programmene er ca. 55 minutter lange, og i løpet av den snau timen dybdebehandles tre ulike og varierte temaer ved bruk av mange kilder og nyanserte fremstillinger.

NRK tilbyr religiøse programmer og livssynsprogrammer både i radio og fjernsyn.

Medietilsynet mener det er rimelig å legge til grunn at NRK har et særskilt ansvar for å speile et mangfold av religioner og livssyn i det norske samfunnet, og bemerket i

Allmennkringkastingsrapporten 2005 at fjernsynstilbudet innen dette stoffområdet fremsto som noe ensidig med kun to enkeltprogrammer som omhandlet andre trosretninger enn den kristne. Også i 2006 var NRKs fjernsynstilbud innen denne kategorien dominert av den kristne trosretningen, men NRK redegjør i 2006 for flere programmer på NRK1 som speiler bredere perspektiver. NRKs radiotilbud ivaretar et bredt spekter av religioner og livssyn gjennom de faste programmene *Verdibørsen* og *Mellom himmel og jord*.

Medietilsynet konkluderer med at NRK sendte religiøse programmer og livssynsprogrammer i 2006 både i radio og fjernsyn.

5.4.2.10 Norsk drama

Programkravene i § 3-5 inkluderer en bestemmelse om at NRK i sitt programtilbud i radio og fjernsyn skal inneholde formidling og produksjon av drama som gjenspeiler norsk språk, identitet og kultur.

NRK redegjør i allmennkringkasterregnskapet for at det ble sendt *drama* i alle kanaler i 2006, med unntak av P3. NRK1 var kanalen med det største tilbudet, med 19 prosent av sendetiden, eller 1 230 timer, viet *drama*. Dette er en økning på to prosent siden 2005. På NRK2 var 10 prosent av sendetiden viet *drama* i 2006, noe som tilvarer nivået i 2005. På P1 og P2 ble drama viet henholdsvis én og fire prosent av sendetiden.

Av det totale dramatilbudet til NRK1 var 9,6 prosent norsk drama⁸⁷. Den største dramasatsningen i 2006, både på radio og fjernsyn, var markeringen av Ibsenåret. Våren 2006 sendte NRK1 åtte novellefilmer under vignetten *Ekko av Ibsen*. Filmene var et resultat av en

⁸⁷ Supplerende opplysninger mottatt fra NRK.

novellefilmkonkurranse i regi av Norsk Filmfond og NRK. De åtte filmene som vant, ble sendt torsdager kl. 2230 på NRK1. I romjulen sendte NRK1 epokedramaet *En udødelig mann* med skuespiller Anders Baasmo Christiansen i hovedrollen. Dette var, ifølge NRK, en storsatsning som ”i tre episoder fortalte om den unge Henrik Ibsen og hans kamp med livet – og historiene som gjorde han til en dikter av verdensformat” (s. 17). Radioteateret sendte en Ibsen-serie som besto av 23 titler i 2006. Serien bygget på ti års arbeid, hvor radioteateret har produsert en rekke nytolkninger av Henrik Ibsens tekster. Radioteateret sendte også en rockedramaversjon av Ibsens verk *Kjærlighetens komedie*, som ble spilt inn som livekonsert i Store Studio og Drammen Teater med Kringkastingsorkesteret og solistene Kåre Conradi og Heidi Gjermundsen Broch. Radioteateret ble sendt både i P1 og P2. Av program-/kanalmatrisen i NRKs elektroniske versjon av allmennkringkasterregnskapet fremgår det flere nordiske dramaproduksjoner som ble sendt i NRKs kanaler i 2006, nemlig *Carl Michael og Lovisa*, *Fremtiden kommer bakfra*, *Krøniken*, *Sejer*, *Ørnen* og påskekrimmen *Den siste dansen*. Det redegjøres i allmennkringkasterregnskapet også for overføring av scenekunst på tv. Dette behandles under punkt 5.4.2.14.

Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til store norske dramasatsninger både i radio og fjernsyn i 2006, samt flere nordiske fjernsynsproduksjoner. Sett i forhold til den samlede andelen *drama* på NRK er imidlertid det norske dramatilbudet noe lavt. NRK har i møte med Medietilsynet opplyst at norske dramaproduksjoner er kostbart, og at planleggings- og produksjonstiden er lang, og tilsynet har forståelse for disse forholdene.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om formidling og produksjon av drama som gjenspeiler norsk språk, identitet og kultur.

5.4.2.11 Norsk musikk

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn inneholde formidling og produksjon av norsk musikk. Dette fremgår av vedtektenes § 3-5 bokstav k). Programkravet setter også et kvantitativt mål på at minst 35 prosent av musikken som spilles skal være norsk.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at andelen norsk musikk for NRKs radiokanaler i 2006 var 46 prosent på P1, 42 prosent på P2 og 34 prosent på P3. Dette representerer en økning i norskandelen på P2, som i 2005 var på 34 prosent. Andelen norsk musikk på P1 har gått ned med ett prosentpoeng, mens P3 holder seg på samme nivå som i 2005.

Kravet om 35 prosent norsk musikk gjelder både sendingene i radio og fjernsyn. NRK ga i forbindelse med Allmennkringkastingsrapporten 2005 beskjed om at det jobbes med å etablere et digitalt musikkarkiv, slik at NRK vil være i stand til å dokumentere andelen norsk musikk også i fjernsyn. Dette arkivet åpnet for bruk fra desember 2006, og Medietilsynet forventer derfor at NRK vil kunne rapportere for andelen norsk musikk i fjernsyn i allmennkringkasterregnskapet for 2007.

For øvrig vises det til punkt 5.4.2.14 om scenekunst og musikk, som også omhandler informasjon om NRKs musikktilbud på norsk.

Medietilsynet konkluderer med at NRK samlet sett innfrir kravet om å sende minst 35 prosent musikk i sine radiosendinger. Når det gjelder fjernsyn har Medietilsynet ikke grunnlag for å gjøre en vurdering, da det ikke finnes statistikk for 2006.

5.4.2.12 Underholdningsprogram

Ifølge vedtektenes § 3-5 bokstav l) skal NRKs programtilbud i radio og fjernsyn inneholde underholdningsprogram.

Ifølge NRKs allmennkringkasterregnskap var programkategorien *underholdning* representert i alle kanalene. P1 har den største andelen, med 26 prosent av sendetiden viet underholdning. I P2 og P3 utgjorde underholdning henholdsvis én prosent og ni prosent, mens både NRK1 og NRK2 viet seks prosent av sendetiden til underholdning. Dette er på samme nivå som i 2005, bortsett fra en oppgang i P1 på én prosent, og en nedgang i NRK2 på to prosent.

Underholdningstilbudet på NRK1 består blant annet av *Først & sist* med Fredrik Skavlan og *Kjempesjansen* med Dan Børge Akerø. Om *Først & sist* skriver NRK følgende:

”I løpet av femti minutter beveger Fredrik Skavlan seg uanstrengt mellom artister, politikere, forskere og komikere, uten å miste en eneste seere på veien. I gjennomsnitt følger en million seere temaer og stoff som ellers tiltrekker seg en tredjedel så mange, enten det dreier seg om en frø-forsker, en amerikansk økonom eller en sykepleier fra Darfur” (s. 21).

Torsdagskvelder fra kl. 2230 til 2300 på NRK1 var, ifølge allmennkringkasterregnskapet, etablert som en sendeflate for eksperimentell humor. Et eksempel på dette var den seks episoder lange komiserien *Fremtiden kommer bakfra* med Steinar Sagen.

På NRK2 ble det sendt repriser av populære underholdningsprogrammer på NRK1 som *Nytt på nytt*, *Først & sist* og *Beat for beat*, i tillegg til innkjøpte komiserier som *Monty Python*, *Little Britain*, *Ingen grunn til begeistring* og *Mad TV*.

Underholdningstilbudet på P1 var særlig preget av *Kveldsåpent*, *Nitimen*, *Reiseradioen* og *Balsam*, som var de fire P1-programmene som produserte flest timer underholdning på kanalen i 2006. Disse programmene utgjorde 61 prosent av P1s totale underholdningstilbud på 1904 timer. På P2 ble det produsert og sendt 72 timer med satireprogrammet *Hallo i uken* i 2006. På P3 var det *P3Morgen* med Kyrre Holm Johannessen og Siri Kristiansen som var den største produsenten av underholdning, med sendinger syv dager i uken (s. 24).

Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til et variert og allsidig underholdningstilbud på begge plattformer.

Medietilsynet konkluderer med at NRK ivaretar kravet om underholdning i sitt programtilbud både i radio og i fjernsyn.

5.4.2.13 Sportssendinger

Vedtektenes § 3-5 bokstav m) stiller krav om at NRKs radio og fjernsynstilbud skal ha sportsendinger som dekker både bredden i norsk idrettsliv – herunder funksjonshemmedes idrettsutøvelse – og store idrettsbegivenheter.

NRKs allmennkringkasterregnskap viser at sportsdekningen i NRK1 utgjør tretten prosent av det totale programtilbudet, og er således den fjerde største programkategorien i kanalen. I

NRK2 utgjør sportsandelen syv prosent, mens den for P1 utgjør to prosent. Dette representerer en økning på ett og to prosentpoeng i henholdsvis NRK1 og NRK2 siden 2005, og en reduksjon på ett prosentpoeng i P1 (s. 48-49).

NRK fremholder at de hadde et bredt og variert tilbud av sportssendinger i 2006, og at ingen enkeltidrett tok opp mer enn ti prosent av NRK1s sendetid viet til sport. Det var langrenn og skiskyting, med henholdsvis ti og åtte prosent, som var de to største idrettene målt i sendetid på NRK1 i 2006. Videre mener NRK at bredden i sportsdekningen ble styrket i 2006, blant annet gjennom satsninger på Ekstremsportveko i Voss, Birkebeinerrittet og Wasaloppet, samt at sendinger fra internasjonale begivenheter som Wimbledonturneringen i tennis, VM i svømming og VM i turn bidro til å øke variasjonen i NRKs sportstilbud (s. 8).

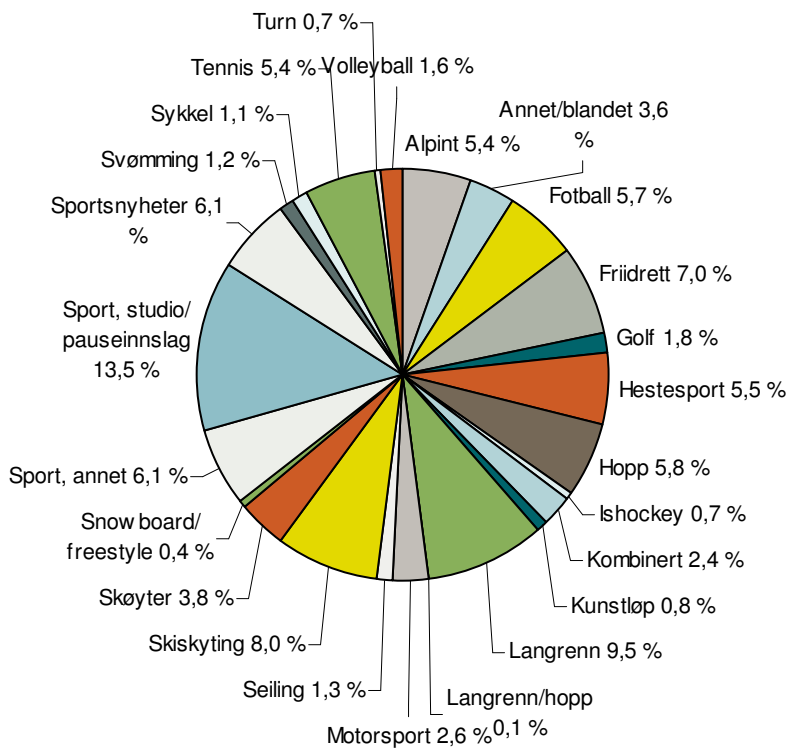
NRKs dekning av de funksjonshemmedes olympiade i 2006, Paralympics, var ifølge NRK den største siden Lillehammer i 1994. NRK uttaler at det ble *"lagt stor vekt på kvalitet i sendingene fra Paralympics for å vise fram idretten på en positiv måte"* (s. 8). NRK redegjør dessuten for at NRK Sport har opprettet en egen arbeidsgruppe som skal overvåke idrett for funksjonshemmede, med sikte på å få til en mer regelmessig dekning i *Sportens* nyhets- og magasinsendinger (s. 8).

NRK tapte budrunden om rettighetene til å vise norsk toppfotball på tv fra 2006, men tilbyr publikum fotballsendinger gjennom radioprogrammet *4-4-2* på P1 (s. 8). På P3 sendes *FK Fotball*, som ifølge NRK er *"et annerledes og subjektivt fotballmagasin der kjærlighet, hat og intenst engasjement går side om side"* (s. 9).

NRK redegjør for at også distriktskontorene har sport som en viktig del av sitt programtilbud, og at lokale utøvere og lag følges opp gjennom sesongen. Også den lokale barne- og breddeidretten ble viet oppmerksomhet i distriktskontorenes tilbud på tv, radio og Internett. Tirsdager kl. 1630 til 1700 sender NRK1 programmet *Liga*, som er et direktesendt sportsmagasin for aldersgruppen åtte til tolv år.

Figur 14:

Sport på NRK1

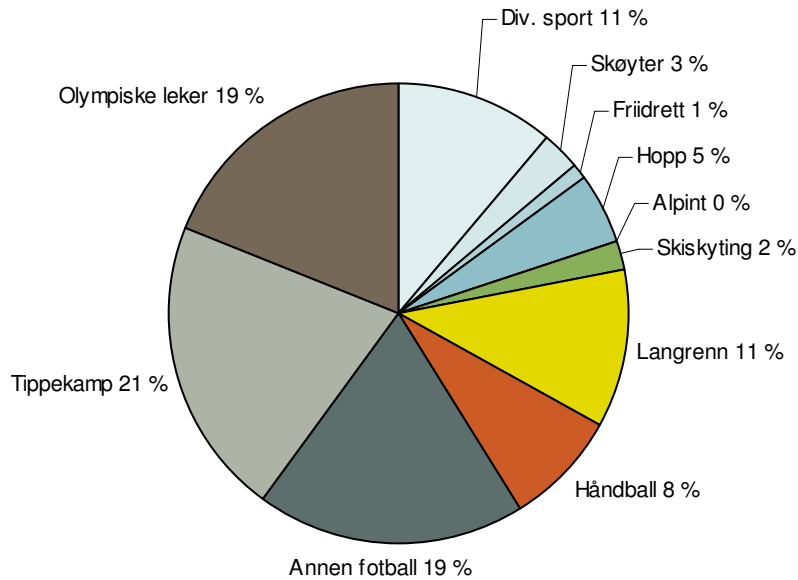

Figur 14 illustrerer at NRK1 viser et bredt spekter av sportsgrener i sine sendinger. Skisport (langrenn og skiskyting) utgjør hovedvekten av sportssendingene med til sammen 18 prosent av sendetiden. I tillegg kommer alpint, hopp, snowboard/freestyle og kombinert, som samlet utgjør 14 prosent av sendetiden viet *sport*.

Når det gjelder bredden i sportssendingene på P1, illustreres dette i figur 15:

Figur 15

NRK P1s sportssendinger på dagtid

P1 sendte til sammen 286 timer med sport på dagtid i 2006. Fotball (tippekamper og annen fotball) dominerer P1s sportssendinger med til sammen 40 prosent av sendetiden. Sendinger fra OL i Torino, samt vinteridretter (som langrenn, skiskyting, hopp og skøyter) utgjorde også en betydelig andel, med henholdsvis 19 og 21 prosent av det samlede sportstilbudet (vedlegg til allmennkringkasterregnskapet).

Med henholdsvis tretten prosent av det totale programtilbudet i NRK1 og syv prosent i NRK2, utgjør sport en betydelig andel av NRKs fjernsynstilbud. NRK1s sportsdekning er relativt bred da et stort antall ulike sportsgrener inkluderes.

NRK viser også at kravet til dekning av funksjonshemmedes idrettsutøvelse ble ivaretatt i 2006 med sendinger fra Paralympics. Medietilsynet registrerer videre at NRK har iverksatt tiltak for at funksjonshemmedes idrettsutøvelse skal få mer regelmessig dekning, og tilsynet håper å se resultater av dette i neste års allmennkringkasterregnskap. NRK viser også en bredde i sportstilbudet i forhold til høyt og lavt nivå, gjennom sportssendinger fra distriktskontorene og sportsmagasinet *Liga* for aldersgruppen åtte til tolv år.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om sportssendinger som dekker bredden i norsk idrettsliv, herunder funksjonshemmedes idrettsutøvelse og store idrettsbegivenheter.

5.4.2.14 Scenekunst og musikk

Programkravene i vedtektenes § 3-5 bokstav n) fastsetter at NRK skal formidle scenekunst og musikk fra statlig finansierte kulturinstitusjoner både i radio og fjernsyn.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at NRK har overført oppsetninger fra norske og internasjonale musikk- og teaterscener i radio og fjernsyn. Når det gjelder fjernsyn nevnes overføringen av åpningssermonien i Oslo Rådhus i anledning 100-årsmarkeringen for Henrik Ibsens død, ballettforestillingen *Softly, as I leave you* ved Nasjonalballetten og Den Norske Opera, Teater Reals oppsetning av Rossinis komiske opera *Barbereren i Sevilla* (i to akter), *Tornerose* (i fire deler) ved Nasjonalballetten, oppsetningen av Henrik Ibsens *Gjengangere* ved Det Kongelige Teater i København, Nationaltheatrets oppsetning av Henrik Ibsens *Rosmersholm* og Jacques Offenbachs opera *Storhertuginnen av Gerolstein* i en nyoppsetning fra Paris (s. 16). NRK1 hadde også seks sendinger fra norske musikkfestivaler sommeren 2006, nemlig Quartfestivalen, Førde internasjonale musikkfestival, Moldejazz, Jørn Hilmestemnet i Valdres, Notodden Bluesfestival og Øyafestivalen (s. 15).

På radio ble det sendt opptak av og direktesendinger fra forskjellige konsertscener og festivaler i programmet *P1-scenen*, programposten *På konsert* på P2 og P3-programmet *MusikkMisjonen*. I *MusikkMisjonen* presenteres *P3Sessions*, som er en direktesendt konsertserie. Blant artistene som ga konserter i *P3Sessions* i 2006 var Keane, deLillos, Satyricon, Phoenix og Sondre Lerche. I programmet *P1-scenen* ble det hver fredag sendt konsertopptak med norske og internasjonale artister. I *På konsert* tar P2 lytterne med på direktesendt konsert med landets profesjonelle symfoniorkestre hver torsdag (s. 16). P2 sendte også serien *Virtuos*, hvor unge norske utøvere av klassisk musikk konkurrerte om å bli P2-solisten 2006. *Virtuosfinalen* ble sendt direkte i NRK1 og NRK Alltid Klassisk (s. 15).

På bakgrunn av NRKs redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, konkluderer Medietilsynet med at NRK innfrir kravet om å formidle scenekunst og musikk fra kulturinstitusjoner både i radio og fjernsyn.

5.4.2.15 Regional programvirksomhet

Det siste programkravet i NRKs vedtekter, § 3-5 bokstav o), dreier seg om regional programvirksomhet. Det stilles her krav om daglige egenproduserte distriktssendinger både i radio og fjernsyn.

I allmennkringkasterregnskapet viser NRK til tolv distriktkontorer som daglig tilbyr egenproduserte distriktssendinger på radio og fjernsyn. Distriktssendingene står for 15 prosent av P1s sendetid. Til sammen utgjorde de regionale sendingene 1298 timer i 2006. På grunn av streiken i mai 2006 er dette tallet lavere enn for 2005. I P2s nyhetstime presenteres det distriktsnytt kl. 0740 (s. 43).

På NRK1 ble det sendt distriktsnyheter kl. 1840 og 2055 alle hverdager i 2006. I tillegg bidrar distriktkontorene med tv-reportasjer til rikssendingene på NRK1, og distriktkontorene leverte hver måned gjennomsnittlig 166 saker til *Dagsrevyen 19*. Distriktkontorene leverer også alt innholdet i den delen av *Dagsrevyen 21* som heter *Norge i dag* (s. 43). Om sine regionale sendinger skriver NRK: ”Oppslutningen om de regionale sendingene til NRK både på radio og tv tyder på at det lokale og nære er viktig stoff som appellerer til store deler av den norske befolkningen” (s. 44). NRKs distriktssendinger er, ifølge allmennkringkasterregnskapet, også tilgjengelig via Nett-TV og Nettradio (s. 45).

Som i 2005, tilbyr NRK også i 2006 regionale sendinger i fjernsyn *alle hverdager* og i radio alle dager unntatt søndager. Medietilsynet fortolket i Allmennkringkastingsrapporten 2005 begrepet *daglig* i denne sammenhengen til å være *alle hverdager* (mandag til fredag) for samtlige allmennkringkastere. NRK kan derfor i prinsippet sies å innfri kravet om daglige regionale sendinger. Som det ble påpekt i Allmennkringkastingsrapporten 2005 og under punkt 5.4.1.1 ovenfor, er det imidlertid forutsatt fra Stortingets side at det bør kunne stilles større krav til NRKs virksomhet enn til de kommersielle. Ettersom vedtektene fastslår hvilke minstekrav NRK er forpliktet til å innfri, er det, med henvisning til Stortingets forutsetning,

etter Medietilsynets oppfatning naturlig å forvente at NRK ved krav om *daglige* sendinger faktisk har et tilbud alle ukens syv dager. Etter Medietilsynets vurdering har NRK dessuten en særskilt forpliktelse til å ivareta hele landets interesser. Samlet innebærer dette at NRK, slik tilsynet ser det, bør ha regionale fjernsynssendinger også i helgene og regionale radiosendinger også på søndager.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om daglige egenproduserte distriktssendinger i radio og fjernsyn, selv om det bør kunne forventes at tilbudet også inkluderer helgedager.

Vedlegg 1 – Definisjoner

Tematisk bredde dreier seg om å ta for seg et bredt utvalg av saker, interesser og oppfatninger innenfor ulike livs- og samfunnsområder, som natur, vitenskap, kultur, livssyn, sport, underholdning og samfunnsspørsmål, for å nevne noen. Innenfor disse temakategoriene skal det også være bredde i deknningen. Det betyr eksempelvis at ulike kulturuttrykk og ulike livssyn skal vies oppmerksomhet.

Sjangermessig bredde dreier seg om å ta i bruk et bredt utvalg av typer innslag/program eller måter å behandle og formidle temaene på. Eksempler på ulike sjangrer er nyheter, debatt, intervju, reportasje/dokumentar, dramatisering og underholdning. En veksling mellom sjangrer forutsettes både i programsammensetningen og innenfor den enkelte programkategori.

”Publikumshenvendelse: En variasjon i publikumsorientering som ligger innbakt i genre- og temamangfoldet. Det innebærer et krav om veksling mellom programmer som i prinsippet er henvendt til alle eller de fleste over en viss alder og programmer som er vendt til spesielle alders- eller interessegrupper (i betydningen ”med spesielle interesser”). De ”brede” programmene tenkes som brede enten fordi de omhandler forhold man mener i prinsippet angår alle, eller fordi de har et innhold man ut fra formodninger og viten om kulturell smak mener vil falle i smak hos et flertall eller i alle fall en stor del av befolkningen.

”Nisjeprogram” er sendinger/innslag der publikumspotensialet kan være begrenset.”

(Allmennkringkastingsrådets rapport for 2003, s. 101.)

Daglig forstås i denne sammenheng som *alle hverdager*.

Vedlegg 2 - undersøkelse

RAPPORT TIL MEDIETILSYNET

OM KULTURDEKNINGEN I *COLOSSEUM*, *COLOSSEUM SPESIAL*, *SAAB*, *SARAHS FORNEMMELSE AV KULTUR*, *ABSOLUTT UNDERHOLDNING*, *KULTURBEITET OG STORE STUDIO*

AV KAROLINE IHLEBÆK OG ARNT MAASØ

FEBRUAR, 2007.
INSTITUTT FOR MEDIER OG KOMMUNIKASJON
UNIVERSITETET I OSLO

Sammendrag

Analysen viser at det er stor variasjon mellom de syv utvalgte kulturprogrammene, *SAAB*, *Colosseum*, *Colosseum Spesial*, *Kulturbeitet*, *Sarahs fornemmelse av kultur*, *Absolutt Underholdning* og *Store Studio*, både når det gjelder omfang og innhold i kulturdekningen.

Innenfor radioprogrammene er det registrert ulik grad av hvor mye av den totale sendeflaten¹ som går med til kulturdekning. I Kanal 24s kulturprogram, *SAAB*, er 17,9 % av den totale sendeflaten brukt til kulturtemaer. 53 % av tiden blir brukt til spilling av musikk. I P4s *Colosseum* og *Colosseum Spesial* er 14,8 % av den totale sendeflaten viet til kultur. 60,2 % går med til spilling av musikk. I *Kulturbeitet* på NRK P2 er 57,4 % av den totale sendeflaten brukt til kulturtemaer. 21,1 % av tiden blir brukt til spilling av musikk.

Sjangermessig bredde - radio

Det er store forskjeller når det gjelder sjangermessig bredde, som defineres av Medietilsynet som,

[...] å ta i bruk et bredt utvalg av typer innslag/program eller måter å behandle og formidle temaene på. Eksempler på ulike sjangrer er nyheter, debatt, intervju, reportasje/dokumentar, dramatisering og underholdning. En veksling mellom sjangrer forutsettes både i programsammensetningen og innenfor den enkelte programkategori (Medietilsynet 2006:24).

Analysen viser at *SAAB* på Kanal 24 har minst variasjon når det gjelder sjangerbruk. Formatet i *SAAB* består hovedsaklig av programledersnakk og studiointervju, men bruk av anmeldelser og underholdning (konkurranser og sketsjer) er også registrert. På P4 er den sjangermessige bredden mer variert hvis de to programmene, *Colosseum* og *Colosseum Spesial*, blir sett under ett. Eksempler på sjangere som blir anvendt er programleder, anmeldelse, reportasje/montasje/kommentar, studiointervju, kulturnyheter og underholdning (konkurranser). *Kulturbeitet* på NRK P2 tar i bruk et bredt utvalg sjangere i sin dekning, hvor debatt/diskusjon er den mest brukte formen.

¹ Med den totale sendeflaten menes summen av alle programmene i analysen for det spesifikke programmet.

Andre sjangere i *Kulturbeitet* er programleder, reportasje/montasje/kommentar, studiointervju, kulturnyheter og underholdning (konkurransse).

Når det gjelder fordypende, analytiske og kritiske perspektiv, som kan oppnås bl.a. gjennom en variert bruk av sjangere, og spesielt gjennom bruk av reportasjer/montasjer/kommentar, debatt/diskusjon og tildels studiointervju, så kan *Kulturbeitet* sies å oppfylle dette kravet. *Kulturbeitet* utmerker seg ved å anvende flere sjangere for å belyse et tema, noe som styrker det fordypende, analytiske og kritiske perspektivet. P4 kan gjennom sin totale dekning vise til en variert bruk av sjangere, hvor *Colosseum Spesial* står for det fordypende og smale. Det er få reportasjer som kan sies å fremme en kritisk holdning. Det er for eksempel ikke registrert noen form for debatt/diskusjon som kan belyse flere sider av samme sak. Kanal 24 har en lite variert bruk av sjangere. Hovedvekten av sendingene går med til humoristisk programledersnakk, studiointervju, underholdning (konkurranser og sketsjer) og tildels anmeldelser. Det er liten til ingen bruk av reportasjer/montasjer/kommentar, debatt/diskusjon eller kulturnyheter. Dette fører til at SAAB mangler et fordypende, analytisk og kritisk perspektiv.

Sjangermessig bredde – TV

Når det gjelder sjangere brukt i de tre tv-programmene i utvalget, *Absolutt Underholdning* og *Sarahs fornemmelse av kultur* på TV 2 og *Store Studio* på NRK, så viser analysen at de dekker et bredt utvalg av sjangere. *Absolutt Underholdning* har minst variasjon i bruk av sjangere og legger vekt på reportasjer. Men til sammen med *Sarahs fornemmelse av kultur*, som bruker hovedsaklig debatt/diskusjon, oppnår kulturprogrammene på TV2 sjangermessig bredde. *Sarahs fornemmelse av kultur* tar også i bruk flere sjangere for å belyse et tema. Dette gjelder også *Store Studio*, som ellers har en overvekt av studiointervju. Dette styrker det fordypende, analytiske og kritiske perspektivet i kultudekningen til disse to programmene.

Tematisk bredde – radio

I forhold til tematisk bredde er det stor variasjon i radiokanalene. Tematisk bredde blir av Medietilsynet definert som,

[...] å ta for seg et bredt utvalg av saker, interesser og oppfatninger innenfor ulike livs- og samfunnsområder, som natur, vitenskap, kultur, livssyn, sport, underholdning og samfunnsproblemer, for å nevne noen. Innenfor disse temakategoriene skal det også være bredde i dekkningen. Det betyr eksempelvis at ulike kulturuttrykk og ulike livssyn skal vies oppmerksomhet (Medietilsynet 2006:24)

Når det gjelder programmene i de tre radiokanalene så viser analysen at det er lite til ingenting om andre musikkjangere enn pop/rock. Jazz er ikke representert i noen av de fire programmene i utvalget. I forhold til de spesifikke kanalene så utmerker Kanal 24 seg i negativ forstand med liten bredde. I SAAB er det hovedsaklig populærkulturelle temaer som blir dekket, noe som Kanal 24 selv definerer som, ”Pop og rock, kino og tv-serier”². Programmet dekker lite til ingenting om smal kultur, som de definerer som ”kulturgenrer som ikke blir benyttet av det brede lag av folket. Typisk eksempel er ballett, performance-kunst, eksperimentelt teater.”³ P4 oppnår, gjennom sine to programmer, en tematisk bredde hvor både brede og smale temaer blir tatt opp. Det er *Colosseum Spesial* som står for de smalere kulturuttrykkene. Analysen viser at *Kulturbeitet* på NRK har tematisk bredde, hvor både det smale og det brede får god dekning.

Tematisk bredde – TV

Når det gjelder de tre tv-programmene, viser analysen at det er lite fokus på andre musikkjangere enn pop/rock. Jazz og mote/design/arkitektur er ikke representert i noen av de tre programmene i utvalget. Analysen viser videre at de utvalgte programmene i NRK og TV 2 ellers dekker et bredt utvalg av temaer. På TV 2 er det *Sarahs fornemmelse av kultur* som står for de smalere temaene som billedkunst, scenekunst, litteratur og kulturpolitikk, mens *Absolutt Underholdning* i hovedsak dekker bredere temaer som pop/rock, film og andre medier. *Store Studio* dekker områder som pop/rock, klassisk, world music, billedkunst, film, andre medier og litteratur.

Innfallsvinkel – radio og TV

Analysen viser at når det gjelder innfallsvinkel så er det ingen dekning, verken på TV eller radio, hvor fokuset har vært rettet mot samisk eller flerkulturell kultur. Ellers er

² Dokument fra Medietilsynet.

³ Dokument fra Medietilsynet.

omfanget av kulturdekning med norsk og internasjonal vinkling forholdsvis likt fordelt mellom alle kanalene, hvor hovedvekten er basert på en norsk innfalsvinkel.

Bakgrunn for prosjektet

Bakgrunnen for oppdraget fra Medietilsynet er å undersøke kulturdekningen i syv forskjellige gitte tv- og radio programmer på allmennkringkastingskanalene P4, Kanal 24, NRK P2, NRK1 og TV 2 i forbindelse med allmennkringkasterregnskapet 2006.

Medietilsynet ønsket en analyse som skulle måle:

- Antall kultursjangerer som er representert i programmet
- Smalt/bredt perspektiv
- Om innslagene inneholder fordypende, analytiske og kritiske perspektiv
- Omfang – faktisk sendetid
- Norsk/internasjonalt fokus

Medietilsynet har selv valgt ut fire radioprogrammer og tre TV-programmer som de ønsker analysert. Tid og sendetid varierer for de forskjellige programmene (se figur 1). Det ble antatt at analysen ville bestå av ca 33:45 timer med analysemateriale, dvs. 28:45 timer med radio og 5 timer med TV. For å få med variasjonen i sendingene, og for å unngå atypiske uker, ble programmene valgt ut fra mandag til fredag i fem forskjellige uker, månedene oktober/november 2006 (se figur 1).

Figur 1.

Program	Kanal	Dag	TID	Antall prog.	Antall timer	Analyseperiode
<i>Colosseum</i>	P4	Mandag - fredag	13.00-15.00.	5	10	Mandag 9. oktober Tirsdag 17. oktober Onsdag 25. oktober Torsdag 2. november Fredag 10. november
<i>Colosseum Spesial*</i>	P4	Mandag - fredag	19.00-19.30	5	2,5	Mandag 9. oktober Tirsdag 17. oktober Onsdag 25. oktober Torsdag 2. november Fredag 10. november
<i>Kulturbeitet</i>	NRK P2	Mandag - fredag	8.15 – 9.30	5	6,25	Mandag 9. oktober Tirsdag 17. oktober Onsdag 25. oktober Torsdag 2. november

						Fredag 10. november
Saab	K24	Mandag - fredag	9.00-11.00	5	10	Mandag 9. oktober Tirsdag 17. oktober Onsdag 25. oktober Torsdag 2. november Fredag 10. november
Sarabs fornemmelse	TV2	Onsdag	23.00 – 23.30	3	1,5	Onsdag 25. oktober Onsdag 1. november Onsdag 8. november
Saras fornemmelse av kultur	TV2	Torsdag	23.00-23.30	3	1.5	Torsdag 19. oktober Torsdag 26. oktober Torsdag 2. november
Store Studio	NRK1	Mandag	23.10-23.50	3	2	Mandag 23. oktober Mandag 30. oktober Mandag 6. november
SUM					33,75	

* Torsdager går Colosseum Arena.

Analysedesign og metode

For å kunne måle områdene definert av Medietilsynet, er det laget et forskningsdesign basert på en kvantitativ innholdsanalyse med den hensikt å dra slutninger i forhold til om kulturdekningen i de gitte allmennkringkastingskanalene samsvarer med de kriteriene de operer etter i konsesjoner og vedtektsbetingelser. En kvantitativ innholdsanalyse søker å gjøre en ”systematisk, objektiv og kvantitativ beskrivelse av innholdet i et budskap” (Østbye et.al 2002:215). Det vil si at analysen er basert på generelle regler og at analysen kan etterprøves (2002:215-216).

Det er viktig å understreke at oppdragets mandat tilsier at rapporten vil ta for seg sjangermessig og tematisk bredde innenfor de utvalgte programmene, og ikke på kanalene i sin helhet. Selv om en innholdsanalyse vil gjøre det mulig å si noe i forhold til de ønskede målene så er det nødvendig å påpeke at analyse materialet ikke er tilstrekkelig til å trekke noen endelig konklusjoner, men heller vise til tendenser i kulturprogrammene.

Kriterier for koding

Programmene er i hovedsak kodet av én person (Ihlebak), mens tvilstilfeller, enkeltinnslag og kriteriene for koding er drøftet av begge forfatterne. Kriteriene for koding er utarbeidet på bakgrunn av konsesjoner og konsesjonssøknader fra P4, Kanal24 og TV 2, og NRKs vedtekter. Det har også bli lagt vekt på prinsipper fra allmennkringkasterregnskap og tidligere allmennkringkastingsrapporter. Alle programmene har blitt kodet etter de samme kriteriene. Dette valget har blitt tatt for å øke muligheten til å sammenlikne kulturdekningen i de forskjellige kanalene.

Det er ikke alltid innslagene enkelt lar seg plassere tematisk i en kategori. Eksempelvis kunne et innslag på *Kulturbeitet* som tok for seg Monty Pythons oppsetning av (en omgjort) Händels *Messias*, blitt plassert innen film, klassisk musikk og scenekunst. Da hovedfokuset for innslaget var at dette skulle bli en oppsetning på en scene, ble den kodet som dette. Et annet eksempel er filmen om Ole Bull. Mange programmer hadde i denne forbindelse innslag som handlet om filmen, men noen hadde også vinkling på Ole Bulls musikk. Som en generell regel har det vært det *overordnede fokuset* som har blitt avgjørende for hvordan innslaget har blitt kodet. Noen steder har dekningen av en sak også blitt delt opp innenfor forskjellige kategorier.

Programledersnakk relatert til kulturtemaer har blitt kodet i forhold til tematikk og innfallsvinkel på lik linje med andre innslag. Dette har derfor utslag på den tematiske inndelingen. Annet programledersnakk, som introduksjon/outro til musikk, og generell introduksjon/avslutning, har blitt kodet som annet (tema) og annet/ikke relevant (innfallsvinkel).

Musikk, nyhetsendinger, reklame og egenreklame (inkludert jingles, intro/outromusikk) har blitt kodet separat, men er inkludert i den totale sendeflaten. De har blitt kodet i henhold til disse kategoriene når det gjelder sjanger, og som annet (tema) og annet/ikke relevant (innfallsvinkel). Det er derfor svært høye utslag innen ”annet” kategorien innenfor tema og innfallsvinkel, spesielt når det gjelder radio. Det har på denne måten vært mulig å registrere hvor mye av sendingen som faktisk går til kulturdekning.

Det er ikke gjort en evaluering av musikken som blir spilt, ut fra f.eks. sjanger. Den er kun registrert i form av tiden den utgjør i forhold til resten av programmet.

Medietilsynet ønsket også at det faktiske omfanget av dekningen skulle bli registrert. Det vil si at innslagenes lengde har blitt målt i minutter og sekunder og beregnet i prosent av den totale sendeflaten. Det var noe variasjon på start/avslutning på opptakene som ble gjort tilgjengelig for analyse fra kanalene, slik at det derfor er noen sekunders variasjoner mellom de forskjellige programmene.

Sjanger	Tema	Innfallsvinkel
Programleder	Musikk: pop/rock	Norsk
Anmeldelser	Musikk: klassisk	Flerkulturell: innslag med fokus på personer med innvandrerbakgrunn.
Reportasje/montasje/kommentar	Musikk: jazz	Samisk
Studiointervju	Musikk: world	Internasjonal
Debatt/diskusjon	Billedkunst (foto, male, videokunst)	Annet/ ikke relevant
Kulturnyheter	Scenekunst: (teater, opera, dans, musikal)	
Underholdning: konkurranse, sketsj	Film	
Egenreklame, jingles, intro/outromusikk	Andre medier og mediekritikk (programmer, dvd, dataspill)	
Reklame (kommersiell)	Litteratur	
Musikk (spilling av)	Kulturpolitikk	
Nyheter/vær/sport/trafikk	Mote/design/arkitektur	
Annet	Annet	

P4: Colosseum og Colosseum Spesial

Oppdraget fra Medietilsynet var å gjennomgå P4 sin kulturdekning i to programmer: *Colosseum* og *Colosseum Spesial*.

Colosseum er et populærkulturelt program på TV4 som sender mandag til fredag 13.00-15.00, og blir beskrevet av P4 som kanalens "[...] daglige underholdnings- og kulturprogram."⁴ *Colosseum Spesial* er kanalens smalere tilbud, og blir sendt mandag til fredag 19.00 – 19.30. De to programmene vil først bli analysert hver for seg, så vil de bli analysert sammenslått.

Programmene som ble analysert er utvalg fra fem forskjellige uker, fra mandag til fredag, for å unngå atypiske uker⁵.

Om kanalens krav

Generelle konsesjonskrav for P4:

- a) ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og innenfor den enkelte programkategori
- b) inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper
- c) ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv
- d) bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur (Kultur- og kirkedepartement 2003: §3-2)

Spesifikke krav til kultursendingene i konsesjonen:

- a) Dekningen av ulike kulturuttrykk skal være preget av bredde og variasjon. Også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet
- b) Kultur sendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv
- c) Kultursendingene skal dekke både norsk og internasjonalt kulturliv
- e) Konsesjonæren skal spille minimum 35% norsk musikk (Kultur- og kirkedepartement 2003: §3-4)

⁴ <http://www.p4.no/programmer/homepage.aspx?id=11>

⁵ Mandag 9. oktober, tirsdag 17. oktober, onsdag 25. oktober, torsdag 2. november, fredag 10. november

P4 skriver også i konsesjonssøknaden:

”Nye P4 sendinger skal være basert på prinsippene for allmennkringkasting, med egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv” (P4 2003:9).

Videre sier P4 i sin søknad at ”[i] prinsippet skal alle kultursjangere finne sin plass i kanalen” (P4 2003: 18). De spesifiserer videre at dette inkluderer drama, litteratur, musikk og historie, samt arkitektur, billedkunst, design og film.

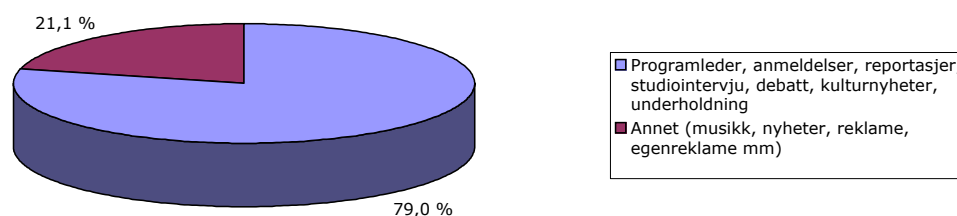
P4 påpeker også at deres kulturdekning skal favne forskjellige innfallsvinkler, både norsk og internasjonal kultur skal dekkes. De spesifiserer at ”[...] det flerkulturelle Norge skal også ha sin selvfølgelige plass” (P4 2003:18).

Colosseum

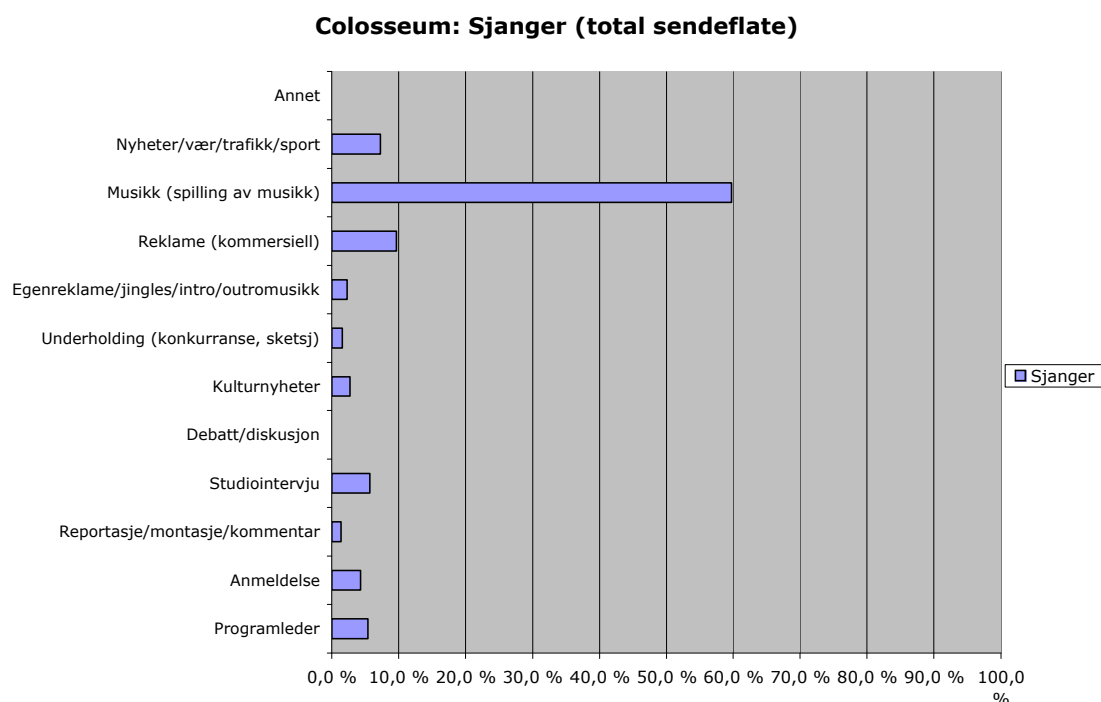
Sjanger av total sendeflate

Colosseum har en høy andel spilling av musikk (59,7 %) i løpet av sin totale sendeflate. Ved å trekke fra nyheter, spilling av musikk, reklame (kommersiell) og egenreklame, er det kun 21,1 % av sendeflaten som er igjen til andre formål.

Colosseum: sjanger (total sendeflate)

Innen disse 21,1 % er sjangerfordelingen som følger: programleder (5,4 %), studiointervju (5,7 %), anmeldelser (4,3 %), kulturnyheter (2,7 %), underholdning (konkurranser) (1,5 %) og reportasjer/montasjer/kommentar (1,4 %). *Colosseums* bruk av kulturnyheter (2,7 %), som tar for seg korte, aktuelle, norske og internasjonale kulturnyheter, øker kulturprofilen til programmet både tematisk og sjangermessig, selv om disse er relativt korte.

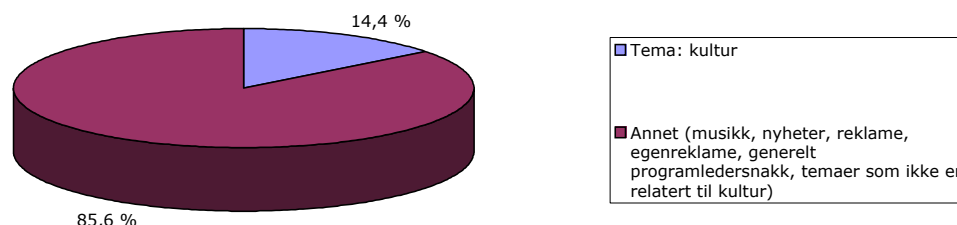

Colosseum har derimot få reportasjer/montasjer/kommentarer (1,4 %) eller noen form for debatt/diskusjon. Dette svekker det kritiske, analytiske og fordypende perspektivet.

Tema av total sendeflate

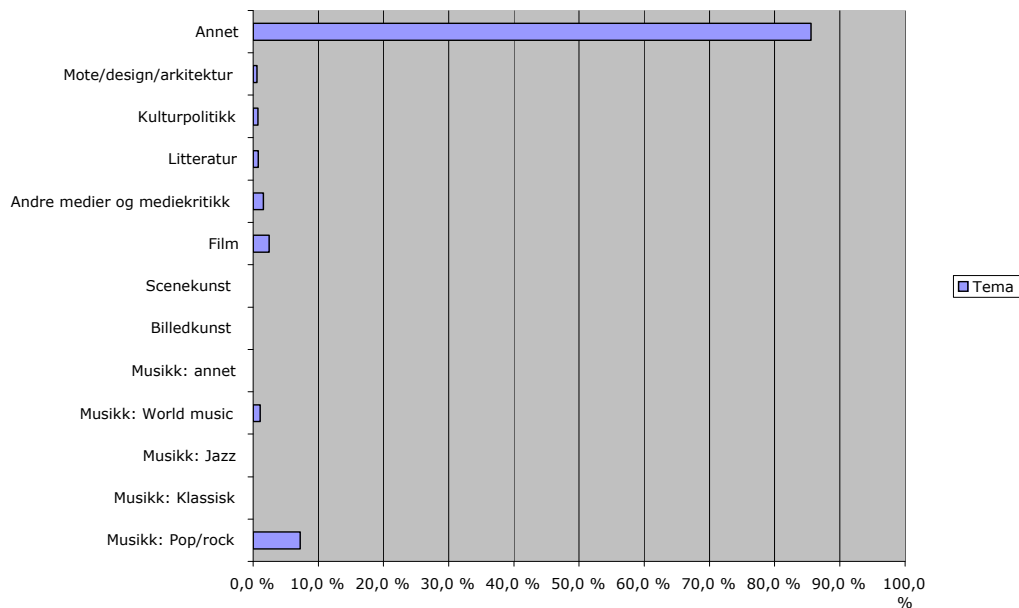
I forhold til tema så er det kun 14,4 % av den totale sendeflaten som går med til kulturtemaer. 85,6 % av sendeflaten er brukt til andre formål som spilling av musikk, nyheter, reklame (kommersiell), egenreklame, generelt programledersnakk eller til temaer som ikke er relatert til kultur.

Colosseum: tema (total sendeflate)

Innenfor de 14,4 % av den totale sendeflaten som er brukt til kulturtemaer, er fordelingen som følger: musikk: pop/rock (7,2 %), film (2,5 %), og andre medier (1,6 %). Programmene i analyseperioden dekker også i liten grad musikk: world (1,0 %), litteratur (0,8 %), kulturpolitikk (0,7 %) og mote/design/arkitektur (0,6 %), men ikke smalere temaer som annen musikk (jazz, klassisk), billedkunst og scenekunst. Innslagene har hovedsaklig vært intervjuer med personer innen pop/rock som Lisa Nilsson, Lilyjets, Bjørn Eidsvåg, Morten Abel, men også med Anders Giæver om hans nye bok, Charlotte Thorstvedt om MTV Music Awards, og Are Hogner fra Oslo Reptil Park om en kvinne som angivelig fikk en slange oppi toalettet. To av reportasjene som ble sendt har også gått på *Colosseum Spesial*, henholdsvis om filmen *Kalde Føtter* og om kalosjer som mote.

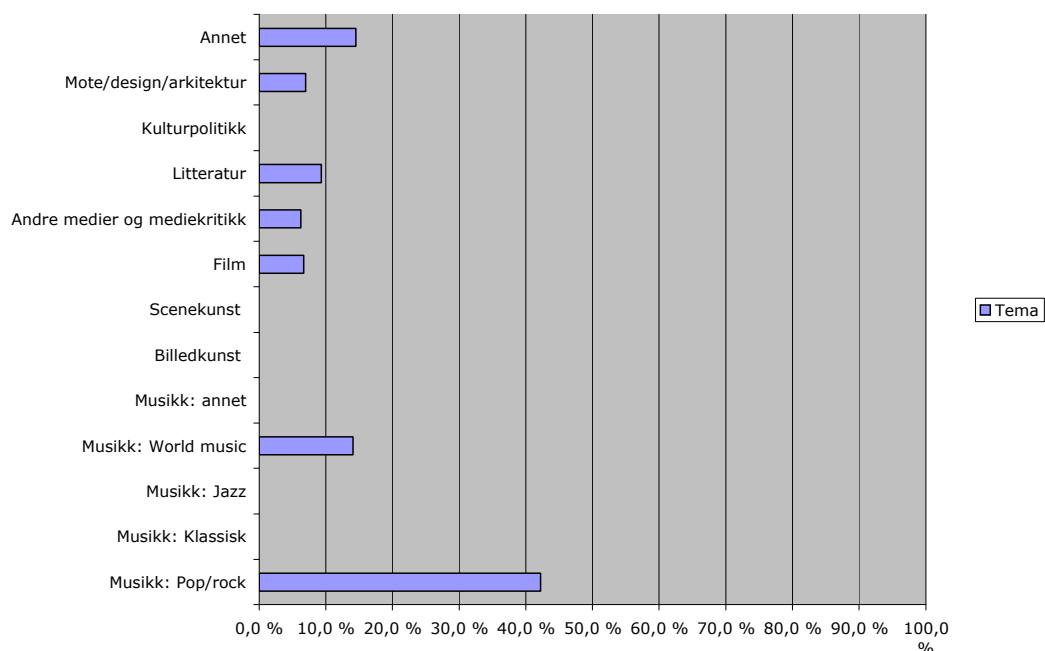
Colosseum: Tema (total sendeflate)

Tema innenfor sjangere studiointervju og reportasje/montasje/kommentar

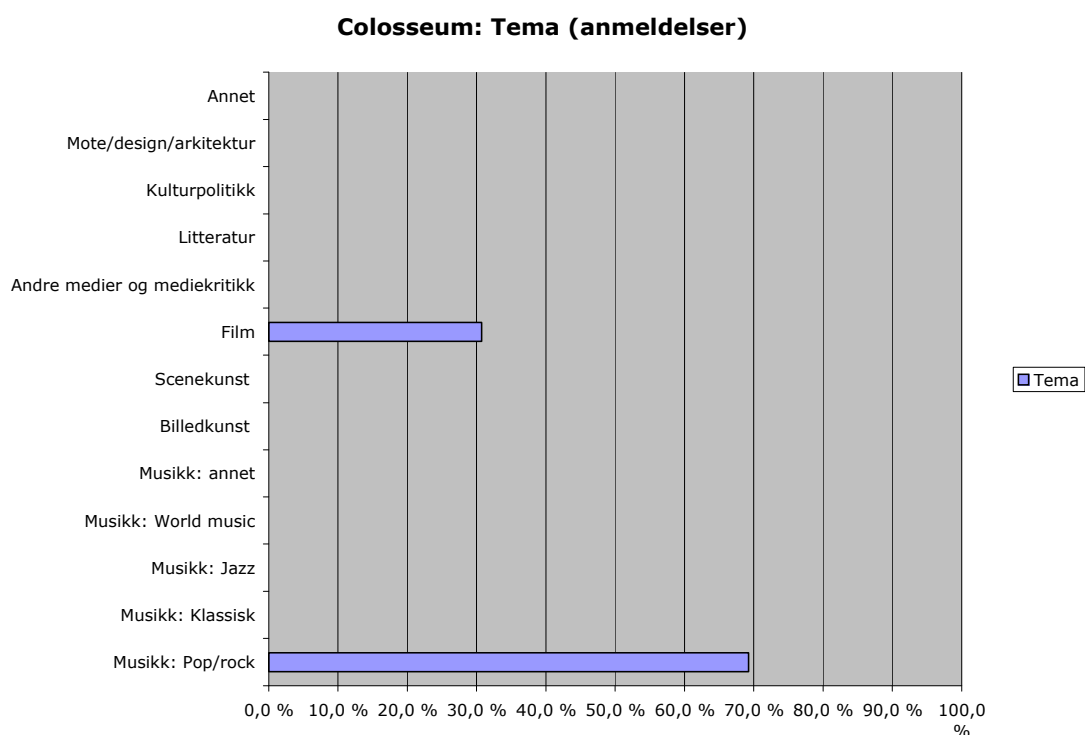
Temafordeling innenfor studiointervju og reportasjer/montasje/kommentar, som til sammen utgjør 7,1 % av sjangere brukt av den totale sendeflaten, er som følger: musikk pop/rock (42,2 %), musikk world (14,1 %), litteratur (9,3 %), mote/design/arkitektur (7,0 %), film (6,7 %) og andre medier (6,2 %). Innenfor disse sjangrene er det ikke registrert noen innslag som omtaler smalere temaer som musikk (jazz, klassisk), billedkunst, scenekunst eller kulturpolitikk.

Colosseum: Tema (studiointervju og reportasjer)

Tema innenfor sjanger anmeldelse

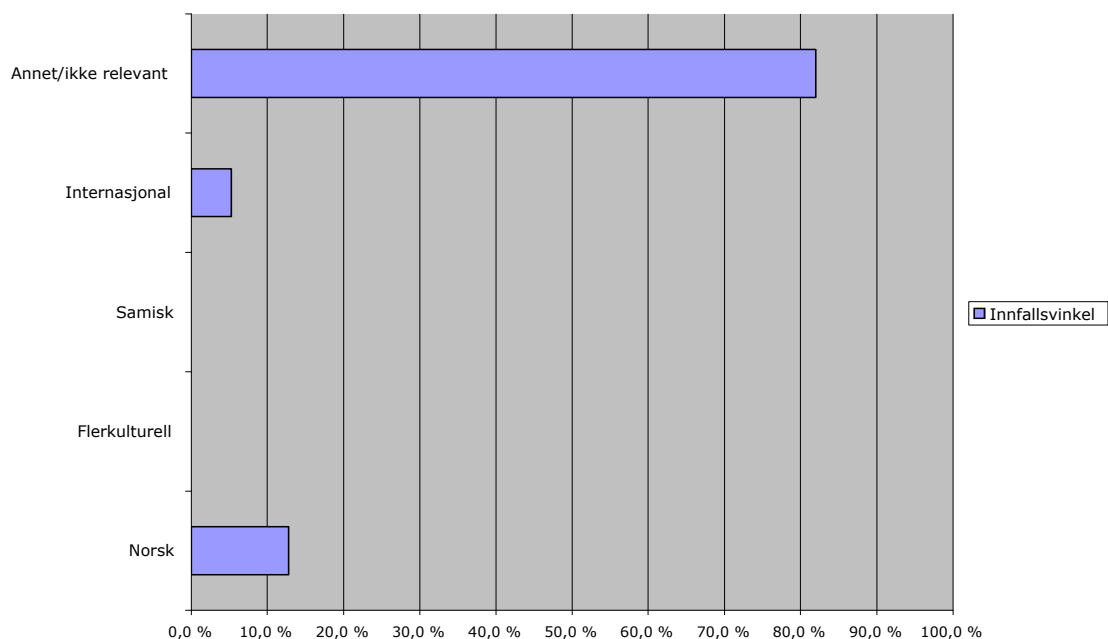
Colosseum anmelder ny norsk og internasjonal musikk, og filmer både på kino og DVD. Analysen viser at innenfor anmeldelser, som er den nest mest brukte sjangeren og som utgjør 4,3 % av den totale sendeflate, så er det temaene film (30,7 %) og musikk: pop/rock (69,3 %) som går igjen. Det er ikke registrert noen anmeldelser som tar for seg annen musikk (klassisk, jazz, world), billedkunst, scenekunst, andre medier, litteratur eller mote/design/arkitektur. To av filmene som ble anmeldt var på DVD, men ble kodet som filmanmeldelse og ikke under andre medier.

Innfallsvinkel av total sendeflate

Når det gjelder innfallsvinkel så er det av den totale sendeflaten registrert 12,8 % norsk vinkling, 5,2 % internasjonal vinkling og ingen samisk eller flerkulturell vinkling. Den store prosentandelen av annet kommer av den høye prosentandelen som ikke er relatert til kulturtemaer.

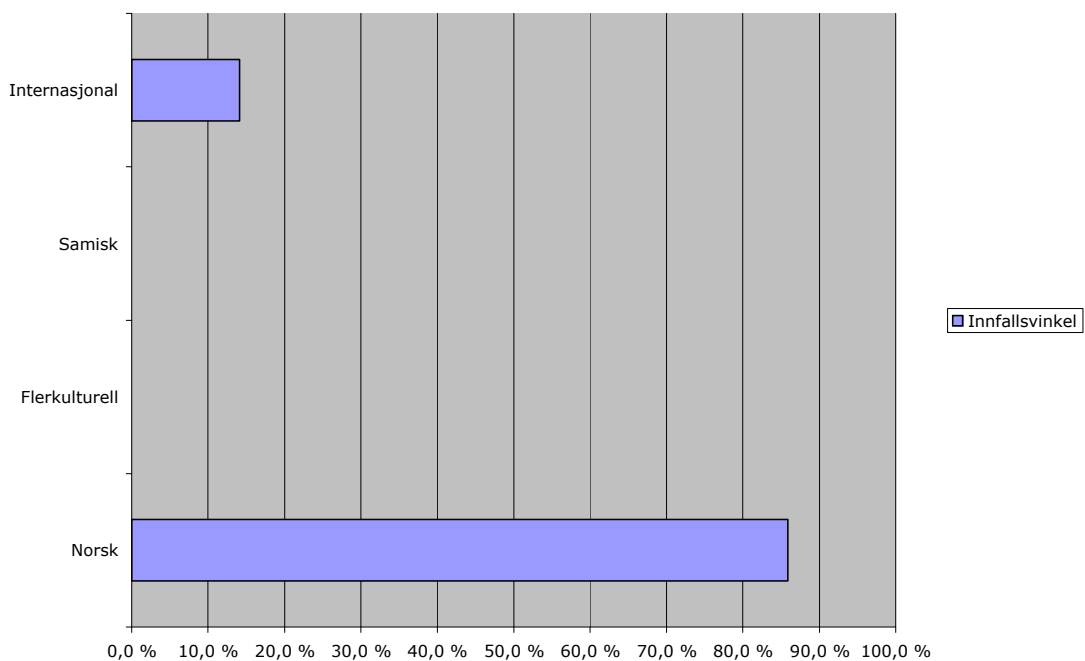
Colosseum: Innfallsvinkel (total sendeflate)

Innfallsvinkel innenfor sjangere studiointervju og reportasje

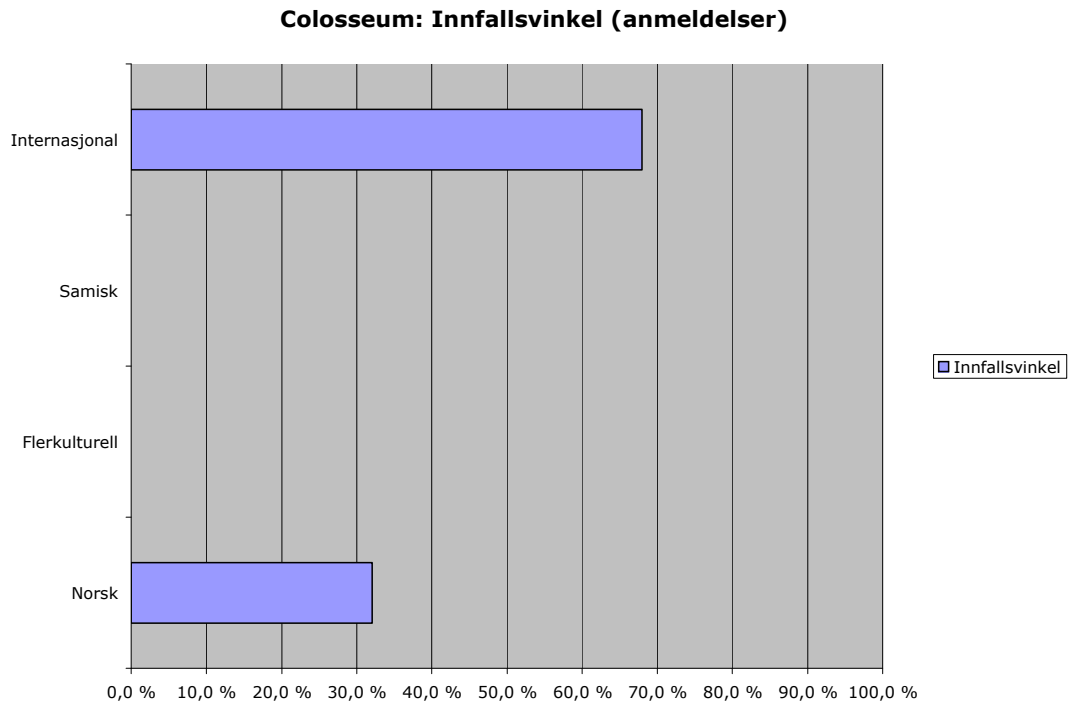
Analysen viser at innenfor sjangrene studiointervju og reportasjer, som til sammen utgjør 7,1 % av sjangere brukt av den totale sendeflaten, er den norske innfallsvinkelen på 85,9 % og den internasjonale på 14,1 %.

Colosseum: Innfallsvinkel (studiointervju og reportasjer)

Innfallsvinkel innenfor sjanger anmeldelse

Når det gjelder anmeldelser er det registrert at anmeldelser av internasjonal produkter utgjør 68,0 %, og av norske produkter 32,0 %.

Det er altså en overvekt av norsk vinkling innen studointervjuer og reportasjer, mens det innen anmeldelser er en internasjonal vinkling som dominerer.

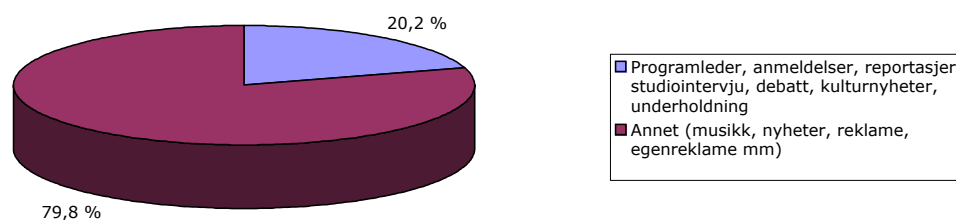
Colosseum Spesial⁶

Colosseum Spesial er P4s kulturprogram rettet mot smalere grupper. Programmet er 30 minutter langt og består av en hovedsak hver sending.

Sjanger av total sendeflate

Colosseum Spesial har en høy andel spilling av musikk 62,2 %. Hvis man legger sammen spilling av musikk, nyheter, reklame og egenreklame, gjenstår det kun 20,2 % av den totale sendeflate igjen.

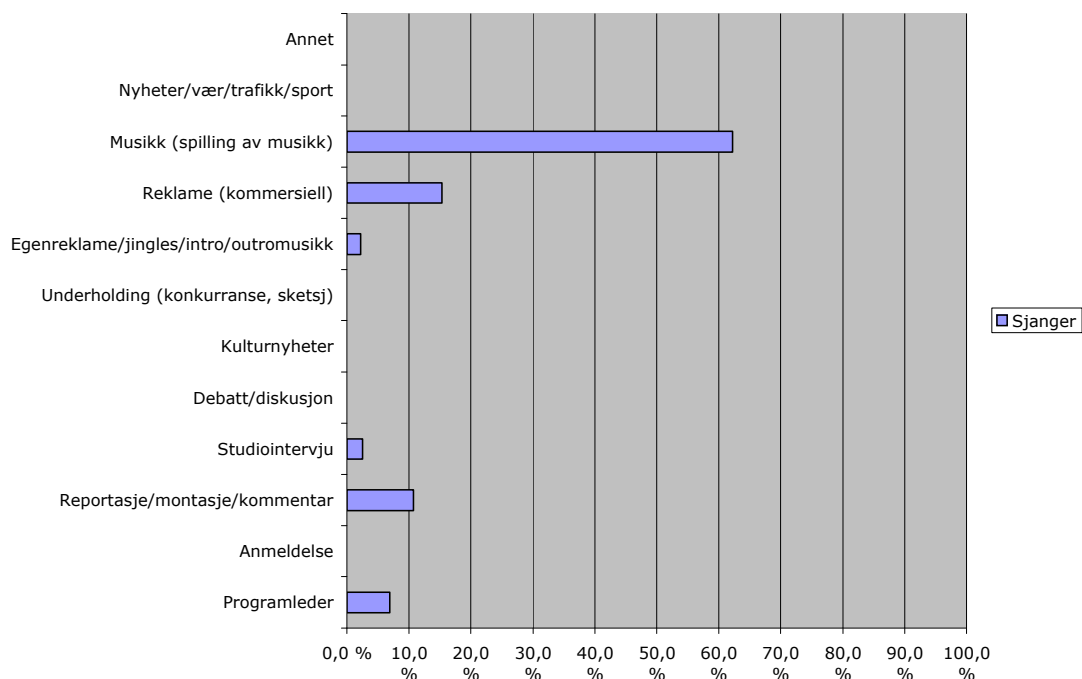
Colosseum Spesial: Sjanger (total sendeflate)

Sjangermessig er programmet preget av reportasjer (10,8 %). Det er en hovedsak hvert program, hvor grep som intervju, reportasjer og opplesing blir brukt, samt studiointervju per telefon (2,5 %). Ellers består sjanger av programledersnakk (6,9 %).

⁶ *Colosseum Arena* på torsdager

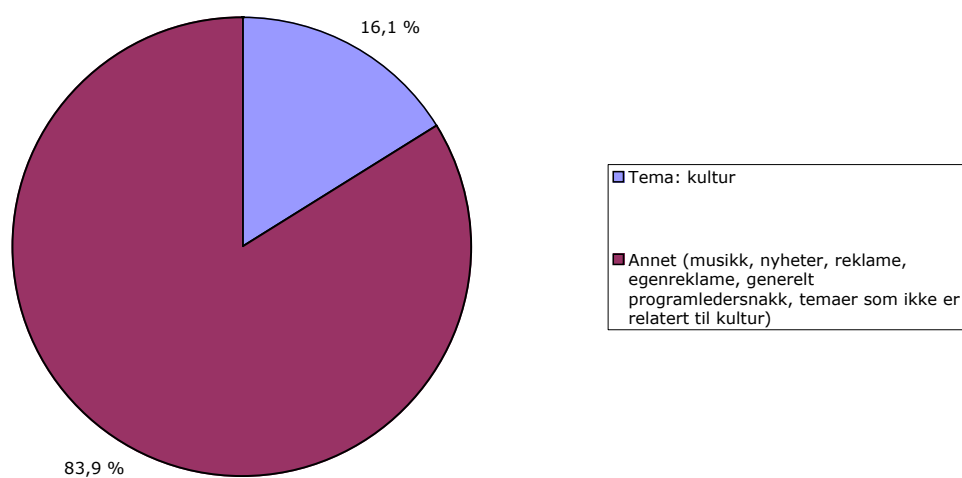
Colosseum Spesial: Sjanger (total sendeflate)

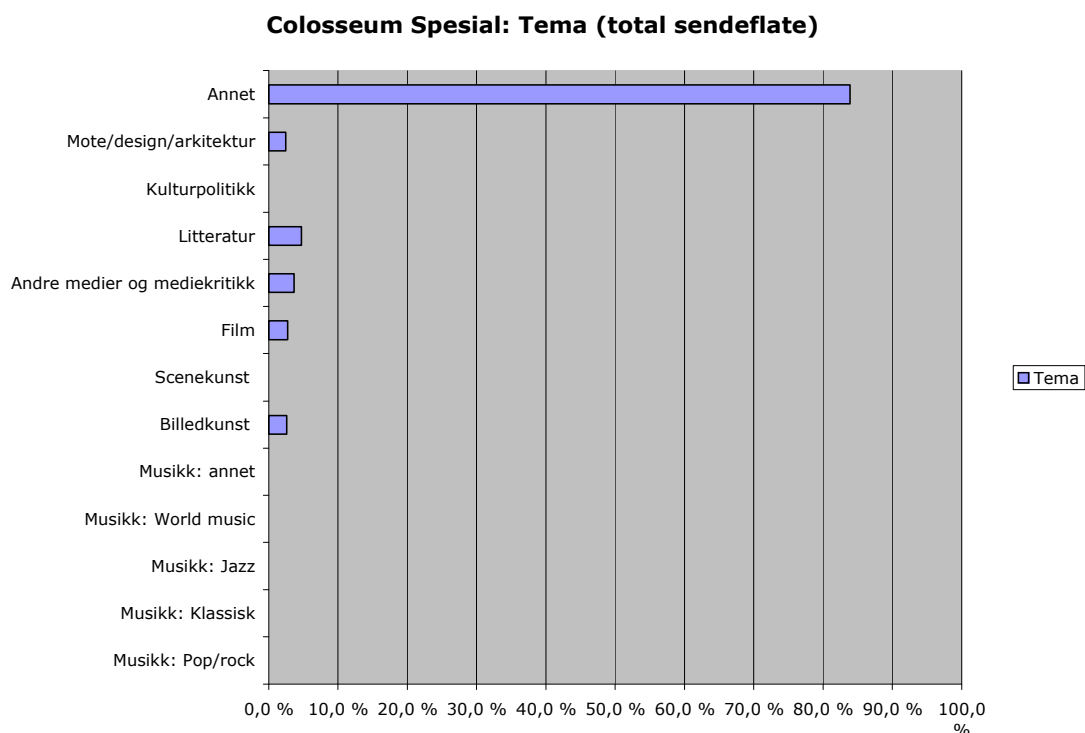
Tema av den totale sendeflaten

Analysen viser at av den totale sendetiden er det kun 16,1 % som blir brukt spesifikt til kulturtemaer. 83,9 % av den totale sendeflaten blir da brukt til andre formål, som spilling av musikk, nyheter, reklame, egenreklame og programledersnakk som ikke er relatert til kultur.

Colosseum Spesial: Tema (total sendeflate)

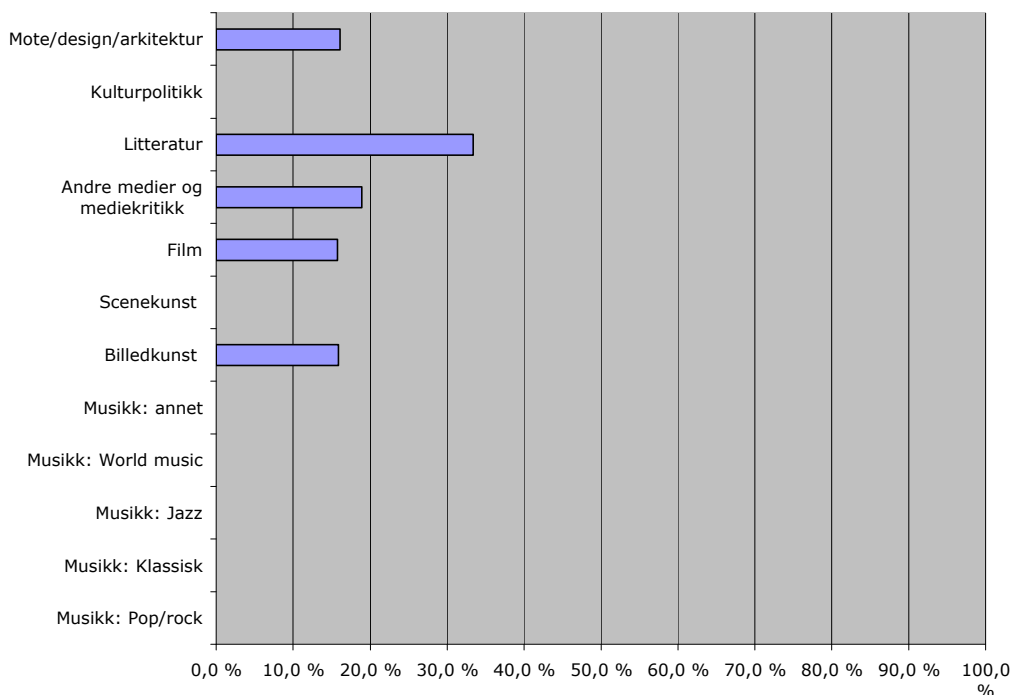
I de fem programmene som ble analysert ble et bredt spekter av både smale og brede temaer dekket, som litteratur (4,7 %), mediekritikk (3,6 %), film (2,8 %), billedkunst (2,6 %), og mote/design/arkitektur (2,5 %). Reportasjene har tatt for seg temaer som erotisk litteratur, ny mote: bruk av kalosjer, om filmen *Kalde Føtter*, om musikkjournalisters tendens til å gi lokale band bedre karakterer, og en Rembrandt utstilling. To av reportasjene har forøvrig også gått på *Colosseum*.

Tema innenfor studiointervju og reportasje/montasje/kommentar

Når man ser på fordelingen av temaer brukt i studiointervju og reportasje/montasje/kommentar, som er de to mest brukte formene for sjangere og som utgjør 13,3 % av den totale sendeflate, så viser analysen følgende fordeling: litteratur (33,4 %), andre medier (18,9 %), mote/design/arkitektur (16,1 %), billedkunst (15,9 %) og film (15,8 %).

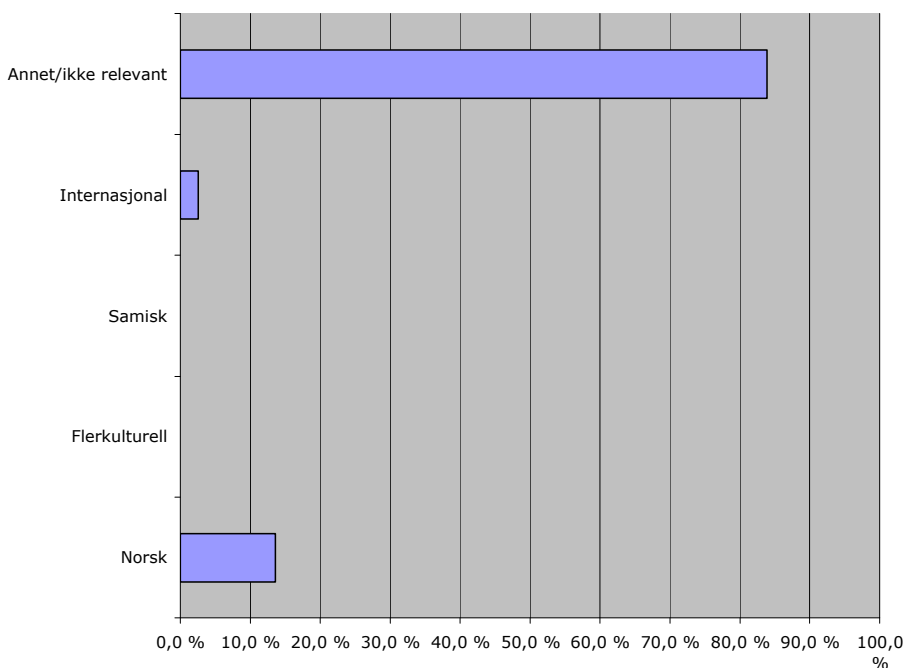
Colosseum Spesial: Tema (studiointervju og reportasje)

Innfallsvinkel av totale sendeflate

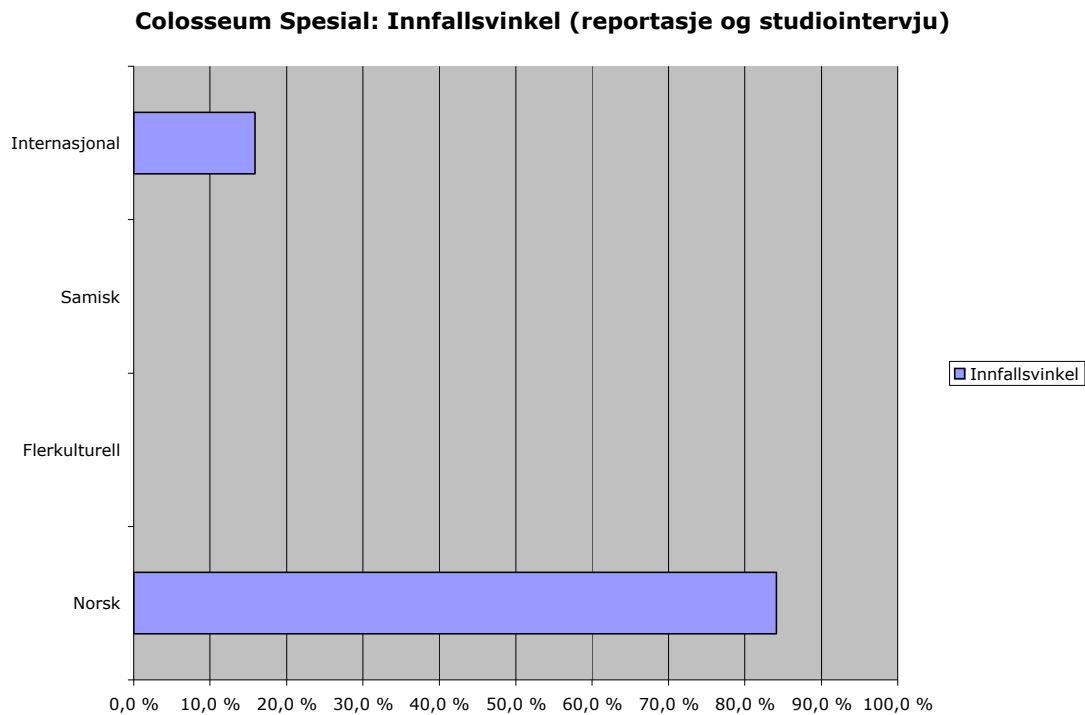
Av den totale sendeflaten er den norske innfallsvinkelen dominerende med 13,5 % av sendeflaten. Den internasjonale dekningen er på 2,6 %. Det er ikke registrert noen dekning av samisk eller flerkulturelt innhold.

Colosseum Spesial: Innfallsvinkel (total sendeflate)

Innfallsvinkel innenfor studiointervju og reportasje/montasje/kommentar

Når det gjelder innfallsvinkel innen sjangrene reportasje/montasje/kommentar og studiointervju, som utgjør 13,3 % av den totale sendeflate, er fordelingen 83,9 % norsk vinkling, mens 13,6 % av innholdet har en internasjonal innfallsvinkel.

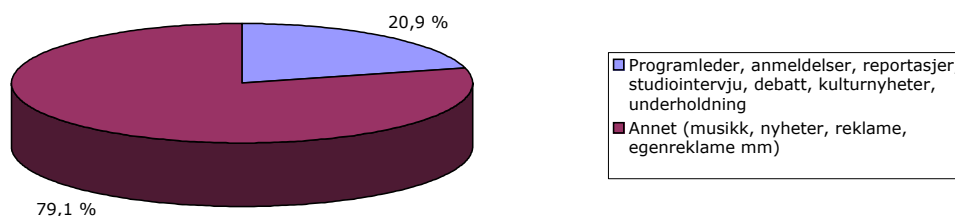

Totaldekning P4

Sjanger av totale sendeflate

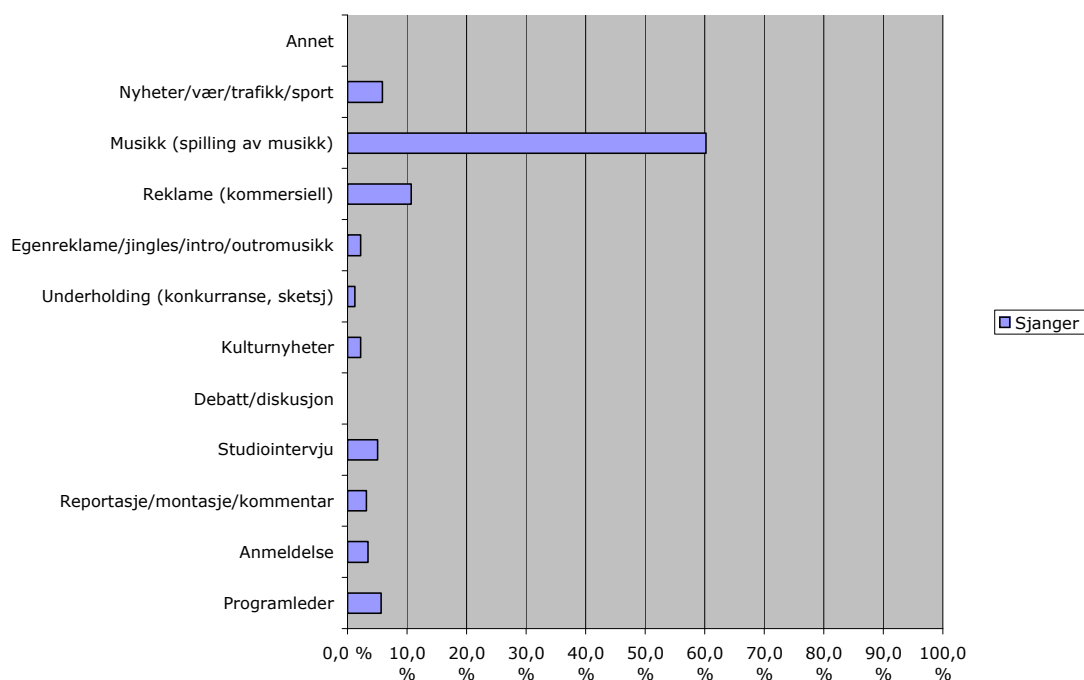
Sammenslått viser kulturdekningen i *Colosseum* og *Colosseum Spesial* at det er mye tid som går med til andre formål. Analysen viser at 60,2 % av sendeflaten går med til spilling av musikk. Henholdsvis 20,9 % av den totale sendeflaten er igjen etter at nyheter, reklame, egenreklame og musikk er tatt bort.

Colosseum og Colosseum Spesial: Sjanger (total sendeflate)

Totaldekningen viser at mellom de to programmene så er det variasjon i type sjangere som er brukt: programledersnakk (5,7 %), studiointervjuer (5,1 %), anmeldelser (3,5 %), reportasjer/montasje/kommentar (3,2 %), kulturnyheter (2,2 %) og underholdning (konkurranser) (1,3 %). Det er ikke registrert noen from for debatt/diskusjon som svekker det analytiske og kritiske perspektivet.

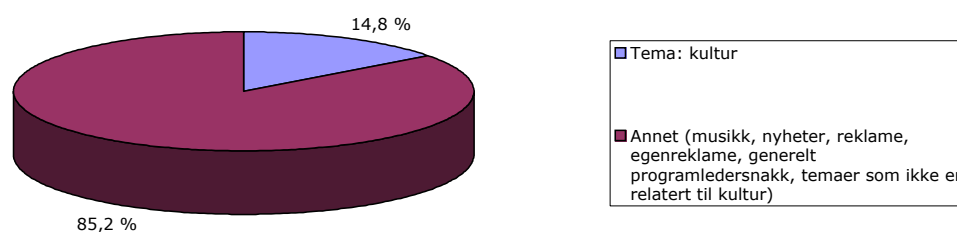
Colosseum og Colosseum Spesial: Sjanger (total sendeflate)

Tema av total sendeflate

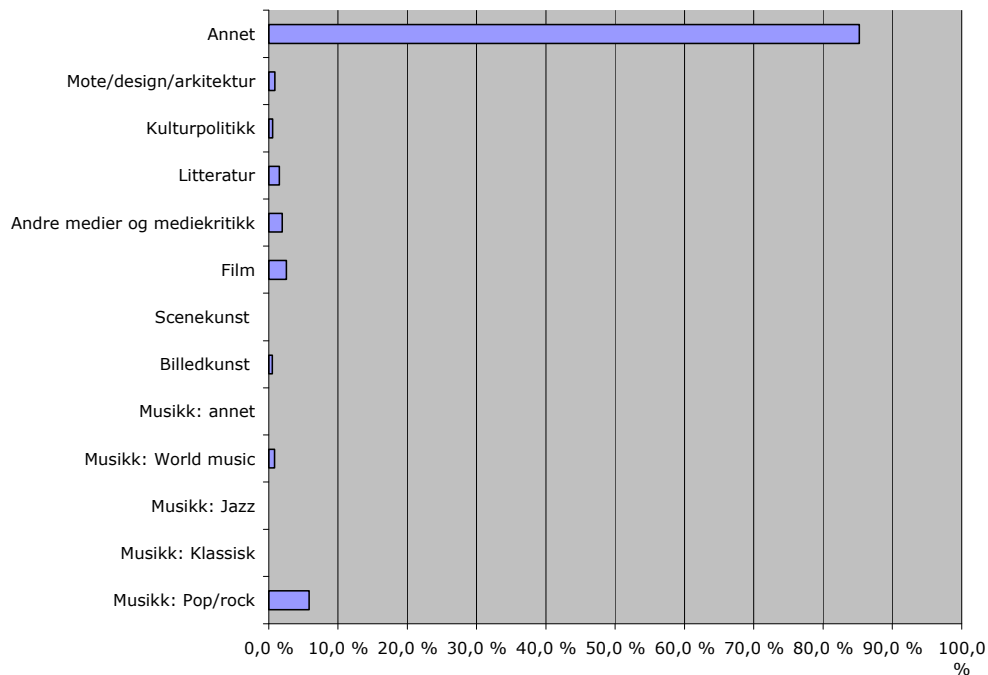
I løpet av den totale sendetiden blir 85,2 % brukt til andre formål enn kulturtemaer, som spilling av musikk, nyheter, reklame, egenreklame og programledersnakk som ikke relatert direkte til kulturtemaer. Dvs. at det kun er 14,8 % av den totale tiden i de to programmene som blir brukt spesifikt til kulturtemaer.

Colosseum og Colosseum Spesial: Tema (total sendeflate)

Av temaer som er dekket så er det en hovedvekt på musikk: pop/rock (5,8%), film (2,5 %) og andre medier (2,0 %), men også temaer som litteratur (1,5 %), mote/design/fashion (0,9 %), kulturpolitikk (0,6 %), og billedkunst (0,5 %) er dekket i løpet av analyseperioden. Andre temaer som musikk: jazz og klassisk og scenekunst er ikke registrert.

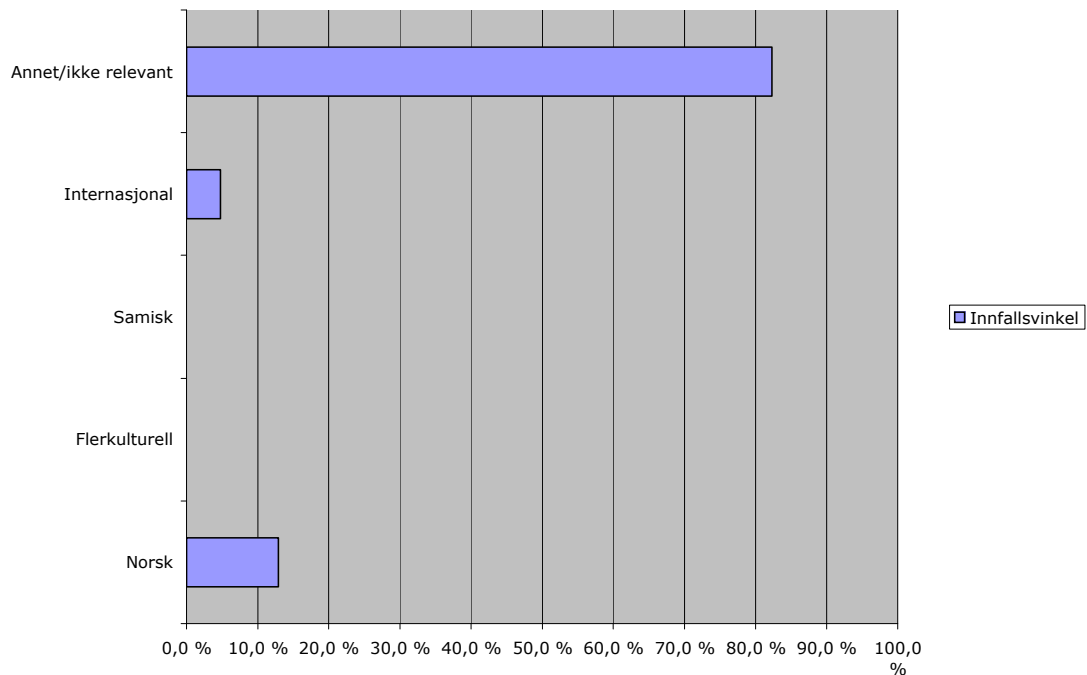
Colosseum og Colosseum Spesial: Tema (total sendeflate)

Innfallsvinkel av total sendeflate

Når det gjelder innfallsvinkel viser analysen av *Colosseum* og *Colosseum Spesial* at 12,9 % av den totale sendeflaten er rettet mot norsk kultur, mens 4,7 % har en internasjonal vinkling. Det er ikke registrert innhold med flerkulturell eller samisk innfallsvinkel.

Colosseum og Colosseum Spesial: Innfallsvinkel (total sendeflate)

Oppsummering

Det er kun 14,8 % av den totale sendeflaten som blir brukt til kulturelle temaer.

Til sammen dekker *Colosseum* og *Colosseum Spesial* et bredt spekter av sjangere og temaer som består av både brede og smale kulturuttrykk. I *Colosseum Spesial* er temaene presentert på en måte som tildels styrker det smale og fordypende perspektivet, selv om de fleste reportasjene er relativt korte. Både innhold og form i *Colosseum* er rettet mot det populærkulturelle og sikter mot det brede publikum. Innslagene totalt sett mangler et analytisk perspektiv og det er få innslag som kan sies å fremme en kritisk holdning. Det er for eksempel ikke registrert noen form for debatt/diskusjon som kan belyse flere sider av samme sak.

Colosseum og *Colosseum Spesial* dekker både norsk og internasjonal kultur, med sterk hovedvekt på norsk kulturliv. Men rapporten konkluderer med at P4s uttalte mål i sin søknad om at "[k]ulturdekningen i Nye P4 vil favne ytterpunkter som tradisjonell og moderne, internasjonal og nasjonal, regional og lokal. Det flerkulturelle Norge skal også ha sin plass" (P4 2003:18), bare er delvis oppfylt. Det flerkulturelle Norge har i løpet av analyseperioden fortsatt ikke funnet sin plass i *Colosseum* eller *Colosseum Spesial*.

SAAB

Oppdraget fra Medietilsynet var å gjennomgå Kanal 24 sin kulturdekning i programmet *SAAB*.

SAAB er Kanal24s ”viktigste kultursending” og det er beskrevet som “et program som forener den gode samtalen med reportasjestoff, montasjer, sketsjer og kulturkritikk/anmeldelser” (Kanal24 2006:12). På Kanal24s nettsider er forøvrig *SAAB* beskrevet som ” Kanal 24s formiddagsshow.”⁷ *SAAB* sendes daglig fra 9.00 – 11.00.

Programmene som ble analysert er utvalg fra fem forskjellige uker, fra mandag til fredag, for å unngå atypiske uker.⁸

Om kanalens krav

Generelle konsesjonskrav for Kanal24:

- a) Sendingene skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.
- b) Det skal være verbalsendinger og musikk tilpasset brede og smale grupper.
- c) Sendingene skal bidra til norsk, språk, identitet og kultur (Kultur- og kirkedepartement 2002: §3-2)

Spesifikke krav til kultursendingene i konsesjonen:

Konsesjonæren skal ha daglige kulturprogrammer både for brede og smale lyttergrupper. Kulturprogrammene skal gjenspeile mangfoldet og bredden i norsk og internasjonal kulturliv (Kultur- og kirkedepartement 2003: §3-3(b))

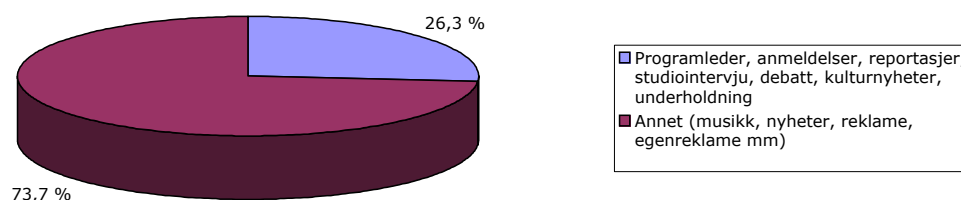
⁷ <http://www.kanal24.no/>

⁸ Mandag 9. oktober, tirsdag 17. oktober, onsdag 25. oktober, torsdag 2. november, fredag 10. november

Sjanger av total sendeflate

Det er en høy andel av sendeflaten som går med til spilling av musikk (53,0 %). Når spilling av musikk, reklame (kommersiell), egenreklame og nyheter er tatt bort fra sendeflaten er det kun 26,3 % igjen av den totale sendeflaten.

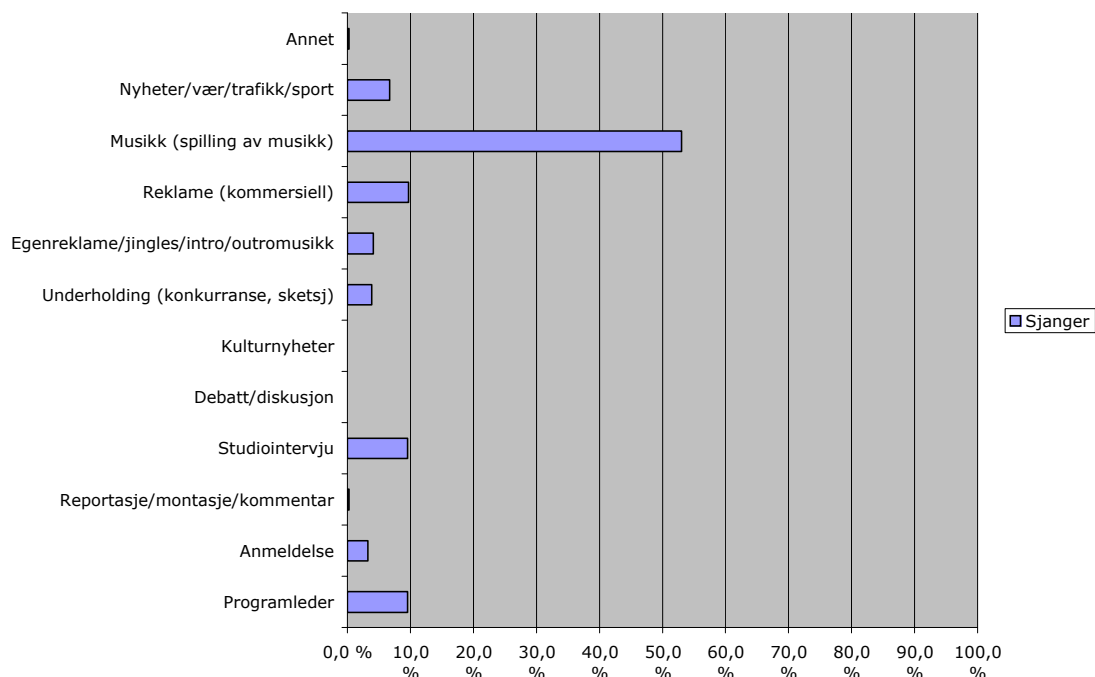
SAAB: Sjanger (total sendeflate)

Sjangermessig viser analysen at SAAB hovedsaklig består av programledersnakk (9,5 %), studiointervjuer (9,5 %), anmeldelser (3,2 %) og underholdning (konkurransesjanger og sketsjer) (3,8 %). Det er registrert få eller ingen bruk av

reportasje/montasje/kommentar (0,3), debatt/diskusjon eller kulturnyheter.

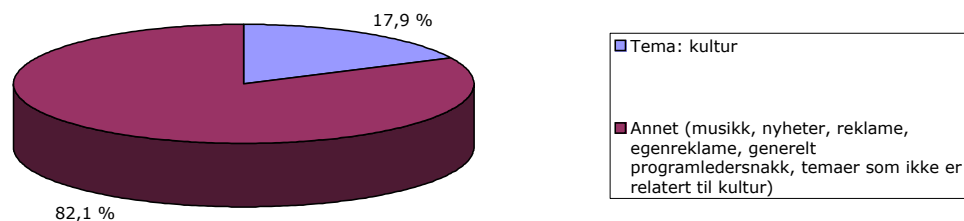
SAAB: Sjanger (total sendeflate)

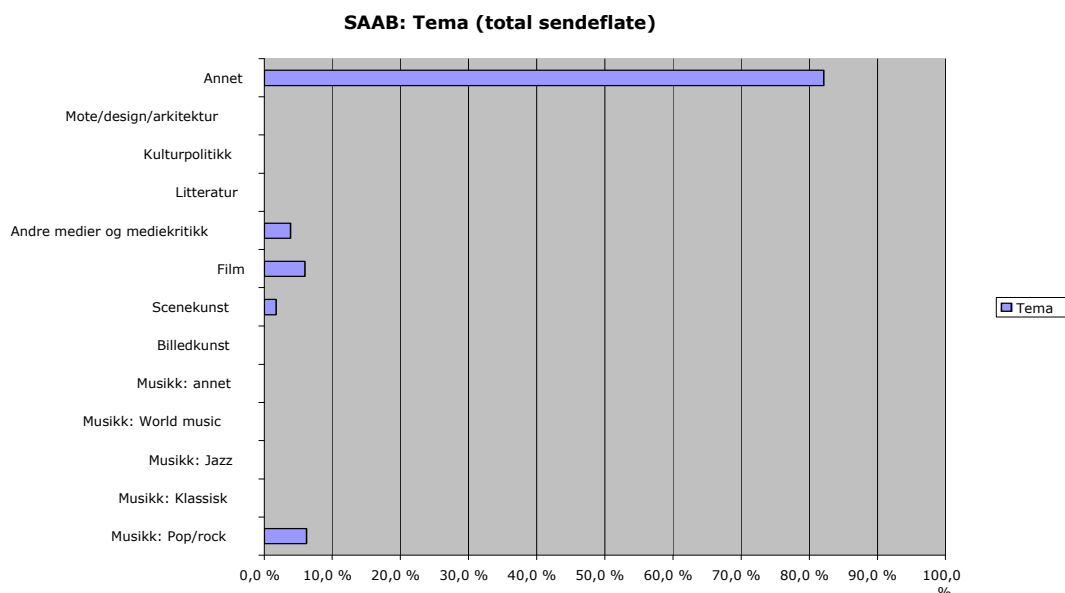
Tema av total sendeflate

Analysen viser at av den totale sendeflaten er 82,1 % brukt til andre formål en kultur, og 17,9 % til temaer som omfatter kultur.

SAAB: Tema (total sendeflate)

Av de drøyt 17,9 % som blir brukt til kulturdekning, er følgende temaer omtalt: musikk: pop/rock (6,2 %), film (6,0 %) og andre medier (3,9 %). Det er lite eller ingen omtale av scenekunst (1,7 %), annen musikk (jazz, klassisk, world), billedkunst, litteratur, kulturpolitikk og mote/design/arkitektur.

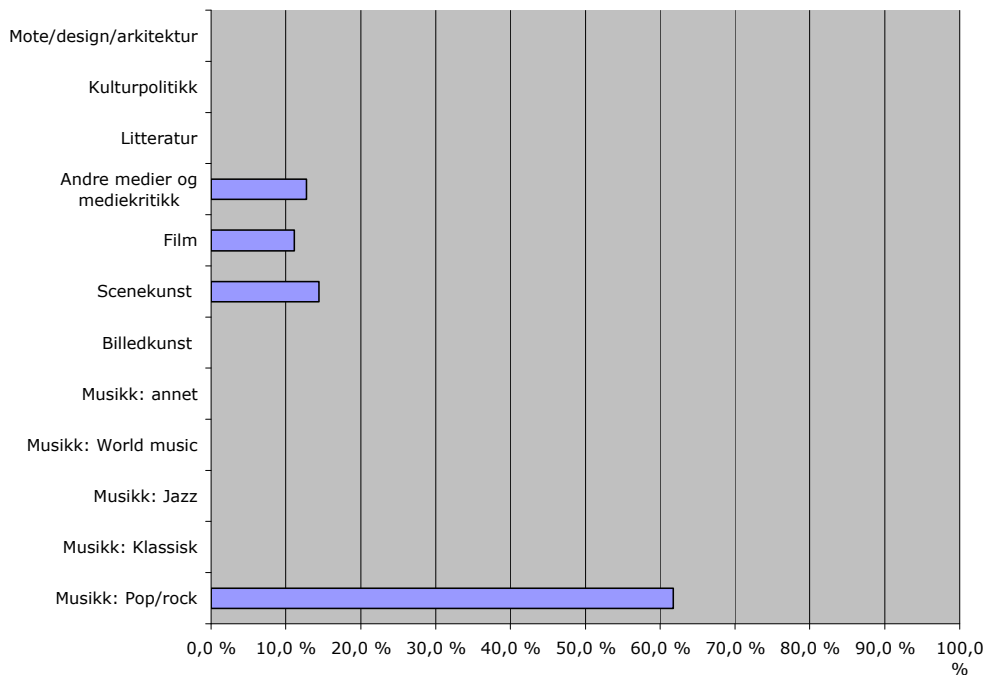

Programledersnakk er i dominerende grad preget av humor og mangler et kulturelt fokus. Eksempler her er temaer som Jannickes (programleder) forhold til penger, refleksens dag, Morten Harkets forhold til reker, og om Cashewnøtten. Men temaer som blir tatt opp er også mer kulturellrelaterte, som sykehusserier på TV, og den finske Melodi Grand Prix. Intervjuobjektene har i dominerende grad vært innenfor pop/rock som Sivert Høyem, Bjørn Eidsvåg, William Hut, Morten Abel og Ray La Montagne, men også innen scenekunst (Torhild Sivertsen), film (skuespillere i filmen *Kalde Føtter*), og innen andre medier (Trond Harr).

Tema innenfor sjanger studiointervju

Innenfor studiointervju, som er den mest brukte sjangeren, og som utgjør 9,5 % av den totale sendeflaten, er det musikk: pop/rock som er det dominerende tema med 61,7 %. De andre temaene som er dekket innenfor studiointervju er scenekunst (14,4 %), andre medier (12,7 %) og film (11,1 %).

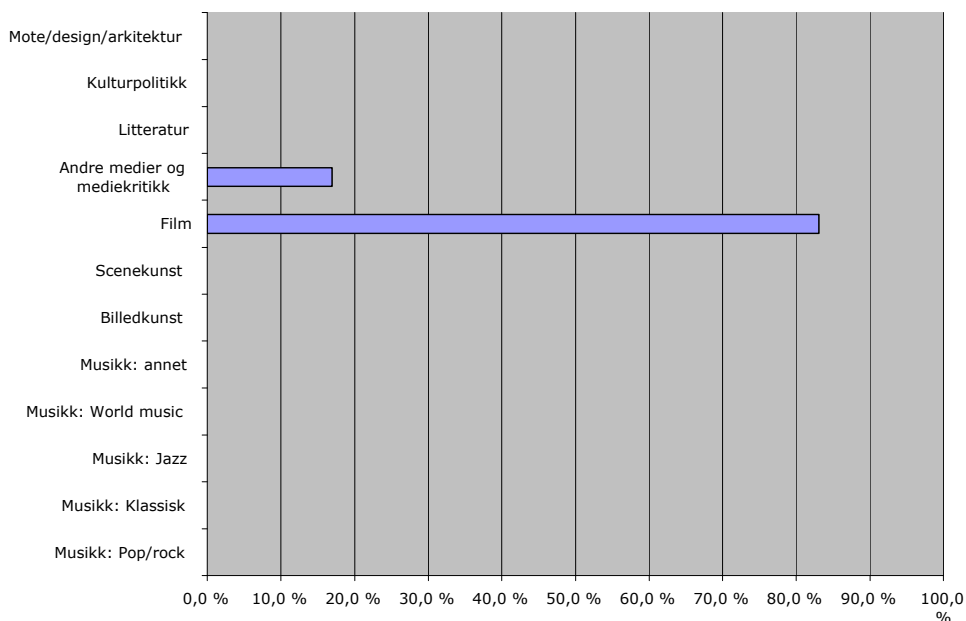
SAAB: Tema (Studiointervju)

Tema innenfor sjanger anmeldelser

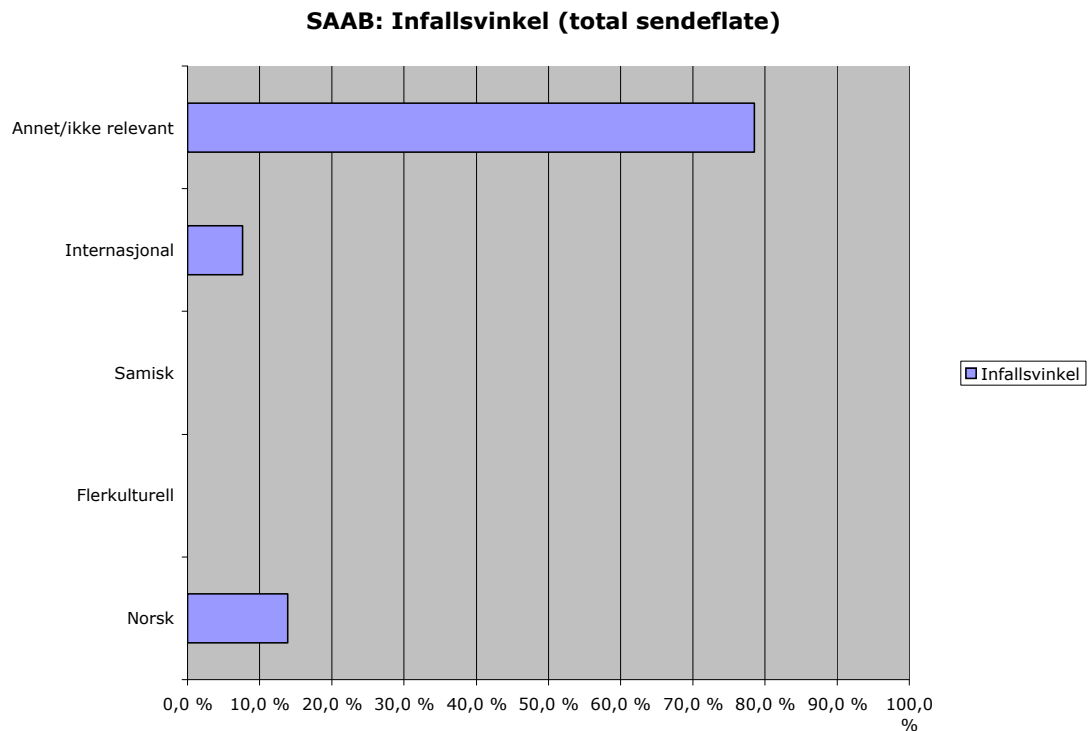
Når det gjelder anmeldelser, viser analysen at 83 % av disse omtaler film, mens 17 % er om andre medier (dataspill). Det er ikke registrert noen anmeldelser av andre temaer som musikk (alle sjangere), billedkunst, scenekunst, litteratur eller mote/design arkitektur.

SAAB: Tema (anmeldelser)

Innfallsvinkel av total sendeflate

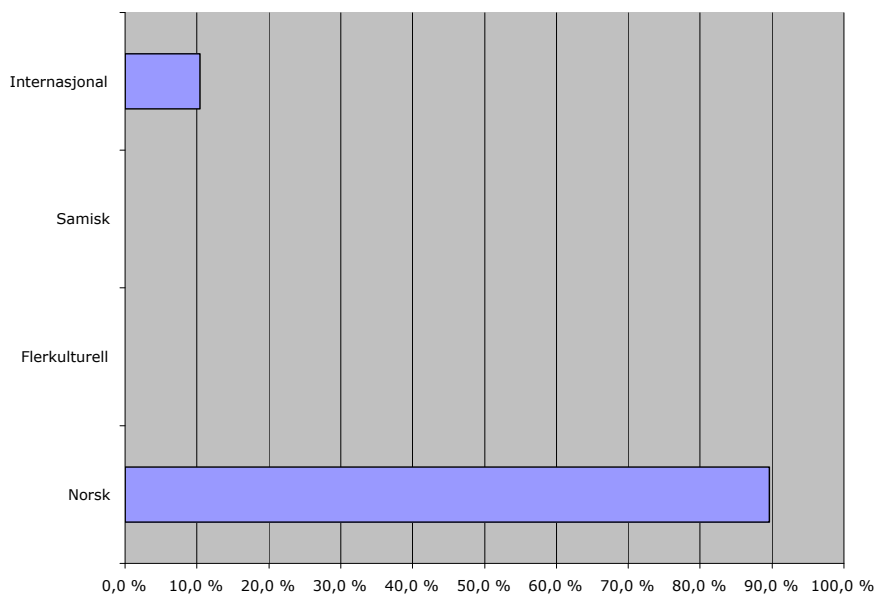
Av den relevante sendetiden (21,5 %) er 13,9 % av kulturdekningen basert på en norsk innfallsvinkel mens 7,6 % er basert på internasjonal kultur. Det er ikke registrert noen innslag som har en flerkulturell eller samisk innfallsvinkel.

Innfallsvinkel innenfor sjanger studiointervju

Innenfor studiointervju, som er den mest brukte sjangeren, er forskjellen mellom norsk og internasjonal vinkling henholdsvis 90% norske intervjuobjekter mot 10 % internasjonale.

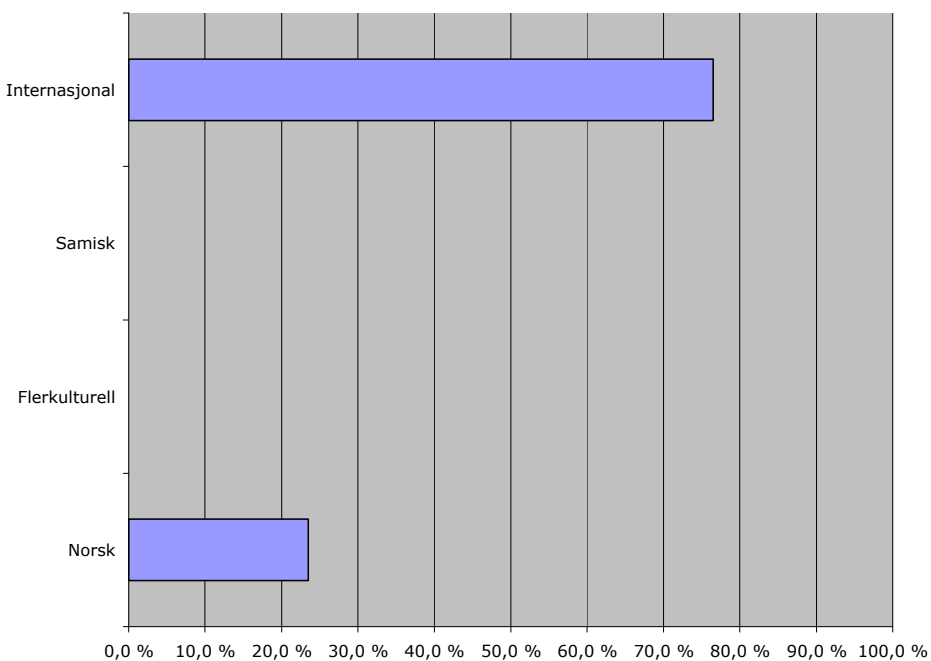
SAAB: Innfallsvinkel (studiointervju)

Innfallsvinkel innenfor sjanger anmeldelse

Når det gjelder anmeldelser derimot, er det en overvekt av internasjonale anmeldelser med 76,5 % mot 23,5 % norske anmeldelser.

SAAB: Innfallsvinkel (anmeldelser)

Oppsummering

Av den totale sendeflaten til SAAB går 82,1 % med til andre formål enn kulturdekning, dvs. at det er 17,9 % som blir brukt til kulturtemaer.

Analysen viser at det er liten bredde i forhold til sjangere brukt. Hovedvekten av sendingene går med til humoristisk programledersnakk, studiointervju, underholdning (konkurranser og sketsjer) og tildels anmeldelser. Det er liten til ingen bruk av reportasjer/montasjer/kommentar, debatt/diskusjon eller kulturnyheter. Dette fører til at SAAB mangler et fordypende, analytisk og kritisk perspektiv.

SAAB har også en liten tematisk bredde. Fokuset er på populærkulturelle temaer, noe som Kanal 24 selv definerer som, ”Pop og rock, kino og tv-serier.”⁹ Programmet dekker ikke smal kultur, som de definerer som ”kulturgenre som ikke blir benyttet av det brede lag av folket. Typisk eksempel er ballett, performance-kunst, eksperimentelt teater.”¹⁰

Det er en jevn fordeling mellom internasjonal og nasjonal vinkling totalt sett, men ingen vinkling mot flerkulturelt eller samisk innhold.

⁹ Dokument fra Medietilsynet via e-post fra Live Neramoen 31.10.2006.

¹⁰ *ibid.*

TV2: Sarahs fornemmelse av kultur og Absolutt Underholdning

Oppdraget fra Medietilsynet var å gjennomgå TV2 sin kulturdekning i programmene *Sarahs fornemmelse av kultur* og *Absolutt Underholdning*.

Om kanalens krav

§3-2 Overordnede krav til sendingene

”[...]programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori[...]

[...] det skal være programmer for både brede og smale seergrupper [...]

[...] sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur [...]

§3-3

Spesifikke krav til sendingene:

TV2 skal ha egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv (Kulturdepartementet 2001).

Sarahs fornemmelse av kultur

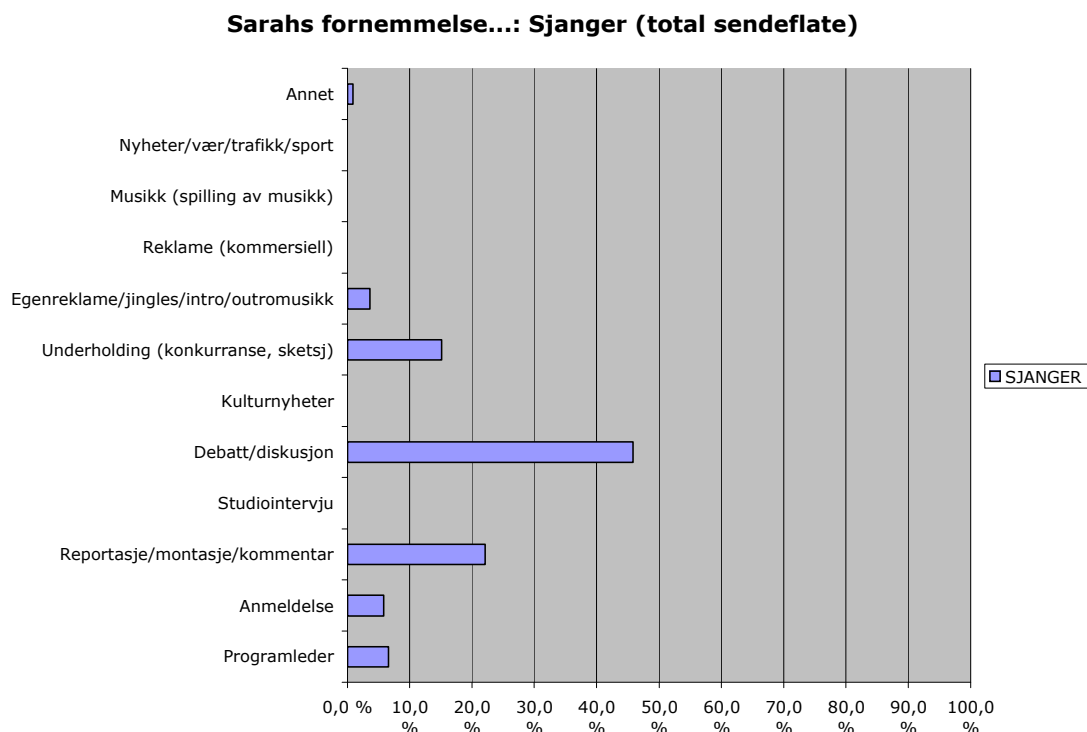
Sarahs fornemmelse av kultur er et kulturprogram på TV 2 som blir sendt torsdager 23.00 – 23.30. Tre programmer har blitt analysert¹¹.

Sjanger av total sendeflate

Sarahs fornemmelse av kultur kjennetegnes av at forskjellige type sjangere blir brukt for å belyse et tema, som f.eks. en reportasje etterfulgt av en debatt/diskusjon. Av den totale sendeflaten er 45,8 % brukt til debatt/diskusjon, 22,1 % til reportasjer/montasjer/kommentar, 15,1 % til underholdning (konkurranser), 6,6 % til programleder og 5,8 % til anmeldelser. Det er ikke registrert bruk av studiointervju eller kulturnyheter. At det ikke er registrert noen studiointervjuer kan forklares med at det alltid har vært flere aktører med når et tema har blitt tatt opp, slik at dette har blitt kodet som debatt/diskusjon. Hyppig bruk av debattsjangeren vil derimot ikke si at det har vært motstridende parter som har deltatt – tvert i mot har diskusjonene vært preget

¹¹ Torsdag 19. oktober, torsdag 26. oktober, torsdag 2. november

av en samlende tone. Gjennom bruk av denne sjangeren øker allikevel muligheten for å få belyst en sak gjennom flere sider.

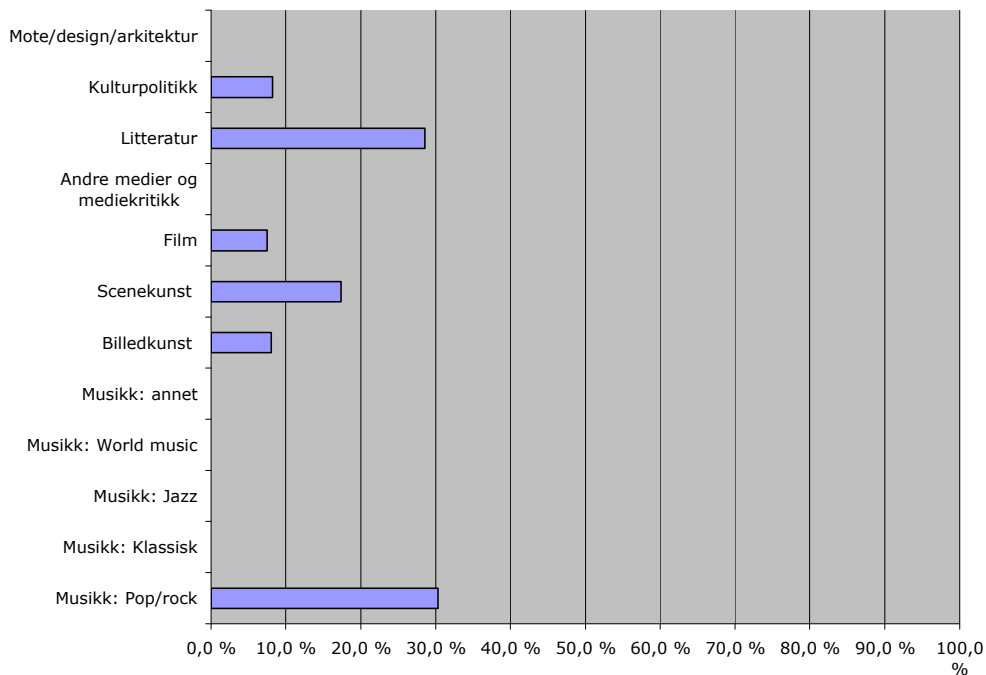

Tema av total sendeflate

Temaer som blir omtalt i *Sarahs fornemmelse av kultur* dekker både bredt og smalt. Fordelingene for temaer er som følger: litteratur (27,5 %), musikk: pop/rock (21,2 %), film (13,7 %), scenekunst (12,3 %), billedkunst (5,6 %), kulturpolitikk (5,6 %) og andre medier (1,8 %).

Temaer som har blitt diskutert i *Sarahs fornemmelse av kultur*, har vært f.eks. hva som blir en pop hit, hvorfor det er så lavt sykefravær innen teater, Vebjørn Sands kunst, og om hva som utgjør et godt bokomslag. Andre innslag har handlet om kvinner i metal musikken og om krimhelten i krimlitteraturen. Programmet har også kulturkommentatorer. Kulturkommentarene er gjort av kjente kulturpersonligheter, som Dag Frøland, Mona Levin og Mia Gundersen, hvor de opererer som kulturminister for en dag. Gjennom disse innslagene oppnår programmet å sette kulturpolitiske temaer på agendaen.

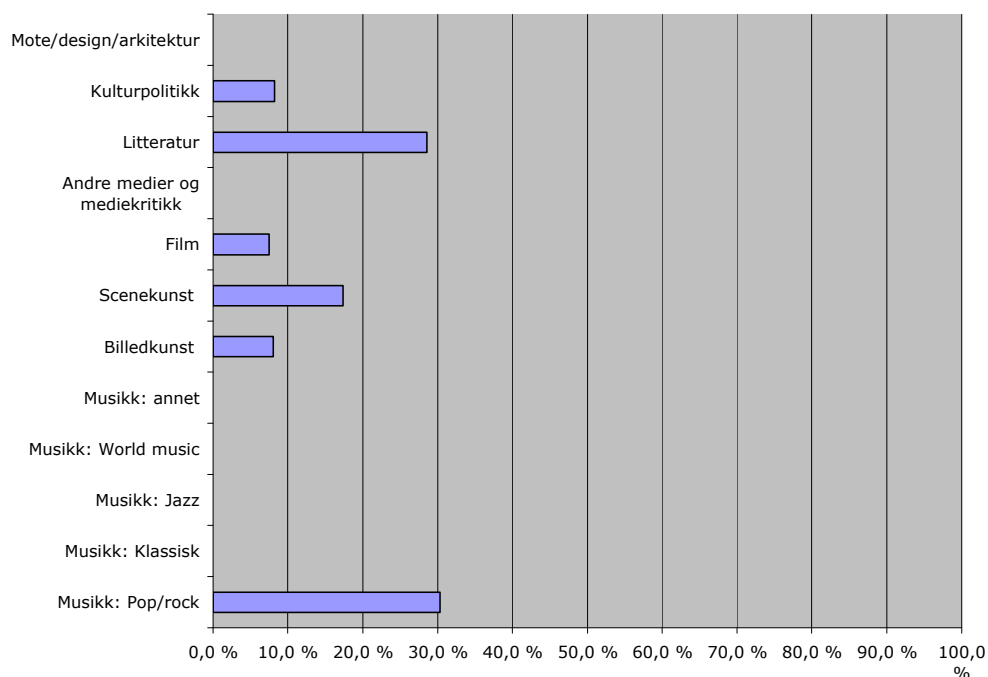
Sarahs fornemmelse...: Debatt og reportasjer

Tema innenfor sjangere debatt/diskusjon og reportasjer/montasjer/kommentar

Innenfor debatt/diskusjon og reportasjer/montasjer/kommentar, som er de mest dominerende sjangrene og som utgjør 67,9 % av den totale sendeflate, er det også bredde i forhold til temaer. Der er temaer som musikk: pop/rock (30,3 %), litteratur (28,5), scenekunst (17,4 %), kulturpolitikk (8,2 %), billedkunst (8,1 %) og film (7,5) tatt opp i løpet av de tre programmene som er analysert.

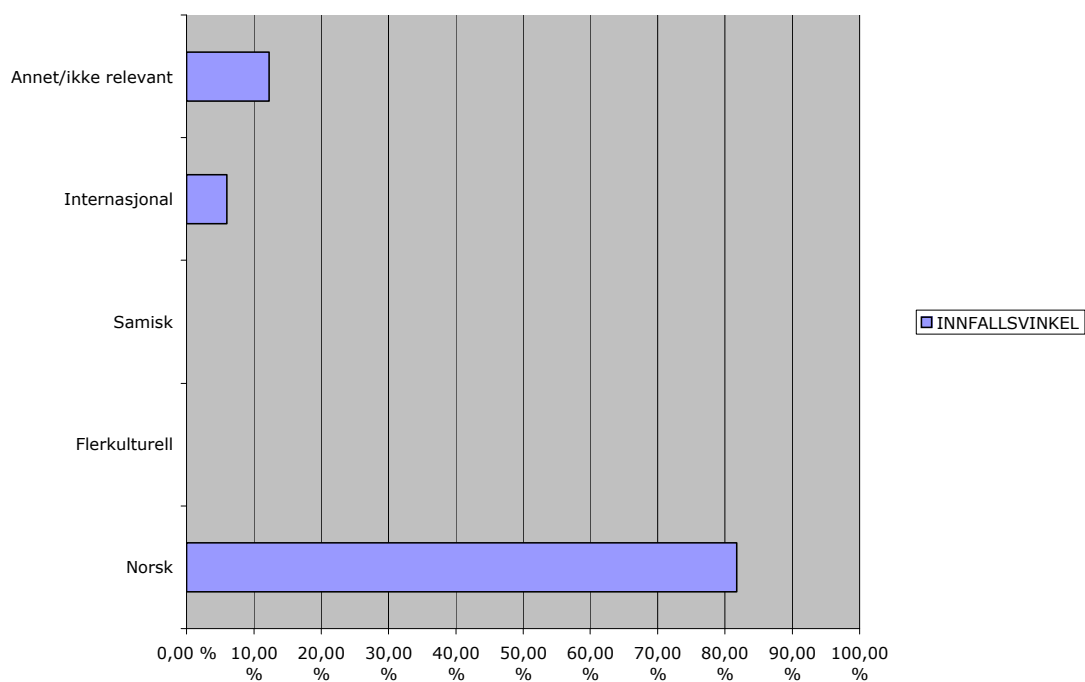
Sarahs fornemmelse...: Debatt og reportasjer

Innfallsvinkel av total sendeflate

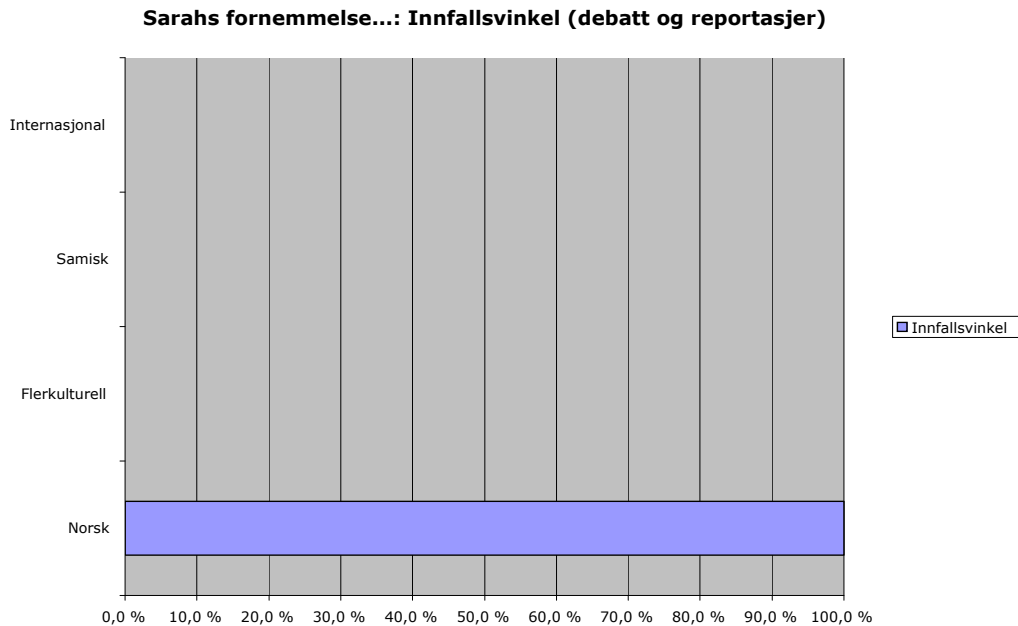
Kulturdekningen i *Sarahs fornemmelse for kultur* har hovedsaklig en norsk innfallsvinkel. 81,8 % av de relevante innslagene er rettet mot norsk kultur, mens 6,0 % er rettet mot internasjonal kultur. Det er ikke registrert noen innslag med flerkulturell eller samisk innfallsvinkel.

Sarahs fornemmelse...: Innfallsvinkel (total sendeflate)

Innfallsvinkel innen sjangere debatt/diskusjon og reportasjer/montasjer/kommentar

I de mest dominerende sjangrene, debatt/diskusjon og reportasjer/montasjer/kommentar, er det registrert 100% norsk vinkling.

Oppsummering

Sarhs fornemmelse for kultur har både tematisk bredde og sjangermessig variasjon. Programmet varierer mellom det underholdende og det mer seriøse. Den utstrakte bruken av debatt/diskusjon, reportasje/montasje/kommentar og kulturkommentarer gjennom kjente kulturpersonligheter, styrker det kritiske, fordypende og analytiske perspektivet til programmet.

Tematisk opererer *Sarhs fornemmelse av kultur* både innenfor populærkulturen og smalere temaer, og har endel originale innslag.

Hovedfokuset i programmet er mot den norske kultursektoren, noe som er tydelig når man ser på innfallsvinkel innenfor debatt/diskusjon og reportasjer/montasjer/kommentarer. Det er således mangelfull internasjonal dekning.

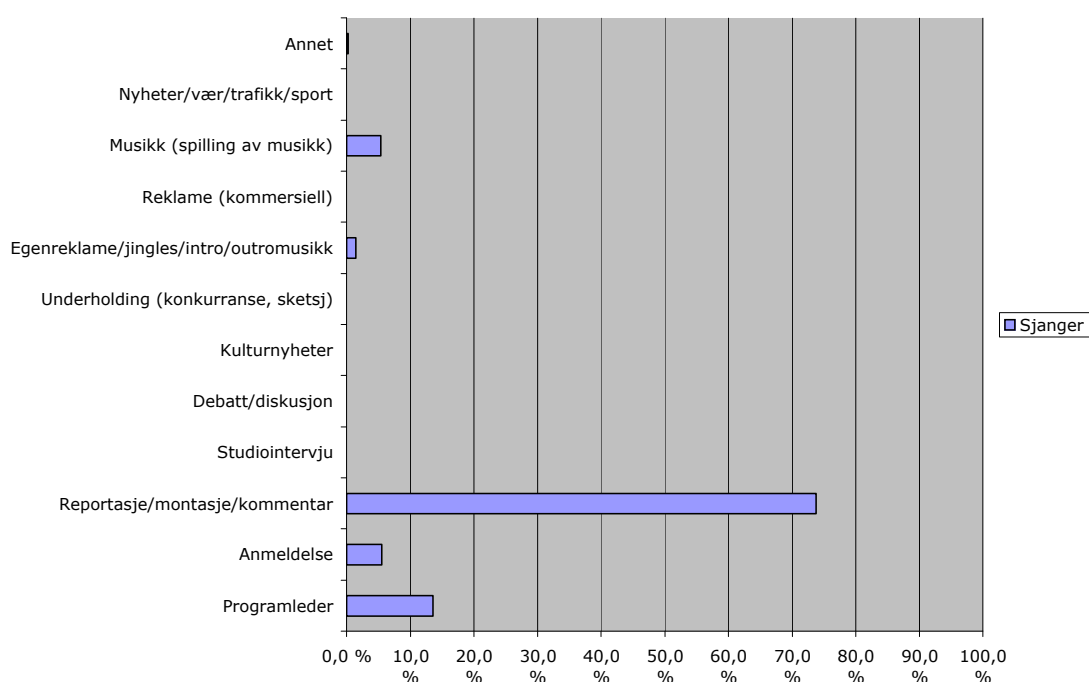
Absolutt Underholdning

Absolutt Underholdning er et populærkulturelt program som går på TV 2 onsdager fra 23.00 – 23.30. Tre programmer er analysert.¹²

Sjanger av total sendeflate

Sjangere i *Absolutt Underholdning* består hovedsaklig av korte (bulletiner)¹³ og lengre reportasjer om hva som har skjedd i den norske og internasjonale kulturindustrien. Reportasjer utgjør 73,8 % av den totale sendeflaten. Det er også korte anmeldelser, i form av anbefalinger, av nye utgivelser innen film, musikk og dvd. Anmeldelser utgjør 5,5 % av den totale sendeflaten. Det er ikke registrert bruk av sjangere som studiointervju, debatt/diskusjon, kulturnyheter eller underholdning.

Absolutt Underholdning: Sjanger (total sendeflate)

Tema av total sendeflate

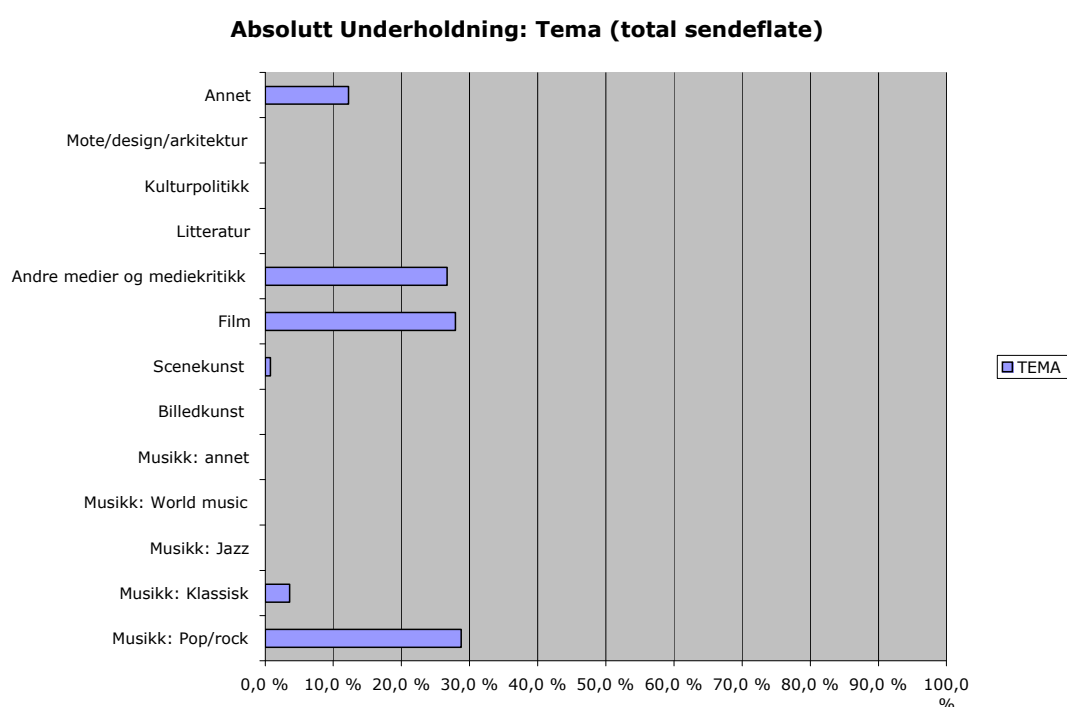
De gjennomgående temaene i *Absolutt Underholdning* er musikk: pop/rock (28,7 %), film (27,9 %) og andre medier (26,7 %). Programmet kjennetegnes ved reportasjer og intervjuer med store internasjonale stjerner som Kvein Costner, Leonardo DiCaprio

¹² Onsdag 25. oktober, onsdag 1. november, onsdag 8. november

¹³ Kodet som reportasje/montasje/kommentar

og Take That, og nasjonale størrelser som Espen Eckbo, Kjetil og Kjartan, låtskriver Hanne Sørvgåg og Gitarkammeratene (de nye). Selv om *Absolutt Underholding* er preget av populærkulturelt innhold, dekker de også noe smalere kultur som Satyricons samarbeid med Oslo Filharmoniske orkester. De viser også tildels en kritisk tilnærming i en sak om TV2s nye satsning på musikkprogrammet *Norsk humor*.

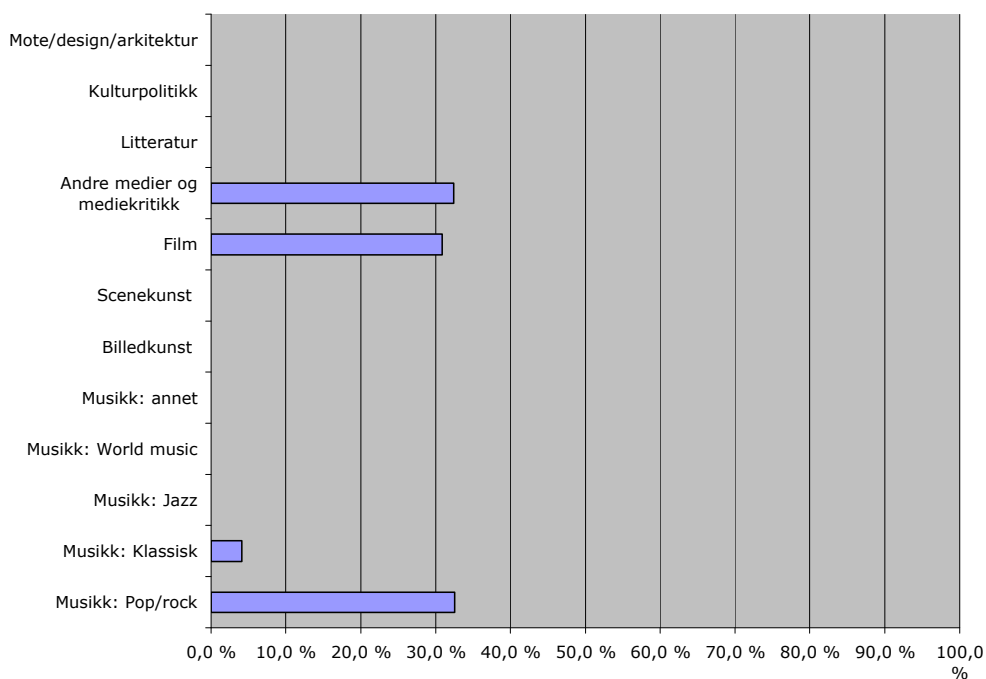
Det er registrert lite eller ingen dekning av temaer som klassisk musikk (3,6 %), scenekunst (0,8 %), annen musikk (jazz, world), billedkunst, litteratur, kulturpolitikk eller mote/design/arkitektur.

Tema innenfor sjanger reportasje/montasje/kommentar

Reportasjene, som er den mest brukte sjangeren og som utgjør 73,8 % av den totale sendeflaten, viser at musikk totalt (pop/rock og klassisk) utgjør 36,7 % av den totale tiden brukt på reportasjer, andre medier utgjør 32,4 % og film utgjør 30,9 %,

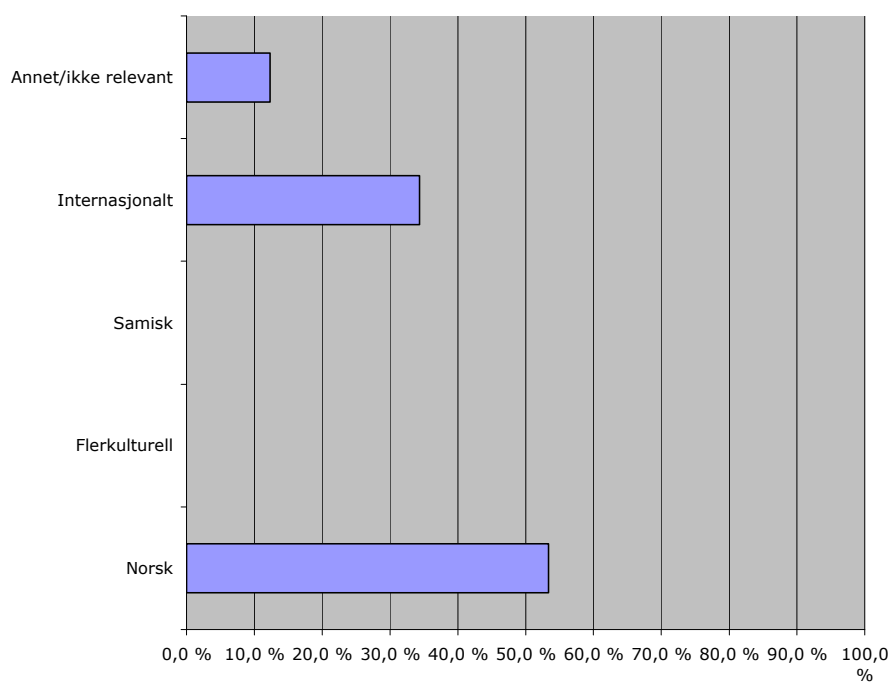
Absolutt Underholdning: Reportasje/montasje

Innfallsvinkel av total sendeflate

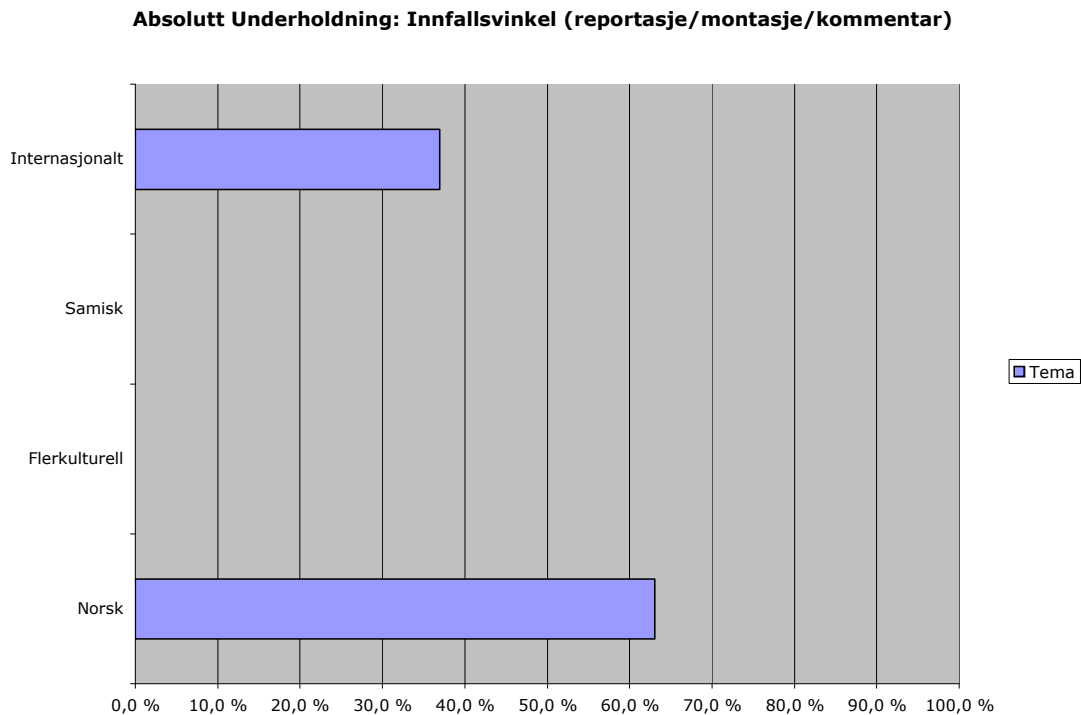
Av den totale sendeflaten utgjør 53 % en norsk innfallsvinkel og 34 % internasjonal vinkling.

Absolutt Underholdning: Innfallsvinkel (total sendeflate)

Innfallsvinkel innenfor sjanger reportasje/montasje/kommentar

I forhold til sjangeren reportasje/montasje/kommentar utgjør den norske vinklingen 63 % og den internasjonale 37 %.

Oppsummering

Sjangermessig har *Absolutt Underholdning* liten variasjon, og opererer hovedsaklig med reportasjer/montasjer/kommentar og programledersnakk. *Absolutt Underholdning* er preget av intervjuer med store internasjonale og nasjonale stjerner innenfor film, musikk og andre medier. Det er ikke registrert noe debatt/diskusjon som svekker det analytiske og kritiske perspektivet.

Absolutt Underholdning er et program som er rettet mot det populærkulturelle. Det har således et begrenset utvalg av temaer. De temaene som blir dekket er film, andre medier og pop/rock. Samlere temaer som annen musikk, litteratur, scenekunst og billedkunst blir ikke tatt opp.

Når det gjelder innfallsvinkel så dekker *Absolutt Underholdning* både norsk og internasjonal kultur.

NRK – Kulturbeitet og Store Studio

Oppdraget fra Medietilsynet var å gjennomgå NRK sin kulturdekning i programmene *Kulturbeitet* og *Store Studio*.

Om kanalens krav (sammendrag)

§ 3-3 Overordnede krav

§ 3-4 Tematisk og sjangermessig bredde

§ 3-5 Programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk kultur (NRKs vedtekter)

Kulturbeitet

Kulturbeitet går på NRK P2 hver dag mellom 8.15 –9.30.

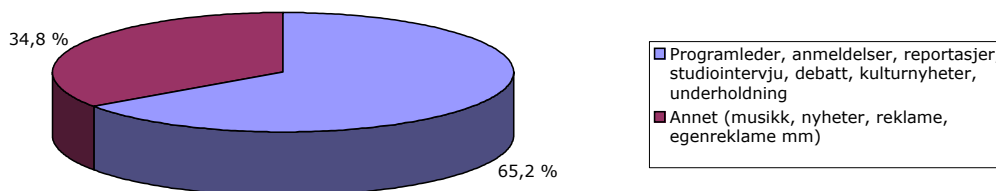
Programmene som ble analysert er utvalg fra fem forskjellige uker, fra mandag til fredag, for å unngå atypiske uker.¹⁴

Sjanger av total sendeflate

Av den totale sendetiden blir 21,1 % brukt til spilling av musikk, mens nyheter utgjør 13,3 %. Når man trekker fra spilling av musikk, nyheter og egenreklame gjenstår 65,3 %.

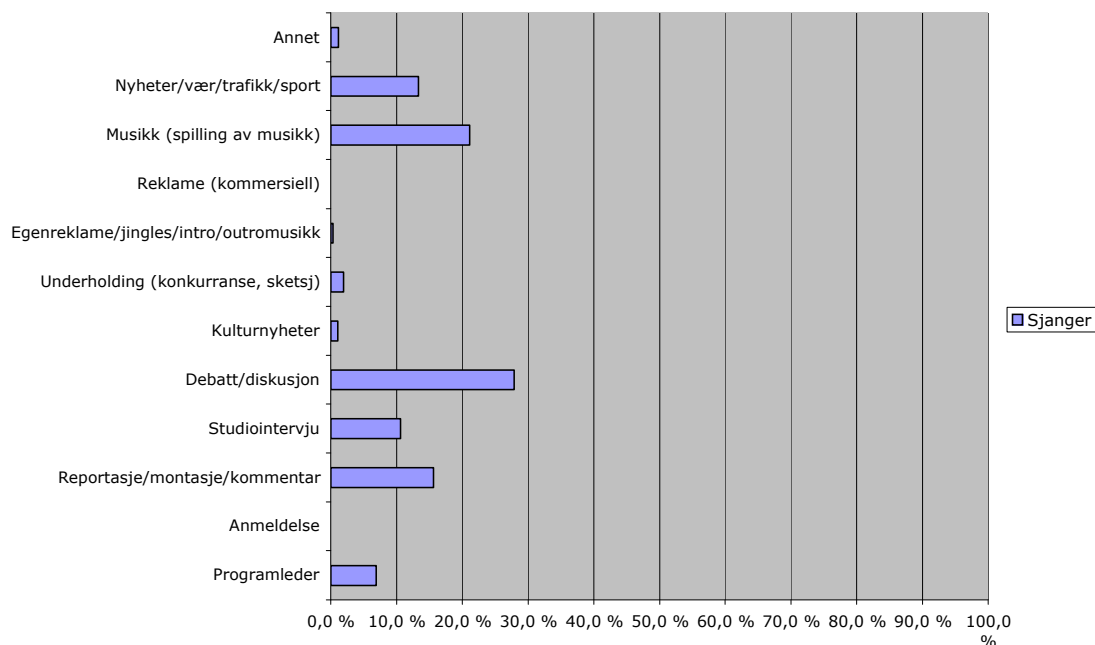
¹⁴ Mandag 9. oktober, tirsdag 17. oktober, onsdag 25. oktober, torsdag 2. november, fredag 10. november

Kulturbeitet: Sjanger (total sendeflate)

Den mest brukte sjangeren er debatt/diskusjon (27,9 %), etterfulgt av reportasje/montasje/kommentar (15,7 %), studiointervju (10,6 %), programleder 6,9 %, underholdning (konkurrans) (2%) og kulturnyheter (1,1 %).

Kulturbeitet: Sjanger (total sendeflate)

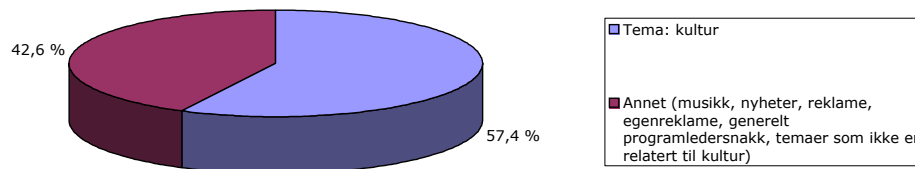
Kulturbeitet har en variert bruk av sjangere og bruker ofte flere forskjellige sjangere for å belyse en sak. De fleste saker er produsert som en diskusjon/debatt som fremmer

et kritisk, fordypende og analytisk perspektiv. Eksempler her er debatt om hvorvidt vikingskipene skal flyttes, om journalistikkens utfordringer i farlige situasjoner, om filmen *Borat* og hvorfor den blir forbudt i Russland, om journalistikken i *Elle* og PFUs klage, og om Dag Solstads bok *Armand V*.

Tema av total sendeflate

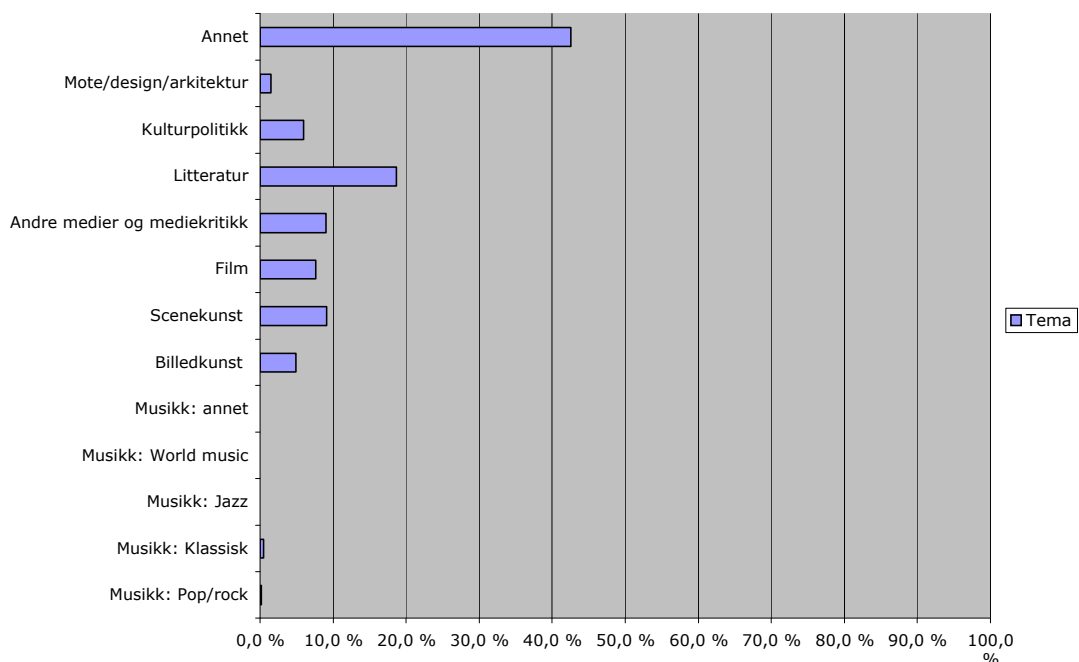
Tid brukt til kulturinnslag av den totale sendeflaten er 57,4 %.

Kulturbeitet: Tema (total sendeflate)

Kulturbeitet kan vise til et variert utvalg av både brede og smale temaer. Fordelingen er av temaer er som følger: litteratur (18,7 %), andre medier (9,0 %), scenekunst (9,1 %), film (7,6 %), kulturpolitikk (6,0 %), billedkunst (4,9) og mote/design/arkitektur (1,5 %). Det er registrert få eller ingen innslag om musikk (total 0,6 %).

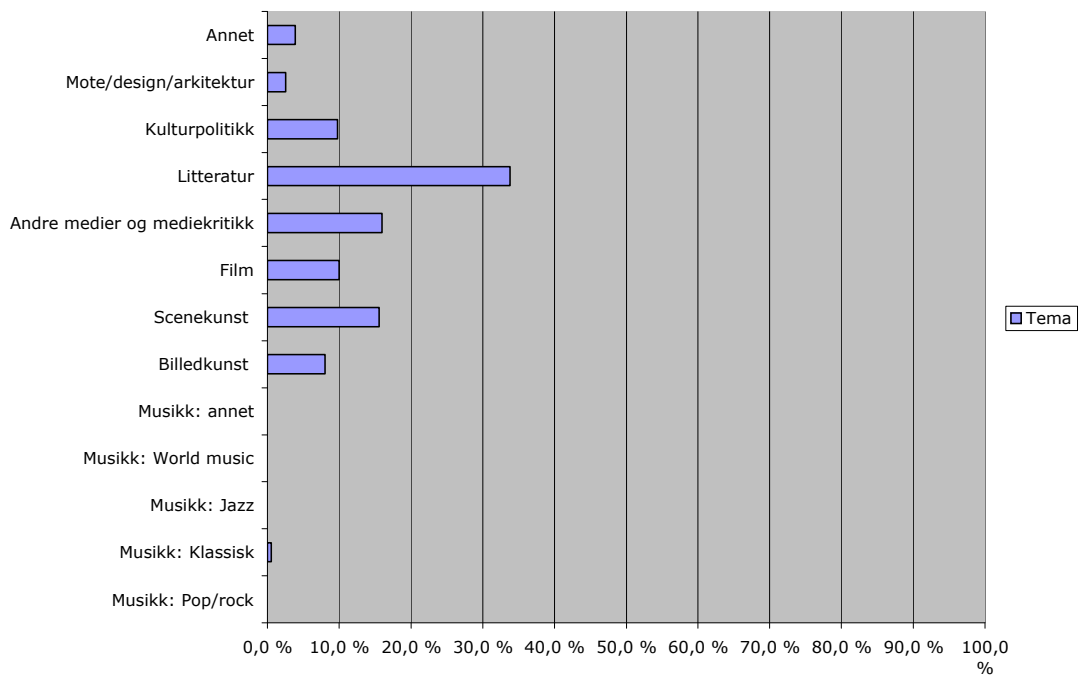
Kulturbeitet: Tema (total sendeflate)

Tema innenfor sjangere debatt/diskusjon, reportasjer/montasjer/kommentar og studiointervju

Innen de tre mest dominerende sjangerne, debatt/diskusjon, reportasjer/montasjer/kommentar og studiointervju som utgjør 54,2 % av den totale sendeflate, er den tematiske inndelingen som følger: litteratur (33,8 %), andre medier (15,9 %), scenekunst (15,6 %), film (10,0 %), kulturpolitikk (9,7 %), billedkunst (8,0 %), mote/design/arkitektur (2,5 %) og musikk (klassisk) (0,5 %).

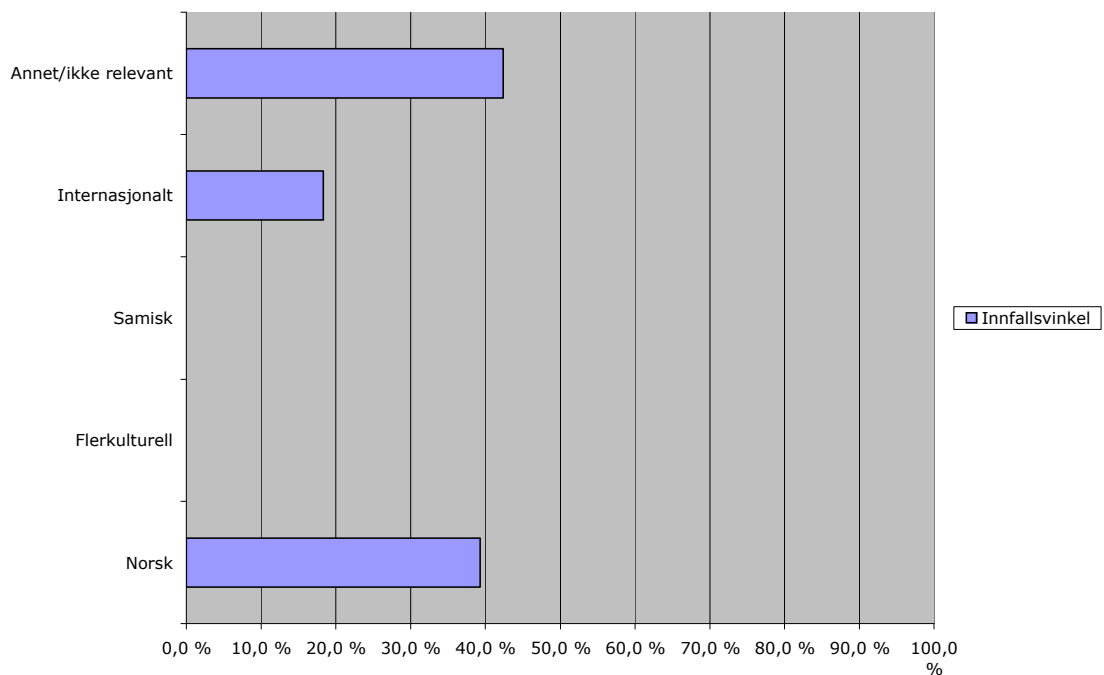
Kulturbeitet: Tema (reportasjer, studiointervju og debatt)

Innfallsvinkel av total sendeflate

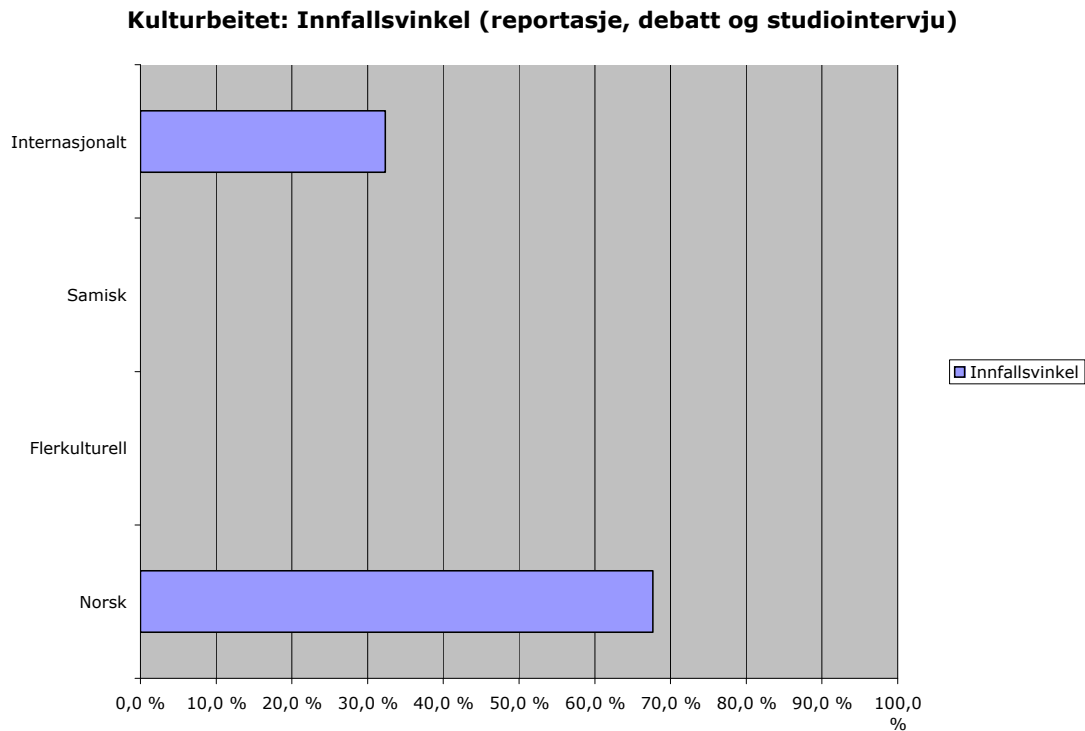
Av den totale sendetid utgjør 39,3 % en norsk innfallsvinkel mens 18,3 % utgjør en internasjonal vinkling. Det er ikke registrert noe samisk eller flerkulturelt innhold.

Kulturbeitet: Innfallsvinkel (total sendeflate)

Innfallsvinkel innenfor sjangere debatt/diskusjon, reportasjer/ montasjer/kommentar og studiointervju

I de tre mest dominerende sjangerne, debatt/diskusjon, reportasjer/montasjer/
kommentar og studiointervju, er innfallsvinkel fordelt følgende: norsk (67,7 %) og
internasjonal (32,3 %)

Oppsummering

Kulturbeitet har en bred og variert dekning både når det gjelder sjangere og temaer. Gjennom sjangrene som er brukt, og lengden på innslagene, oppnår programmet en høy grad av fordypende, analytiske og kritiske perspektiv. Dette blir også styrket av at flere sjangere blir brukt til å dekke et spesielt tema.

Det er en bred dekning av temaer generelt, og god dekning av smale temaer. Det er derimot registrert lite om musikk.

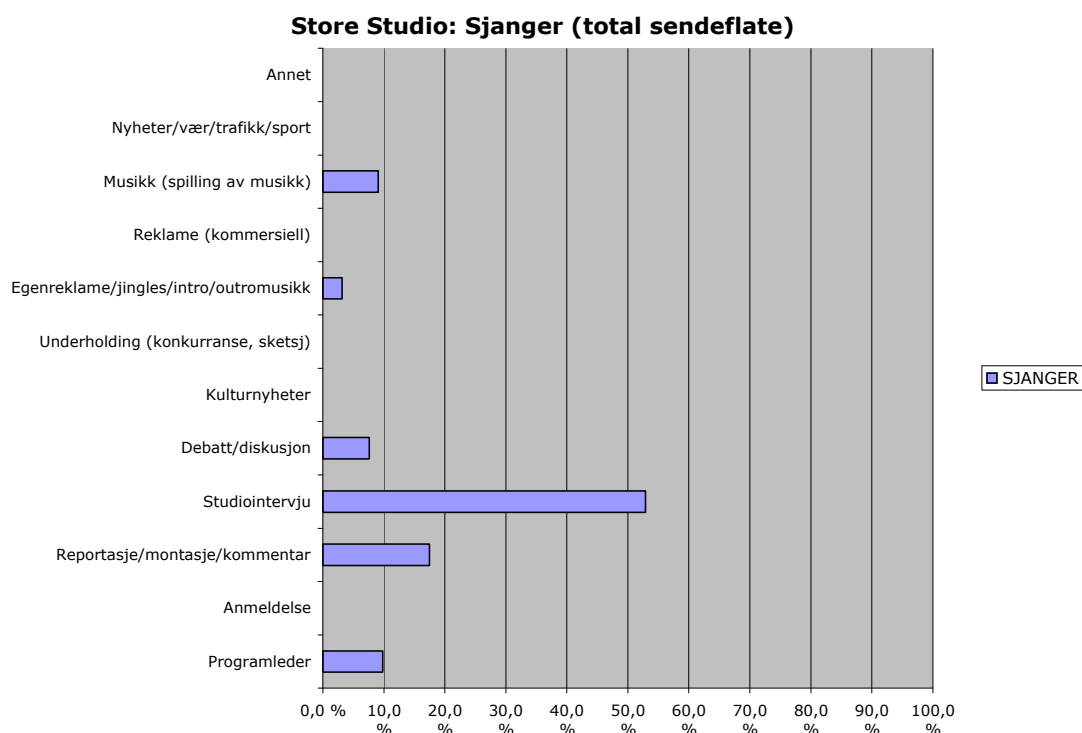
Når det gjelder innfallsvinkel, så har *Kulturbeitet* både norsk og internasjonal vinkling, med hovedvekt på norsk kultur.

Store Studio

Store Studio er et populærkulturelt program på NRK som går mandager fra 23.10 – 23.50. Tre programmer er analysert.¹⁵

Sjanger

Store Studio er kjennetegnet ved hyppig bruk av studiointervjuer (52,9 %), reportasjer/montasjer/kommentar (17,5 %) og programledersnakk (9,9 %). Det er også i mindre grad registrert debatt/diskusjon (7,6 %), men ingen anmeldelser, kulturnyheter eller underholdning (konkurranser, sketsjer).

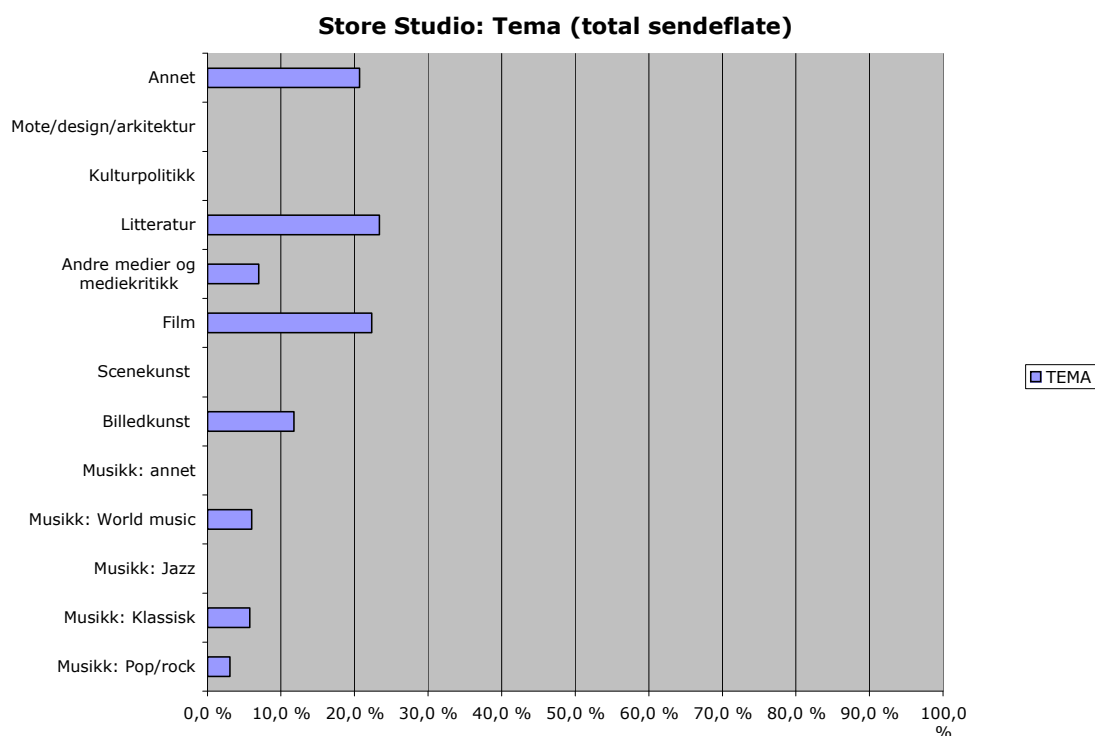

Tema

Store Studio dekker et bredt spekter av temaer, henholdsvis litteratur (23,4 %), film (22,3 %), billedkunst (11,8 %), andre medier (7 %) og musikk (14,9 % - hvorav pop/rock 3,1 %, klassisk 5,8 % og world musikk 6,0 %). Det er ikke registrert noen innslag om scenekunst, jazz, kulturpolitikk eller mote/design/arkitektur.

¹⁵ Mandag 23. oktober, mandag 30. oktober, mandag 6. november

I analyseperioden ble det bl.a. registrert intervjuer med skuespiller Henrik Mestad, innslag om litteratur med bl.a. Tove Nilsen, intervju med Erlend Loe og Petter Amundsen, intervju med Fredric Hauge om politikk og en bok om Bellona, reportasje og intervju med billedkunster Damian Hirst etterfulgt av debatt, intervju med Kristin Asbjørnsen om negro spirituals, og om det nye TV-programmet *Entourage* på TV3.

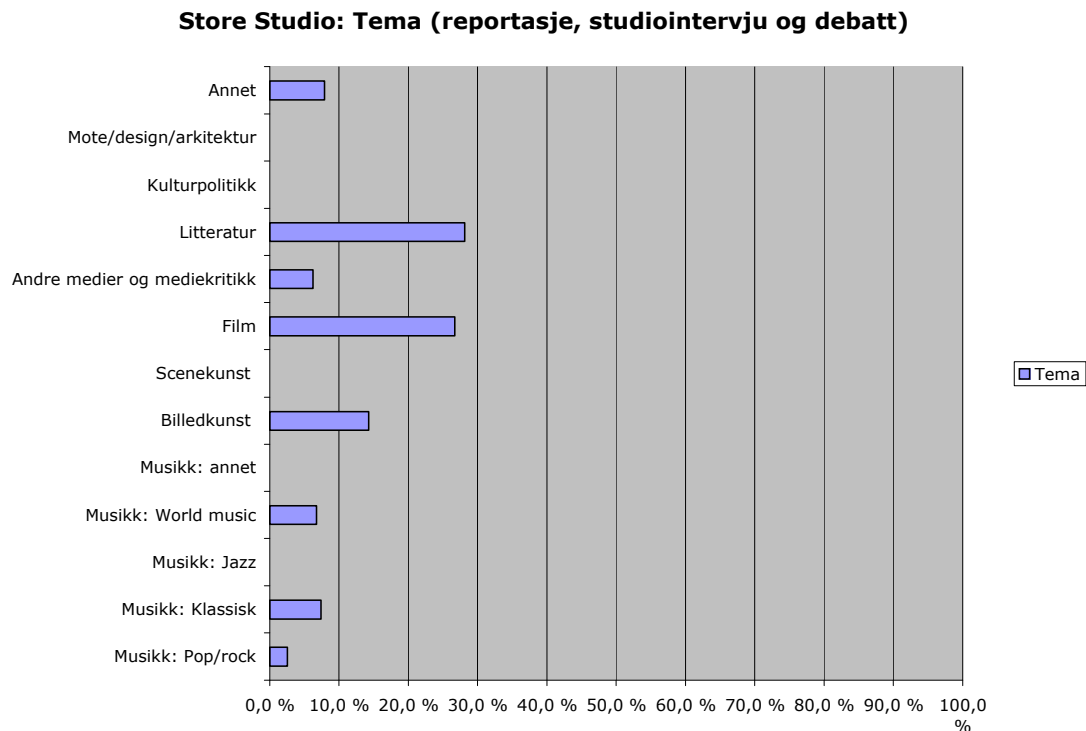

Store Studio lager ofte reportasjer hvor nye utgivelser fører til en bredere diskusjon. Eksempler her er når filmen om Ole Bull fører til en samtale om Ole Bulls musikk (gjest: professor i musikk) og når filmen *The Queen* fører til en samtale om mediens dekning av prinsesse Dianas død (gjest Marie Simonsen). Dette styrker den analytiske og fordypende tilnærmingen i programmet.

Tema innenfor sjangere reportasjer/montasje/kommentar, studiointervju og debatt/diskusjon

Når det gjelder temaer som blir dekket i sjangrene reportasjer/montasje/kommentar, studiointervju og debatt/diskusjon, som utgjør 78 % av den totale sendeflaten, så viser den følgende fordeling: litteratur 28,1 %, film 26,7 %, billedkunst 14,3 %, musikk

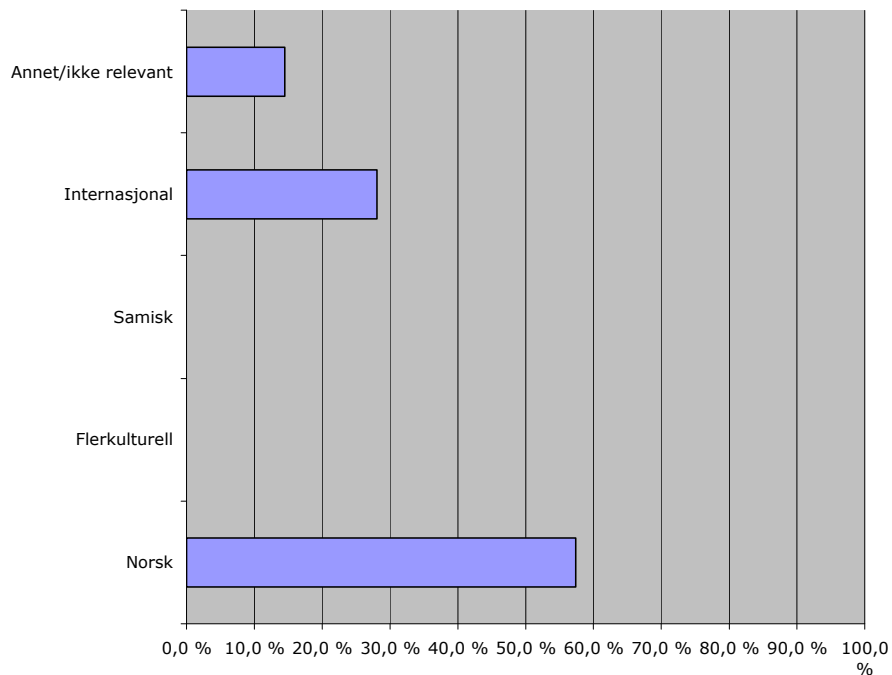
klassisk 7,4 %, andre medier 6,2 % og musikk pop/rock 2,5 %. Kategorien 'annet' består av intervju med Fredric Hauge om Bellona.

Innfallsvinkel av total sendeflate

Innfallsvinkelen i *Store Studio* er hovedsaklig norsk (57,4 %). Den internasjonale vinklingen utgjør 14,5 % av den totale sendeflaten. Det er ikke registrert noe innhold med en flerkulturell eller samisk innfallsvinkel.

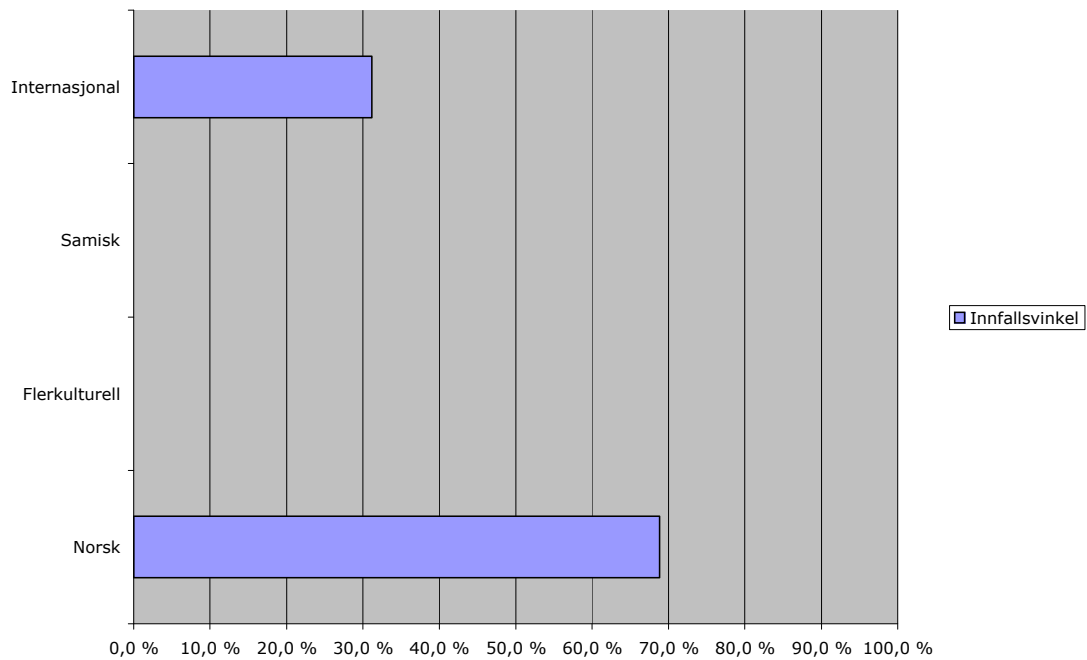
Store Studio: Infallsvinkel (total sendeflate)

Innfallsvinkel innenfor sjangere reportasjer/montasje/kommentar, studiointervju og debatt/diskusjon

Innfallsvinkel innen sjangrene reportasjer/montasje/kommentar, studiointervju og debatt/diskusjon viser at innslag med en norsk innfallsvinkel utgjør 68,8% og internasjonal 31,2 %.

Store Studio: Innfallsvinkel (reportasje, studiointervju, debatt)

Oppsummering

Store Studio har en variert bruk av sjanger med hovedfokus på studiointervju. Forskjellige sjangere blir brukt til belyse diverse temaer noe som styrker det fordypende og analytiske perspektivet.

Tematisk har *Store Studio* en bred dekning av både smale og mer populære temaer.

Store Studio har dekning av både norsk og internasjonal kultur, med hovedvekt på det nasjonale. Det er ikke registrert innslag hvor innfallvinkelen har vært flerkulturell eller samisk.

Litteraturliste

Kanal 24 (2006) *Allmennkringkasterregnskap 2005*

Kulturdepartementet (2001) *Konsesjonsvilkår for TV 2 AS*

Kultur- og kirkedepartementet (2003) *Konsesjonsvilkår for P4 Radio Hele Norge ASA*

Kultur- og kirkedepartementet (2003) *Konsesjonsvilkår for Kanal4 AS P4 (2003),
Konsesjonssøknad P4 Radio Hele Norge ASA*

Medietilsynet (2006) *Allmennkringkastingsrapporten 2005. En evaluering av
programtilbudet til TV 2 AS, vedlegg.*

NRKs vedtekter, fastsatt i konstituerende generalforsamling 1996, endret 2002 og
2004.

Østbye, H., Helland, K, Knapskog, K. og L. O. Larsen (2002) *Metodebok for
mediefag 2. utgave*, Bergen: Fagbokforlaget

Nettsider

P4: www.p4.no

Kanal24: www.kanal24.no

Medietilsynet

NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Nygata 4 - 1607 Fredrikstad
Tel: (+47) 69 30 12 00
Faks: (+47) 69 30 12 01 |
E-post: post@medietilsynet.no
www.medietilsynet.no